Душица Грбић
Ксенија Мичић-Обрадовић
Катица Шкорић

ЋИРИЛИЦОМ ШТАМПАНЕ КЊИГЕ 15–17. ВЕКА БИБЛИОТЕКЕ МАТИЦЕ СРПСКЕ

ЧИТАОНИЦА РАРИТЕТА

ПОКЛОН
БИБЛИОТЕКЕ МАТИЦЕ
СРПСКЕ

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ
1826

Посвећено петстотој годишњици
Октоиха Ђурђа Црнојевића,
прве српске штампане књиге

КАТАЛОГ
СТАРИХ И РЕТКИХ КЊИГА
БИБЛИОТЕКЕ МАТИЦЕ СРПСКЕ

Књига I

Душица Грбић
Ксенија Минчић-Обрадовић
Катица Шкорић

ЋИРИЛИЦОМ ШТАМПАНЕ КЊИГЕ 15-17. ВЕКА БИБЛИОТЕКЕ МАТИЦЕ СРПСКЕ

Нови Сад
1994.

Главни уредник
Миро Вуксановић

Рецензенти
Катарина Мано-Зиси
Митар Пешикан
Лазар Чурчић

Реч уредника

За пет векова *Октоиха првогласника* рукоделисаног вештином јеромонаха Макарија, у штампарији Ђурђа Црнојевића 1493, довршеног 4. јануара 1494. године, Библиотека Матице српске, наше средишно место старе и ретке књиге, почиње објављивање каталога најстаријих штампаних издања која су у њој сабрана. Први том отвара каталошки опис прве јужнословенске штампане књиге, а потом србуље које су објављене пре краја 17. века. Из истог периода, из збирке Матичине Библиотеке, са српским књигама описана су и руска, румунска и католичка издања штампана ћириличким писмом.

Збирка ћириличких књига штампаних до краја 17. века, у Библиотеци Матице српске, има педесет издања у 163 примерка, укључив и одломке, а приказује се читаоцима први пут на овакав начин, с намером да научна јавност потпуније догледа развојни лук наше културе и писмености, да процени значај трајања Библиотеке Матице српске и дугогодишњи рад њених стручњака.

Као да се срећном руком у нашем мало срећном добу све стекло на истом месту: у првом српском књижевном, научном и културном друштву, Матици српској, основаној у Пешти 1826. и пресељеној у Нови Сад 1864, ту и у њој, најстарија јавна научна и национална библиотека, са најпотпунијим збиркама старих издања у Срба, прецизни и марљиви њени библиотекари, рецензентска сагласност најпознатијих данашњих стручњака за стару штампану књигу, Лазара Чурчића, Катарине Мано-Зиси и др Митра Пешикана, а повод петстогодишњица *Октоиха*, све, дакле, лепо окупљено за почетак објављивања каталога *Старе и ретке књиге Библиотеке Матице српске*. Зна се да је посао у библиотеци урађен тек када су штампани њени каталози, а Библиотека Матице српске је на почетку тог великог посла. Она ће га обавити, јер има спремне библиотекаре, компјутеризоване готово све процесе рада и подршку оснивача.

Први је у низу каталог *Ћирилицом штампане књиге 15-17. века Библиотеке Матице српске*. Аутори *Каталога*, магистри и археографи, библиотекари Одељења за стару и ретку књигу и легате, Душица Грбић, Ксенија Минчић-Обрадовић и Катица Шкорић, докрајчиле су, на најлепши начин, давно започети и дуго одлагани посао. Оне су, са сарадницима, већ припремиле, и Библиотека их је објавила, четири књиге са

каталошким описима и научним прилозима о богатој збирци ћирилских рукописних књига Библиотеке Матице српске. Ове две серије, једна о рукописним, друга о штампаним најстаријим књигама у Матичиној збирци, међусобно се допуњују и када буду објављене чиниће целину у презентовању јединственог богатства речи, ликовног израза и свеколиког мајсторства оних што су се у прошлим вековима бавили лепотом наших староставних издања.

Овим *Каталогом*, са прегледним предговором његових аутора, ви ћете, поштовани читаоци, ући у праву ризницу ћириличких књига, дознаћете како је створена, како се чува и користи, а у каталошким описима наћи октоихе, раздељене на више гласова, празничне минеје, псалтире с последовањем, служабнике, четворојеванђеља, требнике, посне и цветне триоде, евангелион, исповједаоник, крмчију, књигу о испосништву, кратку азбуквицу и друга издања од 1494. до 1696. године, из ондашњих штампарија на Цетињу, у Горажду, Милешеви, Грачаници, Венецији, Београду, Мркшиној цркви, Дугом Пољу, Скадру, Кијеву, Лавову, Москви, Острогу, Риму, Сас Себешу, Трговишту, Трнави, Уневу, Брашову, Вилни, Заблудову и једној непознатој штампарији, а држали су их Ђурађ Црнојевић, Божидар Горажданин, Божидар Вуковић, Виђенцо Вуковић, Јеролим Загуровић и други; ишчитаћете све важније записе што су их читаоци и власници од 1570. до 1920. године остављали на страницама и корицама књига, потом рукописне додатке, преписе печата на књигама, а у неколико регистара сређене све овде овлаш поменуте податке, уз сијасет других чињеница. Њихов збир, својом разноврсношћу и занимљивошћу, покренуће вашу радозналост и открити, можда, и оно што не бисте ни помислили да се налази баш овде. Једнако ћете уживати ако вам се то деси као и када још једном потврдите оно што сте и раније знали.

Ова једноставна каталошка прича хоће да вам прикаже део знаменитих трагова писаца, графичара, штампара, издавача и читалаца древних књига које су у темељима српске културе. Враћање тим траговима није само одлазак на зачарани почетак и прво узбуђење у њему, већ и духовно обнављање, доживљај целине, наговештај вечности. При том ћете осетити сопствени раст, у притајеној светлости негдашњих оловних и дрвених слова, иницијала и других графичких детаља, датих на илустрацијама.

Говор старих књига је говор векова. Њихова реч јесте архаична, али није неразумљива. Та реч је наша и за нас. Њена молитвена свечаност диже спомен онима који су је први записали и оставили нам је у аманет. Реч наших старих књига искрена је као потоња воља. Дужни смо да и њу вратимо у глас. Пун је драгоцености сваки укрштај са њом. То су знали и стари дунђери. Стога су онако украшавали, линијом неговали и окивали сваки староставник. Тиме су заклонили наличје духа.

Све тако, у књигу и око ње, иако су од почетка до данас зачудно проматрани. И први мецена, издавач и штампар, господар Ђурађ Црно-

јевић у години израде *Октоиха првогласника* августа 1493, оптужен је од приморског кнеза и провидура, у Синьорији, да се бави »дрским и лакомисленим пословима«. То је, додуше, било због заузимања поседа у Паштровићима, а три године касније Турци су му дали рок од три дана да напусти Црну Гору. Данас га не бисмо ни помињали по томе, иако разумемо сва отимања да очува своје државице »зрачак самосталности« који »се угасио, нечујно и без потреса.« Међутим, имамо тестамент као сведоџбу лирске надарености Ђурђа Црнојевића и књиге из његове штампарије. Још се, понегде, историчари споре да ли је штампарија била на Ободу, на Цетињу или на оба места, али нико не спори пионирски подвиг, изведен у кршу и нигдини, одакле је стигла прва српска штампана књига. С њом је у нашем издаваштву и штампарству почело све, па с том књигом, и причицом о њој, почиње и први том каталога *Старе и ретке књиге Библиотеке Матице српске.*

Нови Сад, августа 1993.

Миро Вуксановић

ПРЕДГОВОР

Библиотека Матице српске надалеко је позната по својим богатим збиркама старих и ретких књига, чије је формирање, попуњавање и уређивање текло постепено од њеног настанка 1826. године до данас. Захваљујући дугогодишњем брижљивом и систематском раду на прикупљању и комплетирању књижног блага, Библиотека Матице српске има једну од најбогатијих збирки ћириличких рукописа у Југославији, највећу збирку штампаних србуља, највећу збирку српских књига и листова 18. и прве половине 19. века, највећу збирку инкунабула на територији Србије, највећу збирку рукописних и штампаних руских, украјинских и румунских књига 16-18. века у нашој земљи, значајан број штампаних књига 16-17. века на латинском, грчком, француском, италијанском, немачком и другим језицима, хрватске и словеначке књиге 18. и прве половине 19. века, књиге на латинском, немачком и мађарском језику објављене на територији данашње Војводине крајем 18. и почетком 19. века и многе друге раритете.

Израду потпуних каталога, састављених по савременим археографским и библиотечким принципима, Библиотека Матице српске започела је пре неколико година пројектом за опис ћирилских рукописних књига. У серији *Ћирилске рукописне књиге Библиотеке Матице српске* до сада су публикована четири тома каталошких описа рукописа и научних прилога о њима (1. *Јеванђеља*, 1988; 2. *Апостоли*, 1991; 3. *Псалтир Гаврила Тројичанина из 1643. године*, 1992; 4. *Псалтири*, 1993). Серија се наставља тематским редоследом и за коју годину биће објављен каталог збирке у целини. У настојању да се, публиковањем каталога, јавности прикажу, поред рукописних, и збирке старих штампаних и ретких књига, Библиотека Матице српске, на иницијативу управника Мира Вуксановића, покреће каталогом *Ћирилицом штампане књиге 15-17. века Библиотеке Матице српске* нову едицију својих издања - *Старе и ретке књиге Библиотеке Матице српске.*

Каталог *Ћирилицом штампане књиге 15-17. века Библиотеке Матице српске* посвећен је јубилеју српског и ћириличког штампарства - петстотој годишњици *Цетињског октоиха*, израђеног у штампарији Ђурђа Црнојевића 1493/4. године, прве српске и ћириличке јужнословенске штампане књиге.

У наредним томовима серије *Старе и ретке књиге Библиотеке Матице српске* појавиће се каталози српских књига 18. и 19. века, и старих и ретких књига на другим језицима. Публиковаће се и каталози личних библиотека. Својим значајем посебно се издвајају лична библиотека Саве Текелије, завештана Библиотеци Матице српске 1842. године, и библиотека епископа Платона Атанацковића, која је стигла као први већи дар у Библиотеку 1841. године. Са књигама из тих збирки Библиотека Матице српске постала је најзначајнија српска библиотека у првој половини прошлог века. Приредиће се и каталози збирки других знаменитих личности које Библиотека Матице српске има - песника Јована Јовановића Змаја, социјалисте Ђоке Мијатовића, генерала интенданта Аврама Ђукића и других. Штампане каталоге добиће и библиотеке чувених установа у Срба које се налазе у Библиотеци - Текелијанума и Српске православне велике гимназије у Новом Саду.

У Одељењу старе и ретке књиге у Библиотеци Матице српске на уређивању, обради и припреми штампаних каталога данас ради десет библиотекара различитих профила.

Збирка ћириличких штампаних књига 15-17. века, презентована у овом *Каталогу*, стварана је током дуге и богате прошлости Библиотеке, пре свега напором и бригом оснивача Матице српске и њених библиотекара.

У послератним годинама, тј. од 1948. до 1956. године, др Димитрије Кириловић се особито залагао да се комплетирају и среде збирке српске старе и ретке књиге. У првој књизи *Каталога Библиотеке Матице српске*, објављеној 1950. године, он је донео, хронолошким редом, опис 25 књига штампаних од 15. до 17. века.[1] Тачније, он је од сваког издања описао по један примерак, вероватно тада најкомплетнији. Његовим настојањем у Библиотеци је отворена радионица за конзервацију и рестаурацију старих рукописних и штампаних књига, која је у то време била једна од првих у југословенским библиотекама.

После др Димитрија Кириловића на обради старих српских књига дуги низ година радио је Лазар Чурчић, библиотекар Библиотеке Матице српске. Својим прегнућем, знањем и искуством, он је, поред осталог, у многоме допринео и даљем формирању и богаћењу збирке ћириличких књига 15-17. века у Библиотеци. Нарочито је заслужан за идентификацију великог броја књига овде приказаних, и за утврђивање њихове комплетности. Чурчићева нумерација листова према комплетном примерку била је од посебне користи како за библиографско-каталошки опис тако и за рестаурацију књига. Значајно је допринео и конзерваторско-рестаураторској и књиговезачкој заштити збирке. У његово време више ћириличких књига 15-17. века рестаурисано је и конзервисано.

---

[1] Димитрије Кириловић, *Каталог Библиотеке Матице српске*, књ. 1, *Српске књиге 1494-1847*, Нови Сад 1950, 1-25.

Ипак, збирка ћириличких књига 15-17. века Библиотеке Матице српске дуго није у потпуности описана и презентована јавности. У стручној и научној литератури постоје само парцијални пописи или описи, док каталога збирке није било. Издавање овог *Каталога* открива богату ћириличку збирку, истовремено највећу збирку штампаних србуља уопште.

У *Каталогу* је описано 50 издања, односно 163 примерка књига и одломака, колико их има Библиотека Матице српске. По броју примерака издвајају се *Празнични минеј* Божидара Вуковића из 1538 (19), *Служабник* Виђенца Вуковића из 1554 (18), *Октоих* Божидара Вуковића из 1537 (9) итд. Нека су издања ређа, по томе што им је познат мањи број примерака или што су примерци оштећени и некомплетни, на пример: *Зборник за путнике* Божидара Вуковића, Венеција 1536, *Зборник* Јакова из Камене Реке, Венеција 1566, *Псалтир с последованьем*, Горажде 1521, *Молитвеник* (*Требник*), Горажде 1523, *Октоих петогласник*, Грачаница 1539, *Јеванђеље учительно*, Заблудов 1569, *Књига о испосништву Василија Великог*, Острог 1594, *Крмчија*, Москва 1653. итд. У збирци је једна књига штампана тзв. босанчицом, варијантом штампарске ћирилице (бр. 130). Већина књига нема аутора - свега је пет ауторских дела (бр. 138, 140, 159, 160, 163). Сем *Крмчије* (бр. 157), као црквеноправног дела, све књиге су духовног садржаја.

Најстарија књига у збирци је *Цетињски октоих првогласник* из 1493/4. године, а најмлађа је *Кратка азбуквица* Петра Канизија, штампана 1696. у Трнави (Словачка). Највише старих ћириличких издања у Библиотеци Матице српске потиче из венецијанских штампарија (19 или 20),[2] од којих је чак 14 из штампарије Вуковића, највеће и најпродуктивније штампарије јужних Словена тога доба (шест књига су издања Божидара, а осам Виђенца Вуковића). Међу венецијанским књигама су још два или четири[3] издања Јеролима Загуровића, једно издање Бартоломеа Ђинамија и једна венецијанска књига штампана за словенски живаљ католичке вероисповести. Од издања српских манастирских штампарија, које су у 16. веку радиле кратко и са прекидима, у збирци је осам (три су из Милешеве, по два су из Горажда и Мркшине цркве, а једно издање је из Грачанице). Из прве јужнословенске, тј. цетињске штампарије и из штампарија Влашке и Трансилваније Библиотека Матице српске има шест издања (у манастирској штампарији у Дугом Пољу штампана су три издања, а по једно у Брашову, Сас Себешу и Трговишту). Од руских, украјинских и белоруских издања у збирци је једанаест (по три припадају штампаријама у Моксви и Лавову, а по једно потиче из Заблудова, Кијева, Острога, Вилне и Унева). Из штампарија у Риму и Трнави у збирци су још два издања, намењена словенском живљу

---

[2] Има претпоставки да је *Триод цветни* Стефана од Скадра из 1563. штампан у Венецији, а не у Скадру, те би онда у збирци било 20 венецијанских издања.

[3] Број издања Јеролима Загуровића није утврђен због два издања *Служабника*, датираних око 1570. и око 1580. године (в. бр. 124-129 и бр. 132-136).

католичке вере. За *Псалтир* под бр. 63, који је према воденом знаку овде први пут датиран око 1550. године, нису утврђени подаци о штампарији и издавачу, односно штампару. Ово је засада једини познат већи одломак те књиге, у Народној библиотеци Србије у Београду постоји само један лист. Бележење *Псалтира* из непознате штампарије у овом *Каталогу* биће, верујемо, изазов и подстрек истраживачима старог ћириличког штампарства за нова истраживања и открића.

На основу података у литератури и инвентарним књигама Библиотеке Матице српске стиче се утисак да је знатно мање пажње прикупљању књига посвећивано крајем прошлог и у првој половини овог века него у годинама после Другог светског рата. Тешко је пратити како је збирка настајала у првим деценијама Библиотеке, јер нема увек прецизних података у архивској грађи, а дешавало се и да библиотекари мање вични старим књигама, због велике међусобне сличности књига, забележе за штампану да је рукописна. Поуздан траг за утврђивање времена када је књига стигла у Библиотеку јесу старе сигнатуре и инвентарни бројеви сачувани на књизи.

За неколико књига се зна да су веома дуго у Библиотеци. *Кратка азбуквица* Петра Канизија из 1696. године, последња у *Каталогу*, прва је уписана (под бројем 45) у »Главном списку« у којем су »побележене књиге редом, како су долазиле у библиотеку.«[4]

Међу првима је дошао и *Триод цветни* штампан у Мркшиној цркви 1566. године. Он је у стару инвентарну књигу уписан под бројем 4989, без икаквих података о начину набавке, а са напоменом да је рукопис. На књизи се налази потпис Адама Драгосављевића, српског књижевника, од 20. јуна 1844. године.

Књиге из оставштине Адама Драгосављевића откупљене су 25. априла 1896. године. На списку који је секретар Матице српске др Милан Савић поднео Књижевном одбору налази се и »*Пентикостар* из год. 1566«.[5] Да ли се ради о истој књизи тешко је рећи, јер је међу књигама инвентарисаним у Главном каталогу нема, а инвентарни број показује да је уписана много пре осталих књига из његове библиотеке. Међутим, у овој групи књига, под бројем 11189 заведено је заблудовско *Јеванђеље* из 1569. године којег нема на Савићевом списку и које је 1972. године преинвентарисано са напоменом да је из књига Адама Драгосављевића.

Колико се у архивској грађи може видети, највећи број и највредније књиге откупила је Матица 1909. године са библиотеком Александра Сандића, професора Новосадске гимназије. Из списка који су сачинили Милан А. Јовановић, такође професор Новосадске гимназије, и Војин

---

4 Стеван Милованов, *Списак књига и рукописа у Библиотеци Матице српске*, Нови Сад 1899, <4>.

5 *Грађа за историју Библиотеке Матице српске*, књ. II/2: *1892-1899*, Нови Сад 1965, 386-389 (бр. 775).

Срђанов, Матичин архивар-библиотекар, издваја се девет старих штампаних књига (са редним бројевима из њиховог списка):

»257. Служабник из штампарије Бижидара (!) Вуковића, 1519.

261. Октоих Божидара Вуковића, 1536.

271. Псалтир Јеронима Загуровића, 1569.

327. Сборник Божидара Вуковића. У Венецији, 1536.

520. 1 црквен. књига Божидара Вуковића.

522. 1 Молитвеник млетачки.

535. Псалтир са синаксаром и часловцем штампан у штампарији Виђентија Вуковића сина Божидарева у Млецима, 1546.

542. Триод цветни или пентикостар у Мркшиној цркви, 1566.

757. Октоих цетињски, 1493. год.«[6]

Нажалост, Сандић се није потписао на својим књигама, нити је на други неки начин обележио да су његове, а чак и под претпоставком да су тачни подаци које су за поједине књиге Јовановић и Срђанов дали, на основу њиховог списка не може да се препозна ни половина књига.

У октобру 1936. године Глиша Марковић, члан Управног одбора Матице српске, предложио је да се за Музеј приме три старе штампане књиге које је нашао у Шурјану, а да се у замену за њих направи свештеничка одежда за тамошњу црквену општину. У питању су следеће књиге:

»1. Општак од Божидара Вуковића, штампан у Млецима 1554. год.

2. Служабник, штампан 1554. год. Божидара Вуковића, од Јеромонаха Пахомија из Црне Реке (!)

3. Пентикостар«.[7]

Ове три књиге инвентарисане су 16. октобра 1936. године под бројевима 34780-34782, без података о начину набавке. За другу књигу са горњег списка не може се рећи о којем се од многобројних Матичиних *Служабника* ради.

Прва и трећа су идентификоване. То су *Празнични минеј* Божидара Вуковића из 1536-1538. године (бр. 33) и *Триод цветни* Јелене Влашке штампан у Трговишту 1649. године (бр. 155).

Знатно више пажње прикупљању старих штампаних књига посвећивано је у годинама после Другог светског рата. Књиге су и даље набављане, углавном, куповином у антикварницама или од појединаца.

---

6 *Грађа за историју Библиотеке Матице српске*, књ. III: *1899-1918*, Нови Сад 1966, 293-316 (бр. 1065).

7 *Грађа за историју Библиотеке Матице српске*, књ. IV/2: *1939-1944*, Нови Сад 1969, 819-820 (бр. 2139).

После рата откупила је Библиотека 15 књига (од тога 13 издања), заједно са 40 рукописних књига од породице Јована Вујића из Сенте.[8] Књиге су инвентарисане у октобру 1948. године. Десет година касније купљена је још једна књига која је била власништво овог великог колекционара српских старина.

Велики број књига набављен је 1961. године посредством Антикварнице Српске књижевне задруге. Те су књиге 25. марта добиле инвентарне бројеве 222265-222278. Међутим, три књиге из ове групе данас више не могу да се идентификују помоћу инвентарног броја.

Највише књига, чак 21 (од тога 20 издања), купљено је од Георгија Михаиловића из Инђије, највећег колекционара српских штампаних ритета. Многе од књига из његове збирке једини су или најкомплетнији примерци које Библиотека има. Све су инвентарисане 20. децембра 1962. Изузетак је један одломак (бр. 83) који је дошао неколико месеци касније, а нешто преко десет година раније један одломак добијен је заменом. Сем ова два одломка, свака књига из библиотеке Георгија Михаиловића представља друго издање.

У архивској грађи сачувани су подаци о многобројним појединачним куповинама, који неће бити изнесени овом приликом. У неколико наврата књиге су куповане и од православних црквених општина (1956. године од општине у Локу, 1958. од општине у Мохову, 1960. од општине у Сотину). Посебно треба истаћи да је Црквена општина Дероње поклонила Библиотеци Матице српске *Октоих петогласник* Виђенца Вуковића (?) око 1560. године (бр. 89) и *Цветни триод* из Мркшине цркве штампан 1566. године (бр. 114). Ове две књиге инвентарисане су почетком 1950. године.

У време када је *Каталог* био готово припремљен за штампање пронађено је неколико листова још једне старе штампане књиге. Наиме, када је *Октоих петогласник* Божидара Вуковића из 1537. године (бр. 11) раскоричен ради рестаурације, са дасака његових корица одлепљени су фрагменти *Празничног минеја (Саборника)* који је штампао ђакон Кореси 1580. године у Сас Себешу. Често се дешава да се у повезу наиђе на делове других књига, јер су стари мајстори, зато што је папир био скуп, за преповезивање књига користили расходоване књиге. Фрагменти *Празничног минеја* након рестаурације сигнирани су и инвентарисани као посебна јединица.

За један број књига, не тако мали, не може се нажалост утврдити када и на који начин су дошле у Библиотеку. Ипак, постоје на некима од њих данас неважеће сигнатуре и инвентарни бројеви на основу којих се бар оквирно зна време откад су у Библиотеци, или се пак на основу печата може видети чије је власништво била књига.

---

[8] Иванка Веселинов, *Прилог историји збирке рукописних књига у Библиотеци Матице српске: Послератни период (1948-1956)*, Годишњак Библиотеке Матице српске за годину 1977, Нови Сад 1979, 41.

У првобитној инвентарној књизи, Главној књизи, у коју су Матичине књиге бележене до 1927. године, дуго није било рубрике за начин набавке, а није уписивано ни време инвентарисања. Када је Библиотека сређена и када је приредио за штампу списак Матичиних књига, Стеван Милованов 1899. године каже да »данас нема у библиотеци ниједне књиге или рукописа који немају свога броја и свога одређенога места«.[9] Чини се, ипак, да нису увек уписиване књиге одмах након доласка у Библиотеку, односно датум кад је књига инвентарисана, ако га уопште има, не мора да значи да је књига у то време и дошла у Библиотеку. Тако су се, на пример, у групи књига инвентарисаној 31. јула 1927. године (19247-19265), нашле и књиге купљене са библиотеком Александра Сандића. Интересантно је то што су књиге, по један примерак од сваке, уписиване по сигнатурама које показују да су на полицама биле поређане по хронолошком принципу. Да ли то значи да су ове књиге, заједно са дупликатима и две старе руске штампане књиге, инвентарисаним 12. априла 1929. године (19815-19823), унете након сређивања збирке, и да су то, евентуално, биле и све старе штампане књиге које су се тада у Библиотеци налазиле, незахвално је нагађати. Тек, код оних књига на којима су се сачували ови инвентарни бројеви може да се каже бар то да се од 1927, односно 1929. сигурно налазе у Библиотеци.

Након што је 22. децембра 1931. године уписана последња књига у старе инвентарне књиге, све књиге Библиотеке преинвентарисане су у нове инвентаре, у којима је рубрика за начин набавке била предвиђена, али у њој није уписивано ништа. Скоро све старе штампане књиге преинвентарисане су 1. марта 1933. године, почевши од броја 28008 па до броја 28079. Не могу се тачно пребројати, јер су уписиване заједно са рукописним књигама. При томе и за једне и за друге често стоји само »Србуља«, тако да се не зна да ли је књига рукописна или штампана, нити која је то књига, ако на њој самој није сачуван инвентарни број. Ипак се може рећи да је тада у Библиотеци било око 40 старих штампаних књига, од којих је на 25 сачуван инвентарни број.

У жељи да се у потпуности среди збирка, и у каснијим временима су инвентарисане раније примљене књиге на којима се, из било којих разлога, није налазио инвентарни број; највише током 1986. године, када је збирка добила форму коју има данас. Те године су у неколико наврата инвентарисане појединачне књиге, а 27. новембра и група од 27 књига. Међу њима се нашло и пет књига са печатом Алексе Ивића. Врло је вероватно да су и ове књиге купљене, али се не зна ни када ни од кога. Осим ових пет, са његовим печатом су и три књиге купљене од Георгија Михаиловића.

Збирка старих штампаних књига у Библиотеци Матице српске чува се у магазину за раритете, под одређеним физичким условима. Неке од њих су у специјалним картонским кутијама или у фасциклама. По један

---

9 Стеван Милованов, *Списак књига и рукописа у Библиотеци Матице српске*, [4].

примерак свих издања микрофилмован је и подаци о њима су унесени у компјутерску базу података. Збирка је превентивно заштићена (дезинфекција, чишћење листова), а конзервација, рестаурација и повезивање тече по утврђеном редоследу, према степену оштећености. Конзерваторско-рестаураторски послови обављају се у Одељењу за заштиту библиотечког материјала, које по резултатима рада не заостаје за познатим светским рестаураторским лабораторијама и регистровано је у европску организацију за заштиту писаних споменика European science foundation for manuscripts and technology. За увођење нових научних метода рада и за унапређење ове службе нарочито је заслужна Нада Ђокић, библиотечки саветник и конзерватор, која је била руководилац Одељења двадесет пет година (од 1968. до краја 1992). Књиге из ове збирке, а и микрофилмове, читаоци користе у читаоници за раритете.

До сада су примерци били идентификовани, инвентарисани и углавном сигнирани, осим неколико одломака. Године 1986. збирка је каталошки обрађена према стандардима за стару књигу.

Књиге су у *Каталогу* изложене хронолошким редом издања и означене су бројевима од 1 до 163. Описани су сви примерци и одломци који постоје у Библиотеци Матице српске.

Пре описа појединачних примерака наводе се основни подаци о издању: у одредници је наслов и година издања, испод су место издања, имена личности које су учествовале и допринеле издавању и штампању књиге, датум и година штампања. Следећи подаци су формат књиге (2°, 4°, 8°), број листова комплетног примерка и напомена о илустрацијама и орнаментима према описима издања у литератури. Ова напомена изостаје уколико у литератури којом располажемо ових података нема. Наслови су донети у облику који је усвојен и познат у литератури и библиографским описима старих ћириличких штампаних издања. Понегде у облим заградама су и алтернативни наслови, нпр. *Молитвеник (Требник)*. Код књига на руском језику иза наслова на српском језику у загради је изворни наслов.

Иза основних података о издању доносе се изводи са насловних страна, из предговора, поговора, колофона, или из неког другог дела књиге, у транскрипцији, из којих се види назив књиге, ко је и на који начин у издању учествовао, где и када је књига штампана. На крају описа издања су коришћени библиографски извори, у скраћеном виду, са бројевима описа одређеног издања. Њихов пуни назив налази се у списку скраћеница на крају предговора.

Опис примерка почиње навођењем његове сигнатуре и инвентарног броја. Установљене нове сигнатуре уз ознаку за припадност збирци раритета (Р) имају скраћеницу провенијенција (Ср = српска, Ћр = остале ћириличке књиге), римски број који означава формат књиге и број књиге у оквиру формата - арапска цифра. Иза тачке је и број који означава број примерка одређеног издања. У загради су исписане раније сигнатуре, а на крају је инвентарни број.

Следи *Физички опис* јединице, који садржи број и величину листова изражену у милиметрима, податке о потпуности примерка (нестали листови се дају у оквиру оригинално сигнираних свешчица, а и њихов редослед у низу према комплетном примерку), о оштећености и запрљаности листова (посебно оштећеност текста), о рестаурисању и поправљању књиге. У Библиотеци савременом методом рестаурације попуњавани су делови оштећених листова, додавани су и празни листови на месту оригиналних изгубљених тамо где према комплетном примерку недостају.

Део описа *Рукописни додаци* постоји уколико су у књизи делови текста дописивани, са напоменом да ли дописани текст одговара првобитном, штампаном тексту. Замењени оригинални листови означавани су према постојећим свешчицама, а понегде је написан и број листа према комплетном примерку. Додатну напомену о садржају рукописног додатка имају описи онда када је садржај додатка другачији од штампаног.

Код сваког примерка понаособ наведене су *илустрације*, *грбови* и *заставице*. Осим листа за илустрације дат је и назив, такође за грб, уколико назива има.

Постојање два или више примерака код већине издања омогућило је да се они међусобно пореде. Међу књигама примећене типографске разлике побројане су као *Особеност примерка*. Указано је и на руком бојене иницијале, заставице и илустрације.

О *повезу* се доносе основни подаци о материјалу (даска, кожа, картон) и податак да ли је украшен или не. Ликовне представе нису описиване. Наводи се димензија дашчица и описана је обрада ивица (са жљебом, косих рубова према унутрашњим странама). Ту су и подаци о копчама и о броју ребара на хрпту. Износе се оштећења, а и рестаурација повеза. Повези нису датирани.

Записи садрже белешке и записе, без обзира на којем се месту у књизи налазе (празни листови, маргине, корице). Они информишу о судбини књиге, о њиховој куповини и продаји, о њеним власницима, о временским приликама, историјским догађајима и др. Нису узимане у обзир кратке белешке без значајне информације. За дуже записе који не садрже важније податке наводи се место у књизи где се налазе, а често се описно даје и њихов садржај. Палеографске, ортографске и језичке особине записа нису описиване. Ако је записе писало више руку, када је било могуће и очигледно утврђивао се и њихов број. У *Каталогу* записи су исписивани у изворном облику, сем ћириличких записа на румунском језику, који се доносе транскрибовано латиницом. Записи на латинском и румунском језику преведени су у облим заградама. Бележење записа иде по редоследу како у књизи долазе. Обједињавани су записи исте руке. Титла је остављана над словом над којим је написана. Речи скраћене контракцијом нису разрешаване, надредна слова у њима спуштана су у ред, између вертикалних црта, без задржавања титле. Код речи скраћених суспензијом или комбиновано, због лакшег читања, разрешења су до-

давана у облим заградама. Уколико је скраћивање извршено дизањем сугласника над ред између два иста вокала, при чему је написан један, реч је писана по принципу: ца|р|(а). Коса црта у запису означава нови ред или нову страну. Нечитки делови записа, избледели и оштећени, понегде нису ишчитани. Нејасне речи или делови речи стављани су у угласте заграде. Иза речи чије значење није јасно у облим заградама стављен је упитник (?). Погрешке у писању су пренесене, а поред њих је у облим заградама писан знак узвика (!).

Када у књизи постоји *печат* личности или установе, као средство за обележавање власништва књиге, наводи се страна где се он налази и цитира се текст печата. У предметном регистру код предмета »књига својина« издвојени су примерци који имају печат.

Историјат садржи податке о томе како су књиге доспеле у Библиотеку, о чему је већ било речи.

Иза каталошких описа налазе се следећи регистри: регистар наслова, регистар места издања са штампаријама, регистар имена аутора, издавача, штампара и лица поменутих у описима издања, регистар личних имена у записима и печатима, регистар географских назива у записима и печатима, регистар година из записа и печата, предметни регистар записа, регистар сигнатура књига. У регистру личних имена у записима и печатима, регистру географских назива у записима и печатима и предметном регистру записа дата је у облој загради година, односно датум из записа. Уз главне одреднице у регистру географских имена наведене су, кадгод је то било могуће, додатне информације.

Каталог је илустрован прилозима за сва описана издања.

Израда *Каталога* започета је крајем 1992. године, а предат је у штампу августа 1993. године. Срдачну захвалност аутори изражавају свима онима који су својим сугестијама помогли његово састављање, нарочито колегиници Корнелији Олар, библиотекару Библиотеке Матице српске, за помоћ у опису издања штампаних у Влашкој и Трансилванији и за ишчитавање и превођење записа на румунском језику. Аутори упућују захвалност и рецензентима Катарини Мано-Зиси, Лазару Чурчићу и др Митру Пешикану чији су савети и предлози били драгоцени у раду на овом *Каталогу*.

Душица Грбић
Ксенија Минчић-Обрадовић
Катица Шкорић

СКРАЋЕНИЦЕ

Бадалић	J. Бадалић, *Jugoslavica usque ad annum MDC. Bibliographie der südslavischen Früdrucke*, Baden-Baden, 1966[2].
Бијану-Ходош-Симонеску	I. Bianu, N. Hodoş, D. Simonescu, *Bibliografia românească veche 1508-1830.* Tom I-IV, Bucuresci 1900-1944.
Каратајев 1861	И. П. Каратаевъ, *Хронологическая роспись славѧнскихъ книгъ, напечатанныхъ кирилловскими бꙋквами 1491-1730*, Санктпетербургъ 1861.
Каратајев 1878	И. П. Каратаевъ, *Описаніе славѧно-русскихъ книгъ напечатанныхъ кирилловскими бꙋквами 1491-1730. г.,* Санктпетербургъ 1878.
Каратајев 1883	И. П. Каратаевъ, *Описаніе славѧно-русскихъ книгъ напечатанныхъ кирилловскими бꙋквами. Томъ первый съ 1491. по 1652. г.,* Санктпетербургъ 1883.
Кириловић 1950	Д. Кириловић, *Каталог Библиотеке Матице српске*, књ. 1, *Српске књиге 1494-1847*, Нови Сад 1950.
Медаковић	Д. Медаковић, *Графика српских штампаних књига* XV-XVII века, Београд 1958.
Немировски 1989	Е. Љ. Немировски, *Издања Ђурђа Црнојевића 1494-1496.* - Црногорска библиографија, том I, књ. 1, Цетиње 1989.
Немировски 1993	Е. Љ. Немировски, *Издања Божидара и Виђенца Вуковића, Стефана Мариновића, Јакова од Камене Реке, Јеролима Загуровића, Јакова Крајкова, Ђовани Антонио Рампацета, Марка и Бартоломе Ђинамиа 1519-1638.* - Црногорска библиографија, том I, књ. 2, Цетиње 1993 (у штампи).
Шафарик 1829	P. J. Šaffarik, *Übersicht der slowenischen Kirchenbücher, welche vom Ende des fünfzehnten bis zum Anfange des siebzehnten Jahrhunderts in Venedig, Serbien, Walachien und Siebenbürge in Druck erschienen sind,* Anzeige Blatt für Wissenschaft und Kunst, Nro. XLVIII, Wiener Jahrbücher der Literatur, Bd. XLVIII, Oct-Dec. 1829.
Шафарик 1865	P. J. Šafarik, *Geschichte der südslavische Literatur, III Geschichte der serbischen Literatur*, Prag 1865.

»Мољу се и коленом касају се аште не рукоју на језиком, љубве ради Христове, исправљати и нас усрдно трудивших се о сем благословљати.«

(Из поговора у *Октоиху пръогласнику*
из 1494. године, л. 269а)

ОКТОИХ ПРВОГЛАСНИК ИЗ 1494. ГОДИНЕ

[Цетиње ?]: Ђурађ Црнојевић, јеромонах Макарије, 4. јануар 1494. године.

2°. 270 л. Заставице. Иницијали.

Из предговора: **... Аз ... господин Ђурађ Црнојевић ... написах сију ... књигу Осмогласник ... Повеленијем господина ми Ђурђа Црнојевића аз свештеноинок Макарије рукоделисах сије ... Ва лето 7001, круг слнцу 1, луне 9 (л. 2б).** *Из поговора*: **... Аз ... војевода Зети господин Ђурађ Црнојевић ... саставих форми на њих же ва једино лето осмим човеком савршити Охтоих о** (тј. **от**) **4.го гласа ... Трудих же се о сем и рукоделисах сије смерени свештеник мних Макарије от Чрније Гори ... Савршише се сије књиги от битија ва лето 7002, а от рождаства Христова тисушта 494, круг слнцу 2, а луни 10, индиктион 11, темелион 12, епахти 1-вије, злато число 12, месеца ђенвара, 4 дан** (л. 269а).[1]

Шафарик 1829, 2; Шафарик 1865, 210; Каратајев, 1861, 7; Каратајев 1878, 7; Каратајев 1883, 7; Кириловић 1950, 1; Медаковић 1958, 189-190; Бадалић 1966, 4; Немировски 1989, 1.

1. **Р Ин Ср Ш 1.1 (201 А 16) - 28025**

132 л. 263x173 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄ (1-8), в̄ (2, 3), г̄ (8), д̄ (1), ӣ-г̄ і̄ (1-8), є̄ і̄ **(1-8)**, ѕ̄ і̄ (6), ӣ і̄ (3, 6), к̄ (1-8), к̄в̄ (1-8), к̄д̄ - к̄є̄ (1-8), к̄ѕ̄ (2), к̄ѳ̄ (1-8), л̄ (2, 8), л̄а̄-л̄г̄ (1-8) и несигнирана свешчица од 6 листова с краја књиге (од којих је последњи празан), тј. према комплетном примерку листови: 1-8, 10-11, 24-25, 57-104, 113-120, 134, 139, 142, 153-160, 169-176, 185-200, 202, 225-232, 234, 240-270. Понегде недостају већи или мањи делови листова са текстом. Књига је рестаурисана.

Рукописни додаци: ӣ-г̄ і̄ (1-8), є̄і̄ (1-9), к̄ (1-8), к̄в̄ (1-8), к̄д̄ (1-8), к̄є̄ (1-8), к̄ѳ̄ (1-7). Укупно је додато 96 рукописних листова.

---

[1] Текст предговора и поговора транскрибован према фототипском издању *Октоих првогласник Ђурђа Црнојевића 1494*, Цетиње 1987.

Особеност примерка. На л. 131 (3. л. св. з҃і҃) текст **їрмос . херувїмоу подобеце се дѣти . вь пѣци ликова** штампан је црно (у љубљанском примерку је црвено).[2] Руком су обојени иницијал **с** на л. 167а/28 (7. л. св. к҃а҃) и интерпункцијски знак три тачке (:.) на л. 206а/15 (6. л. св. к҃ѕ҃).

Повез је нов. Картонске корице величине 270x185 мм обложене су мрком кожом.

Записи. На л. 18а: **Сїѧ Книга Гл[ ] ѡ[ ]хь / Милована Ст[ ] / Пар[ ] Сел[ ].**

Историјат. Књига је купљена 1909. године са библиотеком Александра Сандића, професора Новосадске гимназије. У инвентар Библиотеке Матице српске уписана је 31. јула 1927. године под бројем 19247. Садашњи инвентарни број добила је 1. марта 1933. године.

Предговор *Октоиху пр҃огласнику*
Ђурђа Црнојевића л. 2б
(из фототипског издања)

---

[2] Према примерку из Народне и универзитетске библиотеке у Љубљани урађено је фототипско издање.

СЛУЖАБНИК ИЗ 1519 (1520?)[3] ГОДИНЕ

Венеција: Божидар Вуковић, јеромонах Пахомије, 7. јули 1519 (1520?) године.

4°. 240 л. Заставице. Иницијали.

Из поговора: **... аз ... Божидар Вуковић од Ђурић Подгоричанин ... Бившу ми тогда ва западних странах италских ва ... граде Венетијани ... поташтах се саставити форми** (л. 239б)[4] **... и саписах душеползније књиги сије Литургије ... Повеленијем господина Божидара, трудих се о сем аз ... ијеромонах Пахомије от Црније Гори, от Реке ...** (л. 240а) **... Савршише се сије божаставније књиги Литургије ... Сије сврши се ва лето 7028, а от рождаства Христова 1519, круг слнцу 28, а луни 17, индиктион 9, епахта 6, месеца ијулија, 7. дан, у Бнецијех** (л. 240б).

Шафарик 1829, 8; Шафарик 1865, 215; Каратајев 1861, 12; Каратајев 1878, 13; Каратајев 1883, 15; Кириловић 1950, 2; Медаковић 1958, 199-200; Бадалић 1966, 23; Немировски 1993, 2.

2. Р Ср II 12.1 (РР 2.01.01) - 48305

229 л. 198x140 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄ (1-2), в̄ (1), г̄ (8), є̄ (8), ѕ̄ і̄ (2), к̄ѳ̄ (1, 8), л̄(1-2, 7), тј. према комплетном примерку листови 1-2, 9, 24, 40, 122, 225, 232-234, 239. Текст је на појединим листовима делимично оштећен. Књига је рестаурисана.

Заставице: л. 3а, 41а, 90б, 113а, 123а, 194б.

Особеност примерка. Између овог примерка и примерка са сигнатуром Р Ср II 12.2 постоје значајније типографске разлике у св. а̄ ı̄ (л. 1-2, 7-8) и є̄ і̄ (л. 2, 7-8), тј. на л. 81-82, 87-88, 114, 119-120. Поред низа варијантских неслагања (нпр. замена једног слова другим, различите боје тачака, употребе великог, односно малог слова итд.), на наведеним лис-

---

3 Година од Христа записана је као 1519, али година од Адама и кругови упућују на 1520.

4 Текст *поговора* са л. 239б транскрибован је према *Каратајев 1883*, 15.

товима долазе и друге, много значајније разлике, које су последица поновног штампања тих делова књиге. Неке од тих разлика су:[5]

Служабник P Cp II 12. 1	Служабник P Cp II 12.2
л. 87а (7. л. св. а̄ і̄)	
15-16. ред	**въса/моу** **въса/комоу**
л. 114а (2. л. св. є̄ і̄)	
доња маргина	**вьзнє̄нїє** **вьзнесенїє**
л. 119а (7. л. св. є̄ і̄)	
18-19. ред	**мок/моу** **мо/кмоу**
л. 120а (8. л. св. є̄ і̄)	
17-18. ред	**и/принєси** **и принє/си**
л. 120б	
13-14. ред	**оучє/никѡмъ** **оучєни/никѡмь**

Повез. Дашчице су обложене светлосмеђом новијом кожом. На предњој и задњој страни залепљени су делови старије различито орнаментиране коже, која је делимично истрвена и оштећена. Величина корица је 212x155 мм. На хрпту су четири ребра. Сачуване су две копче.

Записи. На унутрашњој страни предње корице налазе се нечитке белешке више руку. Помињу се имена: Максим, Григорије, Стојан, Радојица (?). На л. 3а: **Добио на поклон од гђе Милице / Пркосавац 1892 X. 1. / М. Стоја / парох.** На полеђини празног листа на крају књиге, који је накнадно додат, исписан је текст богослужбене садржине.

Историјат. Књига је купљена од породице Јоце Вујића из Сенте и заведена је у инвентар Библиотеке Матице српске 4. октобра 1948. године.

3. P Cp II 12.2 (PP 2.01.02) - 222269

194 л. 200x144 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄-д̄ (1-8), є̄ (1), а̄ і̄ (3-4), д̄ і̄ (8), є̄ і̄ (1), о̄ і̄ (8), к̄ (1), кв̄ (8), ко̄ (1,8), л̄ (1, 6-8), тј. према комплетном примерку листови 1-33, 83-84, 112-113, 152-153, 176, 225, 232-233, 238-240. На појединим листовима делимично је оштећен текст. Књига је рестаурисана.

Заставице: л. 41а, 90б, 123а, 194б.

Особеност примерка. На значајније типографске разлике између овог примерка и примерка са сигнатуром P Cp II 12.1 указано је у претходном опису (бр. 2).

---

5 Опширније о типографским разликама тих књига в. рад: Душица Грбић, *Две варијанте Служабника Божидара Вуковића из 1519. године*, Годишњак Библиотеке Матице српске за 1992, Нови Сад 1993, 51-64.

Повез. Дашчице су обложене новијом мрком кожом. На предњој и задњој страни налепљени су делови старије орнаментиране коже (украси на корицама нису исти). Величина корица је 215x160 мм. На хрпту су три ребра.

Записи. На л. 46а: **Се Стефанъ Летѹрди[ ]я** (тј. **Летѹргия**). На л. 66б: **алеѯандръ**. На л. 91а-98б континуирани запис: **ꙁнати се / како / бисътъ / великї / бої / оу ꙁемнї(!) / москї (!) / и тешна** (тј. вероватно **тешко**) **изгїбе / проклети / тѹрчнъ / и тешко беше ꙁѹлѹмъ / ѿ тѹрака / и монатїре(!) ꙁатворише/ ї цркве / попленїше / пїса / попъ / арсенїе / 772 / м|с|ца апрїла. / года 206 денъ**. На л. 108б: **Сиѧ Божествена и Сиѧ книга попа [ ]**. На л. 109б истом руком: **понови є благовени рабъ / божи шанъ шстоиѣъ**. На л. 178б-179а континуирани запис, истом руком: **Сиѧ книга летѹргиѧ / штъпи є** (тј. вероватно **штъкоупи є**) **Симо матер / ꙁа дѹшѹ ѹ цркъвѹ / црнобарскѹ матери стонъ** (тј. **стаӊы**). На л. 226б: **Знати се како даде за нѹ гро(ша) ꙁ.** На л. 230б: **Сия Книга ијерея Стефана панича.**

Историјат. Књига је доспела у Библиотеку Матице српске куповином у Антикварници Српске књижевне задруге из Београда. Инвентарисана је 25. марта 1961. године.

Бр. 2, л. 194б

ПСАЛТИР С ПОСЛЕДОВАЊЕМ ИЗ 1519-1520. ГОДИНЕ

Венеција : Божидар Вуковић, јеромонах Пахомије. Посебно је закључен поговором и датиран сам Псалтир, а онда и цела књига. Први део довршен је 7. априла 1519. (према години од стварања света 1520), а други 12. октобра 1520. Почетак рада датиран је (у поговору другом делу) 26. јануара 1520.

4°. 352 л. Заставице. Виньете. Иницијали.

Из поговора првом делу: **... Аз ... Божидар Вуковић, Подгоричанин, от Ђурић, подвизах се ... саставити форми ... и саписах ... сију ... књигу Псалтир ... Повеленијем господина Божидара Подгоричанина аз ... свештеноинок Пахомије, от Црније Гори от Реке састави сије типаре ва лето 7028, а от рождаства Христова 1519, у Бнецијех** (л. 159б-160а). **Саписаше се сије ... књиги глагољеми Псалтир ва лето 7028, а от рождаства Христова 1519, круг слнцу 28, а луни 17, злато число 1, индиктион 9, епахта 6, месеца априљу, 7. дан, у Бнецијех** (л. 160б).[6] *Из поговора другом делу:* **... Темже и аз ... Божидар Вуковић, от Ђурић, Подгоричанин састави форми сије ... и саписах ... книги сије Псалтири ... Повеленијем господина Божидара Вуковића Подгоричанина трудих се о сем писанији аз ... ијермонах Пахомије, от Црније Гори от Реке ...** (л. 352а) **Сије саписа се от битија ва лето 7029. и от рождаства Христова 1520, круг слнцу 1, а луни 18, злато число 2, индиктион 10, епахта 7. Почеше се сије светије књиги писати месеца ђенуарија 26 дан. Савршише се месеца октомврија 12 дан у Бнецијех** (л. 352б).

Шафарик 1829, 9; Шафарик 1865, 216; Каратајев 1861, 13; Каратајев 1878, 14; Каратајев 1883, 16; Кириловић 1950, 3; Медаковић 1958, 200-201; Бадалић 1966, 21; Немировски 1993, 4.

---

6 Текст са л. 159б-160б преузет из *Немировски 1993*, 4.

4. **Р Ср II 1.1 (РР Ср II 1.01.01) - 230090**

346 л. 178x125 мм. Примерак је непотпун, недостаје: в̄ (8), к̄ (7, 8), к̄є̄ (8), к̄ӣ (1, 8), тј. према комплетном примерку листови 16, 159-160, 200, 217, 224. На појединим местима недостају већи или мањи делови листова, понегде је оштећен и текст. Примерак је обрезан, тиме су добрим делом одсечена и упућивања на маргинама. Књига је рестаурисана.

Рукописним додацима надокнађен је текст са л. 8. из св. в̄ и л. 8. из св. к̄є̄.

Заставице: л. 1а, 3а, 161а, 263б, 301а.

Особеност примерка. На л. 161а (1. л. св. к̄а̄) заставица је без монограма **бо|ж|**. У истој свешчици запажено је више типографских разлика у односу на други примерак овог Псалтира (опис бр. 5, сигнатура Р Ср II 1.2). Разлика има и у осталим свешчицама али нису тако бројне.[7]

Повез. Дашчице су косих рубова према унутрашњим странама. Величина дашчица је 188x133 мм. Кожа којом су обложене је црвенкастомрка, са орнаментом веома сличним на обе корице. На хрпту је кожа нова, такође обе копче са кожним ременима. Рестаурација повеза рађена је у исто време кад и рестаурација књиге.

Записи. На листу залепљеном уз предњу корицу: **Сеи знати ся Колико / ѿ кѵ̑ге Лѣта аѱлд** (=1734) **/ 178 / 1734го / ѿ кѵ̑ге 403.** Истом руком је 1785. године на празном листу на крају књиге забележена песма духовне садржине, најпре на српскословенском, потом на грчком језику (али ћирилицом). На л. 266б-267а запис је доста оштећен обрезивањем књиге: **Си ѱартиръ** (!) **[киръ] / попъ Ни[кол]а** (?) **аѱї** (=1710 ?).

Историјат. Књига је купљена од Георгија Михаиловића из Инђије. У инвентарну књигу Библиотеке Матице српске унесена је 20. децембра 1962. године.

5. **Р Ср II 1.2 (РР Ср II 1.2.1; 201 D4) - 4115**

318 л. 174x123 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄ (1, 2), г̄ (1), д̄ ī (8), є̄ī (1), ѕ̄ī (6-8), ӣ ī - к̄ (1-8), м̄д̄ (7, 8), тј. према комплетном примерку листови 1, 2, 17, 112-113, 134-160, 351-352. Од листова 114 (2. л. св. є̄ī), 181-193 (5-8. л. св. к̄г̄, 1-8. л. св. к̄д̄, 1. л. св. к̄є̄), 344-350 (8. л. св. м̄є̄, 1-6. л. св. м̄д̄) сачувани су само одерци. Мањих или већих оштећења листова, и делимичних оштећења текста, има и на другим местима. Књига је рестаурисана.

Једним *рукописним листом* надокнађен је текст л. 1. из св. г̄. Другом руком је исписан текст са 1. л. и половине 2. л. св. є̄ ī. Текст од 1. л.

---

[7] Лазар Чурчић, *Псалтир Божидара Вуковића из 1519-1520. године*, Зборник Матице српске за књижевност и језик, Нови Сад 1974, књ. XXII/3, 463-486.

св. ѿї до 8. л. св. ѯ надокнађен је рукописним уметком, писаним трећом руком, од којег је сачувано 23 листа (недостаје л. 3. у св. ѓ и сви листови иза св. ѓ). Мањи рукописни умеци, различитих писара, залепљени су на више места у књизи.

Заставице: л. 3а, 161а, 263б, 301а.

Повез. Дашчице су косих рубова према унутрашњим странама. Величина дашчица је 194x125 мм. Кожа је мрка, доста добро очувана. Орнамент је на предњој корици делимично излизан. Хрбат има два ребра, такође је украшен. Једна копча је цела, а од друге је сачуван само метални шиљак на горњој корици.

Записи. На листу залепљеном на унутрашњу страну предње корице: Из књига П. Поповића. На празном листу на почетку књиге: **Си ѱатилъ** (!) / **Петъра Поповића.** Испод тога: **сиа книга гл҃ими** / **ѯалътиръ** (!) **петъровъ** / **пописа се въ лѣто ѯ ти/с[ ]шно с҃ и д҃і** (=7214, тј. 1706). Са друге стране истог листа исписан је текст црквене садржине. На л. 17а-17б: **Сїи ѱалътиръ [ ]/ подписа с[ ] [ ]е[ ]о аѱ** (=1700?). На л. 311б-314а: **воѹчиѣь ѿкоѹпи / раб҃ь б҃ожи / миленъ са вод[ ]нию / свокю [ж]ньною / сию кн[игоѹ] ѿкоѹ|пи|ше / ѯа свою / доѹшоѹ б҃ь да и б҃лсвитъ.** На полеђини празног листа на крају књиге налази се запис о томе којој је цркви књига припадала, али недостаје половина овог листа. Од записа је остало: **[ ]га Храма / [ ]ща [ ] / Atesta** (потврђујем).

Печати. На л. 50б-51а печат се због обрезивања књиге само делимично види.

Историјат. Према старим каталошким листићима књига је имала инвентарни број 19249 од 31. јула 1927. године. Међутим, на књизи се налази само нови инвентарни број од 5. новембра 1974. године. Поуздано се може рећи да је дошла у Библиотеку пре 1950. године јер је описана у *Каталогу* Д. Кириловића.[8]

---

[8] Димитрије Кириловић, *Каталог Библиотеке Матице српске, књ. 1, Српске књиге 1494-1847*, Нови Сад 1950 (у даљем тексту *Каталог* Д. Кириловића).

ПСАЛТИР С ПОСЛЕДОВАЊЕМ ИЗ 1521. ГОДИНЕ

Горажде: Божидар Горажданин, Теодор Љубавић, 25. октобар 1521. године.

4°. 352 л. Заставице. Иницијали.

Из поговора: **Почеше се сије светије књиги глагољемије Псалтир повеленијем мојим старцем и родитељем Божимдаром Горажданином. Труди же се о сем смерени мних свештеник Теодор при храму Светаго Великомученика Христова Георгија, на реце Дрине. Савршише се от битија ва лето 7029, а от рождаства Христова тисушта 529, круг слнцу 1, а луне 18, индиктион 21, месеца октомврија 25. дан.**[9]

Шафарик 1865, 210; Каратајев 1861, 19; Каратајев 1878, 20; Каратајев 1883, 23; Медаковић 1958, 197-199; Бадалић 1966, 26.

6. **Р Ср II 2.1 (РР 3.01.01) - 230095**

303 л. 187x134 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄ (1, 3-8), в̄-д̄ (1-8), а̄ї̄ (6), л̄ѳ̄ (8), м̄в̄ (8), м̄г̄ (1-8), м̄д̄ (1-3, 5-8), тј. према комплетном примерку листови 1, 3-32, 86, 312, 336-347, 349-352. На појединим листовима недостају мањи или већи делови са текстом. Књига је рестаурисана.

Заставице: л. 137б, 150а, 189б.

Повез. Дашчице су величине 200x140 мм. Кожа је тамномрка. Хрбат има три ребра. Приликом рестаурације књиге урађена је и рестаурација корица и додате су нове копче.

Записи. На празном листу на почетку књиге доста је истрвен потпис: Др Михаиловић и запис: **Сїа Книга Глаголеми ѱа/лтирь цркве Храма Стаго /ѡца Николая ѡправи Се Ва лѣто : 772.** На л. 180а: **Сіа книга мнѣ ученика / [Іѡанна].** Истом руком и мастилом на л. 185а: **Іѡаннь.**

Историјат. Књига је купљена од Георгија Михаиловића из Инђије. У инвентарну књигу Библиотеке уписана је 20. децембра 1962. године.

---

[9] Текст транскрибован према Љ. Стојановић, *Стари српски записи и натписи*, књ. 3, Београд 1905, бр. 5591, стр. 151-152.

МОЛИТВЕНИК (ТРЕБНИК) ИЗ 1523. ГОДИНЕ

Горажде: Божидар Горажданин, јеромонах Теодор Љубавић уз помоћ ђакона Радоја, 21. октобар 1523. године.
4°. 296 [?] л.

Из колофона: **Почеше се сије светије књиги глагољемије Молитавник при храме светаго великомученика Христова Ђеорђија ва месте Горажде на реце Дрине. Труди же се о сем смеренїј мних и свештеник Теодор и савршише се от битија ва лето 7032, а от рождаства Христова 1531, круг слнцу 3, а луни 1, месеца охтомрија 21. дан ...** (296б).

Шафарик 1829, 13; Шафарик 1865, 220; Каратајев 1861, 20; Каратајев 1878, 26; Каратајев 1883, 24; Бадалић 1966, 39.

7. **Р Ср II 11.1 (РР 4.01.01) - 612844**

2 л. 180-194x121-141 мм. Одломак садржи: ѧ҃а (1), ѧ҃ѕ (8), тј. листове 241, 296. Ивице на листовима су врло искрзане, оштећени су и делови неколико речи.

Повеза нема.

Записа нема.

Историјат. Као затечен у Библиотеци, одломак је инвентарисан 27. новембра 1986. године. С обзиром на то да описа у *Каталогу* Д. Кириловића нема, одломак је у Библиотеку вероватно доспео после 1950. године.

ЗБОРНИК ЗА ПУТНИКЕ ИЗ 1536. ГОДИНЕ

Венеција: Божидар Вуковић, јерођакон Мојсије, 26. април 1536. године.

8°. 312 л. Илустрације. Заставице. Виньете. Иницијали.

Из поговора: **... Темже и аз ... Божидар Вуковић отачаством от града нарицајемаго Подгорица, јеже јест ва странах диоклитијских ... састави́х форми и саписах сију душеспаснују књигу ва туждеј земљи ва странах италских и валожихом ва њих избрано јеже бивајут удоб носима ходештим ва пут ... Повеленијем господина Божидара војеводе трудих се о сих саписанијих аз ... ијеродијакон Мојси, от српскије земљи отачаством же от места нарицајемаго Будимља ...** (л. 311а-311б) **... Савршише ше** (тј. **се**) **сије књиги от битија ва лето 7044, а от рождаства Христова 1536, круг слнцу 16, а луни 14-вије злато число 17, индиктион 9, темелије 7, епахта 6, месеца априлија 26. дан, у Бнецијех** (л. 312а).[10]

Каратајев 1883, 26; Кириловић 1950, 4; Медаковић 1958, 201-204; Бадалић 1966, 40; Немировски 1993, 6.

8. P Cp I 3.1 (PP Cp I 1.1.1; 201 D 6) - 623992

253 л. 117x37 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄ (1-8), а-г (1-8), д (1, 4-5, 8), є (3), д̄ї (1, 7), ѕ̄ї (1-3), ѳ̄ї (4-5), к̄г̄ (1), ки (2, 7), кѳ (1-8), лг (2), лѕ (2, 7), л̄ѯ̄ (8), тј. према комплетном примерку листови 1-33, 36-37, 40, 43, 129, 135, 145-147, 172-173, 201, 226, 231, 233-240, 266, 298, 303, 312. У књизи понегде недостају мањи или већи делови листова, ретко је делимично оштећен и текст. Од л. 6-8 у св. аі сачувани су делови штампаног текста уз унутрашњу маргину, мање од половине листова. Опсецањем књиге на неким местима су оштећена упућивања. Књига је рестаурисана.

Рукописни додаци. У књизи се на месту св. г (л. 25-32) налази шест рукописних листова, на којима је исписан део текста из ове свешчице.

---

[10] Текст са л. 312а транскрибован је према *Каратајев 1883*, 26.

Место штампаног л. 43 (3. л. св. ϵ) убачен је празан лист на који је налепљен мали комад хартије са деловима од неколико речи исписаних руком. Листови 146-147 (2-3. л. св. $\overline{\text{ѕт}}$) исписани су руком. На л. 72 (8. л. св. и) оштећени делови текста су попуњени руком.

Илустрације: л. 110б Благовести (делимично оштећена); л. 154б Св. Никола (делимично је оштећен оквир); л. 162б Распеће; л. 182б Св. Илија Пророк; л. 190б Св. Петка (доста оштећена); л. 225б Крст са криптограмом.

Заставице: л. 35а, 46а, 54а, 65б, 74б, 80б, 82б, 89а, 108а, 111а, 130а, 136а, 155а, 163а, 167а, 183а, 191а (мало оштећена), 202а, 229а, 230а, 232а, 241а, 249б, 252а, 253а, 257а, 261а, 264а, 265б, 267а, 268а, 271б, 273б, 275а, 275б, 276б, 278а, 278б, 281а, 289а, 297а.

Особеност примерка. На 1. л. св. вı постоји сигнатура. Илустрације Благовести (л. 110б), Св. Никола (л. 154б), Распеће (л. 162б) и Крст са криптограмом (л. 225б) накнадно су обојене руком.

Повез је нов, реконструисан 1993. године. Картон величине 122x83 мм обложен је глатком тамнобордо кожом. Нови су и ремени и копче. За капитал зашивена је кукица за коју је везана трака за обележавање текста.

Записи. На полеђини 6. л. рукописног додатка на месту св. г: да сє ꙁна / цıо є тко / дѫжан на вѫи раци[ ] / г форинт на мна (?) / тр[ ] г ,аѱзї (=1717). Испод: сїа сла (?) / григорию дїакѫ. На л. 52б-53а, 55а-61а, на предњој страни л. 62-75, континуирано: **сїя / и Бжественая / Книжка / дїака / Грїгорїе / Іωаннови|[ч]| / пароха / умскаго / на|с|тоещаго/ во ѫмѫ / м|с|ца / маїя / їдинта** (!) $\overline{\text{дı}}$ **/ лѣта / 1771** (!) ,аѱı$\overline{\text{ꙁ}}$ (=1717) **/ и паки / прими ю / Гаврїл / Попови|ч| / в ѫмѫ / Бг̃ / Хра[ ] / м|с|ца / Априла / лѣта /1751 / во отече|с|[ ] / Свое|м| / невред[ ] / дато / Емѫ / Без [ ] / изговора / да мѫ / не сѫмнити се / вяко|м|** (!) **/ Читателю.** На празној страни л. 225а запис не садржи важнију информацију. На л. 288б: **Азь Гаврї|л| Паро|х| ум|с|кї / По|д|пїсан Своею рѫкою.** На л. 310б: **1671** ,ахо[ ]ꙁ (!).

Историјат. У старој инвентарној књизи примерак је био заведен 31. јула 1927. године, под бројем 19250. Књига је преинвентарисана 28. маја 1987. године.

Бр. 8, л. 296б

ОКТОИХ ПЕТОГЛАСНИК ИЗ 1537. ГОДИНЕ

Венеција: Божидар Вуковић, свештеноиноци Теодосије и Ђенадије, 7. јули 1537. године.

2°. 162 л. Илустрација. Заставице. Виньете. Иницијали.

Из предговора: **Аз ... Божидар ... ва италских странах, ва граде наричајеме Ванетијане ... начех делати сиј Охтоих петогласник ... Начеше се писати сије светије и божаставније књиги глагољеми Охтоих ва лето 7044, круг слнца 16, а луне 14** (л. 1а-1б). *Из поговора:* **Повеленијем господина Божидара војеводе трудихмо се о сих писанији ... свештеници Теодосије и Ђенадије парајеклисарх монастира Светаго Сави србскаго иже јест ва Милешеви, отачаством же от места Пријепоља ... Саврши се сија књига от битија ва лето 7 тисуштно и 45, а от рождаства Христова тисушта и 537, круг слнцу 17, а луне 15, индиктион 10, темелион 7, епахта 7, златоје число 17, месеца ијулија, 27. дан, у Бнецијех** (л. 160б).

Шафарик 1829, 14; Шафарик 1865, 222; Каратајев 1861, 24; Каратајев 1878, 26; Каратајев 1883, 29; Кириловић 1950, 5; Медаковић 1958, 204; Бадалић 1966, 43; Немировски 1993, 7.

9. Р Ср IV 5.1 (РР Ср IV 1.1.4; 201 А 18) - 48310

159 л. 291x196 мм. Примерак је непотпун, недостаје: **а̄ а** (1, 2) и први од два ненумерисана листа на крају књиге, тј. према комплетном примерку листови 1, 2, 161. Књига је крпљена. Листови 24, 26, 57, 65, 74, 82, 90 су волантни.

Рукописним додацима надокнађен је текст са листова 1. и 2. и делови који недостају на л. 63, 90, 160, 162.

Заставице: л. 3а.

Повез. Даске косих рубова према унутрашњим странама пресвучене су тамномрком, украшеном кожом. Величина дасака је 305x200 мм. Књига има две копче са ременима од светломрке коже.

Записи. На л. 1а-10а: **1745 Сїа Книга / Октои / кѵ̑пи Милинко сию [ ] / Цркви Бечеискїа / Храма / Светагѡ / Оц̑а Никѡлаа / Априлїа / Двадесетъ / Осмагѡ дн̑е.** На листу залепљеном уз задњу корицу: **1928 / 1537 / 391**.

Историјат. Књига је купљена од породице Јоце Вујића из Сенте. У инвентар Библиотеке унесена је 4. октобра 1948. године.

10. **Р Ср IV 5.2 (РР IV 1.1.1) - 230099**

159 л. 280x180 мм. Примерак је непотпун, недостаје: **к̄ и** (6) и оба ненумерисана листа на крају књиге, тј. према комплетном примерку листови 158, 160-162.

Заставице: л. 1а (са грбом Божидара Вуковића), 2а (Св. Козма, Св. Јован, Св. Јосиф), 3а (делимично оштећена).

Повез. Бочни рубови даски коси су према унутрашњим странама а горњи и доњи имају, по средини, косине према спољашњим странама. Даске су величине 284x192 мм. Пресвучене су тамномрком орнаментираном кожом. Од копчи су остала само два метална шиљка на горњој корици. Судећи по траговима, ремени су били плетени. У време израде *Каталога* корице су биле одвојене од књиге због рестаурације.

Записи. На више места у књизи наилази се на белешку истом руком, на листу залепљеном уз горњу корицу: **знати сѧ сіѧ книга / Аксентиеѧ**; на л. 79б: **знати сѧ колико смо**; на л. 80б: **знати сѧ сїѧ книга / А[ ]**; затим на л. 156б: **Знати ся ко сі кни/га Ахсентиея Іѡ/ванов҃ъ / знати ⷭ ко сі книа / яко [ ]**; на л. 157а: **знати сѧ ко сіѧ книга / Ахсентиеѧ Іѡвванов**; на листу залепљеном уз задњу корицу: **знати ся сія книга Аксентия Іѡванова / да се зна**. На листу залепљеном уз предње корице: **сє и на вє[ ]ила стамена / стоина**. Испод тога, истом руком: **на маръкꙋ нї шинига жита**. Испод тога: **сиѫ книга п[ ]**. На л. 5а: **шаго[ ]ровь**. На л 39б: **Подписа Сава Чаничь**; истом руком на л. 40а: **Sava Zaniz** и на л. 87а: **Са/ва / Чан/ичъ из б/ачи/нац/а / Sava Zan/iz / von / Baz/in/ze / Si[ ] / mor/oviz / am / 12. / Jan/uar.** На л. 40б: **Сія Книга Попа Симеѡновића / Іѡана Поповића / [ ]**. Испод тога: **Сія книга ꙋ Morovih / Марте тꙋрчеве ꙋ Моровицꙋ в шанца / Моровића**. На л. 55б: **Іѡань поповычь парохь Моро/вићки.** На л. 73б: **Знаті се кто писа Григѡрія / Іеринићъ Ізь раче Синь / Ђурђа Іеринића**. Истом руком на л. 78б: [ ] / **Moroviz / am / 28 ten / Noveb(er) / 1773 / Gliroria Jeriniz / [ ] / von / der / [ ] / Gabrell / Nikolis / Compagnio**; и тајнописом на листу залепљеном уз задњу корицу: **сиа книга попа / еринич глигориї**. На л. 80б: **Магистаръ Мияило Радмановић**. На л. 81б-82а: **Знати се Іиае** (=чија је или да је) **/ ова РниРа** (=књига) **Раврила** (=Гаврила) **раъковића / изъ шанца Моровића 1765 / Ноемра [ ]**. На л. 117а: **Знати се Сия Книга црквеная зовемая цркве Моровићке**. На л. 119а: **Гаврило Радковичъ**. На листу залепљеном уз задње корице: **да сє ⳋнатъ колико има / вєнчица живъко /в/ радованъ |.а.| / иванъ [ ] миръко .а. никола .а. / тома а.**

Историјат. Књига је купљена од Георгија Михаиловића из Инђије. У инвентар је унесена 20. децембра 1962. године.

11. **P Cp IV 5.3 (PP Cp IV 1.1.2; 201 A 17) - 108649**

153 л. 279x198 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄ **а** (1-3), ѳ̄і **t** (7), к̄ **u** (4, 5, 8) и оба ненумерисана листа на крају књиге, тј. према комплетном примерку листови 1-3, 151, 156-157, 160-162. На појединим листовима недостају већи или мањи делови са текстом. Књига је реставрисана.

Рукописним додатком надокнађен је текст л. 7 из св. ѳ̄ї **t**.

Особеност примерка. На л. 74а/37-38 (2. л. св. ї **k**) црвеном бојом је штампан текст: **инь канѡ|н|, прѣстєн бц̑и. ємѵ / же начело гранесє|м|. с.**

Повез. Даске величине 293x200 мм обложене су црвенкастомрком кожом, украшеном и на хрпту. Кожа је доста добро очувана али је орнамент делимично излизан. Хрбат има четири ребра. Од две копче сачуван је само метални део доње копче на горњој корици и делимично оба ремена. У време израде *Каталога* књига је била раскоричена ради рестаурације. Том приликом су пронађени листови *Празничног минеја (Саборника)* који је штампао ђакон Кореси 1580. године у Сас Себешу. Ови су фрагменти одлепљени, рестаурисани и након тога сигнирани и инвентарисани као посебна јединица (P Рм IV 4). У *Каталогу* су описани под бр. 137.

Записи. На листу залепљеном уз предње корице: **Гига Ш[ ]ін.** На л. 4а-11а, истом руком као у PP Cp IV 5: **книгѵ глаголємѵ / ѡктохи** (!) **за свою дшѵ / и даде є сн̑овцѵ своемѵ / мил[ ]ѵ(*) / да мѵ е веч[ ] / поменъ нємѵ и божици [ ] / и да се не прода никадъ / на комѵ доѣе ѵ рѵке / да поминє милинка и бижицѵ.** (* Име је прецртано па је другом руком написано: **попѵ миѣаилѵ.**)

Историјат. У инвентарну књигу Библиотеке књига је унесена је 7. јануара 1953. године без података о начину набавке.

12. **P Cp IV 5.4 ((PP Cp IV 1.1.3) - 222277**

149 л. 178x266 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄ **а** (1-8), к̄ **u** (3-7), тј. према комплетном примерку листови 1-8, 154-159. На појединим листовима недостају већи или мањи делови са текстом. Књига је рестаурисана.

Илустрације: л. 161а Богородица, Арх. Михаило, Св. Никола и Св. Димитрије (четири одвојене илустрације).

Заставице: л. 161б.

Повез чине даске, величине 280x180 мм, косих рубова према унутрашњим странама. Црвенкастомрка кожа којом су пресвучене веома је богато орнаментирана. На горњој корици је сцена *Распећа Христовог*. Видљиви су трагови златотиска. Хрбат, такође орнаментиран, има четири ребра. Од копчи су остали само трагови два ремена и један метални

шиљак на горњој корици. Рез је црвен. У време израде *Каталога* корице су биле одвојене од књиге због рестаурације.

Записи. На л. 160а: **wткако е написана сїя книга / 245 лѣта.** На листу залепљеном уз доњу корицу, прецртан запис: **сиа книга гълаг[ ]ми wкъ/т[ ] попа сътєвана велико.** Испод тога, истом руком, такође прецртана белешка: **сїа книга попа стєфана велика села.** Испод тога, истом руком: **селъсъкогъ исъкѵпи w сѵботє.**

Историјат. Књига је купљена у Београду, у Антикварници Српске књижевне задруге. У инвентар Библиотеке унесена је 25. марта 1961. године.

13. **P Cp IV 5.5 (201 A 18) - 28058**

99 л. 282x188 мм. Примерак је непотпун, недостаје: **а̄ a** - **в̄ b** (1-8), **г̄ c** (1, 8), **д̄ d** (1-8), **є̄ e** (1), **ӣ h** (1, 8), **а̄ї l** (8), **в̄ї m** (1), **д̄ї o** (8), **є̄ї p** (8), **ѕ̄ї q** (1, 8), **ꙁ̄ї r** (7, 8), **ӣї s** - **к̄ u** (1-8) и оба ненумерисана листа на крају књиге, тј. према комплетном примерку листови 1-17, 24-33, 57, 64, 88-89, 112, 120-121, 128, 135-162. На појединим листовима недостају већи или мањи делови са текстом. Књига је рестаурисана.

Особеност примерка. На л. 74а/37-38 (2. л. св. **ї̄ k**) црвеном бојом је штампан текст: **инь канѡ|н|, прѣстеи бц̑и. ємѵ / же начєло гранесє|м|. с.**

Повез је доста оштећен. Сачуване су само две даске величине 295x190 мм. На даскама има трагова црвоточине. У време израде *Каталога* корице су биле одвојене од књиге ради рестаурације.

Записи. На л. 88а: **Гдъ Гдъ Стоико Стефанвъ / 779 г.**

Историјат. У инвентарну књигу унесена је 1. марта 1933. године. Према старим каталошким листићима на књизи је био и стари инвентарни број 19821, од 9. априла 1927. године. Података о начину набавке нема.

14. **P Cp IV 5.6 (PP Cp IV 1.1.6) - 504396**

33 л. 290x196 мм. Примерак је непотпун, недостаје: **а̄ a** (2-8), **в̄ b** - **д̄ d** (1-8), **є̄ e** (1, 4-8), **ѕ̄ f** (1-8), **ꙁ̄ g** (1-6), **ӣ h** (2-8), **о̄, i** (1-8), **ї̄ k** (4-7), **а̄ї l** (2-7), **г̄ї n** (1-6, 8), **д̄ї o** - **є̄ї p** (1-8), **ѕ̄ї q** (2, 4, 7, 8), **ꙁ̄ї r** (1, 2, 4-8), **ӣї s** (1-8), **о̄,ї t** (1-5, 7, 8), **к̄ u** (1, 2, 7) и први од два ненумерисана листа на крају књиге, тј. према комплетном примерку листови 2-33, 36-54, 58-72, 76-79, 82-87, 97-102, 104-120, 122, 124, 127-130, 132-149, 151-154, 161. На појединим листовима недостају већи или мањи делови са текстом. Листови су волантни. Књига је рестаурисана.

Заставице: л. 1а (са грбом Божидара Вуковића).

Повеза нема.

Записа нема.

Печати. На л. 1б је два пута отиснут исти печат, може се прочитати само: сіа пєчат[ ] [ ]стира їѡ[ ].

Историјат. У инвентарну књигу Библиотеке уписана је 3. јула 1979. године без података о начину набавке.

15. **P Cp IV 5.7 (PP Cp IV 1.1.6) - 504397**

28 л. 267x180 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄ **a** - ѳ̄ **i** (1-8), і̄ **k** (1-6), а̄і **l** (2-7), в̄і **m** (2-8), г̄і **n** (2, 3, 6, 7), д̄і **o** - є̄і **p** (1-8), ѕ̄і **q** (1-7), ꙁ̄і **r** (4-8), ӣі **s** (1-7), ѳ̄і **t** (6), к̄ **u** (8) и оба ненумерисана листа на крају књиге, тј. према комплетном примерку листови 1-78, 82-87, 90-96, 98-99, 102-103, 105-127, 132-143, 150, 160-162. Листови су волантни. На појединим листовима недостају већи или мањи делови са текстом. Књига је рестаурисана по савременим принципима.

Повеза нема.

Записа нема.

Историјат. У инвентарну књигу Библиотеке уписана је 3. јула 1979. године без података о начину набавке.

16. **P Cp IV 5.8 (PP Cp IV 1.1.7) - 504380**

7 л. 287x186 мм. Одломак, сачувано: а̄ **a** (2-8), тј. према комплетном примерку листови 2-8. Листови су волантни.

Заставице: л. 2а (Св. Козма, Св. Јован, Св. Јосиф), 3а.

Повеза нема.

Записа нема.

Историјат. У инвентарну књигу Библиотеке уписана је 3. јула 1979. године без података о начину набавке.

17. **P Cp IV 5.9 - 648686**

117 л. 288x204 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄ **a** (1-6, 8), в̄ **b** (1-5), д̄ **d** (3, 6), є̄ **e** (2, 3), ꙁ̄ **g** (7, 8), ӣ **h** (1), і̄ **k** (1-3, 8), а̄і **l** (1, 8), в̄і **m** (1-8), ѕ̄і **q** (1, 3, 5, 6), ꙁ̄і **r** (3), ѳ̄і **t** (8), к̄ **u** (6-8) и оба ненумерисана листа на крају књиге, тј. према комплетном примерку листови 1-6, 8-13, 27, 30, 34-35, 55-57, 73-75, 80-81, 88-96, 121, 123, 125-126, 131, 137, 152, 158-162. Од 1. л. у св. ӣі, тј. л. 137 остао је само фрагмент. Књига је доста оштећена и прљава. Доњи десни угао је оглодан. У време израде *Каталога* још није била рестаурисана.

Особеност примерка. На л. 64а/6 (8. л. св. ӣ **h**) слово ꙁ је штампано најпре црвено, па преко тога црно.

Повез. Даске су косих рубова према унутрашњим странама. Величина дасака је 303x205 мм. Кожа је тамномрка и богато орнаментирана. Хрбат има три ребра и такође је украшен. Кожа је добро очувана а повез је одвојен од слога. Једна копча је сачувана у целини, а од друге су остали ремен и метални шиљак на горњој корици.

Записи. На хартији којом је покрпљен л. 115а: пи|с|а мона|χ| симеѡ|н| їер[ ]. На листу залепљеном на унутрашњу страну задње корице: въ лет[ ] ҁсєї (=7215) а҃ѱѕ (=1706) wдеꙗ|χ| сїю кнїгѹ / ҁовоми октои петогла|с|никъ попь кр|с|та / на рѣци ҁовоми велика рѣмета близъ / монастира шишатовъца, въ жѹпи ҁово|м|и / лежимиръ.

Историјат. У инвентарну књигу Библиотеке уписана је 3. јула 1979. године без података о начину набавке.

Бр. 16, л. 2а

ПРАЗНИЧНИ МИНЕЈ (САБОРЊИК) ИЗ 1538. ГОДИНЕ

Венеција: Божидар Вуковић, јерођакон Мојсије, 19. јануар 1538. године.

2°. 432 л. Илустрације. Заставице. Виньете. Иницијали.

Из предговора: **... Темже и аз ... Божидар Вуковић ... молих се ... да савршим и сије дело јуже начех делати, си Саборник ...** (л. 1а) **... Начеше се писати сије светије књиги, глагољемиј Минеј, ва лето 7044, круг слнца 16, а луни 14** (л. 1б). *Из поговора:* **... Аз ... Божидар Вуковић, отачаством от диоклитијских странах ва пределех маћедонских от града ... Подгорица ... обрештшу ми се ва западних странах италских ва ... месту Венетијане ... сатворих от двоју рук слова инем подобијем јеже саписах и саставих сију ... књигу глагољемиј Саборник ... Повеленијем господина Божидара војеводе трудих се о сем писанији аз ... ијеродијакон Мојси от монастира глагољемаго Дечанох иже јест ва странах маћедонских, близ великих гор, отачаством же от места нарицајемаго Будимља, близ монастира Шудикове ...** (л. 432а). *Из колофона:* **Поче се писат сија светаја и божаставнаја књига месеца ијунија 11. дан, а саврши се месеца ђенуарија 19. дан у Бнецијех ... Саврши се сија ... књига глагољеми Саборник от битија ва лето 7046, а от рождаства Христова 1538, круг слнцу 18, а луни 16, индиктион 11, основаније 29, златоје число 19, епахта 1, месеца ђенуарија 19. дан у Бнецијех** (л. 432б).

Шафарик 1829, 15; Шафарик 1865, 225; Каратајев 1861, 25; Каратајев 1878, 28; Каратајев 1883, 31; Кириловић 1950, 6; Медаковић 1958, 204-207; Бадалић 1966, 45; Немировски 1993, 8.

18. **Р Ср IV 1.1 - 230106**

432 л. 300x203 мм. Примерак је потпун. Књига је лепа и чиста. Незнатно су на листовима искрзани углови. Урађена је рестаурација.

Илустрације: л. 2а Св. Симеон Столпник; л. 16а Рођење Богородице; л. 30а Крст са криптограмом; л. 36а Св. Јован Богослов; л. 43б Неверовање Томино; л. 46б Св. Петка; л. 57б Св. Димитрије; л. 67б Св. Козма и Дамјан; л. 71б Арх. Михајло; л. 80б Св. Никола и Стефан Дечански; л. 88б Св. Јован Златоусти; л. 110а Ваведење Богородице; л.

126а Св. Никола; л. 135б Петозарни мученици; л. 179б Рођење Христово; л. 187а Богородица са Христом; л. 188а Каменовање Св. Стефана; л. 216б Крштење Христово; л. 228б Св. Јован Крститељ; л. 242б Св. Симеон и Св. Сава; л. 274б Св. Василије, Св. Јован и Григорије; л. 287а Сретење; л. 305б Св. Јован Крститељ; л. 318а Благовести; л. 324б Св. Георгије; л. 341а Цар Константин и царица Јелена; л. 344б Св. Јован Крститељ; л. 362а Св. Петар и Павле; л. 384б Св. Илија Пророк; л. 396а Крст са криптограмом; л. 399а Архиђакон Стефан; л. 402б Преображење; л. 410а Успење.

Заставице: л. 1а, 2а.

Особеност примерка. На л. 54б (6. л. св. ѯ)[11] винета је црна, са цветном стилизованом орнаментиком. Последња два реда десног ступца на л. 62а (6. л. св. ѝ) гласе: **вьсє цр҃ꙋющаго хр҃а. въꙁываѥ |м| / ѱало|м|ски. ра|д|ꙋи** се **м|ч|н'ко|м|**. На л. 114а (2. л. св. ѐ҃ѣ҃) латиничка нумерација свешчице правилно је одштампана: **p II.** На л. 391б (7. л. св. м҃ѳ҃) винета је црна, са стилизованом виновом лозом и гроздовима.

Повез. Дашчице су са жљебовима који се прекидају у угловима, величине 302x192 мм. Обложене су кожом која је делимично оштећена на ивицама, а по њој су и рупе од црвоточине. Кожа је на предњој и задњој страни различито орнаментирана. На средини предње и задње корице је метални цвет. На предњој корици изнад цвета су три метална спојена листа, са десне стране цвета метални листови су сачувани делимично. Види се да су листови некад били и испод и лево од цвета. На обе корице металних украса је било и у угловима. Хрбат је од новије коже. Нема ребара. У горњој дашчици су две рупе од металних шиљака. Повез је рестаурисан и сви метални украси су реконструисани. Додате су копче.

Записи. На л. 1б: **єла г|с|пожа wправи сию книгꙋ сьбор'никъ. / оу хра|м| с҃тго а|пс|ла неѵ|г|ли|с|та лꙋ|к|є бц҃ да ѥ. / прwсты. ѡ|в|а|н|, кирь ман|с|торь. лєто ѯ҃ тисоу|ц|| / ѝ. п҃. ѝ.** (=7088, тј. 1580?). На листу залепљеном на задњу корицу: **лѣтꙋ тєкꙋщꙋ ѯ҃р҃ѯ҃** (=7167, тј. 1659) **/ кр҃ѕ|г| слн҃цꙋ к҃ѯ лꙋни д҃л.**

Историјат. Примерак је купљен од Георгија Михаиловића из Инђије. Инвентарисан је 20. децембра 1962. године.

19. P Cp IV 1.2 (201 A 1) - 48313

432 л. 283x195 мм. Примерак је потпун и добро очуван. У св. л҃ѯ҃ л. 8 и у св. м҃ л. 8 делимично су одвојени од књиге. На неколико листова оштећен је доњи угао, текст је потпун. Негде су крпљене унутрашње маргине, сасвим ретко и остале.

---

[11] Свешчице имају нумерацију и ћириличким и латиничким словима, као што се наводи у литератури. У описима примерака *Минеја* из 1538. године наводиће се само нумерација ћирилицом.

Илустрације и *заставице*. Постоје све које су наведене код примерка са сигнатуром Р Ср IV 1.1 (опис бр. 18).

Особеност примерка. На л. 54б (6. л. св. ξ̄) винета је штампана црном бојом, као у Р Ср IV 1.1. Последња два реда десног ступца на л. 62а (6. л. св. ѝ) гласе: **в'се цр̄ꙋюща|г|(о) х̄а. вьꙁыва|м| ѱало|м| /ски. ра|д|ги се м|ч|н'-ко|м|**. На л. 114а (2. л. св. ѐ̄ı) латиничка нумерација свешчице правилно је одштампана: **p II**. На л. 391б (7. л. св. м̄ѳ̄.) винета је црвена, са стилизованом виновом лозом и гроздовима.

Повез. Дашчице, величине 302x195 мм, обложене су мрком украшеном кожом. Украси на предњој и задњој страни нису исти, једва се назиру трагови злата. На угловима недостају мањи делови коже. Кожа на хрпту је испуцана, на горњој и доњој ивици искрзана. Постоје четири ребра. Сачуване су обе копче.

Записи. На листу залепљеном на унутрашњу страну предње корице: **ꙋ цедꙋли цо є ꙋпи|с|ано сведоѣъ ѣꙋка / драгићевъ + и дроꙋги сведоѣъ ивванъ / радинъ и ти сꙋ лꙋди наши каꙁивали / и радо|с|авꙋ кꙋрцꙋла треће сведокъ**. На предњој страни л. 2-8 (све речи су прецртане): **сию книгꙋ даде / .попъ. мар'ко. иꙁ' чаталие. / оꙋ манастиръ [ ]евꙋ ꙋ [ ]ꙋ с[ ]о (?) / николи и т'ко ѣе є ѿнимити да є проклетъ ѿ стихъ / бого.носни. ѡц̄ъ**. На л. 5б и на предњој страни л. 6-11: **сіа света и дꙋше полаꙁна / книга гл̄еми саборникъ / радише и прило|ж|и є свецеонерею / трифꙋнꙋ да га помине / докле є книге и нега / и ѡнан проклетъ кон би / ѿ нега ѿнихо.**

Историјат. Књига је купљена од породице Јоце Вујића из Сенте. Инвентарисана је 4. октобра 1948. године.

20. Р Ср IV 1.3 (201 В 1) - 122582

432 л. 278x196 мм. Примерак је потпун и добро очуван. Неки листови имају оштећене углове или ивице. Само на л. 5б у св. м̄а̄ оштећен је први ред штампаног текста. Урађена је рестаурација.

Илустрације и *заставице*. Постоје све које су наведене код примерка са сигнатуром Р Ср IV 1.1 (опис бр. 18).

Особеност примерка. Штампа је иста као у књизи са сигнатуром Р С IV 1.2 (опис бр. 19).

Повез. Дашчице су косих рубова према унутрашњим странама, величине 297x200 мм. Обложене су мрком украшеном кожом. На предњој и задњој корици украси су различити, виде се трагови злата. Кожа је црвоточна, делимично је искрзана спољашња ивица на задњој корици. Хрбат је такође од украшене коже, која је испуцана. Виде се четири ребра. Некадашње две копче нису сачуване.

Записи. На предњој страни празног листа на почетку књиге: **[ ] Стыи / ѳеодоръ Iu / [ ]**. На полеђини л. 2-8: **сїа книга ꙁовоми сабо|р|никъ / попа ра|д|осава ѿкꙋпи стараць / вꙋка|д|инь ꙁа свою дш̄ꙋ да мꙋ є / помєнь вѣч'ни|х|**

бг҃ь да га п|р|ости|х| / да|д|є ѕа ню в҃ї форинти страиаць / а попъ ра|д|осавь є҃ форинти бг҃ь да|[ ]| / про|с|ти ва лєто ѕсв҃ї (=7212)/ ѧψг (=1703) м|с|ца ноє|м|(бра) s҃ дн҃ь. Иза штампаног дела књиге убачена су два нова празна листа и у њих су уграђени комади хартије исписани руком. На полеђини првог од њих је напомена да су ти рукописни делови приликом реставрације скинути са прегиба листова. На првом листу су остаци неког рачуна, а на другом текст је нејасан.

Историјат. Библиотека је купила књигу од Тодора Илића, свештеника из Сусека. Инвентарисана је 26. августа 1954. године.

21. **P Cp IV 1.4 - 222272**

432 л. 272x180 мм. Примерак је потпун и у добром стању. Знатније је оштећен л. 1 у св. а҃. Књига је опсечена, сасвим ретко је оштећен и текст. Неки листови су крпљени. У св. а҃ л. 4 и 5 су волантни и већи од осталих.

Илустрације. Постоје све илустрације наведене код примерка са сигнатуром P Cp IV 1.1 (опис бр. 18). Илустрација Св. Јована Крститеља делимично је оштећена (л. 305б).

Заставице: л. 1а (доста оштећена), 2а (делимично оштећена).

Особеност примерка. На л. 54б (6. л. св. ѕ҃) виньета је штампана црном бојом, са стилизованом виновом лозом и гроздовима. Последња два реда десног ступца на л. 62а (6. л. св. и҃), латиничка нумерација свешчице на л. 114а (2. л. св. є҃і) и виньета на л. 391б (7. л. св. м҃ѳ҃) исти су као у примерку P Cp IV 1.2 (опис бр. 19).

Повез. Корице су дрвене са косим рубовима према унутрашњим странама, величине 290x181 мм. На предњој дашчици је светломрка украшена кожа са траговима златотиска, а задња дашчица је у црвенкастомркој другачије украшеној кожи. Хрбат са пет ребара је у мркој кожи. Повез је делимично оштећен. Постоји доња копча и део ремена од горње.

Записи. На листу залепљеном на предњу корицу: **1777гѡ Лета обнови ся / М|с|ца Іюн[ ]иа 13го дне у болѣвци.** На предњој страни празног листа на почетку књиге: **Сие саборникъ цр҃кве Глаголеми / Преподобниа Матере Наше[е] / Параскеви ѡбнови ся Бж҃ес/веная Книга м|с|цъ Іюниа 13 / 1777 лѣта /у [Бол]ѣвци.** На л. 8а, 11а, 14а, 17а, 19а, 22а, 24а, 26а: **кънїга / глєми / саборъникъ / попа / милѹтїна / и раке / сїно|ва|ма** (?) |ѹ| / **пагѹпесетѹ** (?).

Историјат. Књига је купљена у Антикварници Српске књижевне задруге у Београду. Инвентарисана је 25. марта 1961. године.

22. **P Cp IV 1.5 - 612858**

432 л. 265x281 мм. Примерак је потпун и очуван. Погрешно је 8. л. св. s҃і увезан испред 1. л. св. н҃д҃. На листовима има прилично капи од воска. Опсечени су, нарочито је мала горња маргина. Понегде су

крпљени, а налепљена хартија различитог облика прекрива мање делове текста.

Илустрације и *заставице*. Постоје све које су наведене код примерка са сигнатуром Р Ср IV 1.1 (опис бр. 18).

Особеност примерка. На л. 54б (6. л. св. ѯ) виньета је црна, са цветном стилизованом орнаментиком. Последња два реда текста у десном ступцу на л. 62а (6. л. св. ѝ) исто као у књизи са сигнатуром Р Ср IV 1.2 (опис бр. 19). На л. 114а (2. л. св. ѣ ї) латиничка нумерација свешчице правилно је одштампана: **р II.** На л. 391б (7. л. св. м҃ѳ҃) виньета је црна, са стилизованом виновом лозом и гроздовима.

Повез. Дашчице имају косе рубове према унутрашњим странама, величине 275x180 мм. Оне су пресвучене светломрком кожом преко које су налепљени сачувани делови старије мрке коже. Старија кожа је једнако украшена на предњој и задњој страни. На њој је пуно рупа од црвоточине. Хрбат је од новије коже и има четири ребра. Види се да су некад постојале две копче.

Записа нема.

Печати. На оба празна листа додата на почетку књиге: Библиотека А. Ивића Суботица.

Историјат. У инвентар Библиотеке Матице српске, као затечена у Библиотеци, књига је унесена 27. новембра 1986. године. Печат показује да је књига била власништво Алексе Ивића.

23. **Р Ср IV 1.6 (201 В 4) - 122684**

431 л. 267x183 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а҃ (1), тј. 1. лист у књизи. У св. а҃ л. 2 је волантан, има искрзане ивице, делимично је оштећен и текст. По десетак последњих редова штампаног текста недостаје на л. 3-6 у св. а҃. На доста листова оштећене доње маргине и углови су крпљени. Налепљени делови хартије понегде прекривају и последњи ред текста. Књига је у целини добро очувана.

Илустрације. Постоје све илустрације наведене код примерка са сигнатуром Р Ср IV 1.1 (опис бр. 18).

Заставице: л. 2а.

Особеност примерка. На л. 54б (6. л. св. ѯ) виньета је црна, са стилизованом виновом лозом и гроздовима. Последња два реда текста у десном ступцу на л. 62а (6. л. св. ѝ), латиничка нумерација свешчице на л. 114а (2. л. св. ѣї) и виньета на л. 391б (7. л. св. м҃ѳ҃) исти су као у примерку Р Ср IV 1.1 (опис бр. 18). На л. 188а илустрација Каменовање Св. Стефана накнадно је обојена руком.

Повез. Дашчице, величине 294x195 мм, имају косе рубове према унутрашњим странама. Обложене су мрком украшеном кожом, украси на

предњој и задњој страни су различити. Кожа је у угловима мало оштећена, а рупа од црвоточине има доста. На хрпту нема ребара, кожа је украшена. Постоји само горња копча.

Записи. На л. 431а: **да сѣ ꙁнаа** (!) **цю приложи / станица оу син саборникъ / ꙁа свою дш҃ꙋ бъ҃ да є постї** (!).

Печати. На л. 3а, 4а, 11а и још на неколико места: Мушка гимназија Нови Сад.

Историјат. Према напомени у инвентару, књига је из Библиотеке Српскé православне велике гимназије у Новом Саду. Инвентарисана је 14. октобра 1954. године.

24. **Р Ср IV 1.7 (201 В 3) - 28011**

431 л. 270x187 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а҃ (1), тј. 1. лист у књизи. Књига има двадесетак волантних листова. Погрешно су увезани листови у св. д҃і (л. 3, 1, па 2) и у св. м҃и (л. 1, 3, 4, 5, 6, 2, 7, 8). Примерак је у добром стању, искрзане су углавном ивице слободних листова. На неким листовима крпљене су маргине. Налепљене траке хартије на три листа прекривају први ред текста.

Рукописни додаци. Оштећени текст на л. 418б, 419б, 420а (2-4. л. св. н҃г) дописан је руком.

Илустрације. Постоје све илустрације наведене код примерка са сигнатуром Р Ср IV 1.1 (опис бр. 18). Илустрација Рођења Христовог делимично је оштећена (л. 179б).

Заставице: 2а.

Особеност примерка. Штампа је као у књизи Р Ср IV 1.6 (опис бр. 23). Четири илустрације су обојене руком, Св. Петка (л. 46б), Св. Димитрије (л. 57б), Ваведење Богородице (л. 110а) и Рођење Христово (л. 179б).

Повез. Дашчице, величине 287x195 мм, имају косе рубове према унутрашњим странама. Обложене су мрком украшеном кожом, која је делимично оштећена. Украси на предњој и задњој страни се мало разликују. На хрпту са три ребра, кожа је такође оштећена. Сачувана је горња копча, а од доње постоји ремен. У време израде *Каталога* корице су одвојене од књиге.

Записа нема.

Печати. На л. 432б: Српска православна црквена општина у Шурјану.

Историјат. У стари инвентар књига је под бројем 19252 уписана 31. јула 1927. године. Преинвентарисана је 1. марта 1933. године.

25. **P Cp IV 1.8 - 222271**

430 л. 293x185 мм. Примерак је непотпун, недостаје: к҃г (3), н҃д (8), тј. према комплетном примерку листови 179, 432. Неколико листова на почетку књиге има закрпљене маргине. На неким листовима при крају књиге зацепљена је доња маргина, мање или више зацепљен је и део са текстом, понегде недостају делови речи.

Илустрације. Постоје све илустрације наведене код примерка са сигнатуром P Cp IV 1.1 (опис бр 18), сем Рођења Христовог (л. 179б).

Заставице: л. 1а (делимично оштећена), 2а (делимично оштећена).

Особеност примерка. На л. 54б (6. л. св. ѯ), на л. 62а (6. л. св. и҃), на л. 114а (2. л. св. є҃ і҃) и на л. 391б (7. л. св. м҃ѳ҃) штампа је као у књизи са сигнатуром P Cp IV 1.6 (опис бр. 23).

Повез. Дашчице, величине 312x193 мм, имају косе рубове према унутрашњим странама. Оне су пресвучене црвенкастомрком украшеном кожом (украси су на предњој и задњој страни различити). На угловима кожа је искрзана. Кожа на хрпту је испуцана, на врху и дну прилично исцепана. Хрбат има три ребра. Сачувана је доња копча на зацепљеном ремену, а на месту горње копче постоји мали део ремена.

Записи. На л. 25а: **Слѹ́жба сѣ́имъ Праветнимъ** (!) **Бг҃ооць Іа[ ] / 781.**

Историјат. У инвентару Библиотеке је податак да је примерак купљен у Антикварници Српске књижевне задруге у Београду, заведен је у инвентар 25. марта 1961. године.

26. **P Cp IV 1.9 - 222273**

427 л. 276x191 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а҃ (1-2, 4-5), к҃ѯ (8), тј. према комплетном примерку листови 1-2, 4-5, 216. Књига је добро очувана. Листови су јако запрљани. На њима се виде трагови влаге, воска и плесни. Оштећења на маргинама су крпљена, понегде налепљена хартија прекрива мале делове текста. Знатније текст је оштећен на 6. л. у св. м҃ (л. 318б), јер је исечена илустрација.

Рукописни је л. 216 (8. л. св. к҃ѯ) и он замењује нестали штампани лист.

Илустрације. Постоје све илустрације наведене код примерка са сигнатуром P Cp IV 1.1 (опис бр. 18), сем Св. Симеона Столпника (л. 2а), Крштења Христовог (л. 216б) и Благовести (л. 318а) која је исечена. Илустрација Св. Димитрија (л. 57б) делимично је оштећена.

Особеност примерка. На л. 54б (6. л. св. ѯ) виньета је црна, са стилизованом виновом лозом и гроздовима. Последња два реда текста у десном ступцу на л. 62а (6. л. св. и҃) као у P Cp IV 1.1 (опис бр. 18). На л. 114а (2. л. св. є҃ і҃) латиничка нумерација свешчице правилно је одштам-

пана: **р II**. На л. 391б (7. л. св. м҃ѳ҃) виньета је црвена, са стилизованом виновом лозом и гроздовима.

Повез. Дашчице имају косе рубове према унутрашњим странама, величине 300x200 мм. Пресвучене су жућкастомрком кожом која је различито украшена на предњој и задњој страни. На кожи су рупе од црвоточине, у угловима и на ивицама је искрзана. Хрбат је од украшене коже. Има четири ребра. Од две копче сада нема ни једне.

Записи. На предњој страни првог празног листа на почетку књиге: **Сїя Книга глаголемая Минеа / Празднична естъ Храма с҃таго҃ / Вазнесенія Г҃дня Ц҃ркве Іаковачке / дне 22го҃ Ію҃лїя 1803. / АС.** На л. 15б-19а: **сиѧ / книга / вароши / гро|дс|кѣ / даде є / маноило / р҃ / п҃ѕ҃є** (!) (вероватно 1865). На полеђини празног листа на крају књиге: **[ ] / Сия Книга Зовоми Саборникъ / шанца Іакова и Поправи се / мс҃ца Маиа 20 дне 776го лѣта / При връшкои горѣ оу вароші Іриг[ъ].**

Историјат. Књига је купљена у Антикварници Српске књижевне задруге у Београду. Инвентарисана је 25. марта 1961. године.

27. **Р Ср IV 1.10 - 222275**

426 л. 275x180 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а҃ (1), к҃ѳ҃ (1-2), л҃ѕ҃ (1, 8), н҃д҃ (8), тј. према комплетном примерку листови 1, 225-226, 281, 288, 432. Књига је добро очувана. Листови нису чисти, виде се трагови влаге, воска и плесни. Опсечени су, горња маргина на истом листу често има различиту ширину. У већем делу књиге унутрашње маргине крпљене су тракама старе хартије различите ширине, а негде су крпљене и остале. Ретко је оштећен текст, не виде се речи у целини. Између св. л҃є҃ и л҃ѕ҃ налазе се два празна листа, додата давно.

Рукописни додаци. Нестале л. 225-226 (1-2. л. св. к҃ѳ҃) замењују два рукописна листа, с тим што је рукописни текст на л. 2б шири од штампаног. На л. 161а,б (1. л. св. к҃а҃) и на л. 312а,б (8. л. св. л҃ѳ҃) речи које недостају дописане су руком.

Илустрације. Постоје све наведене код примерка са сигнатуром Р Ср IV 1.1 (опис бр. 18).

Заставице: л. 2а.

Особеност примерка. На л. 54б (6. л. св. ѯ҃), на л. 62а (6. л. св. и҃), на л. 114а (2. л. св. є҃ і҃) и на л. 391б (7. л. св. м҃ѳ҃) штампа је као у Р Ср IV 1.5 (опис бр. 22).

Повез. Дашчице су косих рубова према унутрашњим странама, величине 295x190 мм. Пресвучене су црвенкастомрком кожом која је различито орнаментирана на предњој и задњој страни. На угловима и ивицама кожа је искрзана, на предњој корици је око половине расечена. Хрбат је од украшене коже, има три ребра. Већим делом је заједно са задњом корицом одвојен од књиге. Није сачувана ни једна од две копче.

Записи. На л. 410а: **станко сѵ҃бота.**

Историјат. Примерак је купљен у Антикварници Српске књижевне задруге у Београду, заведен је у инвентар 25. марта 1961. године.

28. **Р Ср IV 1.11 - 599746**

427 л. 285x200 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄ (1-3), в̄ (1), г̄ (1), тј. према комплетном примерку листови 1-3, 9, 17. Књига је добро очувана, ако се изузму нестали листови. На неколико листова оштећени су углови и ивице, сасвим ретко се не види по неколико слова текста. Урађена је рестаурација.

Илустрације. Постоје све илустрације наведене код примерка са сигнатуром Р Ср IV 1.1 (опис бр. 18), само нема Св. Симеона Столпника (л. 2а).

Особеност примерка. На л. 54б (6. л. св. ѯ̄), на л. 62а (6. л. св. ӣ), на л. 114а (2. л. св. є̄ ї̄) и на л. 391б (7. л. св. м̄ѳ̄) штампа је као у књизи са сигнатуром Р Ср IV 1.5 (опис бр. 22).

Повез. Дашчице, величине 296x210 мм, имају косе рубове према унутрашњим странама. Обложене су тамномрком глатком кожом, на њу су налепљени остаци тамномрке, готово црне украшене коже која је испуцана и црвоточна. Орнамент на предњој страни има трагове позлате, на задњој страни украс је другачији. На хрпту, такође је на новију кожу залепљен остатак старе коже. Постоје четири ребра. Обе копче су додате приликом рестаурације повеза.

Записа нема.

Историјат. У инвентару је податак да је књига купљена у Антикварници Матице српске у Новом Саду. Инвентарисана је 9. октобра 1985. године.

29. **Р Ср IV 1.12 - 222274**

425 л. 275x190 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄ (1), на̄ (7), нв̄ (4), нд̄ (4-5, 7-8), тј. према комплетном примерку листови 1, 407, 412, 428-429, 431-432. На пуно места виде се трагови влаге и капања воска. Листови су запрљани, неки имају искрзане ивице. Неколико листова је делимично или потпуно одвојено од књиге. У св. на̄ недостаје скоро цела спољашња половина 8. л. и он је крпљен. Књига није рестаурисана.

Рукописни додаци. Делимично је на закрпљеном делу л. 409а (1. л. св. нв̄) дописан текст који недостаје.

Илустрације. Постоје све илустрације наведене код примерка са сигнатуром Р Ср IV 1.1 (опис бр. 18).

Заставице: л. 2а.

Особеност примерка. На л. 54б (6. л. св. ѯ̄) винјета је црна, са стилизованом виновом лозом и гроздовима. Последња два реда текста у

десном ступцу на л. 62а (6. л. св. ѝ) су као у Р Ср IV 1.2 (опис бр. 19). На л. 114а (2. л. св. ѐі) латиничка нумерација свешчице правилно је одштампана: **p II**. На л. 391б (7. л. св. м҃ѳ҃) виньета је црна, са стилизованом виновом лозом и гроздовима.

Повез. Дашчице имају косе рубове према унутрашњим странама (предња даска је пукнута по дужини). Величина корица је 300x195 мм. Оне су обложене тамномрком кожом, која је различито орнаментирана на предњој и задњој страни. Кожа је на ивицама искрзана и црвоточна. На хрпту са четири ребра кожа је испуцана и излизана. Задња корица и хрбат су одвојени од књиге. Види се да су постојале две копче.

Записа нема.

Историјат. Књига је купљена у Антикварници Српске књижевне задруге у Београду. Инвентарисана је 25. марта 1961. године.

30. **Р Ср IV 1.13 - 218486**

422 л. 290x195 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а҃ (1), в҃ (8), кѯ҃ (8), ѧа҃ (2), ѧє҃ (2), ѧѕ҃ (7), м҃ (6), мѝ҃ (8), нв҃ (2), нг҃ (1), тј. према комплетном примерку листови 1, 16, 216, 242, 274, 287, 318, 384, 410, 417. Књига је добро очувана. Листови су запрљани, виде се трагови влаге, воска и плесни. Оштећене маргине су крпљене, текст је потпун.

Илустрације. Постоје илустрације наведене код примерка са сигнатуром Р Ср IV 1.1 (опис бр. 18), али недостају Рођење Богородице (л. 16а), Крштење Христово (л. 216б), Св. Симеон и Св. Сава (л. 242б), Св. Василије, Св. Јован и Григорије (л. 274б), Сретење (л. 287а), Благовести (л. 318а), Св. Илија Пророк (л. 384б) и Успење (л. 410а). Илустрација Св. Георгија (л. 324б) делимично је оштећена.

Заставице: л. 2а.

Особеност примерка. На л. 54б (6. л. св. ѯ҃), 62а (6. л. св. ѝ) и на 391б (7. л. св. м҃ѳ҃) штампа је иста као у књизи са сигнатуром Р Ср IV 1.2 (опис бр. 19). На л. 114а (2. л. св. ѐі) латиничка нумерација свешчице неправилно је одштампана: **d II.**

Повез. Дашчице, величине 307x197 мм, имају косе рубове према унутрашњим странама. Предња даска је, на половини, по дужини пукнута. Кожа је мрка, различито је украшена на предњој и задњој страни (напред се виде трагови злата). Хрбат је од украшене коже, има четири ребра. Постоји горња копча и мали део ремена од доње. Повез је врло добро очуван.

Записи. На предњој страни л. 2-6: **сїю книгѹ саборникъ, цр҃кве сотинске храма / с҃таго николаа, бившѹ ми на генералнои визити, / азъ смиреныи ієромона|х| хоповскїи, архїепи|с|к[о]п / митрополїескїи епитрахь, 763о дьке|м|(бра) 21о своею / рѹкою у сотинѹ подписа|х| гераси|м| радосав/[ ]**. На предњој страни л. 5-15, 17-18, друга рука: **сїꙗ / кни/га / глѣми / сабо/рникъ**

/ єрєа / стра/нне / тѵѳи/ћа / нгна/тыина. На л. 19а и 20а, нова рука, али је могуће да је у питању наставак претходног записа: **и мати мѵ / мара.**

Печати. На л. 2б на два места сачуван је по део истог, неидентификованог печата.

Историјат. Књига је купљена од Црквене општине Сотин. Инвентарисана је 12. септембра 1960. године.

31. **P Cp IV 1.14 (201 B 5) - 48312**

413 л. 293x195 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄ (1-3, 5-8), ӣ (1, 8), л̄ѕ̄ (7), м̄ (5), м̄д̄ (1), н̄г̄ (8), н̄д̄ (1-2, 5-8), тј. према комплетном примерку листови 1-3, 5-8, 57, 64, 287, 317, 345, 424-426, 429-432. Иако није потпуна, књига је врло добро очувана. Неки листови су имали искрзане ивице, сасвим ретко недостаје по неколико слова текста. Знатније је текст оштећен на 7. л. св. м̄г̄ и на л. 2-7 у св. н̄г̄. Урађена је рестаурација.

Рукописни додаци. Нестали део штампаног текста на л. 343а,б (7. л. св. м̄г̄) дописан је руком.

Илустрације. Постоје све илустрације наведене код примерка са сигнатуром P Cp IV 1.1 (опис бр. 18), сем Св. Симеона Столпника (л. 2а), Св. Димитрија (л. 57б) и Сретења (л. 287а).

Особеност примерка. На л. 54б (6. л. св. ѯ̄), 62а (6. л. св. ӣ), 114а (2. л. св. є̄ і̄) и на 391б (7. л. св. м̄ѳ̄) штампа је као у P Cp IV 1.5 (опис бр. 22).

Повез. Дашчице косих рубова према унутрашњим странама, величине 313x205мм, пресвучене су црвенкастомрком кожом која је делимично оштећена. Кожа је на предњој и задњој страни различито украшена, напред се виде трагови злата. Хрбат је од нове коже на коју је налепљен остатак старије коже. Има три ребра. Нове су и обе копче.

Записи. На листу залепљеном на задњу корицу: **саборникъ / си сабо|р|никъ попа живана кѵпи є ѯа г̄і во[ ] / лєта 1720.** Испод, друга рука: **сия книга / Danilo Vu/kov.** Испод, прва рука: **сия книга саборникъ / живана купи е [ ] за / г̄і воринти ле[ ].**

Историјат. Књига је купљена од породице Јоце Вујића из Сенте. Инвентарисана је 4. октобра 1948. године.

32. **P Cp IV 1.15 - 543722**

413 л. 274x188 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄ (1-3, 6-8), в̄ (1, 8), г̄ (1-3), ӣ (1), ѳ̄ (8), і̄ (8), к̄г̄ (3), к̄ѯ̄ (8), н̄д̄ (4-5, 8), тј. према комплетном примерку листови 1-3, 6-9, 16-19, 57, 72, 80, 179, 216, 428-429, 432. На листовима су видни трагови влаге, воска и плесни. Текст је делимично оштећен на неколико места, а знатније на л. 20 (4. л. св.

г̄), л. 64 (8. л. св. ӣ) и на л. 323 (3. л. св. м̄а̄) - недостаје скоро цела спољашња половина листова. Приличан број листова је волантан. Понегде су оштећене маргине и углови крпљени.

Илустрације. Постоје све илустрације наведене код примерка са сигнатуром Р Ср IV 1.1 (опис бр. 18), сем Св. Симеона Столпника (л. 2а), Св. Димитрија (л. 57б), Св. Николе (л. 80б), Рођења Христовог (л. 179б) и Крштења Христовог (л. 216б).

Особеност примерка. Штампа на л. 54б (6. л. св. ѯ̄), 62а (6. л. св. ӣ), 114а (2. л. св. є̄ т̄) и на 391б (7. л. св. м̄ѡ̄) иста је као у примерку Р Ср IV 1.6 (опис бр. 23). На л. 24б (8. л. св. г̄) ћириличка нумерација свешчице неправилно је одштампана: ӣ.

Повез. Дашчице, величине 303x195 мм, имају косе рубове према унутрашњим странама. Обложене су црном украшеном кожом, украси су различити на предњој и задњој страни. Кожа је излизана, на ивицама искрзана. На хрпту са четири ребра такође је украшена кожа, прилично оштећена. Од две, сада нема ни једне копче. У време израде *Каталога*, корице су одвојене од књиге.

Записа нема.

Историјат. Књига је купљена у Антикварници Матице српске у Београду. Инвентарисана је 7. октобра 1981. године.

33. Р Ср IV 1.16 (201 В 6) - 34781

405 л. 261x185 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄ (1-8), в̄ (1-6), ѕ̄ (6), ӣ (1), д̄ т̄ (6), ѕ̄ т̄ (1), кг̄ (1, 3, 6), м̄ӣ (7), нв̄ (3-6), нд̄ (8), тј. према комплетном примерку листови 1-14, 46, 57, 110, 121, 177, 179, 182, 383, 411-414, 432. Листови су неповезани и доста прљави. Скоро сви имају веома искрзане ивице, понегде су оштећени делови речи или неколико речи текста. Знатније је оштећен текст на 6. л. св. м̄а̄ и на 1. л. св. нд̄. Сачувани су одерци од 7. л. св. в̄ и од 2. л. св. л̄а̄.

Рукописни л. 121 (1. л. св. ѕ̄ т̄) у целости одговара штампаном тексту. Исписан је и л. 177 (1. л. св. кг̄), а на л. 180 (4. л. св. кг̄) оштећени делови такође су допуњени руком.

Илустрације. Постоје илустрације наведене код примерка са сигнатуром Р Ср IV 1.1 (опис бр. 18), сем Св. Симеона Столпника (л. 2а), Св. Петке (л. 46б), Св. Димитрија (л. 57б), Ваведења Богородице (л. 110а), Рођења Христовог (л. 179б) и Св. Симеона и Св. Саве (л. 242б). Оштећене су Рођење Богородице (л. 16а), Каменовање Св. Стефана (л. 188а), Св. Јован Крститељ (л. 228б), Цар Константин и царица Јелена (л. 341а), Крст са криптограмом (л. 396а), Архиђакон Стефан (л. 399а), Преображење (л. 402а) и Успење (л. 410а).

Особеност примерка. Штампа је као у примерку Р Ср IV 1.6 (опис бр. 23). Скоро све илустрације накнадно су обојене руком.

Повез. Дашчице, величине 280x190 мм, имају косе рубове према унутрашњим странама. Обложене су мрком украшеном кожом (украси на предњој и задњој страни су различити). Кожа је нарочито оштећена по ивицама и црвоточна је. На хрпту је такође орнаментирана кожа, врло оштећена на врху и дну. Хрбат је са три ребра. Књига је имала две копче. У време израде *Каталога* корице су одвојене од књиге.

Записи. На предњој страни другог празног листа на почетку књиге: **Сїю Книгѹ глаголими Општакь церкве храма вознесе[ ] / Господне кѹпихь Іоань божінь Епи[ ]ропь ѿ Іерея Ни[ ] / [здѣшняго] пароҳа Сѣтои цѣкви обѣщаниа 779 лѣта.** На полеђини другог празног листа на почетку књиге: **[ ] / ѿ бѣга /[ ] / Аз Аз / Аз самъ / долѹ пописань** (!) **/ Николая Кіжевич / Учителъ / Аз.**

Печати. На предњој страни одерка првог празног листа на почетку књиге: Српска православна црквена општина у Шурјану.

Историјат. На предлог Глише Марковића књига је са Црквеном општином у Шурјану мењана за свештеничку одежду 1936. године. Инвентарисана је 16. октобра 1936. године.

34. **Р Ср IV 1.17 - 612859**

2 л. 280x190 мм. Одломак садржи: в̄і (5), н̄д̄ (8), а према комплетном примерку то су листови 93 и 432. Ивице листова су врло искрзане, делимично је оштећен и текст.

Повеза нема.

Записа нема.

Историјат. Као затечен у Библиотеци, фрагмент је заведен у инвентар 27. новембра 1986. године.

35. **Р Ср IV 1.18 - 666573**

414 л. 290x194 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄ (1-8), в̄ (2), к̄д̄ (3), н̄д̄ (1-8), тј. према комплетном примерку листови 1-8, 10, 187, 425-432. Књига је добро очувана, виде се трагови влаге, воска и плесни. Понегде су ивице листова искрзане. На неколико места делимично је оштећен и текст. Знатније текст је оштећен на л. 6 у св. s̄ї̄ (л. 126б), на л. 2 у св. м̄s̄ (л. 362б) и на л. 8 у св. м̄ӣ (л. 384а), јер су на њима исечене илустрације. Сачувани су фрагменти 1. л. св. в̄ и 3. л. св. л̄. Крпљене су унутрашње маргине.

Илустрације. Постоје илустрације наведене код примерка са сигнатуром Р Ср IV 1.1 (опис бр. 18), али Св. Симеон Столпник (л. 2а) и Богородица са Христом (л. 187а) недостају. Недостају и Св. Никола (л. 126а), Св. Петар и Павле (л. 362а) и Св. Илија Пророк (л. 384б), које су исечене. Делимично је оштећен Арх. Михајло (л. 71б).

Особеност примерка. Штампа је на л: 54б (6. л. св. ѯ), 62а (6. л. св. ѝ) и на 391б (7. л. св. ѡ҃ѻ҃) као у примерку Р Ср IV 1.1 (опис бр. 18). На л. 114а (2. л. св. ѐі) латиничка нумерација свешчице неправилно је одштампана: **d II**.

Повез. Дашчице косих рубова према унутрашњим странама, величине 310x203 мм, обложене су мрком украшеном кожом. Украси на предњој и задњој страни су различити, виде се трагови злата. Кожа је у угловима и на ивицама искрзана. Хрбат са четири ребра такође је од украшене коже, која је врло испуцана. Недостаје део коже на његовом врху. Сачувани су искрзани делови оба ремена.

Записи. На сачуваном делу л. 9а и на 11а: **Бившѵ ми [ ] / Іанѵ: 12го у Сарваш҃ѵ: / Гераси|м| радоса|в|[ ] / А: Митрополи[ ] [ ] / [ ].** На л. 422б-423а: **Љубомир Несторов Године 1880 / црквенослужитељ.** На листу залепљеном на задњу корицу: **Потомак / Сѣти Комесия / Никола / Стрина / Комесица / жена.**

Историјат. Књига је купљена у Антикварници Матице српске у Новом Саду, инвентарисана је 19. марта 1990. године.

36. **Р Ср IV 1.19 - 737492**

20 л. 275x190 мм. Одломак садржи: а҃ (4-6, 8), ѡ҃ (8), ѕ҃ і҃ (5, 6), кг҃ (3), ѧѕ҃ (3, 7), мѐ҃ (1, 8), пд҃ (1 - спољашња половина листа, 3 - унутрашња половина листа, 4 - унутрашња половина листа, 6 - унутрашња половина листа), пг҃ (8 - леви горњи угао), пд҃ (4-6), тј. према комплетном примерку листови 4-6, 8, 72, 125-126, 179, 283, 287, 353, 360, 401, 403-404, 406, 424, 428-430. Листови су волантни, запрљани и имају искрзане ивице. Сачувани фрагменти од неколико листова уграђени су у листове нове хартије. Полеђина л. 430 је празна.

Илустрације. л. 126а Св. Никола (делимично оштећена), л. 179б Рођење Христово (делимично оштећена), л. 287а Сретење.

Повеза нема.

Записи. На л. 126а: **п петровичь.**

Историјат. Нема података о набавци. Као затечен у Библиотеци, одломак је инвентарисан 12. маја 1993. године

Бр. 18, л. 432б

МОЛИТВЕНИК (ТРЕБНИК) ОКО 1538-1540. ГОДИНЕ

Венеција: Божидар Вуковић, 1538-1540. година.
4°. 280 л. Заставице. Иницијали.

Шафарик 1829, 18; Шафарик 1865, 226; Каратајев 1861, 26; Каратајев 1878, 29; Каратајев 1883, 33; Кириловић 1950, 7; Медаковић 1958, 207-208; Бадалић 1966, 47; Немировски 1993, 9.

37. **Р Ср II 8.1 (РР 5.01.06) - 230108**

279 л. 186x144 мм. Примерак је непотпун, недостаје а̄ (6)[12], тј. 6. лист према комплетном примерку. Књига је врло добро очувана и поред тога што су унутрашње маргине оштећене на свим листовима, а на већини листова различито су оштећене и остале. Оштећења су највише захватила текст на 1. л. (недостаје лева половина листа), а у угловима појединих листова нема понеке речи штампаног текста. Примерак је рестаурисан. У књизи су затечена два одерка која нису идентификована. На њима су руком исписани делови од неколико речи, одвојени су од књиге.

Заставице: л. 1а (делимично оштећена), 9б, 12а, 18а, 42а, 52а, 84б, 108а, 115а, 142а, 163а, 172б, 184а, 199а, 222б, 227а, 227б, 228б, 229б, 232б, 235а, 240а, 241а, 244а, 245а, 246а, 265б, 269а, 277а.

Особеност примерка. На л. 193а (1. л. св. к҃є) четири тачке у претпоследњем реду и следећи део текста у последњем реду су црвеном бојом: ·:· / **таже** + **дїакшнь** + ꙁ.

Повез. Даске косих рубова према унутрашњим странама, величине 203x138 мм, обложене су кожом, тамномрком и украшеном - украс је на предњој и задњој страни различит, а понегде се једва види. На више места на кожи су рупе од црвоточине. Делимично је кожа на ивицама и угловима искрзана. Кожа на хрпту је оштећена, на врху и дну је нова кожа. На хрпту су три ребра. Повез је рестаурисан, додате су нове копче.

---

[12] Свешчице су нумерисане и ћириличким и латиничким словима, као што се наводи у литератури. У описима *Молитвеника 1538-1540.* наводиће се само нумерација ћирилицом.

Записи. На л. 154а: **Сия книга глаголеми Требникъ, / попа Стефана поклони |м|ѵ попъ.**

Печати. На л. 73а и на 124а: Библиотека Dr. Г. Михаиловића Инђија.

Историјат. По евиденцији инвентара књига је у Библиотеци Матице српске од 20. децембра 1962. године, купљена је од Георгија Михаиловића из Инђије.

38. **Р Ср II 8.2 (РР 5.01.02) - 612841**

254 л. 185x137 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄ (1-6, 8), в̄ (1), ѕ̄ і̄ (1-5, 7-8), ѯ̄ і̄ (1), л̄д̄ (7-8), л̄є̄ (1-8), тј. према комплетном примерку листови 1-6, 8-9, 121-125, 127-129, 271-280. Иако није потпуна, књига је добро очувана. Најчешће су врло мало оштећене унутрашње маргине, а сасвим ретко остале и углови листова. Нестали доњи део 3. л. у св. ӣ замењује *рукописни додатак* са одговарајућим текстом. Урађена је реставрација.

Заставице. Постоје заставице наведене код примерка са сигнатуром Р Ср II 8.1 (опис бр. 37), сем на л. 1а, 9б и 277а.

Особеност примерка. На л. 193а (1. л. св. к̄є̄) четири тачке на крају претпоследњег реда и прва половина текста у последњем реду су црном бојом: · : · / **таже** + **дїакѡнь** + ѯ.

Повез је изгубљен. Примерак је у време израде *Каталога* неповезан.

Записа нема.

Историјат. Нема података о набавци. Књига је унесена у инвентар 27. новембра 1986. године.

39. **Р Ср II 8.3 (РР 5.01.05; 201 С 19) - 28012**

249 л. 184x138 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄ (1-8), ѯ̄ (5), ӣі̄ (6-8), о̄ т̄-к̄ (1-8), к̄а̄ (1-2), к̄в̄ (1), тј. према комплетном примерку листови 1-8, 53, 142-162, 169. Књига је у добром стању. У св. ѯ̄ иза 4. л. постоји празан лист, убачен давно. Многи листови имају оштећене маргине, а само на л. 8 у св. г̄і̄ оштећен је и први ред текста. Примерак је рестаурисан.

Заставице. Постоје све заставице наведене код примерка са сигнатуром Р Ср II 8.1 (опис бр. 37), сем на л. 1а и 142а.

Особеност примерка. На л. 193а (1. л. св. к̄є̄) речи су одштампане као у књизи Р Ср II 8.1 (опис бр. 37).

Повез. Дрвене корице, величине 201x146 мм, имају косе рубове према унутрашњим странама. Оне су обложене мрком кожом, а преко ње су налепљени остаци старијег тамномрког кожног повеза. Старија кожа је украшена скоро идентичним орнаментима на предњој и на задњој

страни. На хрпту са три ребра такође је сачувани део старије коже украшен и налепљен на нову кожу. Постоје обе копче.

Записи. На предњој страни л. 10-14 континуирано: **Сан М|т|вникъ/ дарова оу с҃ты манастиръ/ Бодїани Господаръ / Милошъ Старовлашанинъ / ва лєто Г|с|днє / ѧфпа** (=1581). На предњој страни празног листа увезаног у св. ҃ѯ иза 4. л.: **да сє ѯъна/ к|о|лико [ ]даде ѿ дг / новаца ҃ѯ ворити / ҃г мариша.** Испод је нејасна избледела белешка. На полеђини празног листа на крају књиге: **сиа книгѹ т/ривѹнь шпьрави / шцѹ пош и салан|д|ра / [ ] / [ ] саланьдра / тривѹнь сєби / по[ ] сландара / ѯ|н|ати |с|є [ ] / своль стоцѹ** (?)**/ [ ] марькѹ / [ ] тѹрци / бьратѹ живкѹ / ѯа шѹ** (!) **трив** (!)**/ баратѹ** (!) **вѹкма/наѹ** (!) **в ѯа дѹшѹ / писа [ ] / [ ] / ѯа шѹ** (!)**/ писа [ ].** На листу залепљеном уз задњу корицу: **да сє ѯъна марінъ / ѹѯє їє шиник / жита тоѹ** (!) **є био шванъ / ѹвала.**

Историјат. У стари инвентар књига је била заведена 31. јула 1927. године. Преинвентарисана је 1. марта 1933. године.

40. Р Ср II 8.4 (РР 5.01.04; 201 С 21) - 28018

212 л. 170x130 мм. Примерак је непотпун, недостаје: ҃а-҃в (1-8), ҃г (1-3, 6-8), ҃ѯ (8), ҃є ҃і (1, 8), ҃ѕ ҃і (1-8), ҃и ҃і (1, 4-5, 8), ҃о, ҃і (1, 8), ҃к (1, 8), ҃к,҃о, (1), ҃л (2, 4-5), ҃л҃а (8), ҃л҃в (1, 8), ҃л҃г (1, 6-8), ҃л҃д-҃л҃є (1-8), тј. према комплетном примерку листови 1-19, 22-24, 56, 113, 120-128, 137, 140-141, 144-145, 152-153, 160, 225, 234, 236-237, 248-249, 256-257, 262-280. Мада непотпун, примерак је добро очуван. Доста је опсечен. На неким листовима оштећен је први ред текста. Понеки листови имају оштећену спољашњу маргину и доњи десни угао, понегде је захваћен и текст, недостају делови речи или целе речи. У св. ҃є ҃і сачувана је доња половина л. 7. Књига је рестаурисана.

Заставице. Постоје заставице наведене код примерка са сигнатуром Р Ср II 8.1 (опис бр. 37), сем на л. 1а, 9б, 12а, 18а, 265б, 269а и 277а.

Особеност примерка. На л. 193а (1. л. св. ҃кє) штампа је као у књизи Р Ср II 8.1 (опис бр. 37).

Повез. Дашчице су косих рубова према унутрашњим странама, величине 190x140 мм. Дашчице и хрбат су обложени смеђом кожом на коју су налепљени делови старе тамномрке коже, различито орнаментиране на предњој и на задњој страни. Постоје два ребра. Сачуване су обе копче.

Записи. Белешке на румунском језику постоје на неколико места, не садрже значајну информацију и оштећене су опсецањем књиге.

Историјат. У инвентар књига је заведена 1. марта 1933. године. Била је заведена и у старом инвентару 31. јула 1927. године, под бројем 19253.

41. **Р Ср II 8.5 (РР 5.01.01) - 612843**

195 л. 180x134 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄ (1-3, 8), в̄ (1, 8), г̄ (8), є̄ (1, 8), ѕ̄ (1, 8), з̄ (1-3, 6-8), ӣ (1-8), ѳ̄ (1-2, 7-8), і̄ (1), а̄і̄ (1-3), ів̄ (7-8), г̄і̄ (1-5), іг̄ (8), є̄і̄ (1, 3-5), ӣі̄ (3-6), к̄ (1), к̄а̄ (1-7), к̄в̄ (1-4, 7-8), к̄г̄ (1-2, 8), к̄є̄ (8), к̄ѕ̄ (1), к̄з̄ (8), к̄ӣ (8), к̄ѳ̄ (1, 8), л̄ (1), л̄г̄ (2, 5), л̄г̄ (7-8), л̄є̄ (1-8), тј. према комплетном примерку листови 1-3, 8-9, 16, 32-33, 40-41, 48-51, 54-66, 71-73, 81-83, 95-101, 112-113, 115-117, 139-142, 153, 161-167, 169-172, 175-178, 184, 200-201, 216, 224-225, 232-233, 258, 261, 271-280. Сачувани део књиге је у добром стању. Од 2. л. у св. л̄в̄ постоји горња половина. Често недостају мањи или већи делови листова, ретко је незнатно оштећен и текст (недостају или делови слова или делови речи на почетку или на крају редова, сасвим ретко речи на средини листа нису потпуне). Примерак је рестаурисан.

Нестале листове 55-56 (7-8. л. св. з̄) и л. 115 (3. л. св. є̄і̄) замењују *рукописни додаци* са одговарајућим текстом. Иза 3. л. у св. ӣі̄ руком је исписан текст на 14 листова. На прва четири и на почетку петог рукописног листа овог додатка текст је преписан са штампаног примерка и то са 3, 4, 5. и делимично са 6. л. из св. ӣі̄. Остали исписан текст је *Часни параклис пресветој Богородици*, *Молитва над сасудом оскврнишим се* и *Молитва на браније гроздија*. Оштећени део текста уз унутрашњу маргину на 8. л. св. л̄в̄ допуњен је руком.

Заставице. Постоје заставице наведене код примерка са сигнатуром Р Ср II 8.1 (опис бр. 37), сем на л. 1а, 9б, 115а, 142а, 163а, 172б, 184а, 232б и 277а.

Особеност примерка. На л. 193а (1. л. св. к̄є̄) штампа је као у примерку Р Ср II 8.1 (опис бр. 37).

Повез. Дашчице су величине 176x128 мм. Тамномрка украшена кожа је оштећена и одвојена од њих. Украси на предњој и задњој страни су различити. На хрпту са два ребра кожа је испуцана. Сачувани су делови оба ремена које чине три кожне траке, троструко уплетене. На предњој дашчици су два метална шиљка. Књига је у време израде *Каталога* неповезана.

Записи. На полеђини 14. л. рукописног додатка у св. ӣі̄ белешка о крштењу детета је на румунском језику. На л. 208б: **мона|х| василнє**. На одерку који је одвојен од књиге, можда је био налепљен на задњу корицу, запис је оштећен: **сава драгомїровъ / + грѣкъ цю купї [ ] / wгнъ хїжоу / грошъ и хр[ ]цıє** (?) **ꙁа в[ ]**.

Историјат. Књига је заведена у инвентар 27. новембра 1986. године. Нема података о начину набавке.

42. **Р Ср II 8.6 (РР 5.01.03) - 612842**

180 л. 187x132 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄ (1-8), ѕ̄ (2-8), ѯ̄ (1-3), ї̄ (8), ї̄в̄ (3-5, 8), є̄ ї̄ (2, 7), ӣ ї̄ (8), о̄, ї̄-к̄ (1-8), к̄г̄ (4-8), к̄д̄ (1), к̄є̄ (7-8), к̄ѕ̄-л̄ (1-8), л̄а̄ (1-5), л̄д̄ (1-4, 7), тј. према комплетном примерку листови 1-8, 42-51, 80, 91-93, 96, 114, 119, 144-160, 180-185, 199-245, 265-268, 271. Сачувани део књиге је у добром стању, а л. 7 у св. ӣ ї̄ и л. 7-8 у св. л̄є̄ су волантни. Приликом преповезивања, на почетку књиге испремештане су свешчице, а и листови. Иза св. г̄ следи є̄, па св. д̄ (и то: л. 8, 2-7, 1), а после св. ӣ су св. а̄ ї̄, св. о̄, и св. ї̄. Од 1. л. у св. ї̄в̄ сачуван је сасвим мали део, са неколико слова. На доста места недостају већи или мањи делови листова, негде је оштећен и текст. Нестали делови листова закрпљени су давно.

Рукописни додаци. Понегде на крпљеним деловима листова дописани су делови речи и целе речи према штампаном тексту. Место појединих оригиналних листова убачени су рукописни: у св. ї̄в̄ л. 8 (не садржи штампани текст у целини), у св. є̄ ї̄ л. 2, 7 (не садржи штампани текст у потпуности). Нестале листове 4-8 у св. к̄г̄ делимично замењује рукописни уметак од једног листа. Иза св. ї̄ убачена су три рукописна листа на којима је део текста из св. а̄ ї̄, вероватно због тога што је св. а̄ ї̄ увезана на погрешном месту. Иза штампаног дела књиге следи 45 листова исписаних руком који садрже текст из *Чиновника архијерејског*, али непотпун.

Заставице: л. 9б, 12а, 18а, 52а, 84б, 108а, 115а, 142а, 163а, 172б, 246а, 269а, 277а.

Особеност примерка. На л. 193а (1. л. св. к̄є̄) штампа је као у књизи са сигнатуром Р Ср II 8.1 (опис бр. 37).

Повез. Дашчице косих рубова према унутрашњим странама, величине 197x132 мм, обложене су тамномрком кожом. Орнаменти на предњој и задњој страни нису исти. Кожа на корицама и хрпту са два ребра делимично је оштећена. Од некадашње две копче сачувана су два метална шиљка на предњој дашчици.

Записа нема.

Историјат. Као затечена у Библиотеци књига је инвентарисана 27. новембра 1986. године.

43. **Р Ср II 8.7 - 613220**

1 л. 181x130 мм. Сачуван је 1. лист из св. д̄, тј. према комплетном примерку 25. лист. Лист је чист, углови су искрзани.

Повеза нема.

Записа нема.

Историјат. Одломак је инвентарисан 9. децембра 1986. године, као затечен у Библиотеци.

44. **Р Ср II 8.8 - 736672**

11 л. 172x130 мм. Одломак садржи: ѧг (2-8), ѧд (1, 3, 6, 8), тј. према комплетном примерку листове 258-265, 267, 270, 272. Од 260. л. (4. л. св. ѧг) постоје два, а од л. 272 (8. л. св. ѧд) пет одерака. Маргине су опсечене и искрзане. На неколико места су рупе од црвоточине, па је на врху л. 263 оштећено неколико речи текста. Уз горњу маргину л. 262 залепљено је парче л. 261 са два, односно три реда штампаног текста. Листови 264 и 265 су исцепани по дужини.

Заставице: л. 265б (исцепана по дужини).

Повеза нема.

Записа нема.

Историјат. Одломак је инвентарисан 9. априла 1993. године. Нема података како је и када доспео у Библиотеку.

Бр. 37, л. 12а

ОКТОИХ ПЕТОГЛАСНИК ИЗ 1539. ГОДИНЕ

Грачаница: митрополит Никанор, Димитрије, 1539. година.[13]

2°. 224 л. Илустрација. Заставица. Иницијали.

Из предговора: **... Темже и мне смеренаго и худаго подвиже ка писанију сеје свештеније књиги, от осмих гласов четири ... Повеленијем ... Никанора митрополита новобрдскаго трудих се о сем ва митрополији Грачаници аз Христу раб Димитрије, ва лето 7047** (л. 1а).[14]

Каратајев 1883, 32; Медаковић 1958, 222-223; Бадалић 1966, 46.

45. **Р Ср IV 9.1 - 230101**

179 л. 309x208 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄ (1-8), в̄ (1-5, 7, 8), л̄ (3-8), лв̄ (1-8), лг̄ (1-8), тј. према комплетном примерку листови 1-13, 15-16, 195-224. Књига је рестаурисана.

Особеност примерка. Свешчице су погрешно сигниране, св. 3 као ӣ, св. 4 као о̄, итд. Св. ко̄, сигнирана је руком.

Повез. Корице нису сачуване. Приликом рестаурације књига је добила нов повез који чини картон величине 318 x 225 мм. Корице имају жљебове по краћим странама и косе рубове према унутра, по дужим странама. Пресвучене у црвенкастомрком, неорнаментираном кожом. Нове су и месингане копче са плетеним ременима.

Записи. На л. 14а нечитак потпис.

Печати. На л. 14а: Унив. библиотека.

Историјат. Књига је купљена од Георгија Михаиловића из Инђије. У инвентарну књигу Библиотеке Матице српске унесена је 20. децембра 1962. године.

---

13 Како је књига датирана само годином од стварања света, могућно је да је довршена и 1538. године (после 1. септембра).

14 Текст транскрибован према *Каратајев 1883*, 32.

ПСАЛТИР С ПОСЛЕДОВАЊЕМ ИЗ 1544. ГОДИНЕ

Милешева: игуман Данил, јеромонаси Мардарије и Теодор, 30. октобар 1544. године.

4°. 350 л. Заставице. Виньете. Иницијали.

Из поговора: **... Аз ... игумен милешевски Данил ијеромонах и са васеми о Господи братијами важделехом ... јеже саставити форми ва монастири Светаго Вазнесенија Господња ...** (л. 349а) **... Повеленијем господина и оца нашего игумена Данила ијеромонаха и васе о Господи братије трудихом се о сих саписанији смерени свештеноиноци Мардарије ијеромонах и Теодор ијеромонах ...** (349б). *Из колофона:* **Савршише се сије светије и божаставније књиги глагољеми Псалтир ... Сије саписа се от битија ва лето 7053, а от рождаства Христова 1544, круг слнцу 25, а луни 4, злато число 7, темелије 71, јепахта 3. Почеше се сије светије књиги писати месеца ђенуарија, 1. дан, а савршише се месеца октомврија, 1. дан, у Милешеве** (л. 350б).

Каратајев 1861, 27; Каратајев 1878, 30; Каратајев 1883, 34; Медаковић 1958, 223-224.

46. **Р Ср II 3.1 (РР 6.01.01) - 222185**

338 л. 187x145 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄ (1), а̄ і̄ (8), к̄ (1-8), к̄а̄ (1, 8), тј. према комплетном примерку листови 1, 88, 153-161, 168. На појединим листовима има већих или мањих оштећења хартије и текста. Знатније парче недостаје само на л. 118 (6. л. св. є̄ і̄). Књига је рестаурисана.

Заставице: л. 3а (делимично оштећена), 263б, 301а.

Повез. Дашчице су косих рубова према унутрашњим странама. Величина дашчица је 206x150 мм. Обложене су доста добро очуваном тамномрком, орнаментираном кожом. На горњој корици је утиснута сцена *Распећа*. Обе копче и кожни ремени су нови. Хрбат има три ребра. Кожа са обе стране и са хрпта залепљена је преко нове, нешто светлије коже.

Записи. На л. 4а: **Сіа ѱалтиръ книга глаголеміа места Крнѣшеваца / 19 фебр[оуара] 790.** Истом руком на л. 142а: **Книга мнѣ ученика Пор-**

фиріа Лаушевића из крнѣшеваца / учит ся При магистра Прокопиа Маринковића / из [Ірига] / у Крнѣшеваца / 781. На л. 13а-16а: Scrisa|ml / eu / popa pătru (Писах ја Попа Петру). На л. 137б-141б: **Сїя кника** (!) / **мнѣ ученика / Павла Лаушевића / м|с|ца wктомрїя .в: / Дань 1758rw.** У оквиру месецослова, на л. 174а, 184б, 201а, 212а, 223б, 229а, 233б, 237а, 242а, 247а, 254б дописана су уз поједине месеце словенска имена месеца: **листопа|д|, стоудєн|н|, просєнь|ц|, сєчнъ, вѣлиґано|ш|, лажистр[ ]|в|, тра|в|н', свиба|н|, липанъ, срьпа|н|, колово|ʒ|.**

Историјат. Књига је купљена од М. Араницки из Новог Сада. У инвентар Библиотеке уписана је 15. марта 1961. године.

47. **Р Ср II 3.2 (РР 6.01.02) - 612855**

332 л. 170x130 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄ (1-7), д̄ (1), ʒ̄ї (8), к̄є (1, 8), м̄в (8), м̄д (1-6), тј. према комплетном примерку листови 1-7, 25, 136, 193, 200, 336, 345-350. На појединим листовима недостају већи или мањи делови са текстом. Књига је рестаурисана.

Између л. 160. и 161. била су уметнута 34 *рукописна листа.* Ови листови су 2. јуна 1977. године у конзерваторској и рестаураторској радионици Библиотеке Матице српске извађени из књиге и увезани као посебна књига која је припојена збирци рукописних књига (сигнатура је РР I 86).

Заставице: л. 161а, 263б, 301а.

Повез је новијег датума. Дрвене корице, величине 189x133 мм, обложене су мрком неорнаментираном кожом. Са предње стране је златотиском утиснут крст. Хрбат има три ребра.

Записи. На л. 13б: **Се А[ ] Петра и Павла во Арадѣ.** На л. 17б: **пон ндь wцтомь и медо|м| подан пити кон сє мѹчи ѿ бха.** Истом руком на л. 21а: **пон ʒ̄ крать на дань.** Истом руком на 28б: **єг|д|а тє ʒатєчє бѹра водна.** На л. 146б-150б: **Костан'тинъ / П[ ] / [ ] 787 лѣта.** На л. 213а: Luni / la [ ] / anu scul / д[ ] / pop[ ] / Adam / dî Pi[ ] (Понедељак на... године ... поп Адам из Пи...). На л. 320б: **сє|л| връґѹлє вѹїнъ кѹпи [ ] / ʒа свою дшѹ ї даде дѹкатъ.** На л. 335а-339а: [ ]nume psaltir au dat / romană mortilor pomi[ ]/[ ]ju George Pătru / **мъчни|к|** [ ] / [ ] Micula Ana / Pătre Mărie / Floare **и прочи** (Име псалтир су дали за душу мртвима [ ] Ђорђе, Петар, мученик [ ], Микула, Ана, Петар, Марија, Цвета и други).

Историјат. Књига је у инвентар уписана 27. новембра 1986. године као затечена у Библиотеци. С обзиром на то да у *Каталогу* Д. Кириловића нема описа Милешевског *Псалтира* из 1544. године може се рећи да је и овај примерак у Библиотеку доспео после 1950. године.

48. **Р Ср II 3.3 (РР 6.01.03) - 425067**

319 л. 182x130 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄-г̄ (1-8), д̄ (1), м̄д̄ (1-6), тј. према комплетном примерку листови 1-25, 345-350. На

појединим листовима недостају већи или мањи делови са текстом. Књига је рестаурисана.

На крају књиге налазило се 36 *рукописних листова*. Ови листови су 2. јуна 1977. године у конзерваторској и рестаураторској радионици Библиотеке Матице српске извађени и повезани као посебна књига која је припојена збирци рукописних књига (сигнатура РР II 139).

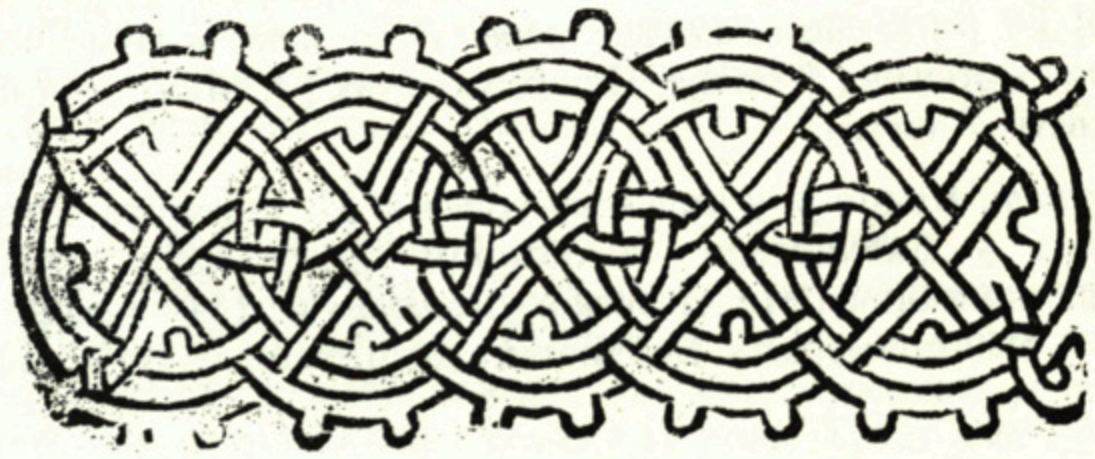
Заставице: л. 161а, 263б, 301а.

Особеност примерка. Руком је обојено неколико иницијала и великих слова жутом, плавом или црном бојом: т на л. 116б (4. л. св. є ї) и на л. 304б (8. л. св. ѧи), в на л. 329б, в на л. 330б, с и ꙁ на л. 331б, в на л. 333а (1-3. и 5. л. св. мв) итд. Заставица на л. 161а (1. л. св. ка) обојена је плаво а на л. 263б (7. л. св. ѧг) жуто.

Повез. Дрвене корице, величине 199x140 мм, имају косе рубове према унутрашњим странама. Обложене су тамномрком кожом. Орнамент се слабо види, нарочито на горњој корици. Кожа на хрпту преузета је са других корица. Једна копча је сачувана у целини а од друге само метални део на горњој корици.

Записи. На л. 26а-33а: ѡ сазданиа (!) / мира / ꙁски (=7228, тј. 1720) /м|с|ца / ѡ|к|то|м|рїа / днь /г / [в|є|инь] (?). На л. 138б: писа / степанъ. На л. 165б: **1780 престави се ангелия.** Истом руком на л. 225б: **1775 / роди се / дете / малѡ / Сима.** Истом руком на л. 226б: **хрьсти|се| / у петахъ;** затим на л. 229б: **роди ћер ће/ мало дете.** На л. 267б: сиа книга дими. На л. 338б-340а: **ѡкоупи атимь сие / ѱатри ѡц его никола / ма|т|и кго кати и дьдоу маша / кьадик мара и петарь / и брата кго живань и сестрꙋ н[ана] / ѡкꙋпи михали и петар / ѡкꙋпи / сие книгꙋ ѡцꙋ мик/ша и мти кго ш[ ].**

Историјат. Књига је купљена у Просветиној антикварници у Београду 26. септембра 1975. године.

Бр. 47, л. 161а

МОЛИТВЕНИК (ТРЕБНИК) ИЗ 1546. ГОДИНЕ

Милешева: игуман Данил, дијак Дамјан и Милан, 20. септембар 1546. године.

4°. 361 л. Заставице. Иницијали.

Из поговора: **... Аз смеренїй игумен милешевскїй Данил ієромонах и са васеми о Господи братијами важделех ... саставити форми ва монастири светаго Вазнесенија Господња ... и саставихом сије типаре ... и саписахом душеползније књиги ... Молитавник ...** (л. 359б)**... Повеленијем господина и оца нашего игумена Данила ієромонаха и васе о Господи братије трудихом се о сих саписанији аз ... дијак Дамијан и Милан от Црније Загори од места нарицајемаго Обна, јеже јест близ великије реки глагољемије Саве ...** (л. 360а) **Савршише се сије ... Молитавник ... сије саписа се от битија ва лето 7055, а от рождаства Христова 1545, круг слнцу 26, а луни 5, злато число 8, темелије 18, епахта 4** (л. 361а). *Колофон:* **Почеше се сије светије књиги писати месеца ђенуарија 27. дан, а савршише се месеца сектемврија 20. дан у Милешеве** (л. 361а).

Шафарик 1829, 20; Шафарик 1865, 228; Каратајев 1861, 28; Каратајев 1878, 31; Каратајев 1883, 35; Кириловић 1950, 8; Медаковић 1958, 224-225; Бадалић 1966, 50.

49. **Р Ср II 9.1 (РР 7.01.03) - 230091**

360 л. 194x134 мм. Примерак је непотпун, недостаје лист 361. Књига је у целини добро очувана. Недостају делови маргина на листовима с почетка књиге. На првом листу текст је оштећен у неколико последњих редова. Унутрашње маргине су оштећене на свим листовима, оштећења ретко и сасвим мало захватају текст. Књига је рестаурисана.

Иза штампаног дела књиге је *рукописни лист* са молитвом по рођењу детета. Лист је из неког другог примерка овог издања, јер у овој књизи постоји штампани текст. У току рестаурације повеза, на унутрашњој страни предње даске, испод форзеца, пронађен је део од неког листа исписаног руком. Текст није идентификован

Заставице: л. 1а (делимично оштећена), 87б, 203б, 307б, 342а.

Повез. Дашчице, величине 210x145 мм, имају косе рубове према унутрашњим странама. Обложене су делимично оштећеном црвенкастомрком кожом различито украшеном на предњој и задњој страни. На предњој корици виде се трагови златотиска. На неколико места кожа је задерана. Хрбат са три ребра такође је од украшене коже. Сачуван је део ремена од доње копче.

Записа нема.

Историјат. Према инвентару, књига је купљена од Георгија Михаиловића из Инђије. Инвентарисана је 20. децембра 1962. године.

50. Р Ср II 9.2 (РР 7.01.01; 201 D 1) - 48304

358 л. 201x145 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄ (1), г̄ (1), ѯ (7), тј. према комплетном примерку листови 1, 17, 55. Књига је добро очувана. Понегде су оштећени мањи делови маргина, делимично је оштећен текст на 7. и 8. л. у св. а̄. Урађена је рестаурација.

Заставице: л. 87б, 203б, 307б, 342а.

Особеност примерка. У односу на претходни примерак неколико иницијала је другачије стилизовано: **м** на л. 178а (2. л. св. к̄г̄), **г** на л. 251а (3. л. св. л̄в̄) и **в** на л. 266а (2. л. св. л̄д̄).

Повез. Дашчице, величине 204x144 мм, имају жљеб који се прекида у угловима. Пресвучене су тамномрком кожом. Предња страна је украшена, а на задњој страни украс се једва види, јер је кожа истрвена, црвоточна или јој на неколико места недостају мањи делови. Хрбат са три ребра нема део коже при врху и дну. Делимично су сачувана оба плетена ремена. На предњој корици су два метална шиљка. У време израде *Каталога* корице су одвојене од књиге.

Записи. На л. 159б врло избледео запис је нечитак. На 361б: **си придложи молитавъник[ ] / книгꙋ гвоздєнъ и василъ / ꙋ манастиръ [ ] / за васе шпьцєе мрътви / дшꙋ бъ̄ да пръстї** (!) **/ месеце авъгꙋста/ а днъ** (запис је прецртан црвеном бојом). На празним листовима на крају књиге налазе се краће белешке. Број руку је тешко идентификовати. На предњој страни првог празног листа: **ишвань сто крьсно име / писа |пе|трꙋша вꙋк|о|ва ћи ћи** (?) **/ [ ]**. Испод: **село [м]оцаница живко ћꙋрчиа петкоу летꙋрић|иа| / ı.** Испод су врло избледеле и нејасне две или три речи. Ниже: **лазарь / о / село врани** (!) **писа лазарь |миловою|** (!) **синꙋ ·˙· лѕ / се|ло| враниће писа лазарь гоздарици анћели / о [ ] / и ћери вꙋзани |ле| и себе и братꙋ вꙋчкꙋ |ле| / и паки писа ћери стоики / ки летꙋрћиа.** Између редова овог записа убачено је: **[ ] хвилипꙋ летꙋрћиа.** На полеђини првог празног листа: **село бањевьць томашꙋ / м летꙋ.** Испод: **село гꙋнцати ишвици :.м ·˙· летꙋрћиа и г ·˙· год|ине| / ·˙· постаа. – ц ·˙· летꙋрћиа.** Испод: **се|ло| враниће писа комлень синꙋ стєхванꙋ / рн.** Испод: **пи** (!) **маринъко и неделъко мањен / томи п** (?) **ѱ пи** (!) **веслинъ** (!) **[ ] / и ћери смилани [к].** На предњој страни другог празног листа: **се[ ] [ ]п[о]ино** (?) **писа ианкꙋ ѿ гост/ариц иаглики [ ]едрьдесница** (?)**/ рѯ.** Испод:

село мислонино славна. Испод: рад|в|ш гоздарица. На полеђини другог празног листа: село сремцица недлко (!) анђелина мар[ ]ана сто|шана| / даба. шстоша. комленица. Испод: сел|о| богетино вькою а теторђеш (?) / ѝ летьрђица. Испод: пи|с| стоню |по саранда| стань канђь по / пи|с| ш|с|тоша мировь [жш]. Испод: [ ] / [ ] сило трилача писа раданъ поме[ ] / вька, а неколико следећих речи овог записа су нејасне. На задњој дашчици: село кнежевьць никола / за [ ]ове. Испод: неделка / ѧѕ.

Историјат. Књига је купљена од породице Јоце Вујића, из Сенте. Инвентарисана је 4. октобра 1948. године.

51. **Р Ср II 9.3 (РР 7.01.02; 201 D 2) - 28022**

257 л. 209x135 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄ (1-8), г̄ (4-5), ѯ̄ (4-5), ѡ̄ (1-2, 7-8), і̄ (1, 4-5, 8), ѝ і̄ (1), к̄ (1, 3-6), ка̄ (1), кв̄ (5), ѧ̄ѕ̄ (1, 7-8), ѧ̄ѕ̄-мѣ̄ (1-8) и последњи лист с текстом колофона, тј. према комплетном примерку листови 1-8, 20-21, 52-53, 65-66, 71-73, 76-77, 80, 137, 153, 155-158, 161, 173, 281, 287-361. Иако непотпун, примерак је очуван. Оштећене су унутрашње маргине на свим листовима, а на доста места оштећене су и остале. Мало је на 4. л. у св. кв̄ оштећен и текст, а знатније је оштећен у св. ѕ̄ на 7. л. Књига је рестаурисана.

Заставице: л. 87б, 203б.

Особеност примерка. Иницијал м на л. 178а (2. л. св. кг̄), г на л. 251а (3. л. св. ѧв̄) и в на л. 266а (2. л. св. ѧд̄) као у Р Ср II 9.2 (опис бр. 50).

Повез. Дашчице су са жљебовима који се прекидају у угловима. Величина предње дашчице је 205x142 мм, а од задње сачувана је доња половина. Мрка кожа је са обе стране различито орнаментирана, на ивицама искрзана. Кожа на хрпту без ребара је испуцана, у доњем делу је зацепљена. Од доње копче ту су делови од три троструко уплетене траке. На предњој дасци су два метална шиљка. У време израде *Каталога* корице су одвојене од књиге.

Записа нема.

Историјат. Књига је била заведена у старој инвентарној књизи под бројем 19257, 31. јула 1927. године. Преинвентарисана је 1. марта 1933. године.

52. **Р Ср II 9.4 - 710090**

277 л. 195x125 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄-є̄ (1-8), ѕ̄ (1-7), ѯ̄ (1-2, 5-7), ѝ (2), г̄ і̄ (8), є̄ і̄ (8), кг̄ (3, 6-8), кд̄-кє̄ (1-8), кѕ̄ (1-3), кѯ̄ (5), мг̄ (1), мд̄ (3), мє̄ (7-8) и последњи лист са колофоном, тј. према комплетном примерку листови 1-47, 49-50, 53-55, 58, 104, 120, 179, 182-203, 213, 337, 347, 359-361. Листови су прилично запрљани, на почетку и на крају књиге имају искрзане ивице. Лист 288 (8. л. св. ѧѕ̄) је

волантан. Недостаје горња половина л. 356 (4. л. св. м̃є̃) и доња половина л. 358 (6. л. св. м̃є̃). Од неколико листова постоје одерци: л. 48 (8. л. св. s̃), л. 51-52, 56 (3-4, 8. л. св. ѯ̃), л. 59 (3. л. св. и̃), л. 216 (8. л. св. к̃ѯ̃), л. 356, 358 (4, 6. л. св. м̃є̃). Понегде су крпљене унутрашње и спољашње маргине листова.

Заставице: л. 87б, 307б, 342а.

Особеност примерка. Поменути иницијали, **м** на л. 178а (2. л. св. к̃г̃), **г** на л. 251а (3. л. св. л̃в̃), **в** на л. 266а (2. л. св. л̃д̃) штампани су као у Р Ср II 9.1 (опис бр. 49).

Повез. Дашчице имају жљебове који се у угловима прекидају. Њихова величина је 195x122 мм. Оне су пресвучене мрком кожом, различито украшеном на предњој и задњој страни. На хрпту без ребара кожа је испуцана и делимично зацепљена при дну. Биле су две копче. Сачувани су метални шиљци у предњој дасци.

Записи. На листу налепљеном на предњу корицу налази се врло запрљан и нејасан запис. На л. 61б-70б: **Требникъ / велики, кои / содржи молитве / на различне нужде / и правила Сщено/дѣиствія, - Показуе / Светкованѣ Празника / у Стара Времена, / и потребе, Сщеническе, / и Манашеске** (!) **/ Показуе Степене Сродства / и Запрещеніе светогъ / Причащенія онимъ, кои / Нису достоини да се / причесте до саме / Смрти, и показуе оногъ / кои ніе достоянъ да се / зове Христіанинъ. / І. П. К. П. П. 1867. прочито.**

Историјат. Нема података о набавци књиге, инвентарисана је 16. децембра 1991. године.

53. **Р Ср II 9.5 - 736673**

3 л. 157x104 мм. Одломак садржи из св. м̃ (4-5) и из св. м̃є̃ (6), тј. према комплетном примерку листове 316-317, 358. Листови су добро очувани, али опсечени све до самог текста.

Повеза нема.

Записа нема.

Историјат. Нема података када је одломак доспео у Библиотеку, инвентарисан је 9. априла 1993. године.

Бр. 49, л. 203б

ПСАЛТИР С ПОСЛЕДОВАЊЕМ ИЗ 1546. ГОДИНЕ

Венеција: Виђенцо Вуковић, 1546. година.
4°. 308. л. Грбови. Заставице. Винъета. Иницијали. Оквир на свакој страни.

Из поговора: **Сего ради и аз ... Виценцо син господина војеводе Божидара Вуковића, Подгоричанин, желанијем важделех ка душеполезним књигам исплнити недостатчаство ... подвизах се саставити форми ... и саписах сију душеполезнују гњигу** (!) **Псалтир** (л. 139б-140а). *Колофон:* **У Бнецијех, ва лето 1546** (л. 352б).

Шафарик 1829, 21; Шафарик 1865, 229; Каратајев 1861, 29; Каратајев 1878, 32; Каратајев 1883, 36; Кириловић 1950, 9; Медаковић 1958, 208-209; Бадалић 1966, 51; Немировски 1993, 10.

54. **Р Ср II 4.1 (РР 8.01.01) - 230089**

307 л. 194x143 мм. Примерак је непотпун, недостаје 1. л. у ненумерисаној свешчици на почетку књиге. Књига је доста обрезана при чему су оштећени оквир и сигнатура свешчица. Књига је рестаурисана.

Грб Вуковића: л. 308б.

Заставице: л. 2а, 5а, 140а, 141а, 233б, 266а.

Повез. Нове картонске корице са жљебовима који се прекидају на угловима, пресвучене су новом мрком кожом преко које је, на горњој корици, залепљена стара кожа са доста излизаним орнаментом. Димензије корица су 200x140 мм. Приликом рестаурације, 1993. године, додати су и плетени ремени и метални шиљци.

Записи. На л. 3б: **коупи ѱтрь за ти .г. / за свою зро** (=7180, тј. 1672) **ко ка|д| богь дае є|с|т|и / [ ].** На л. 140б: **сїа кнїга монастира раковца / кѫзме и дам|н|на.** На л. 214а: [**зо̄s**] (=7076, тј. 1568) / **иѫюн|и| в̄ изиде драгоми[ ] из[ ].**

Историјат. Књига је купљена од Георгија Михаиловића из Инђије. У инвентарне књиге Библиотеке уведена је 20. децембра 1962. године.

55. **Р Ср II 4.2 (РР 8.02.01; 201 С 16) - 28024**

297 л. 197x141 мм. Примерак је непотпун, недостаје: у несигнираној свешчици на почетку књиге листови 1, 3. и 4, **а̄ а** (1-3, 6), **к̄а̄ х** (2, 6), **к̄ѕ̄ D** (1), **л̄ӣ Р** (8), тј. према комплетном примерку листови 1, 3-7, 10, 166, 170, 213, 308. На појединим листовима недостају већи или мањи делови са текстом. Опсецањем књиге понегде је оштећен горњи оквир. У св. **а̄** л. 8. погрешно је увезан иза л. 5. Књига је рестаурисана.

Рукописни додаци: У св. **а̄ а** л. 1-3, 7. (прва рука), у св. **к̄а̄ х** л. 6. (друга рука), у св. **к̄ѕ̄ D** л. 1. (трећа рука). Осим тога, на пуно места у књизи допуњавани су делови текста који недостају.

Заставице: 2а (незнатно оштећен горњи десни угао), 140а, 141а (делимично оштећена), 233б, 266а.

Особеност примерка. На л. 121а (1. л. св. **є̄ ї̄ р**) различита је виньета у односу на друге Матичине примерке. Иста виньета је и у РР II 4.6. На л. 176б (4. л. св. **к̄в̄ у**) изостају слова (црвена) **с** и **и**.

Повез је рестаурисан. Од ранијих корица сачуване су обе стране и хрбат, од тамномрке коже, које су залепљене на нову, нешто светлију кожу. На горњој корици утиснути су сцена *Распећа* и наслов **ѱалтирь**, али су слабо видљиви. Хрбат има три ребра. Две копче са плетеним ременима су нове. Димензије дашчица су 214x145 мм.

Записи. На празном листу на почетку књиге: **сеи ѱастиръ** (!) **мнє / оученика тєѡдора / неделкова кѹпиѡ га / потписѹє сє а[г]рамь** (?) **/ мц̑а април[ ]**; испод тога: **м|с|ца априла 22го**. Испод тога, другом руком: **я кр|с|та Марковичъ / м|с|ца / ферфара в.** Исти потпис је и на полеђини празног листа на крају књиге. На полеђини празног листа на почетку књиге: **На 1781:го месеца маия / 19: денъ: есте паѡ снегъ / на планини сашане.** Испод тога, другом руком: **1795 мсеца Іюла[ ] / знати се Када Доће болесть / То естъ Кѹга У иригъ / То есть Пренета и[з] села Ка / пренеше варца у кѹћѹ Кѹр[ ] / [ ]рчнѹ малѹ започело умирати / пре после свѹда умира[ло].** На л. 5а-7б: **С[іи] ѱалтиръ / ꙗеше Вѹића / [ ]ъ 21 форинти.** На л. 140а: [ ] / **и го[ ]|д|рице воикъ / ꙁ ꙁа ни дѹшѹ мостирѹ / оҳповѹ** (!) **и томѹ тодорѹ.**

Печати. На л. 97б: **Кирь Пеѣ**.

Историјат. У стару инвентарну књигу уписана је 31. јула 1927. године, под бројем 19254. У нову инвентарну књигу унета је 1. марта 1933. године без података о начину набавке.

56. **Р Ср II 4.3 (РР 8.01.02) - 222265**

298 л. 200x140 мм. Примерак је непотпун, недостаје: четири листа у ненумерисаној свешчици на почетку књиге, **а̄ а** (1-3), **ї̄ n** (5), **л̄а̄ Н** (1), **л̄ӣ Р** (8), тј. према комплетном примерку листови 1-7, 105, 245, 308. На појединим листовима недостају већи или мањи делови са текстом. Књига је рестаурисана.

Текст са листа 5 и доње половине листова 4. и 6. у св. **ѓї n**, надокнађен је *рукописним додацима.*

Заставице: л. 140а, 141а, 233б, 266а.

Особеност примерка. Заставица на л. 141а (1. л. св. **и҃ї s**) накнадно је обојена мрко. На л. 263/1 (3. л. св. **л҃г҃ K**) текст **совѣхъ** (из: **на часовѣєхъ**) штампан је црно, а не црвено као у осталим примерцима.

Повез је доста добро очуван. Чине га дашчице величине 212x140 мм, косих рубова према унутрашњим странама. Кожа је тамномрка, доста добро очувана, богато орнаментирана. На горњој корици утиснут је лик цара Давида. Хрбат има три ребра. Од копчи су сачувана оба метална дела на горњој корици. У време израде *Каталога* корице још нису биле рестаурисане.

Записи. На л. 106а: Pace şi sănătate de la Cristos / la Zaharie î Modu[ ] se mă duc / [ ] [v]îdute tatului Zaharie (Мир и здравља од Христа. Код Захарија у Моду[ ] да идем ... продат оцу Захарију). Истом руком на л. 121а: Psalti/re de la / mănăs/tire eu/dului / lu Dunca / vîdută Alexaîdru / din Gourni (Псалтир манастира Еуд... Дунки продао Александар из Гоурнија). На л. 140б: **изволенїе[|м|] ѡца и с[ ]/поспешенїе сн҃а / сил҃ книга кѹпилъ по|п| / лазаръ ѳ҃ гроша и золоти.**

Историјат. Књига је купљена у Антикварници Српске књижевне задруге у Београду. Инвентарисана је 25. марта 1961. године.

57. **P Ср II 4.4 (PP 8.01.03) - 615131**

290 л. 181x137 мм. Примерак је непотпун, недостаје: у ненумерисаној свешчици на почетку књиге листови 1. и 4, **а҃ a** (1, 2, 7), **є҃ї p** (5), **л҃ G** (5), **л҃ѯ O** (1, 7, 8), **л҃и P** (1-8), тј. према комплетном примерку листови 1, 4-5, 11, 121, 241, 293, 299-308. На појединим листовима недостају већи или мањи делови са текстом. Приликом неког ранијег преповезивања књига је обрезана тако да су оштећени доњи оквир и сигнатура свешчица. Књига је рестаурисана.

Рукописни додаци: л. 2. и 7. у св. **а҃ a** и л. 5. у св. **л҃ G**.

Заставице: л. 2а, 140а, 141а, 233б, 266а.

Повез је нов. Пре рестаурације књига је била повезана у картонске корице обложене црним платном на угловима и хрпту. Године 1993, приликом рестаурације, књига је добила кожни повез.

Записи. На л. 11б: **сиа рѹвимовъ / ѱалътръ.**

Историјат. Књига је инвентарисана 16. априла 1986. године. Нема података о томе када је дошла у Библиотеку.

58. **Р Ср II 4.5 (РР 8.01.05) - 222267**

203 л. 190x140 мм. Примерак је непотпун, недостаје: четири листа у несигнираној свешчици на почетку књиге, а̄ **a** - г̄ **c** (1-8), д̄ **d** (1, 2), г̄ї̄ **n** (4-7), ꙁ̄ї̄ **r** (8), и̅ї̄ **s** (1), к̄є̄ **B** (4, 6), к̄ꙁ̄ **D** (1), к̄о̄ **F** (1), л̄ **G** (6-8), л̄а̄ **H**- л̄ꙁ̄ **O** (1-8), л̄и̅ **P** (1-3, 6-8), тј. према комплетном примерку листови 1-30, 104-107, 140-141, 200, 202, 213, 229, 242-303, 306-308. На појединим листовима недостају већи или мањи делови са текстом, а л. 5. у св. л̄и̅ **P** (305) сачуван је само делимично. Приликом неког ранијег преповезивања књига је веома обрезана. Књига је рестаурисана.

Заставице: л. 233б.

Повез је рестаурисан. Тамномрка кожа ранијег повеза залепљена је на нову кожу исте боје. Орнамент је доста истрвен. На горњој корици има трагова позлате. Дашчице, величине 204x143 мм, косих су рубова према унутрашњим странама. Хрбат, такође орнаментиран, има три ребра. Обе копче су изгубљене.

Записи. На листу залепљеном на унутрашњу страну горње корице: **пи|с|а салава ва[ ]/ин ꙁемли ми.** Испод тога: **При[ ]щенћиши / Гднъ Гднъ Павелъ / Ненадовичъ Право/славни Архиепископъ / Карловачки [ ].** На л. 235б: **Филипь Са чада и даволия знака [ ] воз/данiи вилипь.**

Историјат. Књига је купљена у Београду, у Антикварници Српске књижевне задруге. Инвентарисана је 25. марта 1961. године.

59. **Р Ср II 4.6 (РР 8.01.06) - 222266**

155 л. 168x127 мм. Примерак је непотпун, недостаје: четири листа у ненумерисаној свешчици на почетку књиге, а̄ **a** - ꙁ̄ї̄ **r** (1-8), и̅ї̄ **s** (2), к̄д̄ **A** (1), л̄ꙁ̄ **O** (2, 7, 8), л̄и̅ **P** (1-8), тј. према комплетном примерку листови 1-140, 142, 189, 294, 299-308. Од л. 2. у св. ꙁ̄ї̄ **r** сачуван је фрагмент залепљен уз предњу корицу. Лист 196 увезан је са погрешно окренутим странама а и б. Приликом неке раније рестаурације књига је веома опсечена, те је оквир оштећен са све три стране. Књига је рестаурисана.

Заставице: л. 141а, 233б, 266а.

Повез је рестаурисан. Обе стране и хрбат од тамномрке коже, сачуване од ранијих корица, залепљени су преко нове коже којом су обложене даске. Стара кожа је орнаментирана и на хрпту, али је отисак доста слаб. На предњој корици је исечен медаљон. Дашчице, величине 181x133 мм, косих су рубова према унутрашњим странама. Сачуване су обе копче са ременима. Хрбат има три ребра.

Записи. На листу залепљеном на унутрашњу страну предње корице: **Приложи Гаја Радовановић.**

Историјат. Књига је купљена у Београду, у Антикварници Српске књижевне задруге. У инвентарну књигу је уписана 25. марта 1961. године.

60. **Р Ср II 4.7 (РР 8.02.02) - 612854**

5 л. 190x139 мм. Одломак, сачувано: **r̄ n** (4-7), **ѥ̄ ї̄ p** (5), тј. према комплетном примерку листови 104-107, 121.

Особеност примерка. Винъета на л. 121а (1. л. св. **ѥ̄ ї̄ p**) различита је у односу на остале Матичине примерке. Иста винъета је и у РР II 4.1.

Повез. Корице нису сачуване. Одломак је накнадно, у Библиотеци Матице српске, увезан у броширан повез величине 204x146 мм.

Записа нема.

Историјат. Књига је у инвентар унета 27. новембра 1986. године. Нема подтака о томе када је дошла у Библиотеку.

61. **Р Ср II 4.8 (РР 8.01.04; 201 С 17) - 62769**

262 л. 189x143 мм. Примерак је непотпун, недостаје: четири листа у ненумерисаној свешчици на почетку књиге, **а̄ a** - **в̄ b** (1-8), **г̄ c** (1, 8), **д̄ d** (1, 2, 4, 5, 8), **ѥ̄ e** (1), **ѕ̄ f** (1, 2, 7, 8), **ѻ̄ ї̄ o** (4, 5), **ѕ̄ ї̄ q** (8), **ꙁ̄ r** (1, 8), **ӣ ї̄ s** (1, 8), **к̄ u** (4-5, 8), **кв̄ y** (1), **л̄а̄ H** (7), **л̄ӣ P** (7, 8), тј. према комплетном примерку листови 1-21, 28-30, 32-33, 36-37, 45-46, 51-52, 112-113, 132-133, 140-141, 148, 160-161, 164, 173, 251, 307-308. На појединим листовима недостају већи или мањи делови са текстом. Опсецањем књиге одсечене су сигнатуре на маргинама. Књига је рестаурисана.

Заставице: л. 233б, 266а.

Повез. Корице су рестаурисане. Од ранијих корица сачуване су обе стране и хрбат од тамномрке коже и залепљене на нову кожу. Кожа је орнаментирана али је отисак доста излизан. Хрбат има три ребра. Копче нису сачуване. Дашчице, величине 204x145 мм, имају косе рубове према унутрашњим странама.

Записи. На предњој страни празног листа на крају књиге: **да сѥ ꙁна чии ѥ / ѱалтиръ ч|и|ръ (!) попа / сѵ|бо|тѥ да мѵ ѥ на |по|слѵ|жи|тѥ/лъ до самрти бъ да / га пр|о|сти ѵ кога ѥ ѡ/правиѡ / ѵ глави мѵ ѥ ӣ форинти и богъ да га / прости.** На полеђини истог листа: **да с|ѥ| ꙁна цо ѥ вєрѣсиѥ / на ѡванѵ ковачѵ д ѡкѥ / на радованѵ сарачѵ г ѡкѥ / на сѵботи ковачѵ в ѡкѥ / на тѵвєцин а ѡка и по / на миѭилѵ мраꙁѵ в ѡкѥ и по / на саблѭарѵ в ѡкѥ и по / на дражєти ковачѵ а ѡ|к|а / на маркѵ цранїѭарѵ а ѡ|к|а / на попѵ славкѵ и ѡ|к|а и по / и паки на ѡбадвонци ѕ ѡ|к|а и по / на танацкѵ каланцин а ѡ|к|а и по / на машиѣѵ гаврилѵ а ѡка и по / на малєшѵ а ари[ ] / на мишкѵ касапиповѵ а ѡ|к|а / на попѵ радосавѵ а ѡ|к|а / пѵ (!) грѵици по ѡкѥ / и тѵ стои свєга м ѡка.**

Историјат. Књига је набављена заменом са Георгијем Михаиловићем из Инђије. У инвентарне књиге Библиотеке уписана је 3. октобра 1949. године.

ЗБОРНИК ЗА ПУТНИКЕ ИЗ 1547. ГОДИНЕ

Венеција: Виђенцо Вуковић, 1. јуни 1547. године.
8°. 312 л. Илустрације. Грб. Заставице. Вињете. Иницијали. Оквир на свакој страни.

Из колофона: **Ово је свети писаније учињено ... у Бнецих по Виценцу Божидара Вуковића син, на први дан ијунија месеца 1547** (л. 311а).[15]

Шафарик 1829, 22; Шафарик 1865, 231; Каратајев 1861, 31; Каратајев 1878, 34; Каратајев 1883, 40; Кириловић 1950, 10; Медаковић 1958, 209-211; Бадалић 1966, 52; Немировски 1993, 11.

62. P Ср I 2.1 (PP Ср I 2.1.1; 201 D 5) - 28019

284 л. 155x100 мм. Примерак је непотпун, недостаје на почетку књиге свешчица означена звездицом, затим а̄ **A** (1-2), в̄ і̄ **M** (3, 7), г̄ і̄ **N** (7-8), д̄ і̄ **O** (1-3), ѕ̄ і̄ **Q** (7 - постоји врло мали део унутрашњег оквира), л̄ѯ̄ **OO** (1, 8), л̄ӣ **PP** (1-8, последњи лист је празан), тј. према комплетном примерку листови 1-10, 99, 103, 111-115, 135, 297, 304-312. Од л. 162 (2. л. св. к̄ **V**) сачуван је одерак. Примерак је врло добро очуван. На неколико места мало оштећени углови су рестаурисани.

Рукописни додаци. У св. в̄ і̄ **M** два рукописна листа замењују текст несталог 3. л. (л. 99), такође је место оригиналног л. 103 (7. л. св. в̄ і̄ **M**) лист исписан руком, али текст не одговара у потпуности штампаном, већ има неколико прекида. Нестале листове 111-112 (7-8. л. св. г̄ і̄ **N**) и листове 113-115 (1-3. л. св. д̄ і̄ **O**) замењује рукописни уметак од четири листа, са одговарајућим текстом. Иза штампаног дела књиге је рукописни додатак са девет листова. То је текст блажених, апостола и јеванђеља за целу недељу, почиње од јеванђеља од Луке, а завршава се апостолом Јевреји ма у недељу.

---

[15] Текст из колофона транскрибован је према *Каратајев 1883*, 40.

Илустрације: л. 110б Благовести; л. 129б Арх. Михајло; л. 145б Богородица са Христом; л. 154б Св. Никола; л. 162б Распеће (сачуван сасвим мали део); л. 172б Васкрсење Христово; л. 182б Св. Илија Пророк; л. 190б Св. Петка; л. 201б Св. Георгије; л. 225б Крст са криптограмом; л. 231б Абагаров убрус.

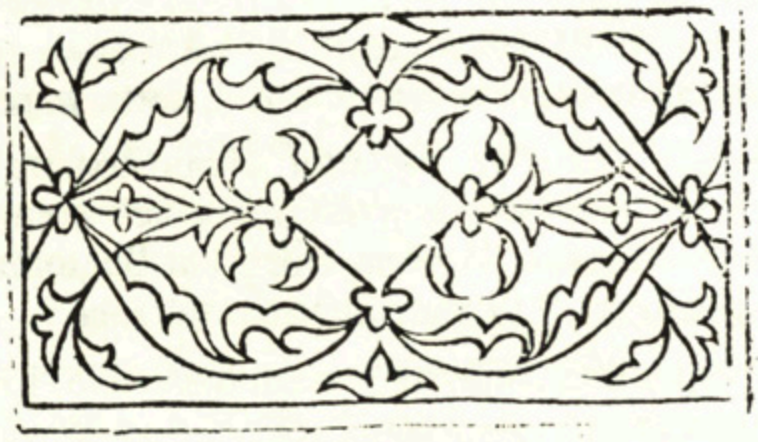
Заставице: л. 24а, 25б, 31а, 37а, 47а, 54а, 65б, 74б, 80б, 82б, 89а, 108а, 130а, 136а, 146а, 155а, 163а, 167а, 173а, 183а, 191а, 202а, 226а, 229а, 230а, 232а, 234б, 236а, 240б, 241а, 249б, 252а, 253а, 257а, 261а, 264а, 265б, 267а, 268а, 271б, 273б, 274б, 275а, 275б, 276б, 278а, 278б, 281а, 289а.

Особеност примерка. На л. 257а (1. л. св. **л҃в** II) сигнатура је **в҃** II.

Повез. Даске су са косим рубовима према унутрашњим странама, величине 169x110 мм. Пресвучене су црном кожом која је са обе стране различито орнаментирана. На задњој страни на неколико места нестали делови коже попуњени су мрком кожом. Кожа на хрпту са два ребра је испуцана. Сачувана је доња копча.

Записи. На другом рукописном листу иза 2. л. у св. **в҃і М**, и на предњој страни и на полеђини, запис не садржи важнију информацију. На полеђини рукописног листа који се налази иза 6. л. у св. **в҃і М**: **пасъ моушки / петнаестъ кошоуль / женъские шетъ (!) / моушкие три паса / и три шпрегаче / седамъ повезача / четири марама / оу коучи николе / поповича и [же]не / попа.**

Историјат. У стару инвентарну књигу примерак је заведен 31. јула 1927. године под бројем 19255, преинвентарисан је 1. марта 1933. године.

Бр. 62, л. 37а

ПСАЛТИР ИЗ СРЕДИНЕ 16. ВЕКА

Место штампања и штампар непознати, око 1550. године. 4°. 72 (?) л.

Књига је датирана на основу водених знакова идентификованих у Археографском одељењу Народне библиотеке Србије: воловска глава са мотком изнад, око које је обавијена змија, а завршава се тролистом у облику крста. 1. сл. Николајев бр. 36[16] = 1550. година (без контрамарке); 2. сл. УБ Рс 2[17] из друге четвртине 16. века (уз контрамарку ТР у лигатури); 3. врло сл. Ал. Мареш 310[18] = 1555. година.

Медаковић 1958, 232-233.

63. **Р Ср II 16.1 (РР II 111) - 421451**

40 л. 185x138 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄ (1-8), в̄ (1-3, 6, 8), г̄ (1, 3, 6-8), д̄ (1-3), є̄ (2), ѕ̄ (8), ꙁ̄ (1, 2, 7), ӣ (2, 8), о̄ (3-6) и све после св. о̄, тј. према комплетном примерку (ако се претпостави да књига почиње од 1. л. св. а̄) листови 1-11, 14, 16-17, 19, 22-27, 34, 48-50, 55, 58, 64, 67-70 и све иза л. 72. На појединим листовима недостају већи или мањи делови. Понегде је оштећен и текст. Књига је рестаурисана.

Рукописни додаци. Текст штампаног Псалтира прекида се на крају треће библијске песме. Иза тога је рукописни део који садржи преостале библијске песме, Месецослов, Начело Светог и Великог поста, Часловац, Блажена. Укупно је додато 114 рукописних листова.

Повез је рестаурисан. Дашчице величине 198x136 мм имају косе рубове према унутрашњим странама. Обложене су богато украшеном кожом, тамномрке боје. На горњој корици је утиснут лик цара Давида. Сачувана је једна копча, а друга је нова. Хрбат има три ребра.

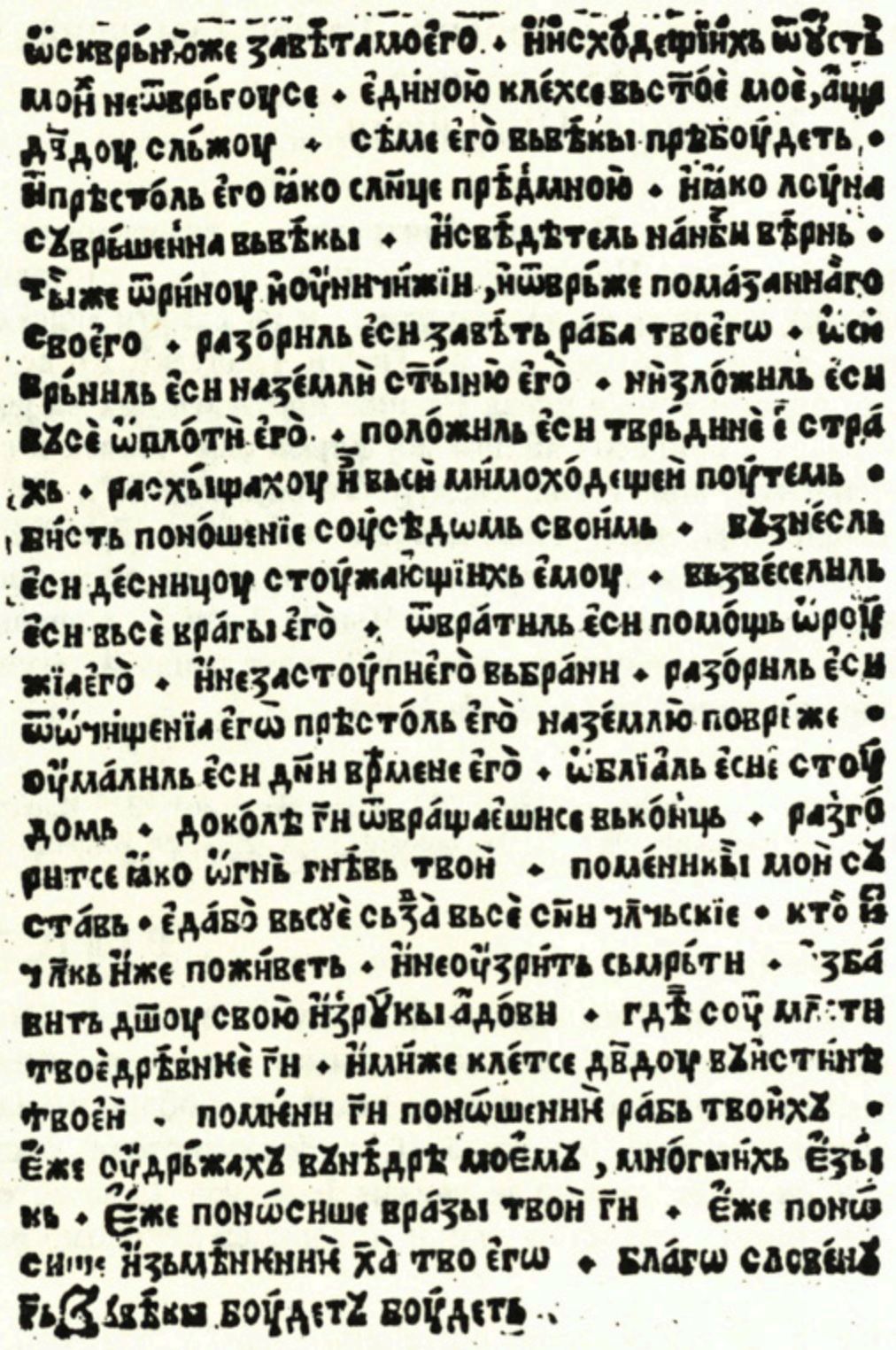
16 V. Nikolaev, *Watermarks of the mediaevel Ottoman documents in Bulgarian libraries I*, Sofia, 1954.

17 Универзитетска библиотека »Светозар Марковић«, рукописна збирка.

18 Al Mareş, *Filigranele hîrtiei întrebuinţate în Române în secolul a XVI-lea*, Bucureşti, 1987.

Записи се налазе само на рукописном делу. На л. 5б: да |с|є ꙁна / пи|с|(а) грєшна / рꙋка василиє|ва| wвꙋ рꙋкꙋ. На л. 114б: ꙁрї како сє по|д|(о)бае|т| сава.

Историјат. Књига је купљена у Београду 1975. године, у књижари и антикварници *Нолит*. У инвентар је уписана 9. априла 1975. године.

ѡскврьнѡже завѣта лѡегѡ. ннсхдѣшїихъ ѡ҃ѹстъ
лоѝ неѡ҃врѣгоусе. ѥдинѡю клѣхсевьстѣѐ лоѐ, ѧщи
дв҃доу слъжоу. сѣмѣ ѥгѡ вывѣкы прѣбоудетъ.
ѝпрѣстѡль ѥгѡ ѩко слн҃це прѣдлнѡю. нм҃ко лсѹна
сѵврьшенна вывѣкы. ѝсвѣдѣтель нанѣи вѣрнь.
тъыже ѡ҃рѝноу ноуннчнжїн, ѡ҃врьже помаꙁанна҃го
своѥго. разѡрнль ѥсн завѣтъ раба твоѥгѡ. ѡсн
врьнль ѥсн назѣмлѝ стꙑнѭ ѥгѡ. нꙁложнль ѥсн
вѯсѐ ѡ҃плѡтѝ ѥгѡ. полѡжнль ѥсн тврьднѣ ѐ стра
жь. расхꙑщахоу н҃васн лнмлохѡдєщеѝ поутемь.
внсть понѡшенїе соусѣдшль своѝмь. вꙁнѐсль
ѥсн дѐсннцоу стоуѧщѝихъ ѐлоу. вꙁвѐселнль
ѥсн вьсѐ крагы ѥгѡ. ѡ҃вратнль ѥсн помѡщь ѡ҃роу
жїаѥгѡ. ѝнезастоупнѐгѡ вьбранн. разѡрнль ѥсн
ѡ҃ѡ҃чнщенїа ѥгѡ҃ прѣстѡль ѥгѡ назѣмлю повре҃же.
оуѹмалнль ѥсн днн врмене ѥгѡ. ѡ҃блаїаль ѥснѣ стоу
домь. докѡлѣ гн ѡ҃вращаєшнсе вькѡнць. разгѡ
рнтсе ѩко ѡ҃гнь гнѣвь твоѝ. помѐннкы лоѝ сѧ
ставь. ѐдабѡ вьсѹѐ съ҃ѧ вьсѐ сн҃ члчьскїе. ктѡ ѿ
члкь ѝже пожнветь. ѝнеоуꙁрнть смрьтн. ꙁба
внть дшоу свою ѝꙁрѹкы ѧдовн. гдѣ соу҃ мл҃ствн
твоѐдрѣвнѥ҃ гн. ѝлнже клѐтсе двдоу вѣнстнн҃
твоѐн. помѐнн гн понѡшенн҃ѥ раб҃ь твоихъ.
ѐже оуѹдрьжахъ вѣнѣдрѣ люѐмъ, лногы́нхъ ѐзы
кь. ѐже понѡснше вра҃зы твоѝ гн. ѐже понѡ
сншѥ ѝзмѣнкнн҃ѥ хѧ тво ѥгѡ. благѡ словѐнъ
гь҃ вѣкы боудетъ боудетъ.

Бр. 63, л. 43б

ЧЕТВОРОЈЕВАНЂЕЉЕ ИЗ 1552. ГОДИНЕ

Београд: Радиша Дмитровић, Тројан Гундулић, јеромонах Мардарије, 4. август 1552. године.

2°. 212 л. Заставице. Иницијали.

Из поговора: **... аз ... Радиша Дмитровић ... вазревновах ... написати сију душеспаснују књигу Четвороблаговестије ... и ... саставих слова на типарех и внезапу приде грдиј час самрти ... и по самрти мојеј оставих сије форми ва дому мојем. По сих же аз Тројан Гундулић от великаго града Дубровника по престављенији кнеза Радише понужден бих ва јеже принести сије форми и вазех и принесох ва дом мој форми сије. Почех и саврших сију светују душеспаснују књигу глагољемују Тетројеванђељ ... и ... дондеже придох до савршенија делу. Повеленијем господина Тројана Гундулића, трудих се о сем писанији аз ... ијеромонах Мардарије от монастира глаголљемаго Мркшина црква иже јест близ Чрније Гори... Савршише се сије светије и божаставније књиги ва лето 7060, круг слнцу 4, луни 11, месеца августа, 4. дан, ва Белграде** (л. 211б-212а).

Шафарик 1829, 23; Шафарик 1865, 232; Каратајев 1861, 32; Каратајев 1878, 35; Каратајев 1883, 41; Кириловић 1950, 11; Медаковић 1958, 227-229; Бадалић 1966, 59.

64. **Р Ср IV 7.1 - 612837**

211 л. 294x199 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄ (1), тј. први, вероватно, празан лист. Тај лист ни у једном познатом примерку није виђен, а за њега се претпоставља да је постојао с обзиром на то да прва страница са текстом има ознаку а̄ **II**, а број листова у свешчици је непаран (5). У св. s̄ погрешно је увезан 1. л. иза 2. л. исте свешчице. Појединим листовима недостају мањи делови са текстом. Књига је рестаурисана.

Заставице: л. 2а (делимично оштећена), 4а, 7а, 63а, 66а, 100а, 103а, 160а.

Особеност примерка. У примерцима Библиотеке Матице српске изостају сигнатуре свешчица на 1. л. у св. д̄ ī и к̄а̄, а такође и на

последњем листу у св. г҃і, к҃а, које се према литератури очекују да постоје. На л. 131а (5. л. св. ѯ҃і), ред 4, у свим примерцима стоји **сьтвориль єсть** ... што по опису В. Лукјаненко одговара 1. варијанти издања (у 2. варијанти овде је: **прьвєє сьтвориль єс҃ть**...)[19]

Међу примерцима ове књиге у Библиотеци Матице српске постоји више типографских разлика, до којих је дошло у току штампања (та међусобна одступања најчешће долазе на маргинама, а тичу се штампања односно изостављања бројева и зачела стихова, затим исправног, односно погрешног штампања бројева и сл.). Као *особеност примерка* овде се износе само нека важнија неслагања, као што су разлике у сигнатури свешчица, крају реда и скраћеници. Последњи лист у св. и҃ нема сигнатуру свешчице (и҃). На л. 96б (2. л. св. г҃і), ред 21, стоји **чѣ**. На л. 97б (3. л. св. г҃і), ред 24, стоји: **глю/цєє**.

Повез. Дашчице су обложене мркоцрвенкастом кожом. На предњој и задњој страни, као и на хрпту, налепљени су делови старије различито орнаментиране коже са траговима златотиска. Величина корица је 313x215 мм.

Записи. На л. 7а-8б: **Сіта / Книга / Сіта / [ ] глагєми Єванђєлиє.** На л. 65б: **Сию кнїгѹ ѿкѹпи рабъ божи / вѹчина са братомъ своимъ иваномъ / за свою дѹшѹ и за свои родитєлъ и положи є / ѹ храмъ сѣаго а|н|гла михаила и гаврила / монастирѹ кобилю ѡцѹ гвоздєнѹ / проскомидию и матєри марии проскомидию.**

Историјат. Књига је заведена у инвентар Библиотеке Матице српске 27. новембра 1986, са напоменом да је затечена у Библиотеци.

65. **P Cp IV 7.2 - 612863**

211 л. 270x189 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а҃ (1), тј. први, вероватно, празан лист. Поједини листови су делимично оштећени, али је текст сачуван. Књига је рестаурисана.

Заставице: л. 2а (делимично оштећена), 4а, 7а, 63а, 66а, 100а, 103а, 160а.

Особеност примерка. Случајеви поменути у опису првог примерка (в. опис бр. 64) исти су и у овој књизи.

Повез. Дашчице закошених рубова према унутрашњој страни обложене су мрком кожом. На предњој и задњој страни налепљени су делови старије мркоцрвенкасте различито орнаментиране коже са траговима златотиска. На хрпту су четири ребра. Сачувана је једна копча. Величина корица је 291x210 мм.

---

[19] В.И. Лукьяненко, *Издания кириллической печати XV-XVII в.в (1494-1688 гг.) для южных славян и румын. Каталог книг из собрания Государственной публичной библиотеки им. М.Е. Салтыкова - Щедрина*, Ленинград 1979, 10.

Записи. На л. 3б: [ ] пишє |с|(сє) ѡва жѵпаница стоика на помєника. ꙁа єдь|н| дѵкатъ. На л. 62б: вѵкь радинькь. милица / дадоше. а̄. виноградь. ѵ мьньстирѵ / сто̄є бл̄говеще̄нїе да |с|помени. ѵ стоє / поскомидию (!) бг̄ъ да |г|(а) прости .нā. харь да ꙁа .к̄. чабра. На л. 101б: миχаи. гьдъчинь. дадє. [ ] / ꙁа николино [ ] / писа сє къпжцьнъ іано/ш. дадє .а̄ гро|ш| / ѵ ст̄ы помени|к|. бог да га про|с|(ти). / Писа сє хо|д|нѣ (!) оу̃ ст̄и помѣникь. бо|г| да га про|с|ти. / дадє ѷ̄ї доука|т|. ꙁа ѡц̄а и мт̄ри . дадє негова си|н|а бо|г| да пр|с|ти / пи|с|(а) сє петрѵ|къ| п[ж]цинъ и дадє .а̄. дѵка|т|. оу̃ ст̄и мо/настирь. дѵже|н| ѡ|с| и па|к|. негова бра|т|(а). ѡ прѣ /и дадє оу̃ ст̄и манасти|р|. а̄ дѵкать / да сє ꙁна, ꙁдє. тома дѵже|н|, в̄. ко|ш|ни|ц . На л. 158а: иванъ [ ] пишє |с|є на помєникь ꙁа грошь.

Историјат. Књига је заведена у инвентар Библиотеке Матице српске 27. новембра 1986, без података о начину прибављања.

66. **P Cp IV 7.3 (201 A 9) - 48311**

207 л. 289x195 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄ (1, 6), ѕ̄ (8), к̄ꙁ̄ (1, 3), тј. 1, вероватно, празан лист, затим листови 6, 46, 207, 209. Поједини листови су делимично оштећени, али је текст сачуван. Књига је рестаурисана.

Заставице: л. 2а (делимично оштећена), 4а, 7а, 63а, 66а, 100а, 103а, 160а.

Особеност примерка. Сигнатуре свешчица изостају на 1. листу у св. д̄і и к̄а̄, а такође и на последњем листу у св. г̄і и к̄а̄ (в. опис бр. 64). По В. Лукјаненко ово је 1. варијанта (в. опис бр. 64). На полеђини 8 л. св. ӣ стављена је сигнатура свешчице (ӣ). На л. 96б (2. л. св. г̄і), ред 21: чє̄. На л. 97б (3. л. св. г̄і), 24. ред: глющі/єє.

Повез. Дашчице закошених рубова према унутрашњој страни обложене су црвенкастом различито орнаментираном кожом, са траговима златотиска на обема корицама. Величина корица је 308x215 мм. На хрпту се види да су била четири ребра. Постоје две рестаурисане копче.

Записи. На унутрашњој страни предње корице: **У вече благовести Први Пут 2. Свеће [ ].** Испод тога истом руком: **У вече Госпоине 4 Свеће / у[ ]ли [ ] / [ ] / и [ ] у дечие чираке / по.** На л. 102а: **В' лѣто ѡ воплощеніа Г|с|дня 1786 го / декемвра 18 го дне Знати се / Кадъ ꙗ Служі[о] Цр̄кв̄ѵ [ ] / кто Моего Ради Послѣдн҃ѣ [ ] / Млаѣіи да би Споменуѡ.**

Историјат. Књига је купљена од породице Јоце Вујића из Сенте и заведена у инвентар Библиотеке Матице српске 4. октобра 1948. године.

67. **P Cp IV 7.4 (201 A 19) - 180879**

210 л. 262x191 м. Примерак је непотпун, недостаје: а̄ (1), в̄ (1), тј. 1, вероватно, празан лист и лист 7. Поједини листови су делимично оштећени, али је текст потпун. Књига је рестаурисана.

Заставице: л. 2а, 4а, 63а, 66а, 100а, 103а, 160а.

*Особеност примерка.*Сигнатуре свешчица изостају на 1. листу у св. а̄і и к̄а̄, а такође и на последњем листу у св. г̄і и к̄а̄ (в. опис бр. 64). По В. Лукјаненко ово је 1. варијанта (в. опис бр. 64). На полеђини 8. л. св. ӣ налази се сигнатура свешчице (ӣ). На л. 96б (2. л. св. г̄і), 21. ред: **чѣ**. На л. 97б (3. л. св. г̄і), 24. ред: **глющі/єє**.

Повез. Дашчице закошених рубова према унутрашњој страни обложене су смеђом кожом. На предњој и задњој страни залепљени су делови старије различито орнаментиране коже, са траговима златотиска на предњој корици. Величина корица је 289x222 мм. Постоји горња копча, а од доње сачуван је само остатак.

Записи. На унутрашњој страни предње корице: **Александр [ѡца] Ѩкѡва вѹкосавлѣвичь.** Мало испод тога новом руком написана је година **1819,** а испод ње следи запис (иста рука): **Сиа Книга именемь евангелие го|с|дара / Капитана данили.** Истом руком, мало испод: **Сиѧ Книга именемъ Євангелїе го|с|дара / Капетана Данила 1819.** На л. 44а: **Јереи Аронъ Крестичъ.**

Историјат. Књига је купљена од Р. Стајића из Руменке и заведена у инвентар Библиотеке Матице српске 8. јуна 1956. године.

68. **Р Ср IV 7.5 - 612840**

190 л. 288 x 198 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄ (1-2, 6), в̄ (1), д̄і-є̄і (1-8), ѕ̄і (1-2), тј. према комплетном примерку л. 1-2, 6, 7, 103-120. Поједини листови су делимично оштећени, али је текст сачуван. Листови су рестаурисани и волантни (рестаурација књиге је у току).

Заставице: л. 4а, 63а, 66а, 100а, 160а.

Особеност примерка. Сигнатуре свешчица изостају на последњем листу у св. г̄і и на 1. и последњем листу у св. к̄а̄ (в. опис бр. 64). По В. Лукјаненко ово је 1. варијанта (в. опис бр. 64). На полеђини последњег листа св. ӣ нема сигнатуре свешчице (ӣ). На л. 96б (2. л. св. г̄і), 21. ред: **чѣ**. На л. 97б (3. л. св. г̄і), 24. ред: **глющі/єє**.

Без *повеза.*

Записа нема.

Печати. На л. 3а: Православн[ ]. Печат је отрвен, тако да текст даље није читљив.

Историјат. Књига је заведена у инвентар Библиотеке Матице српске 27. новембра 1986, без података о начину прибављања.

СЛУЖАБНИК ИЗ 1554. ГОДИНЕ

Венеција: Виђенцо Вуковић, 1554. година (поновљено издање Служабника Божидара Вуковића из 1519).

4°. 240 л. Заставице. Иницијали.

Из поговора: **... аз ... Божидар Вуковић од Ђурић Подгоричанин ... Бившу ми тогда ва западних странах италских ва ... граде Венетијани ... поташтах се саставити форми** (л. 239б) **... и саписах душеползније књиги сије Литургије ... Повеленијем господина Божидара, трудих се о сем аз ... ијеромонах Пахомије от Црније Гори, от Реке ...** (л. 240а) **... Савршише се сије божаставније књиги Литургије ... Сије саврши се ва лето от рождаства Христова 1554, у Бнецијех** (л. 240б).

Шафарик 1829, 25; Шафарик 1865, 234; Каратајев 1861, 33; Каратајев 1878, 36; Каратајев 1883, 42; Кириловић 1950, 12; Медаковић 1958, 211-212; Бадалић 1966, 60; Немировски 1993, 12.

69. **Р Ср II 13.1 (РР Ср 9.01.10) - 612845**

240 л. 197x137 мм. Примерак је потпун. Поједини листови су делимично оштећени, али је текст сачуван. Књига је рестаурисана раније (листови су крпљени делићима хартије, а на некима је лепљен и селотејп).

Заставице: л. 3а, 41а, 90б, 113а, 123а, 194б.

Особеност примерка. На крају 12. реда на л. 139б (3. л. св. **s** $\overline{\text{и}}$**ı**) нема тачке.

Повез је рестаурисан. Корице су дашчице обложене новијом кожом окер боје, а на предњој и задњој страни налепљени су остаци старије тамномрке различито орнаментиране коже, која је на неким местима истрвена и оштећена. Величина корица је 200x145 мм.

Записа нема.

Печати. На предњој страни предњег коричног листа: Библиотека А. Ивића Суботица.

Историјат. Књига је заведена у инвентар Библиотеке Матице српске 27. новембра 1986, са напоменом да је затечена у Библиотеци. Према сачуваном печату, она је припадала Алекси Ивићу из Суботице.

70. **Р Ср II 13.2 (РР Ср 9.01.12) - 612846**

240 л. 187x128 мм. Примерак је потпун. Поједини листови су делимично оштећени. Текст је сачуван, једино се не види на предњој страни 72. л. (8. л. св. **і ѳ̄**), и то од 2. до 13. реда. Преко тог дела стране прелепљен је комад хартије са нацртаном заставицом, величине 52x105 мм (боје су мрка, сива, наранџаста, зелена), испод које је, у простору од пет редова, румунском ћирилицом написан наслов и почетак текста *Празничног јеванђеља*.

Заставице: л. 3а, 41а, 90б, 113а, 123а, 194б.

Особеност примерка. На крају 12. реда на л. 139б (3. л. св. **s ѝ ї**) нема тачке.

Повез. Дашчице закошених рубова према унутрашњој страни обложене су мркоцрвенкастом кожом, различито украшеном на предњој и задњој страни. Трагови златотиска постоје на горњој корици. Кожа је делимично истрвена и оштећена. Величина корица је 202x144 мм. На хрпту су три ребра. Књигу затварају две копче.

Записи. На л. 238а: **да сѣ ꙁна|х|. ѡва кни|г|(а). Ѳрѣ᷄. дїакѵ. сїпр|ѣ| / ѿ данчѵ|л|. и ѿ станчѵ|л|. снѵви мои сѣ ꙁа / в̄. дѵка|т|. ѣ̄ı. а̄.**

Печати. На предњој страни предњег коричног листа: Библиотека А. Ивића Суботица.

Историјат. Књига је заведена у инвентар Библиотеке Матице српске 27. новембра 1986. године, са напоменом да је затечена у Библиотеци. Према сачуваном печату, она је била власништво Алексе Ивића из Суботице.

71. **Р Ср II 13.3 (201 С 6) - 48303**

239 л. 188x139 мм. Примерак је непотпун, недостаје: **а а̄** (1), тј. према комплетном примерку 1. лист. Поједини листови су делимично оштећени, а на некима од њих оштећен је и текст. Листови су рестаурисани и расповезани (рестаурација књиге је у току).

Заставице: л. 3а, 41а, 90б, 113а, 123а, 194б.

Особеност примерка. На крају 12. реда на л. 139б (3. л. св. **s ѝ ї**) црна тачка.

Повез је одвојен од књиге и није рестаурисан. Чине га дашчице закошених рубова према унутрашњој страни, обложене мрком кожом, која је једнако украшена на предњој и задњој страни. На неким местима

кожа је истрвена и оштећена. Величина корица је 194x138 мм. Хрбат има четири ребра. Видљиви су трагови двеју копчи.

Записи. На л. 2б: **ѡва книга попа иѵакова / [ ]вене цркве.** На л. 5б-6а континуирани запис: **Помени дшѵ дюръдѧ аннѵ марїю / а|н|ѵ марїю и вс҃ѣх', преставашни|х| / Сїе За живи|х| дю|р|дѧ и|х| Піса|л|.** На л. 36б: **Іѡсифъ василиевич Маия.** На л. 59б и 60а истом руком: **Іѡсифъ василиевичь / априлия [ ].** На л. 102а: **Николаи Паничь.** На л. 126а истом руком: **Николаи П.** На л. 135а: **сѣ|ж| трифона.** На л. 137б: **Глигорие Живанови|ч| Писа|х|.** На л. 174б: **Іѡсифъ василиевичь маи 1726 г [ ].** На предњој страни првог празног листа на крају књиге: **писа коларъ / таћ [ ].** На предњој страни другог празног листа на крају књиге запис на румунском језику, датиран децембра 1689, са податком да је књигу поклонио поп Мале. На полеђини истог листа: **горе|к| а҃ шо цю моѵ жна оѵмре по/ве|л|къ дн҃ъ та|и| г҃ї жена цю прї ѡ|л|тїне т|л| а҃ / та цю є ве|н|ча|л | на новосе|л|цї стоѧ|н| [ ] / а дроѵгого ѿ папѵ|[ ]|цькь .а҃. / пакь. стоѧ|н| .а҃. / папѵцїѧ цю є се де|л| сь|с| попа не де|л|ка и него ве|н|ча|л .г҃. / мота|х|чїѧ. втора|к| / оѵ хацї та[ ]чїе прьвакь / кожихара. / [ ] жена иже те** (недостаје део листа, па се не види да ли запис и даље тече или му је овде крај).

Историјат. Књига је купљена од породице Јоце Вујића из Сенте. У инвентар Библиотеке Матице српске унета је 4. октобра 1948. године.

72. Р Ср II 13.4 (РР 9.01.02; 201 С 2) - 28005

238 л. 191x140 мм. Примерак је непотпун, недостаје: **a** а҃ (1) и **G** л҃ (8), тј. према комплетном примерку л. 1 и 240. На појединим оштећеним листовима недостаје већи или мањи део текста. Листови су рестаурисани и расповезани (рестаурација књиге је у току).

Заставице: л. 3а, 41а, 90б, 113а, 123а, 194б.

Особеност примерка. На крају 12. реда на л. 139б (3. л. св. **s** н҃і) нема тачке.

Повез је одвојен од књиге и није рестаурисан. Чине га дашчице закошених рубова према унутрашњој страни, обложене смеђоцрвенкастом глатком кожом без орнамената. Величина корица је 197x143 мм. На предњој дашчици сачуване су две копче, док на задњој нема копчи, постоји само остатак једног ремена.

Записи. На л. 2а: **Нашао Стеван Тишма / у библиотеци Тоша Радуловића у Кореници. / У Новоме Саду 9. IX 95** (тј. вероватно **1895**). На л. 187а: **1831. лѣта Декемврїа дне 18. / рѵко[ ] / положен / [быѡ] во / [ ]Сщ-Диа/кона / Данилъ / Прица / [ ].**

Историјат. Књига је заведена у инвентар Библиотеке Матице српске 1. марта 1933, без података о начину прибављања.

73. **Р Ср II 13.5 (РР 9.01.07; 201 С 7) - 48303**

237 л. 186x142 мм. Примерак је непотпун, недостаје: **а** ā (1, 3) и **G** ā (8), тј. према комплетном примерку листови 1, 3, 240. Више листова је делимично оштећено, а на некима од њих мало је оштећен и текст. Књига је рестаурисана.

Заставице: л. 41а, 90б, 113а, 123а, 194б.

Особеност примерка. На крају 12. реда на л. 139б (3. л. св. **s** ѩ) налази се црна тачка.

Повез је рестаурисан. Корице су картонске, обложене смеђом и глатком новијом кожом. Њихове димензије су 205x155 мм.

Записи. На л. 9а: **Јѡва Мер[ие].** На л. 33а истом руком: **Јѡанъ Поповичъ / парох [ ] 86** (тј. вероватно **1886**). На л 80б истом руком: **Маноілъ Поповичъ Кризнинъ / [ ] К [ ] Мсца авгѹ[ста].**

Историјат. Књига је купљена од породице Јоце Вујића из Сенте. У инвентар Библиотеке Матице српске заведена је 4. октобра 1948. године.

74. **Р Ср II 13.6 (РР 9.01.08) - 612847**

235 л. 192x138 мм. Примерак је непотпун, недостаје: **а** ā (1-2), **m** ѿ ї (1, 8) и у св. **G** ā (8), тј. према комплетном примерку листови 1-2, 89, 96, 240. Иза л. 239 (7. л. св. **G** ā) налази се празан лист, који је додат приликом рестаурације, на коме је налепљен делић л. 240 (8. л. св. **G** ā) са свега неколико речи текста. Књига је рестаурисана.

Са обе стране листа на почетку књиге, који је накнадно додат, налепљене су по 2 *рукописне странице* са текстом апостола. На крају књиге налази се 8 листова *рукописа* (друга рука) који садрже разне молитве.

Заставице: л. 3а, 41а, 90б, 113а, 123а, 194б.

Особеност примерка. На крају 12. реда на л. 139б (3. л. св. **s** ѩ ї) нема црне тачке.

Повез је рестаурисан. Корице су дашчице обложене новијом светлосмеђом кожом, а на предњој и задњој страни налепљени су сачувани делови старије мрке различито орнаментиране коже. Величина корица је 200x150 мм.

Записи. На предњој страни празног листа на крају књиге (лист је накнадно додат и следи иза рукописних додатака): **м|с|ца се|п|(тембра)ѵ̄ / да |с|е ѯна како михаило / петъковићъ кѹпи сию / книгѹ глеми слѹжабникъ / и прѣдложи въ хра|м| стаго мѹченика димитъриа / на поменъ своимъ роди/ телемъ бгъ да ихъ про|ст|и / поме гй душе ра|б| своихъ / пет'ка / петъканѹ / недилъка / михаила.**

Печати. На предњој страни празног листа на почетку књиге (испред рукописних додатака) и на л. 3а: Библиотека А. Ивића Суботица.

Историјат. Књига је заведена у инвентар Библиотеке Матице српске 27. новембра 1986, са напоменом да је затечена у Библиотеци. Према сачуваном печату, она је била власништво Алексе Ивића из Суботице.

75. **Р Ср II 13.7 (РР 9.01.13) - 230092**

237 л. 188x133 мм. Примерак непотпун, недостаје: **F к҃.о҃.** (8), **G л҃** (1-2), тј. према комплетном примерку листови 232-234. Поједини листови су делимично оштећени, али је текст сачуван. Књига је рестаурисана.

Заставице: л. 3а, 41а, 90б, 113а, 123а, 194б.

Особеност примерка. На крају 12. реда на л. 139б (3. л. св. **s и҃ і҃**) нема црне тачке.

Повез је рестаурисан. Корице су дашчице закошених рубова према унутрашњој страни, обложене новијом зеленкастожућкастом глатком кожом. Њихове димензије су 200x150 мм. На хрпту су три ребра.

Записи. На л. 1а: **Сіа Літургѵаръ Чита Его Оѳ҃ѯ дїаконь / Лаушевичь 792.** На л. 2а: **По всевисочаишемѯ указѯ / Сей Літѯргїарь оѳ҃а д'конона** (!) **/[ ].** На л. 2б: **к намъ на уречене дне ѿ нашегѡ / Гдина Давида Геоѡргиевича Протопре/свитера.** На л. 3а: **к намъ Сцєникъ.** На л. 4а: **Сіа Літургиарь црк|в|и Храма Благовѣщенїа Пре|с|та [ ] Богѡродителници / Писаѡ 22-гѡ февріора 792 Пав[ ] симичь.** На л. 31а истом руком: **Служебни|к| Храма благовещенїа[ ] Писа|л| Павелъ [ ]симичь Магѵстарь.** На л. 32а: **Присп҃вшѵ [ ] 27 дне априлїа / 790.** На л. 48б: **На лето 1797 м|с|ца Јѯнія 17 / дне била велика вратра** (!) **и препека / врѯѣъ ветаръ Биїлѡ.** На л. 70б: **Престависа Јереїи / Кѵрилъ Поповичъ и поракъ** (тј. вероватно **парох**) **воячки / и гриновачки** (тј. **угриновачки**) **ґанѯариїа: 21. дне / 1797.** На л. 150а истом руком: **Преставися / Митрополитъ Павлъ Ненадовиѣъ / М|с|ца авгѯста: 15. дне / 1768.** На л. 183б, 184а и 185б континуирани запис: **азъ Све Прочитахъ Е҃ѵтлїе / Григоріе Читановичъ Магист[а]ръ / ѿтъ 1 Јунїа д(о) послѣднагѡ ѡктомврїа / 1798.** На л. 216а-217б континуирани запис истом руком: **радѯися Царю [ ].** На л. 229б: **1792 доѣе вода Голема и била ѡ|д| м|с|ца г ґанѯари 792 того лѣта тра(я)вщи до 12 феврѯарїа 792 и Потопи угриновачко жито / и војачко а крнѣжевачко Ние пото(пила).** На л. 230а: **того лѣта Парохјални Били у Крнѣшевци / Администрирали Сценици угриновачки того / времена. Писа 24-гѡ феврѯ(ара) 792 Павелъ Симїчь / Магистер.** На л. 236б истом руком: **Побратише се двое Парняци / 20-го окто(мвра.) 792 / Павелъ [ ].** На л. 237а истом руком: **лѣто без лѣта Године 792 беше снегъ Паде / г марта тако зимно време беше далекѡ ѡ|д| 18 октомвра 791 до вишеречена м|с|ца г марта / П [ ].** На л. 237а истом руком: **Стефанъ Љубинковиѣъ добри человѣкь / само да Не пие много био би добаръ.** На л. 238б: **Сїѧ глаголѣма Книга лу|т|ргѧ попа / Кѵ̈|р| Вѯице.**

Историјат. Књига је купљена од Георгија Михаиловића из Инђије. У инвентар Библиотеке Матице српске заведена је 20. децембра 1962. године.

76. **Р Ср II 13.8 (РР 9.01.05; 201 С 5) - 1164**

231 л. 196x140 мм. Примерак је непотпун, недостаје: **а а̄** (1-2, 7-8), **f s̄** (1, 8), **t ѳ̄ і**(1), **G л̄** (1, 8), тј. према комплетном примерку листови 1-2, 7-8, 41, 48, 145, 233, 240. Појединим листовима недостају мањи делови, а текст је делимично оштећен само на л. 136. Књига није рестаурисана.

Заставице: 3а, 90б, 113а, 123а, 194б.

Особеност примерка. На крају 12. реда на л. 139б (3. л. св. **s н̄ і**) нема црне тачке.

Повез. Дашчице закошених рубова према унутрашњој страни обложене су тамномрком различито орнаментираном кожом. Величина корица је 204x150 мм. На хрпту су два ребра. Видљиви су трагови двеју копчи. Корице и хрбат су оштећени.

Записи. На л. 3а: **дѹ[ ]иръ Јаковъ Ковачевичъ.** На л. 5а: **Сиѹ Книгѹ кѹпилъ Петаръ Савичъ Месеца Юния [29-о].** На л. 37а (горња маргина): **Из лавоние** (!). На истој страни истом руком (доња маргина): **Јаковъ Ковачевичъ / Јз Славоніе** (последње две речи прецртане). На истом листу (десна бочна маргина) истом руком: **васа / Бирошъ / [ ].** На л. 80б и 81а,б континуирани запис (рука иста): **Сиѹ Книгѹ / Поклонилъ Јяковъ / Ковачевичъ / Михаилѹ Продановичѹ, ферфѹария.** На л. 105б-106а континуирани запис истом руком: **Јаковъ Ковачевичъ.** На л. 107а истом руком: **Книга раича.** На л. 118а: **Смокло Аронпъ,** а испод тога истом руком: **Шмокло Арон[ъ].** На л. 137а два пута: **Јаковъ Ковачевичъ.** На истој страни другом руком: **чодо** (?) **/ Тимотею / возмогай / ѡ благо.** Испод тога: **Чадо Тимотею / возмагаи ѡ благодати / юже ѡ[х] се** (?) **1807.** На л. 172б: **Сия Книга Фѹкашина попа / из[лестачя] Пихе Станиша Арамбаша / за свою дѹшѹ Ј церковъ Гомиѡницѹ 1643.** На л. 184б: **Јаковъ Ковачевичъ.** На л. 185а: **Благо Естъ / изповѣдатися.** На л. 239б: **Сїмо Петре Брате.**

Историјат. Књига је заведена у инвентар Библиотеке Матице српске 27. фебруара 1932, без података о начину прибављања.

77. **Р Ср II 13.9 (РР 9.01.01) - 113363**

221 л. 169x130 мм. Примерак је непотпун, недостаје: **а а̄** (1-8), **b в̄** (8), **с т̄** (1), **р є̄ і** (2-4, 6-8), **s нӣ** (1), **t ѳ̄ і** (3) и **G л̄** (8), тј. према комплетном примерку листови 1-8, 16, 17, 114-116, 118-120, 137, 147, 240. У св. **с т̄** на месту 1. л. увезан је 1. л. *Служабника*, штампаног око 1570. године. Појединим листовима недостају мањи делови са текстом. Књига је рестаурисана.

Рукописни додаци (4 л.) са текстом богослужбене садржине налазе се на почетку књиге (испред 2. св.).

Заставице: 41а, 90б, 113а (делимично оштећена), 123а, 194б.

Особеност примерка. На крају 12. реда на л. 139б (3. л. св. **s ѩ҃і**) стављена је црна тачка.

Повез. Дашчице закошених рубова према унутрашњој страни пресвучене су црвенкастомрком орнаментираном кожом, која нема исте украсе на предњој и задњој страни. Величина корица је 187x134 мм. На хрпту су два ребра. Сачувани су остаци двеју копчи.

Записи. На предњој страни 1. празног листа: **1838 лѣта Мои Сынъ Гаврилъ / Маричъ Житељъ Панчевачки / Стꙋпилъ у Бракъ. Са своею / Супрꙋгою Марию Мц҃а 2-го Септемрия, 838. лѣто. 1785 лѣто Мц҃а Аѵгꙋста 4-гѡ / Дођоше Скакавци и Падоше / Око Манастира войловице, и ѡко шꙋме и ѡко вароши / Панчева и после тога Реге/менте попалили и зъконма / вершили дошли сꙋ после подне /у 3 Сата и пали сꙋ Каѡ Еданъ велики Облакъ ние се / видило ѡдъ Множестве Сꙋнца / Онда Кренꙋ се и преко пређеду / Преко воде у Сремъ. Ј ѡдꙋ.** На полеђини истог листа и са обе стране следећег празног листа исписани су стихови канона. На л. 36б-37а и 38а континуирани запис: **Сию Книгꙋ реко/мꙋю Служебникъ / писо М [ ]я.** На л. 46а-50б континуирани запис: **Сия / Сѵ̃тая и боже|с|твеная / Книга глаголемаѧ / литꙋргиѧ писа в лето 1743 мц҃а фе|р|фара / дань 6 [ ] Сщ҃ано диякона / [ ] Лазара / Поповича.** На предњој страни 1. празног листа на крају књиге: **Родися Отрокъ Василиѝ / 1-го Маия 809.** Испод тога истом руком: **Родися Д[ѣ]вица Персида / 10-го Февр҃ария 823.** Испод тога другом руком: **Родися ѡтроче Алеѯа 29-го Ноевр҃ия 1833. лѣта.** На предњој страни 2. празног листа на крају књиге: **1791 лето месеца / декемрия 13 дне родися / младенецъ маѯимъ у сꙋботꙋ / [ ] 3 ферталя на дванаесъ сата / пре подне.** На полеђини истог листа: **Сия Книга ученика дяка / Геѡргия Стаматова / [ ] месеца / октомрия 25 дне.** На залепљеном листу уз задњу корицу: **василїе Стоиковичъ / ученикъ 3 Класыи.**

Историјат. Књига је заведена у инвентар Библиотеке Матице српске 10. новембра 1953, са напоменом да је затечена у Библиотеци.

78. Р Ср II 13.10 (РР 9.01.03; 201 С 3) - 113362

209 л. 184x136 мм. Примерак је непотпун, недостаје: **a** ā (1-2, 7-8), **b** в̄ (1-6, 8), **c** г̄ (1-2), **e** є̄ (8), **m** в̄і (2), **D** к̄ꙁ̄ (3), **E** к̄ӣ (5-6), **F** к̄о̄ (2-8), **G** л̄ (1-2, 4, 6-8), тј. према комплетном примерку листови 1-2, 7-14, 16-18, 40, 90, 211, 221-222, 226-234, 236, 238-240. Од листова 3-4, 5-6, 209 сачувани су само фрагменти. Појединим листовима недостају мањи делови са текстом. Књига је рестаурисана. Приликом преповезивања књиге погрешно су увезани листови у св. **g** ꙁ̄ (3, 4, 1, 2, 7, 8, 5, 6), **у** к̄в̄ (1, 3, 4, 2, 7, 5, 6, 8).

Заставице: л. 3а (сачуван њен мањи део), 41а, 113а, 123а, 194б.

Особеност примерка. На крају 12. реда на л. 139б (3. л. св. **s** ѝ҃ і҃) налази се црна тачка.

Повез. Дашчице су обложене новијом светлосмеђом кожом, а на предњој страни налепљен је остатак старије смеђе орнаментиране коже. Величина корица је 197x149 мм. Хрбат има три ребра.

Записи. На предњој страни задњег коричног листа: **паѹни ѥ жївкѹ ѥ лу|т| / [ ] го|с|[ ] чеда себе ѥ [ ] лу|т| / пи|с|(а) стана пава себе ѫ лу|т| мати милица к / пи|с|(а) ко|с|та петко ѥ лу|т| феми ѥ лу|т| / петри ѥ лу|т| милинко ѥ лу|т| / пи|с|(а) лаѹшь себе ѥ лу|т| терѹ(?)ѥ мїра ѥ ꙗсни ѥ пи|с|(а) вѹꙗ ѥ ѡцѹ николи ѥ матерї кати ѥ / ефени ѥ и рѹжи ѥ.**

Историјат. Књига је инвентарисана 10. новембра 1953, са напоменом да је затечена у Библиотеци.

79. Р Ср II 13.11 (РР 9.01.04; 201 С 4) - 28020

196 л. 182x131 мм. Примерак је непотпун, недостаје: **a** а҃ (1), **t** ѡ҃т і҃ (8), **B** ѫ҃ ѥ҃-**F** ѫ҃ѡ҃ (1-8), **G** л҃ (1, 8), тј. према комплетном примерку листови 1, 152, 193-233, 240. Поједини листови су делимично оштећени, али је текст углавном сачуван. Књига је рестаурисана.

Заставице: л. 3а, 41а, 90б, 113а, 123а.

Особеност примерка. На крају 12. реда на л. 139б (3. л. св. **s** ѝ҃ і҃) нема црне тачке.

Повез је рестаурисан. Корице су дашчице закошених рубова према унутрашњој страни, обложене новијом мрком кожом. На предњој и задњој страни налепљени су делови старије различито орнаментиране коже са златотиском. Величина корица је 197x142 мм. На хрпту су три ребра. Видљиви су трагови двеју копчи.

Записи. На л. 2а,б записани су основни библиографски подаци о књизи. Лево од тога записа на л. 2а, истом руком: **[А] Ђурића / из.** На л. 3б-20а континуирани запис (на неким листовима писан је са обе, а на некима само са једне стране): **Сиа / сѫта и Божеставна / летоургиа / Кѹпи иевре|м|ь / Црковни синь / за црковне Новце / оу цркв҃ / вѹтошкѹ / Хра|м|ь / сѫти / безсранїкь / Козми / и дамиана / Коупи / въ лето / ѿ ро|ж|(даства) хва / 1717 / ма|и|а її/ да|н| / и то е ѹзето / за ѕ ф.** На л. 70б: **Сія Книга естъ мнѣ Недѣлка / Писаровича Лѣто 1803.** На обе стране задњег коричног листа, додатог приликом рестаурације књиге, залепљени су сачувани делићи хартије са записима, који су скинути са задње дашчице. На четири од њих исписан је текст верске садржине, док се на једном фрагменту налазе нечитке белешке на латинском језику, као и реч: **фѹтокъ**.

Историјат. Књига је преинвентарисана 1. марта 1933. године. У старом инвентару заведена је 31. јула 1927, под бројем 19248.

80. **Р Ср II 13.12 (РР 9.01.11) - 612848**

182 л. 196x140 мм. Примерак је непотпун, недостаје: **а** а҃ **-е** є҃ (1-8), **Е** к҃и҃ (1, 8), **F** к҃о҃**-G** л҃ (1-8), тј. према комплетном примерку листови 1-40, 217, 224-240. Појединим листовима недостају мањи делови, а текст је делимично оштећен на л. 41-43 (1-3. л. св. **f** с҃). Књига је рестаурисана. Приликом њеног преповезивања погрешно су увезани листови у св. **К**҃**і** (2-7, 1; л. 8 долази иза 8. л. у св. **l** а҃**і**).

Заставице: л. 41а (јаче оштећена), 90б, 113, 123а, 194б.

Особеност примерка. На крају 12. реда на л. 139б (3. л. св. **s** и҃**і**) стављена је црна тачка.

Повез је рестаурисан, а чине га дашчице обложене смеђом глатком кожом. Величина корица је 215x160 мм.

Записа нема, осим краћих бележака богослужбене садржине на л. 78а и 90а.

Историјат. Књига је заведена у инвентар Библиотеке Матице српске 27. новембра 1986, без података о начину прибављања.

81. **Р Ср II 13.13 - 612849**

173 л. 181x140 мм. Примерак је непотпун, недостаје: **а** а҃**-d** д҃ (1-8), **е** є҃ (1-4, 6-8), **f** с҃ (1-2, 8), **q** с҃**і** (8), **Е** к҃и҃ **- G** л҃ (1-8), тј. према комплетном примерку листови 1-36, 38-42, 48, 128, 217-240. Већина листова је оштећена, а на некима од њих делимично је оштећен и текст. Књига је рестаурисана.

Заставице: 90б, 113а, 123а, 194б.

Особеност примерка. На крају 12. реда на л. 139б (3. л. св. **s** и҃**і**) налази се црна тачка.

Повез је рестаурисан, а чине га дашчице обложене смеђом кожом. Величина корица је 200x160 мм.

Записи. На л. 136а: **Ѳодоръ.** На л. 160б истом руком: **Ѳодоръ Живковичь.**

Историјат. Књига је заведена у инвентар Библиотеке Матице српске 27. новембра 1986, са напоменом да је затечена у Библиотеци.

82. **Р Ср II 13.14 (РР 9.02.01) - 211450**

240 л. 180x128 мм. Примерак је потпун. Поједини листови су делимично оштећени, али је текст сачуван. На маргини 1. л. у св. **а** а҃ отрвено је слово **а** у сигнатури. Књига је рестаурисана.

Заставице: 3а, 41а, 113а, 123а, 194б. На л. 90б заставица је исечена.

Особеност примерка. На л. 2а и 7б (2. и 7. л. св. **а** а͡) изостало је штампање у црвеној боји. Тако на крају 13. реда на л. 2а нема три круга са по четири црвене тачке, док на крају 16. реда нема пет таквих комбинација црвених тачака. На почетку 15. реда исте стране, уместо црвеног великог слова **Б**, руком је написано црно **Б**. На л. 7б руком су исписане речи са црвеним словима. Тачке су, такође, исписане руком, претежно киноваром или ређе жућкастом бојом. Те рукописне допуне нису сасвим у складу с одговарајућим штампаним текстом (нпр. на почетку 4. реда написано је широко **о** уместо великог слова **ѡ**; у 10. реду иза тачке стављено је мало **т**, а не велико; у 12. реду написано је **просфорє** а не **просфоры** итд.).

Повез је рестаурисан. Корице су дашчице обложене смеђом и глатком кожом. Њихове димензије су 199x143 мм.

Записи. На л. 2а: **поклонъ веледраго.** На л. 4а-8а, 11а-20а континуирани запис: **Сїя / сѓтая / и бж̑ственая / Кныга / гл҃емаѧ / ѧ / хри|с|тянка / именємъ / Ѣѵ̑рѣия / кад се / годъ / иж нѣ / слѵ̑жи / да се / споминѣ.** На л. 238б: **Jѡа|н| петро|в| жи|в| и : / Петръ Петровичъ.** На л. 240а истом руком: **поп ⁘[ ].**

Историјат. Књига је купљена од М. Срђанова из Бачке Тополе. У инвентар Библиотеке Матице српске унета је 11. маја 1960. године.

83. **P Cp II 13.15 (PP 9.01.15) - 612850**

10 л. 201x142 мм. Одломак, сачувано: **F** к̑.о. (2-8), **G** а̑ (1-2, 6), тј. према комплетном примерку листови 226-234, 238. Листови су волантни. Недостају им мањи делови с текстом. Одломак је рестаурисан.

Без *повеза.*

Записа нема.

Историјат. Одломак је инвентарисан 27. новембра 1986, без података о начину прибављања.

84. **P Cp II 13.16 (PP 9.01.14) - 238320**

4 л. 202x144 мм. Одломак, сачувано: **а** а̑ (4-5, 8), **G** а̑ (1), тј. према комплетном примерку листови 4-5, 8, 233. Листови су волантни и делимично оштећени. Текст је углавном сачуван, јаче је оштећен једино л. 4, где недостаје последњих неколико редова. Одломак је рестаурисан.

Без *повеза.*

Записа нема.

Историјат. Одломак је купљен од Георгија Михаиловића из Инђије. У инвентар Библиотеке Матице српске унет је 13. априла 1963. године.

85. **Р Ср II 13.17 (РР 9.01.16) - 612851**

2 л. 190x140 мм. Одломак, сачувано: **а а̄** (2-3), тј. према комплетном примерку листови 2-3. Маргине листова делимично су оштећене. Одломак је рестаурисан.

Заставице: л. 3а.

Без *повеза*.

Записи. На л. 2а: **[ ] и сию . книгꙋ . кꙋпи. їѡванъ дꙋб[ь]/кашићъ . попꙋ . грꙋи . да ѥ проклѣтъ / кто ћѥ. и сию книгꙋ про|д|ати / нѣка слꙋжи. вꙋ . и цр҃кви.**

Историјат. Одломак је заведен у инвентар Библиотеке Матице српске 27. новембра 1986, без података о начину прибављања.

86. **Р Ср II 13.18 (РР 9.01.16) - 612852**

1 л. 173x141 мм. Одломак, сачувано: **в̄ і̄** (1), тј. према комплетном примерку 89. лист. Маргине листа делимично су оштећене. Лист је рестаурисан.

Без *повеза*.

Записа нема.

Историјат. Одломак је заведен у инвентар Библиотеке Матице српске 27. новембра 1986, без података о начину прибављања.

Бр. 69, л. 123а

ПСАЛТИР С ПОСЛЕДОВАЊЕМ ИЗ 1557. ГОДИНЕ

Милешева: игуман Данил, 1557. година.
4°. 294 (?) л. Заставице. Виньета. Иницијали.

Из поговора: **... Почеше се сије светије и божаставније књиги, глаголъеми Псалтир, повеленијем игумена ... Данила и савршише се от битија ва лето 7 тисуштноје и 66, а от рождаства Христова тисушта и 557, круг слнцу 10, а луни 16, златоје число 19, индиктион 11, темелион 29, епахта 4, месеца ноемврија, 4. дан, ва монастири Милешеве ...** (л. 294б).

Шафарик 1829, 27; Шафарик 1865, 235; Каратајев 1861, 34; Каратајев 1878, 38; Кратајев 1883, 44; Медаковић 1958, 225-227; Бадалић 1966, 69.

87. **Р Ср III 1.1. - 230096**

288 л. 221x157 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄ (1-2), л̄ѯ̄ (2-5), тј. према комплетном примерку листови 1, 2, 290-293. На појединим листовима недостају већи или мањи делови са текстом. Књига је рестаурисана.

Заставице: л. 3а, 101б.

Повез чине дашчице са жљебовима на све три стране, који се прекидају на угловима. Величина дашчица је 220x146 мм. Обложене су тамномрком кожом. Орнамент је доста истрвен, нарочито на горњој корици. Хрбат има два ребра. Копче су нове, месингане са плетеним ременима. Кожа на хрпту је нова.

Записи. На листу залепљеном уз горњу корицу: **доброродномѹ господинѹ иберъ/капетанѹ савићѹ дам[ ] дати добра [ ] / слава wцѹ и сынѹ.** Истом руком на л. 199б: **ꙁнати се сиє / варице го|с|п/одине капет/анѹ мишко ва/сивалевичь.** Такође на листу уз предњу корицу: **Ђорђевић / цркви [ ] / засту[ ] 1910.** Истом руком и на листу залепљеном уз задњу корицу: **Ђока / Ђорђевић / цркви.** На л. 4а-24а запис је слабо видљив, делимично и исечен: **книга / [сїа] / великн / ѱалтн|р| / [ ] / [ ] / храма / сѣаго / чѹдотворца / Никол[ ] / по|д|писа се / при державны|х| / цреи / нашыхь / францискѹ / первомѹ / и / маріен / ѳерезїен / и при [ ].** На л. 116а: **живко лаꙁарь / ꙁдров**

(можда година 1664). На л. 144а: **се писа вѫкь wца рабена / пи[ ] wвьнь ове ѫ с[ ]е да чьтит[ ]**. На л. 192б нечитак потпис, истом руком на л. 193а: **Lazar Zivcovics.** На листу залепљеном уз задњу корицу: **да се ꙁна како живко брꙁакъ / ѫꙁе ѯ wке и по / гвоꙁђа ѿ грѫине / жене / ꙁа ꙁ[ ] новаца.**

Печати. На л. 66б: Библиотека Dr. Г. Михаиловића Инђија.

Историјат. Књига је купљена од Георгија Михаиловића из Инђије. У инвентарну књигу Библиотеке Матице српске унесена је 20. децембра 1962. године.

Бр. 87, л. 3а

ОКТОИХ ПЕТОГЛАСНИК ОКО 1560. ГОДИНЕ

Венеција: [Виђенцо Вуковић? око 1560. године] (прештампано издање Б. Вуковића из 1537).

2°. 162 л. Илустрација. Заставице. Вињете. Иницијали.

Из предговора: **Аз ... Божидар ... ва италских странах, ва граде наричајеме Ванетијане ... начех делати сиј Охтоих петогласник ... Начеше се писати сије светије и божаставније књиги глагољеми Охтоих ва лето 7044, круг слнца 16, а луне 14** (л. 1а-1б). *Из поговора:* **Повеленијем господина Божидара војеводе трудихмо се о сих писанији ... свештеници Теодосије и Ђенадије парајеклисарх монастира Светаго Сави србскаго иже јест ва Милешеви, отачаством же от места Пријепоља ... Сврши се сија књига от битија ва лето 7 тисуштно и 45, а от рождаства Христова тисушта и 537, круг слнцу 17, а луне 15, индиктион 10, темелион 7, епахта 7, златоје число 17, месеца ијулија, 27. дан, у Бнецијех.** (л. 160б).[20]

Шафарик 1865, 223; Каратајев 1878, 27; Каратајев 1883, 30; Медаковић 1958, 218-219; Бадалић 1966, 41; Немировски 1993, 17.

88. P Cp IV 6.1 (PP Cp IV 2.1.1) - 230100

160 л. 273x193 мм. Примерак је непотпун, недостају оба ненумерисана листа на крају књиге, тј. према комплетном примерку листови 161-162. На појединим листовима недостају већи или мањи делови са текстом.

Заставице: л. 1а (Христ у медаљону), 2а (Св. Козма, Св. Јован, Св. Јосиф), 3а.

Особеност примерка.[21] На л. 91а/30 (3. л. св. **m**), у речи **тождє**, отиснуто је црвено **то** али не и црно **ождє**. На л. 98а/21 (2. л. св. **n**) налази

---

[20] Текст предговора и поговора исти су као у *Октоиху петогласникау* Божидара Вуковића из 1537. године.

[21] На више места су примећене ситније типографске разлике међу примерцима Библиотеке Матице српске, од којих ће бити наведене само карактеристичније.

се слово **χ** уместо **к** у речи **комоу**. На л. 100б/35 (4. л. св. **n**) само је црвено штампана реч **пѣ(снь)**. На л. 112а/1 (8. л. св. **o**) уместо **м|ч|** стоје четири тачке. На л. 127а/29 (7. л. св. **q**) реч **канѡ|н|** је штампана само црвено.

Повез. Даске величине 300x190 мм имају жљебове по дужој страни. Пресвучене су црвенкастомрком орнаментираном кожом. Орнамент је местимично излизан. Кожа је на појединим местима оштећена. Повез се одваја од слога. Обе копче су изгубљене. На основу трагова на кожи види се да су ремени били плетени.

Записи. На листу залепљеном на унутрашњу страну предњих корица: **да се ꙁна сиꙗ книга киръ попа / петра.** На л. 2а-7а: **Сїꙗ Книга октѡихь цр҃кве Мариначке / Храма Стаго Вел. Мч. Георгїа Бившꙋ ми / на Генералнои визити [ ] 37 Смиреныи Јеромона|х| / Хоповскїи Архїеп|с|. Митропол. Епархи / Na 760 = Noемь 21 [ ] у Маринци по|д|[ ] / Гераси|м| Радосављевић.** На л. 2б: **Прегледао приликом / каноничке визите / у Маринци 24. јула / 6. авг. 1920 / Протојереј / Лазар Богдановић / парох осечки / Ад[ ] Ппр|с|рата / вуковарског.** На листу залепљеном уз задњу корицу: **да се ꙁна чиꙗ книга глаголеми / wктои попа петра иꙁ маркꙋшице / да га неꙁнание / нитко / ꙋꙁети еръ wћемо се свадити и wћемо се ꙁа кике вꙋћи и wћемо се до господе / терати и нећемо проћи / како wнъ wће и спаси васъ бла[ ] / аѱкꙁ (=1727) / да се ꙁна чиꙗ книга глаголеми / wктои попа петра иꙁ маркꙋшиц|е| / аѱкꙁ.**

Печати. На л. 1б и 159б: Библиотека Dr. Г. Михаиловића Инђија.

Историјат. Књига је купљена од Георгија Михаиловића из Инђије. У инвентарну књигу Библиотеке Матице српске унесена је 20. децембра 1962. године.

89. P Cp IV 6.2 (PP Cp IV 2.2.1; 201 A 6) - 67293

157 л. 261x187 мм. Примерак је непотпун, недостаје: **а** (1, 2, 7) и оба ненумерисана листа на крају књиге, тј. према комплетном примерку листови 1-2, 7, 161-162. На појединим листовима недостају већи или мањи делови са текстом.

Заставице: л. 3а.

Особеност примерка. На л. 91а/30 (3. л. св. **m**), у речи **тождє**, отиснуто је црвено **то** али не и црно **ождє**. На л. 112а/1 (8. л. св. **o**) уместо **м|ч|** стоје четири тачке. На л. 127а/29 (7. л. св. **q**) преко црвено штампане речи **канѡ|н|** отиснуто је црно **ѡ|н|**.

Повез. Даске су косих рубова према унутрашњим странама. Величина дасака је 278x199 мм. Пресвучене су црвенкастомрком кожом, делимично оштећеном. На обе корице и на хрпту орнамент је доста истрвен. Хрбат има четири ребра. Од копчи су остала оба метална шиљка на горњој корици. На основу трагова види се да су ремени били плетени.

Записи. На листовима који су били залепљени уз предњу и задњу корицу истом руком је, током више година, остављен већи број белешки које доносимо континуирано: **ѵлия 11гѡ поче опатати вода / 1771 лѣта; прими ѿ саве Коиħа і Ф ѡ под[ ] / женина иѵнирия 10 дне 1771гѡ / лѣта; Na ѧковѵ полимцѵ ѡд ошъя дати на / 4 марияша 4 пет[ ] 1772 лѣта / иѵнария 12гѡ дне.** На листу који је био залепљен уз задњу корицу: **де[ ]мрия 12 дне [ ]гѡ лѣта тіра анна [ ] бес трага / ѡста дѵжан ан[ ]ия 5 ф; престави ся рабъ станко карвла иѵн[ ] г дн|е|; дадо Савви Михаливиħ 24 ф / [ ]ия 10 дне 1771гѡ дне [ ]; престави се рабъ бжии николае / др[ ] маия 19 дне 1771гѡ лѣта; [ ] ѡ подѵшя / жинина мсца авгѵста 9гѡ дне 1771 лѣта; [ ] 2 [ ] ф септ[ ] 24 дне 1771; престави ся рабъ бжии станко / карвла иѵанирия 3гѡ дне 1772 лѣта; [ ]веде се Марта ноемрия 8гѡ дне / 1763 лѣта; дадо попѵ васкѵ жита 10 мереца / ѵ заѧмъ иѵлия ї дне 1784гѡ лѣта / [ ]ке баина мерица цо самъ дао жито / престави ся рабъ божии иваанъ / провизииръ [ ] бачки ферѡариа / 10гѡ дне 1771го лѣта.** Испод тога: **Деронје / Паја Димиħ / писо 14-7 1903.** Испод тога, другом руком: **Паја Димиħ, 1903.**

Историјат: Књига је добијена као поклон од Српске православне црквене општине Дероње. У инвентар Библиотеке унесена је 5. јануара 1950. године. Међутим, на књизи се налази и инвентарни број 19251 од 31. јула 1927. године.

90. P Cp IV 6.3 (PP Cp IV 2.5.2; 201 D 10) - 504395

151 л. 265x174 мм. Примерак је непотпун, недостаје: **a** (1, 3, 5-7), **b** (8), **e** (1, 8), **u** (8) и оба ненумерисана листа на крају књиге, тј. према комплетном примерку листови 1, 3, 5-7, 16, 33, 40, 160-162. На појединим листовима недостају већи или мањи делови са текстом. Оштећени листови су крпљени. Листови на почетку и на крају књиге су волантни, а л. 157. и 158. увезани су иза л. 151 (тј. л. 5. и 6. из св. **u** увезани су иза л. 7. у св. **t**).

На крају књиге су 3 волантна листа са пасхалијама из *Минеја* Божидара Вуковића из 1538. године.

Заставице: л. 2а (Св. Козма, Св. Јован, Св. Јосиф).

Особеност примерка. На л. 52а/22 (4. л. св. **g**) и на л. 127а/29 (7. л. св. **q**) преко црвено штампане речи **канѡ|н|** отиснуто је црно **ѡ|н|**. На маргини л. 74б/34 (2. л. св. **k**) одштампана је и реч **бо**. На л. 94б/17 (6. л. св. **m**) иницијал **п** отиснут је црвено. На више места је руком преко црвених слова писано мастилом (9б/26, 10а/26, 30, 11а/35, 13а/29 итд.).

Повез. Даске су величине 280x185 мм. Пресвучене су црном орнаментираном кожом. Повез је рестаурисан 1968. године. Од ранијих корица сачуване су предња и задња страна, а кожа на хрпту је нова. Орнамент је истрвен.

Записи. На л. 2б: **да се ѕна како данїло їисана / даше ѕемлю попоу ѕа дш҃ѵ / wчиноу и матеріѧ҃нѵ҃ и т'ко [ ] / ѕато досадити да га є [ ] / анаѳ҃ема и да бѵ҃де сърѣк' [ ] / въѕьмы въѕ'мы расъп'ны / расьп'ны.** На л. 137б и 138а: **Іѡанъ.** На л. 142б: **кѵ҃пи оцу книгѵ҃ ѿ [ ]рила Поповића за 28.**

Печати. На л. 2б, 4б, 8а, 10а, 32б, 94а, 130а: Мушка гимназија Нови Сад.

Историјат. Књига је у инвентар унесена 3. јула 1979. године без података о начину набавке.

91. P Cp IV 6.4 (PP Cp IV 2.5.1; 201 A 12) - 48299

148 л. 271x187 мм. Примерак је непотпун, недостаје: **a** (1-5, 7, 8), **b** (1), **s** (8), **t** (1), **u** (7, 8) и оба ненумерисана листа на крају књиге, тј. према комплетном примерку листови 1-5, 7-9, 144-145, 159-162. Од л. 35 (л. 3. у св. **e**) остао је само одерак. На неколико листова недостају већи или мањи делови са текстом. Књига је крпљена. Лист 6 (6. л. св. **a**) увезан је иза л. 130 (2. л. св. **r**).

На листовима 17, 18, 32 делови који недостају надокнађени су текстом писаним *руком.*

Особеност примерка. На л. 52а/22 (4. л. св. **g**) и на л. 127а/29 (7. л. св. **q**) преко црвено штампане речи **канѡ|н|** отиснуто је црно **ѡ|н|**. На л. 91а/30 (3. л. св. **m**) **ожде** (у речи **тожде**) штампано је црно преко црвеног. На л. 94б/17 (6. л. св. **m**) иницијал **п** отиснут је црвено.

Повез је рестаурисан, али се не зна када. Чине га даске, величине 282x193 мм, преко којих је залепљена нова, мрка кожа, а преко ње остаци старог повеза. Ова кожа је црне боје, богато украшена и на хрпту. На горњој корици је орнамент доста истрвен. На књизи су две месингане копче са плетеним ременима светломрке боје.

Записи. На листу залепљеном на унутрашњу страну предње корице: **книга окто|и| стєванов҃ъ єромона|х|**. Испод тога: **попа wстоє по|д|писа сє ва лєто / 1706 ѵ҃ канижи**. На л. 10а: **Рада Стојанчев 1885 март 25.** На л. 158б: **Писалъ Ефрем Ст[ ].** На листу залепљеном уз задњу корицу: **да би сє ѕнало како / єст исти павловъ / октои / и да|д|є га васи ѵ҃ нарѵ҃чъ / ѕа го|д|инѵ҃ дана.**

Историјат. Књига је купљена од породице Јоце Вујића из Сенте. У инвентар Библиотеке унесена је 4. октобра 1948. године.

92. P Cp IV 6.5 (PP Cp IV 2.3.1) - 504394

127 л. 276x183 мм. Примерак је непотпун, недостаје: **a** (1), **h** (7), **k** (7, 8), **l** (1, 8), **m** (1), **n** (1, 4, 5, 7, 8), **q** (8), **r** (1-3), **s** (8), **t-u** (1-8) и оба ненумерисана листа на крају књиге, тј. према комплетном примерку листови 1, 63, 79-81, 88-89, 97, 100-101, 103-104, 128-131, 144-162. Хартија је добро очувана.

Заставице: л. 2а (Св. Козма, Св. Јован, Св. Јосиф), 3а.

Особеност примерка. На л. 127а/29 (7. л. св. **q**) реч **канѡ|н|** је штампана само црвено.

Повез. Даске величине 290x200 мм имају косе рубове према унутрашњим странама. Обложене су светломрком кожом, богато украшеном. На горњој корици, на отиску *Богородице са малим Исусом*, има и трагова позлате. Хрбат, такође орнаментиран, има четири ребра. Обе копче су изгубљене. Кожа на хрпту је делимично оштећена. Леђа су одвојена од слога.

Записи. На листу залепљеном уз предњу корицу: **въ лє|т|(о)** ҁр҃г҃ (=7103, тј. 1595) **м|с|ц м|р|** г҃ **днъ да се ҁна / єг|д|а приде въ село рогати[ ] прєѡсвєщє|н|и / патрıар|х|ъ пє|к|** кѵ҃ръ **иѡанъ [ ]ко / бити по бл|ж|єна макарію** є҃ **/ патрıар|х|ъ въ то лето оѵмрє цр҃ъ / моѵратъ и въцари моѵ се въ ме|с|то єго / сн҃ъ соѵлтанъ мєхметъ.** Испод тога, другом руком, почетак истог записа из каснијег времена: **ва лѣто ҁр҃г҃ Ме|с|ца мрта 3го днъ / Да се зна єг|д|а приде въ се|л|о ро/гатицѵ [ ]цєнеиши птри[ ].**

Историјат. Књига је у инвентар унесена је 3. јула 1979. године с напоменом да је затечена у Библиотеци.

93. P Cp IV 6.6 (PP Cp IV 2.4.1) - 222278

158 л. 256x184 мм. Примерак је непотпун, недостаје: **а** (1, 2) и оба ненумерисана листа на крају књиге, тј. према комплетном примерку листови 1-2, 161-162. Од 3. л. у св. **а** и 8. л. у св. **u**, тј. листова 3. и 160. остали су само одерци. На појединим листовима недостају већи или мањи делови са текстом. Књига је рестаурисана.

Заставице: л. 3а.

Особеност примерка. На л. 34а/37 (2. л. св. **е**) преко црвено одштампане речи **їѡмо|с|** отиснуто је црно **ї**. На л. 98а/21 (2. л. св. **n**) налази се слово **х** уместо **к** у речи **комоу**. На л. 127а/29 (7. л. св. **q**) реч **канѡ|н|** је штампана само црвено, такође реч **про|к|** на л. 129а/3 (1. л. св. **r**).

Повез. Даске величине 300x190 мм имају косе рубове према унутрашњим странама. Доста оштећена тамномрка кожа којом су биле обложене, залепљена је преко нове коже сличне боје. Орнамент је скоро потпуно истрвен. Обе копче су нове.

Записи. На листу залепљеном уз предњу корицу: **Сия октоихъ цркве кр[ ]евче / храма Благовѣщея и пресветлия / владичици нашея Богородици и присно/дв҃ѣ мари писа Стефанъ / иѡвановиѣъ / месеца маия 7 денъ / 1763 лѣто.**

Печати. На л. 69б печат је обрисан.

Историјат. Књига је купљена у Београду, у Антикварници Српске књижевне задруге. У инвентар Библиотеке унесена је 25. марта 1961. године.

94. Р Ср IV 6.7 (РР Ср IV 2.3.2; 201 А 13) - 28012

143 л. 282x195 мм. Примерак је непотпун, недостаје: **а** - **b** (1, 8), **u** (7) и оба ненумерисана листа на крају књиге, тј. према комплетном примерку листови 1-16, 159, 161-162. На појединим листовима недостају већи или мањи делови са текстом, а од л. 2. у св. **с** (л. 17) остало је мање од пола. Књига је рестаурисана.

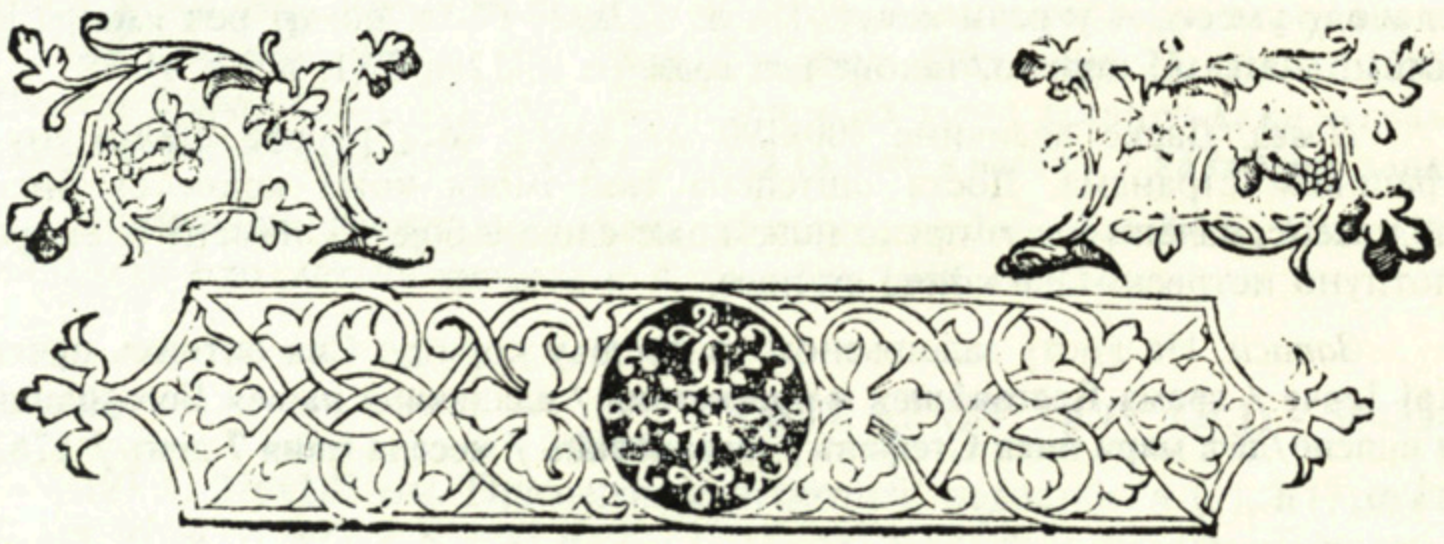
Особеност примерка. На л. 127а/29 (7. л. св. **q**) у црвено штампаној речи **канѡ|н|, ѡ|н|** је црно.

Повез је рестаурисан. Од ранијих корица сачуван је део орнаментиране коже са предње и задње корице, који је залепљен преко нове коже. Даске су величине 285x190 мм. Обе копче су нове.

Записи. На л. 36а: **книга ѡктои [ ] ена 1738** (?). На листу залепљеном уз задњу корицу: **ѿ сатворенїа света седа|м| / тисѵщь и две сто |и т| / а ѿ ро|ж|(дьства) х|с|ва а҂ѱ҃ і(=1710) кр8гъ сл|ь|нц8 / кв а л8ни ѕі / писа квѡѳ (=писа) / квѡѳ ѕнсцѕви (=писа георгие) помени г|с|ди душе рабъ св[ ] / їнцѯоеѳѵь плѯлѕлиѳрь (=їермонахъ комоговаць) / ѕцнцев (=грешни).**

Печати. На л. 160б печат је нечитак.

Историјат. Нема података о начину набавке ове књиге. У инвентар је унесена 1. марта 1993. године. Међутим, на књизи је сачуван и стари инвентарни број 19251 који је добила 31. јула 1927. године.

Бр. 88, л. 1б

ТРИОД ПОСНИ ИЗ 1561. ГОДИНЕ

Венеција: Стефан од Скадра, Виђенцо Вуковић, 6. јануар 1561. године.

2°. 256 л. Заставице. Иницијали.

Из поговора: **... поташтихом се исписати сије богодахновеније књиги Триоди, или ... Трипеснаци ... рекох аз ... Стефан од града Скадра не такмо посреде мојих братијах, но и других православних христијан, потрудих се о сих душеполезних књиг ... Саврши се ва лето од спаснаго пришествија Господа нашего Исуса Христа 1561, месеца ђенувара на 6, ва ... граде Венетским** (л. 256а,б). *У заставици:* **От рождаства Христова 1590** (!) **штпана** (тј. **штампана**) **у Мнетке.** *Испод заставице:* **Виценце де господин Божидара Вукове од Старца** (л. 1а).

Шафарик 1829, 30; Шафарик 1865, 237; Каратајев 1861, 36; Каратајев 1878, 40; Каратајев 1883, 47; Кириловић 1950, 13; Медаковић 1958, 231; Бадалић 1966, 85; Немировски 1993, 15.

95. **Р Ср IV 3.1 - 200752**

256 л. 293x200 мм. Примерак је потпун. Поједини листови су волантни и делимично оштећени, али је текст сачуван. Књига је преповезивана и крпљена.

Заставице: л. 1а.

Особеност примерка. Међу примерцима Библиотеке Матице српске постоје мање типографске разлике до којих је дошло у току штампања књиге (нпр.: у неким примерцима штампано је црно слово, а у другима преко црвеног слова и црно; у некима долази акценат а у другима је он пропуштен и сл.). Према В. Лукјаненко ово је 1. варијанта. Неке од разлика ове варијанте у односу на 2. варијанту су: л. 1а: различита уска заставица; л. 1б, стуб. 1, ред 15: ... **на ст҃вне, аѯ҃боу҃в/наша** (у 2. варијанти је: **на ст҃бне, аѯ҃вцв/наша**); л. 4а, стуб. 1, ред 19: **Мы/тарєво҃ гласомь, вь стєнанїи҃** (у 2. варијанти је: **Мы/тарєвомь гласомь, вь стєнани/и҃**), стуб 2, ред 12: **вєлєхвал/ны гл҃сь** (2. варијанта: **вєлєхбал/ны гл҃сь**) итд.[22]

---

[22] В. И. Лукьяненко, *Издания кириллической печати* ... 25.

Повез. Дашчице су обложене мрком кожом, различито украшеном на предњој и задњој страни. Кожа је доста истрвена и оштећена. Величина корица је 300 x 212 мм.

Записи. На предњој страни празног волантног листа на крају књиге: пос'тн'нїи т'рижднж|н|ь. попа Симо|н|а / Сиа книга глаго. На истој страни новом руком: Николае Сїмж|н|ь 1727 аѱкz/николае. Испод тога: свакомѣ/ниси є[ ] / кои є / [ ]. Испод тога: Сию Книгоу гл(а)г(о)лѣми тржд|ъ / постни попа гаври|л|а їwановича данною мне / на име рекоми баба[ ] / велика и та|к|о zавещава / аще би комоу братоу / моемѵ прилѵчила се Си[га] / Книга или ѿ савратних / то и|х| да има Споминати / више писанною бабоу / марию · : · мо| к|ригъ . 1720. На предњој страни још једног празног волантног листа: Тржд|ъ Пос'т'ннїї попа С Симона / т'рижднь / w w ѿ лица Zмїина / Сеи тржд|ъ попа Симона газачан|н|нина : и да[ ]ко / не има се оупознавати како мѵ и wво писани|є| / Сведочи: и к' томѵ ако би се кога брань бити рать zгодила се ако би комоу Братоу / в то време дошла до рѵке да би є [не za] тамо / поп [ ] сѣго еѵангелиа ницио же есть Покривено кое не ѿкрѵет се · : · Пи|с|а м|с|ца деке/м/(вра) дань : zї. ѵ селоу гаскѵ / лета г|с|нга : 1736.

Историјат. Књига је купљена од Александра Обреновића из Руме и заведена у инвентар Библиотеке Матице српске 1. октобра 1958. године.

96. **Р Ср IV 3.2 - 612860**

250 л. 280x192 мм. Примерак је непотпун, недостаје: св. на почетку књиге са сигнатуром **АШІІ** на 2.листу (1-4), **с** (5-6), тј. према комплетном примерку листови 1-4, 21-22. Појединим листовима недостају мањи делови с текстом. Књига је рестаурисана.

Особеност примерка. Према В. Лукјаненко ово је 1. варијанта (в. опис бр. 95).

Повез. Дашчице закошених рубова према унутрашњој страни обложене су смеђом орнаментираном кожом (орнаменти се разликују на предњој и задњој корици. Величина корица је 302x209 мм. На хрпту су четири ребра. Видљиви су трагови двеју копчи.

Записа нема.

Историјат. Књига је заведена у инвентар Библиотеке Матице српске 27. новембра 1986, са напоменом да је затечена у Библиотеци.

97. **Р Ср IV 3.3 (201 А 15) - 48301**

236 л. 266x192 мм. Примерак је непотпун, недостаје: св. на почетку књиге са сигнатуром **АШІІ** на 2. листу (1, 3-4), **а** (1, 6), **в** (1), **NN** (3-4), **QQ** (1, 6), **RR** (1, 6), **SS** (1, 6), **TT** (1-6), тј. према комплетном примерку листови 1, 3-5, 10-11, 217-218, 233, 238-239, 244-245, 250-256. На појединим листовима делимично је оштећен текст. Књига је преповезивана, али рестаурација листова није рађена.

Уместо л. 217-218 (л. 3-4 св. **NN**) налазе се 2 л. с *рукописним додацима.*

Особеност примерка. Према В. Лукјаненко ово је 1. варијанта (в. опис бр. 95).

Повез. Дашчице закошених рубова према унутрашњој страни обложене су мрком орнаментираном кожом (орнаменти се разликују на предњој и задњој страни). Величина корица је 280x198 мм. На хрпту су четири ребра. Сачувани су остаци двеју копчи.

Записи. На л. 63а: **Грѣшнiи Jѡаннь Положи|х|**. На л. 91а: **Грѣшны Гаврiлъ Мiятовычъ.** На л. 165б: **Гаврилъ Мiятовичъ из нови Карловцыи.**

Историјат. Књига је купљена од породице Јоце Вујића из Сенте. У инвентар Библиотеке Матице српске заведена је 4. октобра 1948. године.

98. **Р Ср IV 3.4 - 612857**

256 л. 287x196 мм. Примерак је потпун. На неким листовима мало је оштећен текст. Књига је рестаурисана.

Заставице: л. 1а (делимично оштећена).

Особеност примерка. Према В. Лукјаненко ово је 1. варијанта (в. опис бр. 95).

Повез. Дашчице са жљебовима, који се прекидају на угловима, обложене су тамномрком кожом. На предњој и задњој срани налепљени су делови старије различито орнаментиране коже. Величина корица је 295x208 мм. Постоје две рестаурисане копче.

Записи. На л. 256б: **Сiа книгa цр҃кви пожарєва|ч|кон хра|м| сѵ̑тго ар'хистратига, Михаила и Гаврiила. гл҃кма пєн'дикостара. си рє|ч|є), трьпѣсньць / въ лѣто ҁ.р̄.ч̄.ҁ.** (=7197, тј. 1689). На крају записа име **мит[а]илъ** написано је тајнописом. На предњој страни празног листа иза л. 256, који је додат приликом ранијег преповезивања књиге, исписан је текст молитве за 1.час (рука иста).

Историјат. Књига је заведена у инвентар Библиотеке Матице српске 27. новембра 1986, са напоменом да је затечена у Библиотеци.

99. **РСр IV 3.5 - 230104**

251 л. 272x188 мм. Примерак је непотпун, недостаје: св. на почетку књиге са сигнатуром **А IIII** на 2. листу (4), **о** (1), **р** (1), **ММ** (2, 5), тј. према комплетном примерку листови 4, 83, 89, 210, 213. На појединим листовима делимично је оштећен текст. Књига је рестаурисана.

Заставице: л. 1а (делимично оштећена).

Особеност примерка. Према В. Лукјаненко овоје 1. варијанта (в. опис бр. 95).

Повез. Дашчице са жљебовима, који се на угловима прекидају, обложене су новијом мрком кожом. На предњој и задњој страни

налепљени су делови различито орнаментиране мркоцрвенкасте коже. Величина корица је 285x219 мм. Постоје две нове копче.

Записи. На предњој страни 1. празног листа на почетку књиге: **Пришелъ Гд[инъ] Протосингель Сѵмеѡнь, и / приказалъ да на|д| сели протопоп: Јѡанникїя, ѿ / селѣ Бѹде заповѣдати Јл[и]ѧ николаеви|[ч]| / протопо|п| бечке|р|(ечки), м|с|ца Јѹнїя 1752.** Испод тога новом руком: **Станко [ ].** Испод тога новом руком: **На 1767-го лѣто м|с|ца Јунїѧ 17-го / После Подне у четвртакъ у два Сата / Јлїя Николае|в|и|ч Протопрезвитръ Бечкеречкїи / Призва се ѿ Сегѡ Свѣта,** * (звездица написана оловком) **слою Смертїю несретни Слѹчаі : и погребенъ у петакъ /у цркви Бечкеречкои,** * **и Коега е Конь убіѡ** (звездица и текст иза ње најпре написани оловком, а затим другом руком пређени мастилом, тамнијим од записа). Испод тог записа белешка новом руком: **На 1762-го Претеранъ Са[ ]алічъ / и Е[ ]ди[к]ъ На селище торанъ / и того лѣта Комісїя полѣ имъ р[ ]/и того више речена лѣта у м|с|цѹ Ју[ ]/узеше деснѹ а то Есь полъ.** Испод тога истом руком делимично читак запис: **лѣтѹ у марѳѹ м|с|цѹ: [ ] / [ ] / [ ]ма Сотникъ и лаинтнатъ и 4: [ ] / [ ] 40 Число|м|.** На полеђини истог листа: **Прїиде Гднъ Протодїако|н|: теми|ш|(варскии) : из карло|в|(ци): У Село итебеи / и съ нимъ [ ] Спаия ара|д|скїи съ фамилїѡ|м| Его, и ѿишли / у Теми|ш|варъ. / 3 го Јѹнїя 1769.** Испод тога новом руком: **Преставися во вѣчнїи Покои блаженои Памяти / Гднъ[ ]: Архіепископъ и Митрополитъ Мосеи / Пѹтникъ 28 го Јѹнїа у Въ пятокъ По 36 Саата / Болѣзновае Своего у Виене. При Императо(ру) / Леѡполдѹ В'томорѹ, и При Епи|с|ко(пу) : Теми|ш|(варскомь): Петрѹ / Петровичѹ, и Сщнико|в| : [ ] : С** (тј. **Симону) : Цер(?) : и Логи|н|о(вичу** (?) **: [ ] : / и Трифонѹ Раи(чу).** Испод тога новом руком: **1803-го / М|с|ца Јѹніа 2 го на день Иже во Стго Оца Нашего / Никифора и Патриарха Константина Града, бисть бура велика съ дождемъ и Со стѹденимъ Ле/дом и многа Пагѹба бисть Како пшеници / Овсѹ Ечмѹ кѹкѹрѹзѹ увер/тоградель и Овощїю, и всякомѹ плодѹ Зем/номѹ при Г|с|днѹ Еп|с|кпѹ Стефанѹ Авакѹмов(ичу) / и при Сщениковъ Сѵмеѡнѹ Цернѹ[ ] Јоаннѹ Ло/гиновичѹ Трифонѹ раичѹ и Леонти Цернѹ[ ]на** (?). Испод тога (нова рука): **Преставися во вѣчныи покои Бл'женніа памяти Г|с|динъ / диоцестални Еп|с|кпъ Стефанъ Аввакумовичь 25 го Јюнія у Н|д|лю у 5 - Часов Заутра Болѣзноваль 9 - днеи / при Сщени(ков) Јоаннѹ Логинов(ичу) / Трифонѹ Раичѹ и Леон[тию] / Цернѹ[ ]на Аѳанаси Поповичѹ.** Испод тога новом руком: **Священо Јереи Савва Логиновичь полѹчи Чинъ Священика / [ ] 6 го Аѵгѹста ѿ Г: Г: Гедеѡна Петровича Епископа.** На л. 255б: **Сиа Книга глаголема / тьриѡдъ мона|с|тира / ме|с|иѣа.** Испод тога новом руком: **Знати се що нарѹчива кне/зъ Благое изъ кѹсћа про ии/гѹменѹ за некве ѹдове.** Испод тога истом руком: **Да |с|е зна когда ѩ Несторъ попови/чь придо ва село Загаицѹ Тог/да е било лѣто 1749 / На знание всякимъ добримъ г|с|да/ромъ како ѩ Несторъ Попов(ич) / сценоиер(еи).** На л.256б: **Сіа книга попа ѡвана / Сия Книга сценоі/ре(я).**

Историјат. Књига је купљена од Георгија Михаиловића из Инђије и заведена у инвентар Библиотеке Матице српске 20. децембра 1962. године.

ПСАЛТИР С ПОСЛЕДОВАЊЕМ ИЗ 1561. ГОДИНЕ

Венеција: Виђенцо Вуковић, 1561. година.
4°. 284. л. Грб. Заставице. Виньете. Иницијали.

Из поговора: **... Сего ради и аз ... Виценцо син господина војеводе Божидара Вуковића, Подгоричанин, желанијем важделех ка душеползним књигам исплнити недостатчаство ... подвизах се саставити форми ... и саписах сију душеползну књигу Псалтир** (л. 127а). *Колофон:* **У Бнецијех, ва лето 1561** (л. 282б).

Шафарик 1865, 238; Каратајев 1861, 37; Каратајев 1878, 41; Каратајев 1883, 48; Медаковић 1958, 213-214; Немировски 1993, 16.

100. **Р Ср II 5.1 - 612856**

264л. 124x185 мм. Примерак је непотпун, недостаје: четири листа у ненумерисаној свешчици на почетку књиге, **A** (1, 4, 8), **B** (3), **D** (7), E (3 - 7), **Q** (1), **R** (8), **BB** (8), **CC** (8), **DD** (1, 2), тј. према комплетном примерку листови 1-5, 8, 12, 15, 35, 39-43, 125, 140, 204, 212-214. Листу 81 (5. л. св. K) недостаје горња трећина. Мањих или већих оштећења листова, и делимичних оштећења текста има и на другим листовима. Књига је рестаурисана.

Рукописни додаци. На крају књиге увезана су 22 листа из неког рукописног *Псалтира* са текстом који не одговара овој штампаној књизи. Иза л. 25. био је увезан л. 8. из *Служабника* Виђенца Вуковића из 1554. године. Приликом рестаурације лист је премештен на сами крај књиге.

Заставице: л. 128б, 129а, 244а.

Особеност примерка. На више места у књизи руком су украшена велика слова и иницијали, нпр. иницијал **н** на л. 46б (2. л. св. **F**) уоквирен је зеленом бојом, иницијал **ѣ** на л. 90б (6. л. св. **L**) уоквирен је мрком бојом итд.

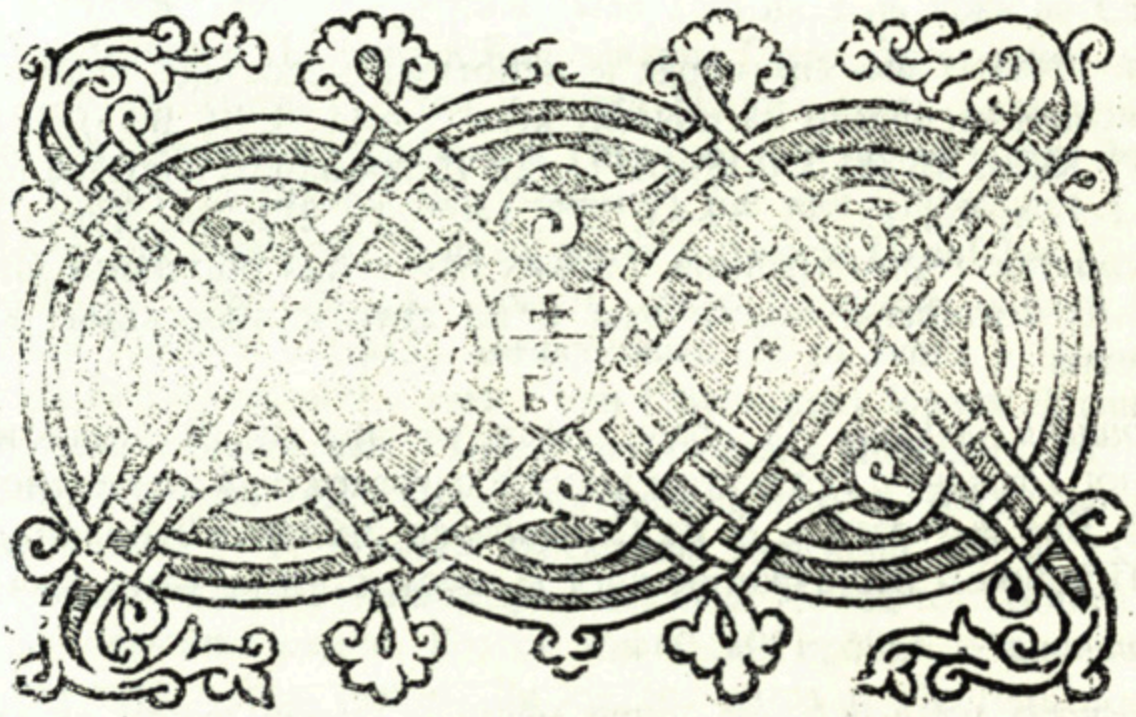
Повез. Даске, величине 201x135 мм, нису пресвучене кожом. На њима је видљив отисак орнамента. Хрбат је од нове, светломрке коже залепљене на даске са унутрашње стране. Ремени обе копче су, такође,

нови. Израђени су од нешто тамније коже. На горњој корици су два метална шиљка на које се навлаче ремени.

Записи. На л. 7а-11б: **сиѣ книга / ѱалтиръ / стоиноѓа бєѡграѳ҃а / цркве / ва лєто 1698 лєто.** На л. 37а: **Захаріа.** На л. 69а: **Николаі Писао.** На л. 128б: **1663 м|с|ца де|к|(ємвриа) -28 / како |с|є побратїмї| / пєтрь сланцалїѣа / и хаџї пєша богъ / имь ѯ|д|раве / даѡ.** Испод тога, другом руком: **како михаилъло / таѣачиѣа ѡво / писа мсцъ ноємвриї 5 данъ / ано 1672.** На л. 129а: **Гднъ Божидаръ Вѹковичъ / 1756го / 1756.** На л. 244б: **1736**. На рукописном делу су ови записи: 4б: **на попѹ .д. на комле|но| / .г. кїла на го|ю|кѹ .г. / кїла на воїнѹ .г. кї|ла| ѹ рака .в. кїла ѹ лопа|тно| ѹ гво|ѯдєна| / .г. / кїла.** На 22б: **сію кны|г|ѹ кѹпи / пєтко ѯа ман|д|ын св[ ] кїшѹ.** Испод тога, другом руком: **сиа книга монастира бла̀го/вєцієнїа прстыє бце.** Испод тога: **мїрнєво.**

Печати. На празном листу на почетку књиге: Библиотека А. Ивића Суботица. На л. 282б: **ѡѡв[ ] єрмонахъ.** На истој страни: **Ѹриҳ никола.** Печата има и на листовима 18б, 112б, 128б али нису читки. У рукописном делу, на л. 4б: **попа вѹѣа[ ].** На истој страни: **миха[ ] 1672.**

Историјат. Књига је у инвентар Библиотеке уписана 27. новембра 1986. године као затечена у Библиотеци. На основу печата види се да је била својина Алексе Ивића. С обзиром на то да је нема у *Каталогу* Д. Кириловића може се претпоставити да је у Библиотеку дошла после 1950. године.

Бр. 100, л. 128б

ЧЕТВОРОЈЕВАНЂЕЉЕ ИЗ 1562. ГОДИНЕ

Мркшина црква: јеромонах Мардарије, 24. јуни 1562. године.

2°. 212 л. Заставице. Иницијали.

Из поговора: **... аз ... ијеромонах Мардарије рукоделисах сија слова ... Савршихъ сију светују душеспаснују књигу глагољемују Тетројеванђељ ... Сврши се сије светије и божаставније књиги при Храму Светаго Вазнесенија јеже јест Мркшина црква ва подкрилије Чрније Гори, ва лето 7070, круг слнцу 13, луни 1, месеца ијунија, 24. дан. Аз же отачаством от реке рекомије Дрина** (л. 212б).

Шафарик 1829, 32; Шафарик 1865, 239; Каратајев 1861, 43; Каратајев 1878, 49; Каратајев 1883,57; Кириловић 1950, 14; Медаковић 1958, 229-230; Бадалић 1966, 95.

101. **Р Ср IV 8.1 - 230103**

210 л. 292x200 мм. Примерак је потпун према примерцима који су у литератури до сада описани. Међутим, судећи по сигнатури **а̄ II** на првој страници са текстом као и по непарном броју листова у свешчици, може се претпоставити да је на почетку био још један, вероватно празан лист. Последња, **к̄ẑ**, свешчица такође је позната само са 5 листова (текст је потпун), те се и овде може претпоставити да је постојао још један, празан лист. На појединим местима текст је оштећен. Књига је преповезивана и крпљена.

Заставице: л. 2а, 4а, 7а, 63а, 66а, 100а, 103а, 160а.

Особеност примерка. У примерцима Библиотеке Матице српске изостају сигнатуре на неким листовима свешчица, које према литератури постоје. Тако нема ознака **в̄ III** (3. л. св. **в̄**), **ӣ** (8. л. св. **ӣ**), **г̄г̄ II** (2. л. св. **г̄г̄**), **д̄г̄** (1. л. св. **д̄г̄**), **к̄а̄ II** (2. л. св. **к̄а**).

Повез. Корице закошених рубова према унутрашњој страни обложене су бордољубичастим плишем, који је доста похабан и оштећен. Величина корица је 302x210 мм. На хрпту су четири ребра.

Записи. На л. 6б запис делимично оштећен због обрезивања леве маргине: **[ ] она стєвана / [ ] бє проскоми/[д]ша и рече/[ꙁ]/а васако лєто / по пєть стотина / [ ] спрю. и рашко / и єремиа / да имаа давати.** На л. 9б: **єръмонахъ митрофанъ.**

Печати. На полеђини четвртог празног листа на почетку књиге, који је додат приликом рестаурације: Библиотека А. Ивића Суботица.

Историјат. Књига је купљена од Георгија Михаиловића из Инђије и заведена у инвентар Библиотеке Матице српске 20. децембра 1962. године. Према сачуваном печату, она је припадала и Алекси Ивићу из Суботице.

102. **Р. Ср IV 8.2 (201 А 4) - 28061**

207 л. 293x200 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄ (1), ѕ̄ (8), к̄ѕ̄ (1, 8), к̄ꙁ̄ (6), тј. два празна листа (по један на почетку и крају књиге) за које се претпоставља да су постојала и листови 46, 199, 206. На појединим листовима делимично је оштећен текст. Књига је рестаурисана.

Заставице: л. 2а (делимично оштећена), 4а, 7а, 63а, 66а, 100а, 103а, 160а.

Особеност примерка. Сигнатуре изостају на 3. л. св. в̄, 8. л. св. ӣ, 2. л. св. г̄і̄, 1. л. св. д̄і̄ и 2. л. св. к̄а̄ (в. опис бр. 101). У овом примерку нема ни штампане сигнатуре ꙁ̄ на 1. л. св. ꙁ̄ (она је стављена руком, мастилом црне боје).

Повез. Корице су дрвене, обложене мрком кожом, а на предњој и задњој страни налепљени су остаци старије различито орнаментиране коже. Величина корица је 312x215 мм. На хрпту су четири ребра.

Записи. На л. 6б руком исписан је текст **ска|ꙁ|(а)нїє како чѣтєт сє ıє|г|лїє**. Текст су исписале две руке (прва рука од 1. до 12. реда и од 17. до 18. реда, а друга од 13. до 16. реда). На л. 65б исте руке су оставиле текст **тро|п|(арь) ст̄омѹ мар'кѹ** (прва од 1. до 9. реда, а друга од 10. до 13. реда). На л. 102б први писар из претходних записа исписао текст **тро|п|(арь) ст̄омѹ лѹцѣ** (11 редова).

Историјат. Књига је преинвентарисана 1. марта 1933. године. У старом инвентару заведена је 31. јула 1927, под бројем 19259.

103. **Р Ср IV 8.3 - 508399**

162 л. 300x202 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄ (1-6), в̄ (1-2), г̄ (8), є̄ (1, 8), ѕ̄ (1, 8), ꙁ̄ (1), о̄ (1, 8), ı (1, 8), в̄ı̄ (1), г̄ı̄ (8), д̄ı̄ (8), є̄ı̄(1-2, 8), о̄ı̄ (8), к̄ (8), к̄д̄ (1, 8), к̄є̄-к̄ѕ̄ (1-8), к̄ꙁ̄ (1-6), тј. листови 1-8, 22, 32, 38-39, 46-47, 63, 70-71, 78, 87, 102, 110-112, 118, 150, 158, 183, 190-212 (први и последњи лист нису виђени у примерцима који су до сада описани у литератури, али се за њих претпоставља да су постојали и да

су били празни). Текст је на неким листовима делимично оштећен. Књига је рестаурисана.

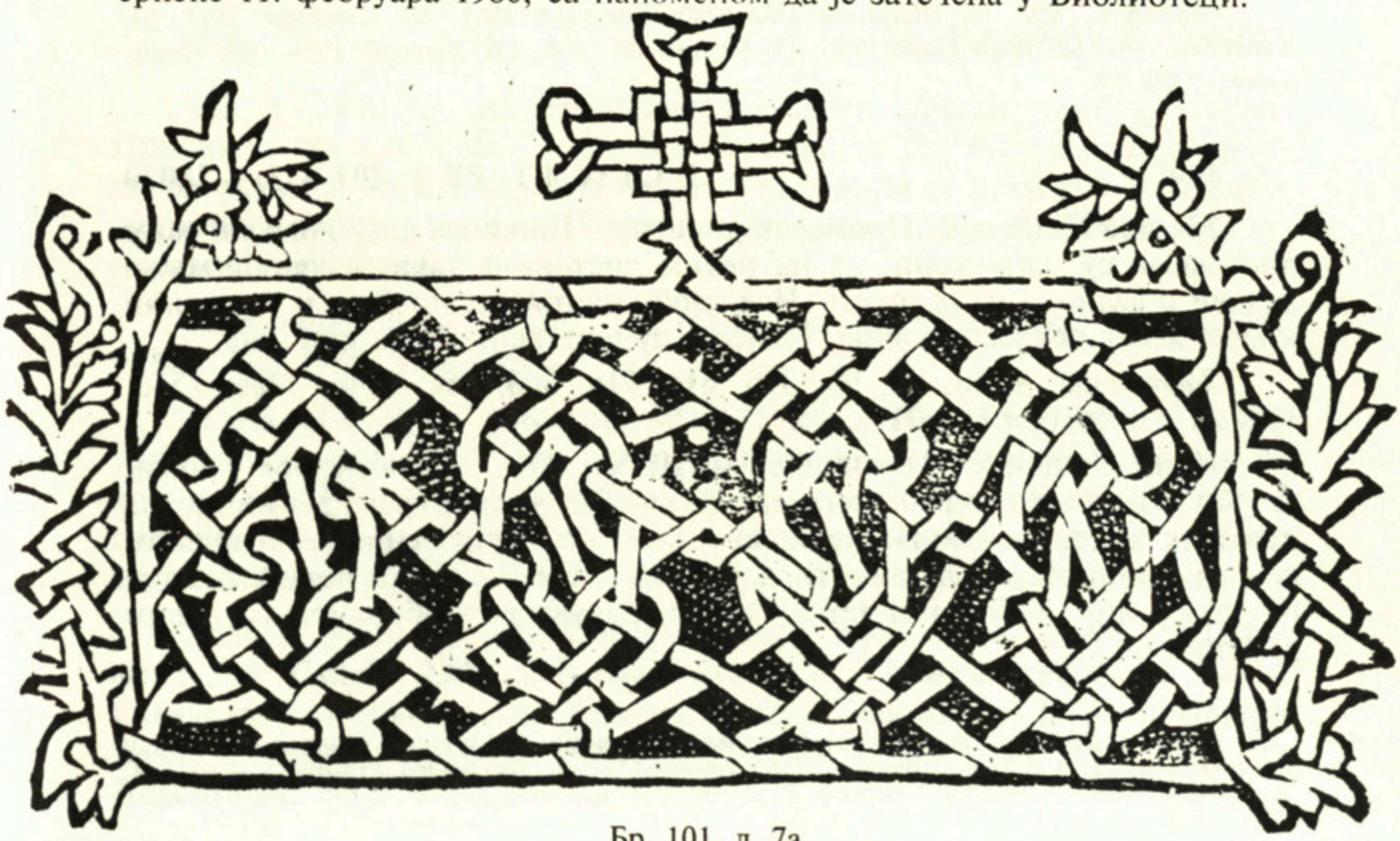
Заставице: л. 66а, 100а, 103а, 160а.

Особеност примерка. Сигнатуре изостају на 3. л. св. **в̄**, 8. л. св. **ӣ**, 2. л. св. **г̄і**, 1.л. св. **д̄і**, 2. л. св. **ка̄** (в. опис бр. 101 и 102). На л. 99а (5. л. св. **г̄і**) иницијал **в** обојен је руком у жутој боји. На л. 123а (5. л. св. **с̄і**) истом бојом делимично је обојен и иницијал **о**.

Повез. Дашчице су обложене новијом смеђом кожом. На предњој и задњој страни налепљени су делови старије мрке различито орнаментиране коже. На хрпту су четири ребра. Величина корица је 312x212 мм.

Записи. На унутрашњој страни предње корице текст молитве за здравље и спасење. На л. 9а наставак континуираног записа, чији претходни текст није сачуван, јер нема тих листова: **... божїа. николи. Протопопе.** На л. 10а: **Своею рѹкою подпи[ ] Гераси|м| Рад[осављевић]**. На л. 12а: **Илїе Їѡаннои|ч| : Нареченїи во Стом[ ] . Крещеннїи, Васїлїе / Кападокїискїи На день егѡ / родихся то естъ јанѹарїа перь[ ] года по нова аѱла-гѡ** (=1731). На л. 120б: **Coptl i diokovich.** На л. 133а: **С[ ] Папомире** (?) **и дрѹги Грѹица.** На л. 140б-141а: **То са|м| : Ев|г|лїе Наизъусть научїѡ, / Иелїя** (! **Илїя**), **Иѡаннови|ч| : родо|м| : грѹбысшна поля / Наречен же во Стимъ Крещеныи Васїиїлїе. воспитан же у веси нарицаемѣи Барнои, / и до нынѣ, Егѡ домъ Строится тамо.** На два празна листа на крају књиге налепљени су делови хартије с нечитким записима, скинутим приликом рестаурације са ранијих корица.

Историјат. Књига је заведена у инвентар Библиотеке Матице српске 11. фебруара 1986, са напоменом да је затечена у Библиотеци.

Бр. 101, л. 7а

ТРИОД ЦВЕТНИ ИЗ 1563. ГОДИНЕ

Скадар [Венеција?][23]: Стефан од Скадра, Вићенцо Вуковић, Камило Занети, 24. децембар 1563. године.

2°. 224 л. Заставице. Иницијали.

Из поговора: **... Сатворих от двоју рук слова инем подобијем јеже саписах и саставих сију ... књигу Трипеснаци...** (л. 222б) **... Темже јакоже прежде предварившии рекох аз ... Стефан от Скадара, не такмо посреде мојих братијах, на и других православних христијан, потрудих се о сих душеполезних књиг ...** (л. 223а). *Из колофона:* **Срврши** (тј. **саврши**) **се сија ... књига от рождества Христова 1563, месеца децемра, на 24, ва странах маћедонских ва отачсво** (тј. **отачаство**) **ва граде Скендери, маистро Камило Занети** (л. 223б).

Шафарик 1829, 34; Шафарик 1865, 240; Каратајев 1861, 48; Каратајев 1878, 54; Каратајев 1883, 62; Кириловић 1950, 15; Медаковић 1958, 232; Бадалић 1966, 104; Немировски 1993, 18.

104. **P Cp IV 4.1 (PP 2; 201 A 3) - 28010**

224 л. 297x196 мм. Примерак је потпун. Доњи десни углови на свим листовима су изгрижени, па на неким листовима тако недостају мањи делови појединих речи текста. Неколико листова на почетку и у средини књиге имају искрзане ивице. Понегде су оштећена места крпљена.

Заставице: л. 1а, 8б, 9б, 39б, 61а, 71а, 80б, 95а, 114б, 136а, 151б, 163а, 173а, 191б, 192а, 210а.

Повез. Дашчице су величине 310x200 мм. Оне су у тамномркој кожи, са обе стране различито орнаментираној. На угловима и делимично на ивицама нестали делови украшене коже су попуњени неукрашеном кожом сличне боје. Орнаментирана кожа је и на хрпту, а новија кожа је на врху и дну. Хрбат има четири ребра. Сачуване су обе копче са новим ременима.

---

[23] Према резултатима новијих истраживања о појединим штампаним издањима узета је у обзир могућност да је *Триод цветни* из 1563. године Стефана од Скадра штампан у Венецији.

Записи. На листу залепљеном на унутрашњу страну предње корице белешке је исписало више руку: **М|с|ца Маја удариѡ сниегъ лѣта 772 пре|д|[ ] / [ ]** (иста белешка је написана на различитим местима још четири пута). Испод је неколико неразјашњених речи на румунском језику. Ниже: **сиѫ книга / цр҃кве маїдан|с|к[ ]є**. Испод: **сию гнигѹ** (!) **гл҃ми / тр҃иждъ ѹзє попъ / вѹкъ шєстица / н҃ѕ**. На предњој страни л. 7а-19а континуирано: **Сїю Книгѹ Гл҃емѹю / Ла|з|аревацъ / Приложи Сщенноіереи / Маѯи|м| Кричкови|[ч]|: / При концѹ Преставленї[ ] / у Ст҃ѹю ѡбителъ Гоем [ ] / чре|з|: Іермонаха / Геѡргї[а] бранѹса** (?) **Пѹ[ ]** (?) **/ Предѣла Бан|с|кога дово[ ]** (?) **/ Іанньар 10. 762|го| / и Аще би ю тко укра|л|: / да бѹдетъ Причте|[н]|:** (?) **/ ѡни|м| иже рекоша в[ ]** (?). На л. 105а: **Василъ Вѹяклиѣь Іерєѡ.** На л. 223б, на врху: **М|с|ца Маја удариѡ сн.** Белешка друге руке испод штампаног текста је прецртана и једва се види: **сиѫ книга цр҃кве м[а]иданскє**. Испод су и два текста богослужбене садржине, потичу од различитих руку. Један од њих је потписан именом **Іѡаннъ Кнежевиѣъ**. На предњој страни последњег празног листа: **Си[а] Ст҃аа Божествена[я]а Книга Пентикостаръ / Ст҃ѡ успеніе Матері Божіе[ ] / Попь ѣеѡрѣиа Раѣета Парѡхъ / у тинсию** (?) **/ удержа[ ] / властъ.** Испод, нова рука: **Сѵмеѵнъ Живkovich**. На полеђини последњег празног листа књиге, попреко: **Іѡаннъ / [ ]ороев / Станое / [ ].** Испод, нова рука: **Сїя Книга Сщенно|г| ПротоІерєѧ / Кѵ|р| Маѯима Кричкови|[ч]|.** Ниже, нова рука: **Слѹжителю Страшнихъ таинъ Кѵ|р| / Іѡаннѹ Михаиловичѹ[ ] / ѡцѹ.** Испод, нова рука: **Слѹжителю Страшніхъ таинъ / Іѡаннъ [ ] Михаилови[чь].**

Историјат. Под бројем 19261 књига је у старој инвентарној књизи заведена 31. јула 1927. године. Преинвентарисана је 1. марта 1933. године.

105. **P Cp IV 4.2 - 230105**

223 л. 284x192 мм. Недостаје последњи празан лист у књизи. Приликом преповезивања у св. **B** л. 2 увезан је иза 6. л. Књига је врло добро очувана. Ивице маргина на неколико места су искрзане. Поједини листови су раније крпљени. Понегде налепљена хартија прекрива реч или неколико речи текста.

Заставице: л. 1а, 8б, 9б, 39б, 61а, 71а, 80б, 95а, 114б, 136а, 151б, 163а, 173а, 191б, 192а, 210а.

Повез. Дашчице, величине 300x193 мм, имају косе рубове према унутрашњим странама. Пресвучене су новијом светломрком кожом на коју је налепљена старија украшена црвенкастомрка кожа. Украс на предњој и задњој страни није исти, на задњој страни виде се трагови злата. Хрбат је од новије коже, без ребара. Копче нису сачуване.

Записи. На л. 8б-12б, континуирано: **У афѯг. 1563. Книгѹ Сїю Стефана / ѿ Скадра Печататѹю въ Страннахъ / Македонскыхъ въ Градѣ Скендерѣ / подписахъ азъ Грѣшни Лазаръ Іанковичь / Парохъ Церкве Храма Ст҃ителя / Хр|с|това Николаа въ Рѹмѣ Сѹщія / въ 1815. лѣто 30. Новем[б]ра.** На л. 223б: **сию книгѹ тр҃и|х|ждъ ѿкѹпи ра|д|вань / матаковиѣь и**

мати его станька / [ ] и даш[ ] попѹ поꙁь/нанѹ на прочитани ·ꙋ· м|с|ца фрѹфа|р|(а) / а҃ днъ лѣто, ѕсд (=7204, тј. 1696).

Печати. На предњој страни коричног листа: Библиотека А. Ивића Суботица.

Историјат. Књига је купљена од Георгија Михаиловића из Инђије. Инвентарисана је 20. децембра 1962. године. Печат показује да је књига била власништво Алексе Ивића.

106. **P Cp IV 4.3 (PP 2) - 180306**

219 л. 292x195 мм. Примерак је непотпун, недостаје: **S** (8), **Bb** (7), **Cc** (7), **Dd** (8) и последњи празан лист, тј. према комплетном примерку листови 144, 199, 207, 216, 224. Књига је врло добро очувана. На појединим листовима оштећене су маргине или углови, текст је потпун. Примерак је рестаурисан.

Заставице. л. 1а, 8б, 9б, 39б, 61а, 71а, 80б, 95а, 114б, 136а, 151б, 163а, 173а, 191б, 192а, 210а.

Повез. Дашчице су косих рубова према унутрашњим странама, величине 315x205 мм. Пресвучене су новијом светломрком кожом, на коју су налепљени делови старије црвенкастомрке украшене коже. Украси на предњој и задњој страни су различити, на предњој корици виде се трагови злата. Хрбат је од новије коже, на њему су три ребра. Књига има две копче, ремени су од новије коже.

Записа нема.

Историјат. Постоји податак у инвентарној књизи да је књига купљена од Српске православне црквене општине Лок. Инвентарисана је 26. априла 1956. године.

107. **P Cp IV 4.4 - 612861**

214 л. 287x197 мм. Примерак је непотпун, недостаје: **A** (1-2, 8), **B** (1), **T** (8), **Bb** (1, 5), **Ee** (6-7) и последњи празан лист, тј. према комплетном примерку листови 1-2, 8-9, 152, 193, 197, 222-224. Горњи десни угао на свим листовима је нагорео, понегде је мало захваћен и текст. Често су оштећене и маргине, а на неколико места делимично је оштећен последњи ред текста. Поред наведених оштећења књига је очувана. Рестаурацијом све маргине су попуњене, али не и десни горњи углови листова.

Заставице: л. 39б, 61а, 71а, 80б, 95а, 114б (делимично оштећена), 136а, 151б, 163а, 173а, 191б, 192а, 210а.

Повез је нов. Књига има картонске корице и обложена је мрком глатком кожом.

Записи. На л. 3б, 5а, 6а, 7а: **сиѫ книга / [ ]ителн сѣаго ни[ ] / и ца|р|(а) лазара срб|с|каго / азъ герасимъ їермона раваничк[и].** Од л. 10б, па до л. 32а писано је на обе или само на једној страни листа: **книгѫ / ѿкѫпи / пѣтаръ / тврѣденкацъ / оу монастирѫ / вѣнекь / храмъ / сѣне / и прѣподобние / матере / наше / параскеви петьки / за свою / дшѫ / за сви / свои / мртви / и кто е / и |к|то е / ѿними / ѿ те / цркве / проклето / и свезань / по рѫце / и по ноже / ѿ сѣне богоматере / и да мѫ е / сапарница / на страшномѫ / сѫдѫ.** На л. 67а: **Сия Книга венечка / Павелъ.** На л. 126а-127а: **[pavел] / [ ] / Пawелъ вѫка[с]wвичъ / Pavelъ Pawel Wukasowich.** На л. 162а: **Чѣномѫ [ ] Господинѫ Гewргію по[ ].**

Историјат. Књига је инвентарисана 27. новембра 1986. године. Непознато је како је доспела у Библиотеку.

108. **Р Ср IV 4.5 - 612862**

203 л. 280x192 мм. Примерак је непотпун, недостаје: **A** (1-2, 8), **H** (1-4, 8), **I** (1, 7-8), **K** (1-2, 8), **N** (2), **P** (2), **S** (8), **Bb** (1, 8), **Ee** (7) и последњи празан лист у књизи, тј. према комплетном примерку листови 1-2, 8, 57-60, 64-65, 71-74, 80, 98, 114, 144, 193, 200, 223-224. Погрешно је 8. л. из св. **N** увезан иза 7. л. св. **S**. Књига је у добром стању, иако има доста листова са оштећеним маргинама. На неколико места мало је оштећен и текст. Књига је рестаурисана.

Рукописни додаци. Уместо штампаног 8. л. у св. **A** и 8. л. у св. **K** налазе се рукописни листови са одговарајућим текстом. Текст на 8. л. у св. **K** врло је избледео и једва се види.

Заставице: л. 9б, 39б, 61а, 95а, 136а, 151б, 163а, 173а, 191б, 192а, 210а.

Повез је нов. Књига има картонске корице и обложена је мрком глатком кожом.

Записа нема.

Историјат. Недостају подаци о набавци књиге. Инвентарисана је 27. новембра 1986. године.

Бр. 104, л. 61а

Р
РСр IV 4.6
Куповно 1995.
113

ЗБОРНИК ЗА ПУТНИКЕ (ЧАСЛОВАЦ) ИЗ 1566. ГОДИНЕ

Венеција: Јаков од Камене Реке, 30. август 1566. године.
8°. 268 л. Илустрације. Заставице. Виньете. Иницијали.

Из поговора: **... Трудих се о сем писанији ... Ијаков ... Изидох от Маћедоније отачаства мојего и ванидох ва западних странах близ стараго Рима ва град Венетија и тамо обретох стари калапи Божидара војевода у јегова сина Виценца от многими времени не писали и почех писати сије мале књиге часловци васегодиштноје сабраније от месеца сектемрија до месеца августа, тропари и кондаци ... и псалми вечерњи и јутрањи и часове васи по реду ... и паракли (!) Богородице и катавасија васа и слави васего лета и припела и песни Мојсеови. Васа сија састави х на васаку потребу ...И аз убо Ијаков родом и отачаством бех иже под крили великије гори Осоговцеј близ коласискаго града от места нарицајема Камена Река ... Почеше се писати сије књиги ва лето сезмотисуштно и 74, месеца маја, 11. дан а савршише се месеца августа, 30. дан, ва ... граде Венетија** (л. 114б-115б).[24]

Шафарик 1829, 24; Шафарик 1865, 274; Каратајев 1861, 57; Каратајев 1878, 64; Каратајев 1883, 73; Кириловић 1950, 17; Медаковић 1958, 214-216; Бадалић 1966, 91; Немировски 1993, 19.

109. P Cp I 1.1 (PP Cp 1.01.01; 201 D 3) - 48316

268 л. 138x97 мм. Примерак је потпун и веома добро очуван. Књига је рестаурисана по савременим принципима.

Илустрације: л. 1б Св. Тројица; л. 3а Св. Симеон Столпник; л. 9а Крст са криптограмом; л. 25б Арх. Михајло; л. 31а Ваведење Богородице; л. 35а Св. Никола; л. 37а Петозарни мученици; л. 42б Св. Стефан архиђакон; л. 45б Крштење; л. 46б Св. Јован Крститељ; л. 53б Св. Јован Златоусти; л. 56а Сретење; л. 58б Св. Сава и Св. Симеон; л. 63б Благовести; л. 67б Св. Ђорђе; л. 70б Крст са криптограмом; л. 71б Св. Јован Богослов; л. 73б Цар Константин и царица Јелена; л. 79а Св. Петар

[24] Број листова је дат према примерку P Cp I 1.1.

и Павле; л. 83б Св. Илија; л. 88а Преображење; л. 90а Успење; л. 93б Св. Јован Претеча; л. 100а Васкрсење Лазарево; л. 101а Цвети; л. 109а Неверовање Томино; л. 121а Абагаров Убрус; л. 179б Благовести; л. 197б Богородица са Христом; л. 206б Распеће; л. 211б Васкрсење Христово; л. 221а Рођење Богородице; л. 261а Рођење Богородице.

Заставице: л. 2а, 42а, 46а, 55б, 58а, 63а, 70а, 71а, 78б, 83а, 95а, 113а, 123б, 126а, 127а, 129а, 134а, 139б, 151а, 160а, 165б, 177а, 179а, 180а, 198а, 207а, 211а, 212а, 220б, 229б, 232а, 233а, 237а, 241а, 244а, 245а, 247а, 247б, 251а, 253б, 255а, 255б, 256б, 258а, 258б.

Особеност примерка. Несигнирана свешчица са поговором, обележена крстом, увезана је иза св. **О**.[25] Цела трећа свешчица има латиничку сигнатуру (**С**, **С** II, **С** III, **С** IIII). На прва три листа свешчице **Р** и на трећем листу свешчице **СС** није одштампана сигнатура.

Повез. Дашчице, величине 138x90 мм, немају рубове. Кожа је црвенкастомрка, веома богато орнаментирана на обе корице и на хрпту. Делови који недостају допуњени су приликом рестаурације кожом исте боје. Од копчи је сачуван само горњи метални шиљак на предњој корици. При рестаурацији додат је само доњи метални шиљак али не и ремени са другим деловима копчи. На задњој корици су видљиве рупе од плетених ремена.

Записа нема.

Печати. На л. 2а: [ ]nni Trenio.

Историјат. Књига је купљена од породице Јоце Вујића из Сенте. У инвентар Библиотеке унесена је 4. октобра 1948. године.

110. **Р Ср I 1.2 (РР Ср 3.2.1) - 230088**

257 л. 131x87 мм. Примерак је непотпун, недостаје: **а** (1, 2), **Е** (3), **S** (8), **АА** (5, 6), **ВВ** (1), **DD** (6, 7), **GG** (8), **НН** (7, 8), **КК** (1-4) и у несигнираној св. л. 8, тј. према комплетном примерку листови 1, 2, 35, 128, 152, 197-198, 201, 222-223, 248, 255-256, 265-268. На појединим листовима недостају већи или мањи делови. Понегде је оштећен и текст. Лист 8. из св. **Т** увезан је у св. **АА** уместо л. 6, који недостаје. Књига је рестаурисана.

Рукописни додаци. Уместо последње свешчице са 4 листа додато је 6 рукописних листова са текстом који недостаје.

---

25 »...[Табак] у књизи није био на истом месту. Обично је он око средине, али правог места није имао.« (Л. Чурчић, *Неки проблеми прештампаних издања Божидара и Вићенца Вуковића*, Штампарска и књижарска дјелатност Божидара Вуковића Подгоричанина, Титоград 1986, 190)

Илустрације. Постоје све илустрације наведене код примерка са сигнатуром Р Ср I 1.1 (опис бр. 109)[26] сем Св. Тројице (л. 1б), Св. Николе (л. 35а) и Богородице са Христом (л. 197б).

Заставице су сачуване сем на л. 2а, 198а, 255а, 255б, 256б.

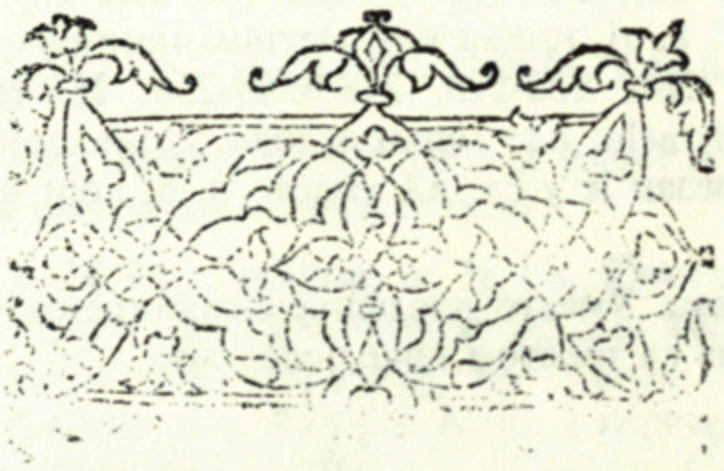
Особеност примерка. Несигнирана свешчица са колофоном, обележена крстом, увезана је иза св. **Р**. Први лист треће свешчице има ћириличку сигнатуру (**г**) а други, трећи и четврти лист латиничну (**С** II, **С** III, **С** IIII). На другом листу св. **Р** и на трећем листу св. **СС** није одштампана сигнатура. Илустрација на л. 67б (3. л. св. **I**) делимично је обојена (руком).

Повез је рестаурисан. Старе дашчице (135x90 мм), без рубова, пресвучене су новом тамномрком, неорнаментираном кожом. Преко ње је залепљена стара кожа са горње и доње корице, тамномрка, доста искрзана, са излизаним орнаментом. Копче нису сачуване.

Записи. На првом празном листу: **1754**. На л. 34б: **вєлѡ / в[ ] ник|о|лa / стоѧнь**. На л. 52б: **стоинь**. На л. 73б и 109б: **никола**. На л. 117б песма на грчком а на 120б иста песма на српскословенском језику. На л. 153б и 154б запис тајнописом. На последњем рукописном листу: **алїе ѡвай тодоръ нїже/оуписати Ес[ ] фамїлїе / из' кожани дошаѡ оу ѡвѫ / землѫ славно На магарцѫ / оу котарици.** Испод тога, другом руком и светлијим мастилом: **ѳодоръ из илока / Пѫргеръ що / По 3 ице на едно / фрѫщѫ[ ] / ѡца шлива.** На полеђини празног листа на крају књиге: **[ ]ко влько владѫль / [ ]ане мне дом павле**. Испод тога, другом руком и мастилом: **раъко тодоро / драгане раъно / недело / то|д|(о)ре влъко / цветко**.

Печати. На л. 3а: Библиотека Dr. Г. Михаиловића Инђија.

Историјат. Књига је купљена од Георгија Михаиловића из Инђије. У инвентар је унесена 20. децембра 1962. године.

Бр. 109, л. 42а

---

[26] Због тога што је несигнирана свешчица са поговором, обележена крстом увезана једну свешчицу иза у односу на примерак Р Ср I 1.1 илустрација *Абагаров убрус* је на на л. 113а а не на л. 121а.

ТРИОД ЦВЕТНИ ИЗ 1566. ГОДИНЕ

Мркшина црква: јеромонах Мардарије, поп Живко и дијак Радул, 1. септембар 1566. године.

2°. 218 л. Илустрације. Иницијали.

Колофон: **Саврши се сија светаја и божаставна књига ... Пендикостар при храму Светаго Вазнесенија јеже јест Мркшина црква от битија ва лето 7074, а от рождаства Христова 1566, круг слнцу 17, а луни 5, злато число 8, основаније 28, епахта 7, месеца сектемврија, 1. дан, при ... митрополите смедеревском кир Захарији и при игумену же мркшинскому ијермонаху кир Сави. И труди же се ... поп Живко и ... дијак Радул** (л. 128а).

Шафарик 1829, 37; Шафарик 1865, 242; Каратајев 1861, 56; Каратајев 1878, 63; Каратајев 1883, 72; Кириловић 1950, 16; Медаковић 1958, 230-231; Бадалић 1966, 122.

111. **Р Ср IV 2.1 (201 А 2) - 28009**

217 л. 296x200 мм. Примерак је непотпун, недостаје 1. лист св. а̄ (празан).

Илустрације: л. 2а Христос са Св. Симеоном и Савом; л. 35а Распеће; л. 82б Васкрсење Христово; л. 167а Вазнесење Христово; л. 187а Силазак Св. Духа.

Особеност примерка. Црно су одштампани упућивање на маргини в|о| на л. 181а/24 (5. л. св. к̄г̄) и текст изнад илустрације: **сьшьствїє с̄т̄го д̄х̄а** на л. 187а/6 (3. л. св. к̄д̄).

Повез је рестаурисан. Чине га даске величине 303x190 мм, са жљебовима по горњој и дужој страни. Кожа сачувана од ранијег повеза је црна и залепљена на нову кожу. Орнамент је доста избледео. Након рестаурације, на горњој корици је преко старе отиснута нова, једноставна, геометријска шара. Обе копче су нове.

Записи. На листу залепљеном уз предње корице: **Село елемиръ.** Испод тога, другом руком: **из Елемира.** На л. 49а: **Костантінь.** На л. 218а: **сїю книгꙋ пр҃ѣложи савва / ꙁа свою д̄шꙋ и свои|х| ро|д|тє|л | / и пр҃ѣдадє є въ рꙋцє**

пѹпѹ (!) к(и)р / лаѹшѹ въ лѣто ҁ тисѹцино [ ] м и г҃ (=7142. или 7242, тј. 1634. или 1734) / да се б҃ѹ моли ҁа егов҃ ду҃шѹ / и ҁа васе хр҃ї|с|тїанъ православн[ ]|х|. На л. 218б: бе ва име твое каде сїма триходъ / ҁа свою дѹшѹ ї ҁа сві мрътъвї ѹ гра|дъ|н|о|/ѹличъкѹ цръкъвѹ да слѹж бѹ ї стомѹ / николи да се нїгъда не прода.

Историјат. У инвентар је уведена 1. марта 1933. године. Међутим, на књизи је сачуван и стари инвентарни број 19260, од 31. јула 1927. године.

112. P Cp IV 2.2 (201 A 8) - 48314

217 л.281x183 мм. Примерак је непотпун, недостаје први лист св. а҃ (празан). Неколико листова је погрешно увезано: у св. к҃в л. 1. стоји иза л. 3, а л. 8. иза л. 5; у св. к҃ѕ л. 5. је испред л. 4.

Илустрације: л. 2а Христос са Св. Симеоном и Савом; л. 35а Распеће; л. 82б Васкрсење Христово; л. 167а Вазнесење Христово; л. 187а Силазак Св. Духа.

Особеност примерка. На л. 121а (1. л. св. ѕ҃і) испод текста није одштампано ρ҃ѣ вьскрь|с| по, већ је дописано истом руком као у примерцима IV 2.4 и IV 2.5. Риба на маргини л. 137а штампана је црвено, а на л. 137б је изостављена (1. л. св. и҃і). Црвено су одштампани упућивање на маргини в|о| на л. 181а/24 (5. л. св. к҃г) и текст изнад илустрације: сьшьствїе с҃тго дх҃а на л. 187а/6 (3. л. св. к҃д).

Повез је рестаурисан 1967. године. Сачувани делови старог кожног повеза залепљени су преко нове коже. Орнамент, исти на обе корице, веома се слабо види због истрвености коже. Обе копче су нове. Даске су величине 298x180 мм. По дужој страни обе имају жљеб. Горња корица по доњој страни има жљеб а по горњој руб косих ивица према унутрашњим странама. Код доње корице је обрнуто, горе је жљеб а доле кос руб.

Записи. На листу залепљеном на унутрашњу страну предње корице: Пентикостар Павла Балте проте у НовСаду. На листу који је додат приликом рестаурације залепљени су комадићи хартије са белешкама, скинути са предње корице: **Богое ћа|д|[ ] / петаръ мир[ ] / ангелиѫ марі[ ] / гроздана ангел[ ] / ко|с|та вавили[ ] / стана нед[ ] / [ ] / [ ] / Стана гро|з|д[ ] / ко|с|та ва[ ].** Испод тога, другом руком: **[ ] / в[ ] / М|ц|ц[а] / у Ху[ ] | сія [ ] / [ ] / ваведеніје Бр|д|ици.** На л. 119а: **Нека се зна да је ова кньіга Адама Драгосављевића, 1831.** На л. 218б: **Сїя книга Іерея / Пантелеймона.**

Историјат. Књига је купљена од породице Јоце Вујића из Сенте. У инвентар Библиотеке унесена је 4. октобра 1948. године.

113. **Р Ср IV 2.3 - 230098**

216 л. 297x195 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄ (1), ѕ̄ѕ̄ (1), тј. према комплетном примерку листови 1. и 121. Листови 188. и 189. погрешно су увезани иза л. 160.

Илустрације: л. 2а Христос са Св. Симеоном и Савом; л. 35а Распеће; л. 82б Васкрсење Христово; л. 167а Вазнесење Христово; л. 187а Силазак Св. Духа.

Особеност примерка. Лист 142 (6. л. св ѝ̄ѳ̄) сигниран је као ѝ̄ѳ̄ ІІІІ. Црвено је одштампано упућивање на маргини в|о| на л. 181а/24 (5. л. св. к̄г̄) а црно текст изнад илустрације: **сьшьствїє с̄т̄го дх̄а** на л. 187а/6 (3. л. св. к̄д̄).

Повез. Даске величине 314x200 мм, косих су рубова према унутрашњим странама. Кожа којом су даске пресвучене је црвенкастомрка, богато украшена. Кожа на хрпту је светлија, нова. Једна копча је сачувана у целини а од друге само метални део на горњој корици.

Записи. На л. 2а-9а: **сиѫ / книга / глѣми / трижды / лаꙁа|р|ѣваць / wбнови ю / попь / стоѩнь.** На л. 10а-12а: **трхw|д|ъ / цр̄кве / бѹ|д|ми| р|скє.**

Печати. На предлисту: Библиотека А. Ивић Суботица.

Историјат. Књига је купљена од Георгија Михаиловића из Инђије. У инвентарну књигу Библиотеке унесена је 20. децембра 1962. године. Печат А. Ивића показује да је књига била и његово власништво.

114. **Р Ср IV 2.4 (201 А 10) - 67294**

213 л. 288x191 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄ (1), г̄ѳ̄ (2, 7), к̄ꙁ̄ (1) и други од два листа несигниране свешчице на крају књиге, тј. према комплетном примерку листови 1, 98, 103, 209, 218. На више листова недостају већи или мањи делови са текстом. При повезивању је листовима 3. и 6. у св. ѝ̄ѳ̄ замењено место.

Многи делови текста који недостају надокнађени су дописивањем текста на хартији којом су надограђени листови.

Илустрације: л. 2а Христос са Св. Симеоном и Савом (недостаје лева трећина); л. 35а Распеће; л. 82б Васкрсење Христово; л. 167а Вазнесење Христово; л. 187а Силазак Св. Духа.

Особеност примерка. На л. 121а (1. л. св. ѕ̄ѳ̄) испод текста није одштампано **рѣ вьскрь|с| по**, већ је дописано истом руком као у примерцима IV 2.1 и IV 2.5. Лист 142 (6. л. св. ѝ̄ѳ̄) сигниран као ѝ̄ѳ̄ ІІІІ. На маргини л. 147б (3. л. св. ѳ̄ѳ̄) нема упућивања тро|ч|. Црвено је одштампано упућивање на маргини в|о| на л. 181а/24 (5. л. св. к̄г̄) а црно текст изнад илустрације: **сьшьствїє с̄т̄го дх̄а** на л. 187а/6 (3. л. св. к̄д̄).

Повез. Даске величине 303x194 мм имају косе рубове према унутрашњим странама. Обложене су тамномрком кожом. Орнамент, којег је

било и на хрпту и на косинама даски, делимично је истрвен. Кожа је била доста оштећена па је залепљена преко нове коже приликом преповезивања књиге, али се не зна када. Повез је веома сличан повезу примерка IV 2.2.

Записи. На празном листу на почетку књиге: **Сиѫ книга зовоми триод[ ] / вароши бачу немешь варм[ ].** Испод тога је прецртан запис: **затворъ бачку цркву влад[ ] / висариѡнь павловичъ м|с|ца [ ] / 18го 1735 го.** Испод тога: **затвори бачку цркву проклети н[ ] / и миѫтъ и прклети** (!) **коца своимъ зли[м] / и поганимъ езикомъ Убио и богъ / проклети синови м|с|ца маиѫ 18[ ] / 17[ ] / при господину епископе висари[ ] / павловичу / када йе ишаѡ петричь / г|с|нѵ владики онда сѵ [ ] р̄ ї л̄ новаца м|с|ца.** Другом руком на истом листу: **први бысть кнез / миатовиѣъ на дерон|ѣ|.** Испод тога: **ѵстови поп[ ] / 3 бравца 2[ ].** Испод тога: **1767гѡ маия / 16 [ ] / лѣто прод[ ] / собо.** Испод тога: **оузе попу василия воске ї ѡкѵ [ ] / ї литрѵ ѵ заямь иѵлия 23 дне 1770.** Испод тога: **доѣе вода ѵ мо[ ] / декемрия 15 дне 176[ ] / [ ].** Испод тога: **пр|с|ави се раба [ ] / маия 9гѡ дне 17[ ].** На полеђини истог листа: **2 ф и [ ] / ѵстави попа григория 2 [ ] оши[ ] / [ ].** Испод тога: **[ ]тонга 1769гѡ лѣта месца / [ ] 20 дне покопасмо бѵнере / [ ]ко 1769 лѣта.** Испод тога, другом руком: **Васа Давідов / 1877 пон[ ].** На л. 2а-7а: **книга / бача / вароши / цркъве / зовеми / триѡдъ.** На л. 216б: **коѵпи вѵдрагь книгѵ тріѡдь / ї за дш̄ѵ свою за дш̄ѵ дрѵва[ ]авѵ / за дш̄ѵ вѵѭанинѵ за радинѵ дш̄ѵ / за дш̄ѵ драголовѵ за дш̄ѵ ма/ловѵ за видосавинѵ дш̄ѵ за дш̄ѵ / нлинѵ за дш̄ѵ радо|но|(в)ѵ за дш̄ѵ / радокѵ за дш̄ѵ радасалѵ за / дш̄ѵ [ ]оѭани|н|ѵ за дш̄ѵ ѵвнинѵ / дш̄ѵ вѵковокѵ за |д|ш̄ѵ / [ ]вѵкокѵ да се вече не про/да и се за дш̄ѵ покдок[ ].** На л. 217б: **сиѫ книга попа силивєстра.**

Историјат. Књига је поклон од Православне црквене општине Дероње. У инвентар Библиотеке унесена је 5. јануара 1950. године.

115. Р Ср IV 2.5 (РР 3; 201 А 11) - 28009

210 л. 296x203 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а̄ (1, 2), ӣ (6), а̄ і̄ (2), є̄ і̄ (2, 7), к̄а̄ (7) и други од два листа несигниране свешчице на крају књиге, тј. према комплетном примерку листови: 1, 2, 62, 82, 114, 119, 167, 218. У св. к̄ζ̄ је при повезивању листовима 4. и 7. замењено место. Листови су крпљени.

Илустрације: л. 35а Распеће; л. 187а Силазак Св. Духа.

Особеност примерка. На л. 25б последњи ред је померен ка левој маргини. Изостала је сигнатура на л. 51а (ζ̄ III) и на л. 68а (о̄ѳ̄ III). На л. 121а испод текста није одштампано **рѣ вьскрь|с| по**, већ је дописано истом руком као у примерцима IV 2.1 и IV 2.4. Риба на маргини л. 137а штампана је црвено, а на л. 137б је изостављена (1. л. св. ӣӣ). Црно су одштампани упућивање на маргини **в|о|** на л. 181а/24 и текст изнад илустрације: **сьшьствїє сѵ̄го дх̄а** на л. 187а/6 (3. л. св. к̄д̄).

Повез. Даске величине 300x205 мм пресвучене су тамномрком кожом. По рубовима имају жљебове који се прекидају на ивицама. Повез је рестаурисан. Оштећена старија кожа залепљена је преко нове коже исте боје. Орнамент је доста истрвен. Приликом преповезивања на горњој корици утиснут је нов орнамент. Обе копче су на књизи.

Записи. На листу залепљеном уз предњу корицу: **паѵнъ ѡпєло и подѵшъє**. Испод тога, другом руком: **Сия книга мнѣ попа ио|в|ана / тарћинскога к[ѵ]пикъ в лъто / 176[ ] мца сектемри л денъ.** На л. 3а-10а: **[книга] / пентикостаръ / попа / пантелеимона / стояновића / поклони / цркви / Тан[ ]анскои.** На л. 127а: **Ову књигу Пентикостар добави је овамо мца Маија / године 1829. Адам Драгосављевић учитељ.** На л. 138а-153а: **Сія / книга / с҃тая / и бж҃ественая / Глаголеми / Пентикоста[ ] / Nачеся / читати / ѿ сѵботе / Лазареве / Писа ся / лѣта / 1774 / М|с|ца / Iѵння / бгѡ.** На л. 207а-211а: **Сиа / Книга / Пентiкостаръ / Попа / Iѡана.** На л. 261б: **У Шиду, 20. јуна 1844 Адам Драгосављевић.**

Историјат. Стари инвентарни број 4989 показује да је књига набављена у првим деценијама постојања Библиотеке. Потпис Адама Драгосављевића сведочи да је била у његовом власништву, али је у инвентарну књигу уписана знатно пре књига које су 1896. године купљене из његове оставштине. Касније, 31. јула 1927. године, опет је унесена у стару инвентарну књигу, под бројем 19816, а 1. марта 1933. године уписана је у важећу књигу инвентара.

116. **Р Ср IV 2.6 (201 А 14) - 48300**

168 л. 265x186 мм. Примерак је непотпун, недостаје: а҃ - д҃ (1-8), є҃ (2, 3, 6, 7), кг҃ (3), кѕ҃ (6-8), кз҃ (1-8) и оба листа несигниране свешчице на крају књиге, тј. према комплетном примерку листови 1-32, 34-35, 38-39, 179, 206-218. Изузев на листу 86 (6. л. св. аі҃) местимична оштећења текста на сачуваним листовима су незнатна. Књига је рестаурисана.

Текст од л. 24б до 31а надокнађен је *рукописним додатком* чији је један део, такође, изгубљен. Од овог дела сачувано је шест листова. Осим тога, уз обе корице ове књиге било је залепљено неколико рукописних листова, вероватно из исте књиге, и једно парче листа из неке старе српске штампане књиге које није могло бити идентификовано због тога што је веома мало. Ови листови су приликом рестаурације повеза извађени.

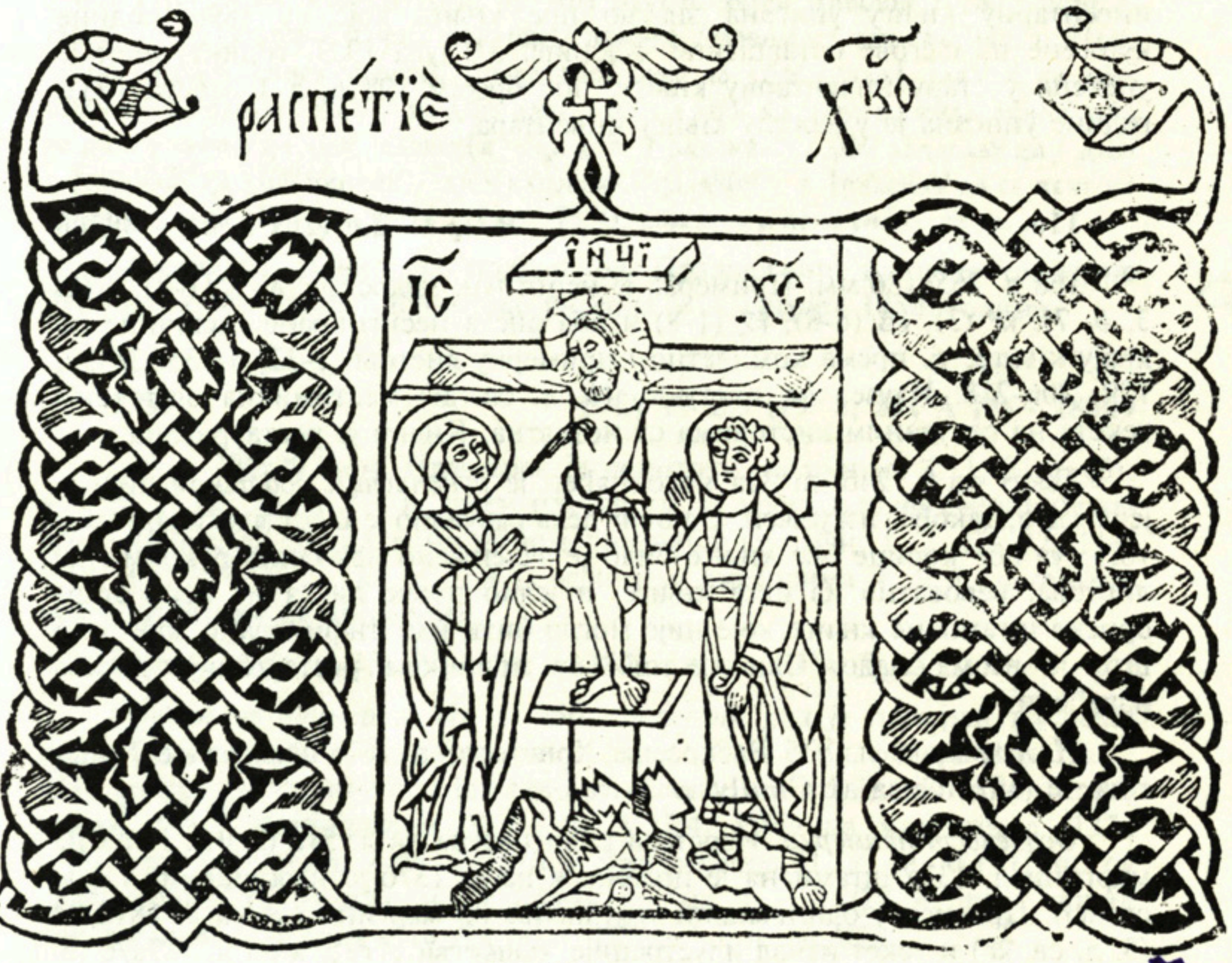
Илустрације: л. 82б Васкрсење Христово; л. 167а Вазнесење Христово; л. 187а Силазак Св. Духа.

Особеност примерка. Изостала је сигнатура на л. 51а (з҃ III). Риба на маргини л. 137а штампана је црвено, а на л. 137б је изостављена (1. л. св. ѝ҃). Црвено су одштампани упућивање на маргини в|о| на л. 181а/24 (5. л. св. кг҃) и текст изнад илустрације: **сьшьствїє с҃тго дх҃а** на л. 187а/6 (3. л. св. кд҃).

Повез. У време израде *Каталога* корице су због рестаурације биле одвојене од књиге. Даске величине 279x190 мм обложене су тамномрком кожом, оштећеном по угловима и леђима. Орнамент је на доњој корици скоро потпуно излизан а на горњој има трагова златотиска. У средини је сцена *Распећа*, утиснута такође златотиском. Обе копче су изгубљене. Хрбат има четири ребра.

Записи. На л. залепљеном уз предњу корицу: **Поповићъ**. На л. залепљеном уз задњу корицу: [ ] лето г|с|не аѱг (=1703) / прѣстави |с|е прѣ|[ѡ]|[с]вещ[ен]и[ ] митрополи|т| белигра|д|ски и срѣмски кѵ̈|р| стефа|н| ва пре|д|ли сре|м|ские близъ реке дѹнава ва славномъ ме|с|те ꙁовоми / карловци и ѿне|с|енемъ бившимъ мощемъ / его са васакою ча|с|тию са |с|вещами и са ка|д|и/лницами свещенича|с|кимъ чиномъ и са множа/ствомъ наро|д|а ва мона|с|тиръ ꙁовоми / ремета и тѹ погребене бивши моци / его са васакимъ бл҃годарениемъ ва вечни покои. Испод тога, другом руком: **Кѹзма неће да чита.**

Историјат. Књига је купљена од породице Јоце Вујића из Сенте. У инвентар Библиотеке унесена је 4. октобра 1948. године.

Бр. 111, л. 35а

РСр IV 2. #

Период цветања из 1566. године

ПСАЛТИР С ПОСЛЕДОВАЊЕМ ИЗ 1569. ГОДИНЕ

Венеција: Јеролим Загуровић, Јаков Крајков, 1570. година. 4°. 276 л. Штампарски знак. Заставице. Виньете. Иницијали.

Из предговора: **... И аз Ијаков от пределех Маћедонских от места зовом Софија, Крајков син, и от господина Јеролима постављен бех на сије дело ... Почеше се писати си књиги ва лето 7077, месеца марта 10. дан** (л. 1а).[27] *Из поговора:* **Сего ради и аз Јеролим Загуровић властелин от града Котора потрудих се и желанијем важделех ка душеползним књигам исплнити недостатчаство ... подвизах се саставити слова ... за сије писаније иже саписах ва лето 7078** (л. 128а).

Шафарик 1829, 38; Шафарик 1865, 243; Каратајев 1861, 60; Каратајев 1878, 67; Каратајев 1883, 76; Кириловић 1950, 19; Медаковић 1958, 216-217; Бадалић 1966, 135; Немировски 1993, 20.

117. Р Ср II 6.1 (РР Ср II 12.1.1; 201 С 18) - 28067

259 л. 190x140 мм. Примерак је непотпун, недостаје: несигнирана свешчица од четири листа на почетку књиге, **А** (1, 2), **КК** (6-8), **LL** (1-8), тј. према комплетном примерку листови 1-6, 266-276. На појединим листовима недостају већи или мањи делови са текстом. Књига је рестаурисана.

Заставице: л. 129а, 214а, 237а.

Особеност примерка. На другом листу свешчице **DD** изостављена је сигнатура (**DD** II).

Повез. Дашчице су величине 200x140 мм. Кожа којом су обложене је тамномрка. Мања оштећења на ивицама и хрпту попуњена су новом кожом. Приликом рестаурације додата је и половина дашчице задње корице. Отисак орнамента је доста истрвен. На средини предње корице

---

27 Текст транскрибован према *Немировски 1993*, 20.

се назире сцена *Распеће Христово* у медаљону. Обе копче су изгубљене. Хрбат има три ребра.

Записи. На л. 111а: **1808 было сеи Книги 238 лѣта.** На л. 124б: **Что убо здѣ писано? не / вѣмъ.** На л. 129а: **ѱалтїръ сей составиша Серби во венеціи прево/деще Его съ Греческагѡ 1570 лѣта, старъ нынѣ / 283 лѣта / прочтох'/ в Сѵрдѵцѣ 31гѡ / Марта 853 / Сечански / парох.** Истом руком на л. 237б: **Далече ѿ нынѣшнихъ книгъ церковныхъ / какѡ во словѣхь, таки и составлении / Сечански.** На л. 213б: имена имена месецемъ сектемърие / ѡктомърие ноевърие декемъвърие / геноарие феръваръвае марътие |а|пъри/лие |мъи| июние июлие авъгѵстъ. На истом листу, другом руком: книга глеми / сан ѱстирь (!) дигака / станка писа се ѵ манастирѵ. Поред тога, истом руком: радѵи се / брате / антоние ʒацю брате мои антоние. На л. 229б-230а: **Високопрѣѡсвещеннѵїшагѡ 5 / юніа / 805 / Егѡ=Цесаро =Кралѣвскагѡ Величества.**

Историјат. Књига је купљена 1909. године са библиотеком Александра Сандића, професора Новосадске гимназије. У инвентарну књигу је унесена 1. марта 1933. године. На књизи није сачуван стари инвентарни број, од 27. јула 1927. године, али је врло вероватно да је то био број 19262 јер се од свих примерака овог издања само за овај не зна тачно време доласка у Библиотеку. То потврђују и стари каталошки листићи на којима је овај број уписан.

118. **Р Ср II 6.2 - 230097**

245 л. 183x134 мм. Примерак је непотпун, недостаје: несигнирана свешчица од четири листа на почетку књиге, **A** (1-8), **B** (1-5, 8), **C** (2, 8), **D** (1-3, 6-8), **E** (1, 2, 7, 8), **F** (1), **K** (8), **P** (1, 6, 8), **Q** (2-7), **R** (1), **T** (7, 8), **V** (1), **Y** (8), **AA** (1), **BB** (8), **FF** (1), **GG** (8), **HH** (1, 2, 8), **II** (1), **LL** (2-8), тј. према комплетном примерку листови 1-17, 20, 22, 28-31, 34-38, 43-45, 84, 117, 122, 124, 126-131, 133, 155-157, 180, 189, 204, 229, 244-246, 252-253, 270-276. Од л. 1. у св. **LL** (269) остао је само фрагмент. На многим листовима недостају већи или мањи делови са текстом. Књига је рестаурисана.

Рукописни додаци: део од л. 1. у св. **A** до л. 5. у св. **B** допуњен је са 14 рукописних листова, део од 8. л. у св. **B** до 2. л. у св. **C** са два рукописна листа, део од 8. л. у св. **C** до 3. л. у св. **D** са три листа, део од 6. л. у св. **D** до 2. л. у св. **E** са 5 листова, део од 7 л. у св. **E** до 1. л. у св. **F** са 3 листа а уместо 8. л. у св. **K**, 1. и 8. л. у св. **P** додат је по један рукописни лист.

Заставице: л. 214а, 237а (делимично оштећена).

Повез. У време израде *Каталога* књига је била раскоричена ради рестаурације. Повез је доста оштећен. Чине га дрвене корице величине 194x138 мм. Обложене су тамном, црвенкастомрком кожом која је на више места зацепљена. Мањи делови коже недостају. Сачувани су метални делови копчи на горњој корици и део доњег ремена на доњој корици. Орнамент је истрвен. Хрбат има три ребра. Приликом ре-

стауpације повеза са корица је скинуто парче листа неке штампане књиге, али није утврђено о којој је књизи реч.

Записи. На л. 73б-75б: **Сни ѱалтир / ча|с|та пре|д| г|с|дємъ смртъ / по|д|писа [ ]**. На л. 117а (рукопис): **1752.** На л. 213б: **по|м|ени г дѵшѵ [ ]ѵ / + раба [ ] / и пєтъка и w[ ]ана / иц‍ѵ[ ] / и мила и бълажа / помени ги дѵ раба кърааччѵна и и роксанъд|ѵ|.**

Историјат. Књига је купљена од Георгија Михаиловића из Инђије. У инвентар Библиотеке унета је 20. децембра 1962. године.

119. **P Cp II 6.3 - 253013**

205 л. 192x144 мм. Примерак је непотпун, недостаје: несигнирана свешчица од четири листа на почетку књиге, **A** - **B** (1-8), **C** (1-7), **F** (4), **H** (1), **L** (8), **M** (1, 7), **BB** (8), **FF** (8), **GG** (1, 3-6), тј. према комплетном примерку листови 1-27, 48, 61, 92-93, 99, 204, 236-237, 239-242, 245-276. Од л. 225-235 (5-8 л. св. **EE**, 1-7. л. св. **FF**) и од л. 238, 243-244 (2, 7. и 8. л. св. **GG**) остали су само фрагменти. На доста листова недостају већи или мањи делови са текстом. Књига је рестаурисана.

Рукописни додаци: л. 4. у св. **F**, л. 7. у св. **M** и л. 8. у св. **BB**.

Из *Псалтира Вићенца Вуковића* из 1561. године уметнути су л. 8. у св. **L** и л. 1. у св. **M**.

Заставице: л. 129а, 214а.

Повез. Дашчице су косих рубова према унутрашњим странама. Димензије дашчица је 200x139 мм. Сачувана је само кожа са горње корице, тамномрке боје, са медаљоном у средини. Копчи нема. У време израде *Каталога* књига је била раскоричена, а рестаурација повеза још није била завршена.

Записи. На л. 185б нечитак запис.

Историјат. Књига је купљена у Антикварници Српске књижевне задруге у Београду. У инвентарну књигу Библиотеке Матице српске уписана је 1. октобра 1964. године.

Бр. 119, л. 128б

ЈЕВАНЂЕЉЕ УЧИТЕЉНО (ЕВАНГЕЛИЕ УЧИТЕЛЬНОЕ) ИЗ 1569. ГОДИНЕ

Заблудов: Григорије Александрович Хоткевич, Иван Фјодоров, Петар Тимофејев Мстиславец, 17. март 1569. године.

2°. 4, [4], 399 (=407) л. Грб. Заставице. Виньете. Иницијали.

Са насловне стране: **Книга ... Евангелие учительное ... выдана есть во отчизном имений пана виленьскаго, гетмана наивышаго великаго князества Литовскаго... Григория Александровича Ходкевича, в месте зовомом Заблудовју, властным накладом его милости. А начася сия книга друковати ... 1568, месяца июля 8, и свершися року 69, месяца марта, 17...** *Из предговора:* **... Сего ради аз Григорей Александрович ... изобретох себе ... Ивана Феодоровича, москвитина, да Петра Тимофеевича Мстиславца, повелел есми им ... выдруковати сию книгу Евангелие учительное ...**[28]

Каратајев 1861, 58; Каратајев 1878, 66; Каратајев 1883, 75.

120. **Р Ђр IV 5.1 (РР Ђр 7.1.1.) - 488384**

[3], 19-22, 26-59, 62-104, 106-127, 129-303, 305-342, 345-352, 354-359, 363, 366-367, 369 (=335) л. 286x177 мм. Примерак је непотпун, недостају листови 1-4, [1-2, 4], 1-18, 23-25, 60-61, 105, 128, 304, 343-344, 353, 360-362, 364-365, 368, 370-399. На појединим листовима текст је делимично оштећен, јаче оштећење јавља се на доњој половини л. 358. Књига је рестаурисана.

Заставице: л. 282а.

Особеност примерка. У нумерацији листова срећу се грешке: л. 169 нумерисан је као л. 177, л. 235 као 225, л. 236 као 226, л. 317 као л. 309, а л. 339 као л. 349.

Повез је нов, а чине га картонске корице пресвучене глатком мрком кожом. Величина корица је 306x192 мм.

---

[28] Текст са *насловне стране* и из *предговора* транскрибован је према *Каратајев 1883*, 75.

Записи. На маргинама више листова остављене су белешке које се тичу текста књиге.

Историјат. Књига је заведена у инвентар Библиотеке Матице српске 24. новембра 1978. са напоменом да потиче из збирке Адама Драгосављевића. У старом инвентару, вођеном од 1. маја 1922. до 31. децембра 1926. године, она је уписана под бројем 11189, где је такође назначено да је припадала збирци Адама Драгосављевића. У списку књига, купљених из оставштине Адама Драгосављевића 1896. године овог *Јеванђеља* нема.[29] Године 1906. Стефан Савић из Митровице поклонио је Матици српској »повећи број старих књига и нешто рукописа« из збирке Адама Драгосављевића.[30] Списка нема, али се може веровати да је том приликом у Матицу стигла и ова заблудовска књига,[31] која је касније инвентарисана.

Бр. 120, л. 282а

29 *Грађа БМС*, књ. II/2, 386-389.

30 *Грађа БМС*, књ. III, 244.

31 Марија Чурчић, *Огледи из библиологије*, Нови Сад 1993, 80.

МОЛИТВЕНИК (ТРЕБНИК) ИЗ 1570. ГОДИНЕ

Венеција: Јеролим Загуровић, Јаков Крајков, 1570. година. 4°. 282 л. Штампарски знак. Заставице. Иницијали.

Последњи ред на л. 280б: **Ијаков саписа сије ва лето 7078.** *Из поговора:* **... Господин Јеролим Загуровић от града Котора ... приде ва ... граде Венетија и обрете стари кипари от родитељ својих Ђурђа војеводи и састави их јако да обновет се старих писмена ... ва лето 7078 от сазданија миру, а от рождаства Христова тисушта и пет сат 70 лет, Венетија. Повеленијем великаго Бога Господа нашего Исуса Христа трудих се о сих писани аз Ијаков от пределех маћедонских, от места нарицајеми Софија, ва лето 7078** (л. 281а-281б). *Колофон:* **Саврши сај Молитавник господин Јеролим Загуровић и положи свој белег** (л. 281б).

Шафарик 1829, 40; Шафарик 1865, 244; Каратајев 1861, 62; Каратајев 1878, 69; Каратајев 1883, 78; Кириловић 1950, 20; Медаковић 1958, 217-218; Бадалић 1966, 141; Немировски 1993, 21.

121. **Р Ср II 10.1 (201 С 20) - 28014**

281 л. 185x138 мм. Примерак је непотпун, недостаје: **S** (1), тј. према комплетном примерку лист 137. Књига је у целини добро очувана. На неким листовима недостају мањи или већи делови маргина и углова. Знатније је оштећен текст на 1. л. св. **А**. На неколико места у књизи оштећене су поједине речи. Књига је рестаурисана.

Оригинални л. 137 (1. л. св. **S**) замењује *рукописни додатак*.

Штампарски знак: л. 281б.

Заставице: л. 1а Св. Василије, Јован и Григорије (делимично оштећена), 9б, 108а, 115а, 163а, 184а, 199а, 222б, 232б, 269а.

Особеност примерка. У св. **Е** на л. 1б одштампан је текст са л. 7б, а на л. 2а је текст са л. 8а и обрнуто. На 5. л. св. **К** последњи иницијал је **ѣ**, црвен је.

Повез. Дашчице су косих рубова према унутрашњим странама, у кожи, величине 198x142 мм. Кожа је мрка, искрзаних ивица. Украси на предњој и задњој страни су различити. На хрпту је такође украшена кожа, недостаје мањи део коже на врху и при дну. Постоје три ребра. Сачувана је горња копча, ремен је искрзан. У време израде *Каталога* примерак је неповезан.

Записи. На листу залепљеном на унутрашњу страну предње корице: **село свиница пи|[с]| [б]ака [ ] / себи сара|н|дарь и матєри смолѧани / сара|н|дарь дрѹгїи.** Испод, једва се разазнају следеће речи друге руке: **свиница [ ] / село свинис / смолѧани.** Испод, запис треће руке потписан именом **тодоръ**, врло је нечитак и неразумљив. Прочитана су имена: **агелина, натовичь, миросавь, никола ѕс[ ]ораць, симо баѹха, село караполи.** На целој предњој страни и на врху полеђине другог празног листа на крају књиге, запис не садржи важнију информацију. На предњој страни четвртог празног листа на крају књиге запис је избледео и оштећен: **со село [ ] твое [ ] / се расипати [ ]ѕ-[ ]а[ ]/ца[ ] и в|д|ика киръ [ ] / глигорие [ ] / и просѹ бе ше [ ] / ѿкѹпи[ѡ] [ ] / бе ше га[ ]а потѹркь / и сатави (!) книге и [ ] / ж|д|е и петра [ ] / [ ] ба [ ] / трю креста п[ ] / [кочаша ?] / [ ].**

Историјат. Књига је преинвентарисана 1. марта 1933. године. На њој се налази и стари инвентарни број 19262.

122. **Р Ср II 10.2 - 520500**

174 л. 193x147 мм (листови се по величини често разликују међусобно, а разлике по висини и ширини постоје и на истом листу). Примерак је непотпун, недостаје: **A** (1), **I** (1, 8), **L** (1-3, 6-8), **M** (1-4), **P** (1, 8), **S-V** (1-8), **X** (1-2, 7-8), **Z** (1, 8), **Aa-Gg** (1-8), **Hh** (1-5), последњи лист са текстом и последњи празан лист, тј. према комплетном примерку листови 1, 65, 72, 81-83, 86-92, 113, 120, 137-162, 167-168, 177, 184-245, 281-282. Поред тога што нема доста листова, књига је добро очувана. Сасвим ретко су оштећене маргине или углови. Примерак је рестаурисан.

Заставице: л. 9б, 108а, 115а, 269а.

Особеност примерка. На л. 77а (5. л. св. **К**) одштампани последњи иницијал је слово **в**, место **б**.

Повез. Дашчице су са жљебовима који се прекидају на угловима, величине 193x135 мм. Пресвучене су мрком кожом која је у угловима оштећена. На кожи се украси веома слабо виде, а различити су на предњој и задњој страни. Сачуван је део кожног ремена од доње копче. Ту су две од три троструко уплетене траке. На хрпту без ребара кожа је делимично испуцана. У време израде *Каталога* повез је одвојен од књиге.

Записи. На листу залепљеном на унутрашњу страну задње корице, делимично сачуваном, запис на румунском језику не садржи значајнију информацију.

Историјат. Постоји податак у инвентару Библиотеке да је књига купљена од Вршка Светислава из Зрењанина, инвентарисана је 14. новембра 1980. године.

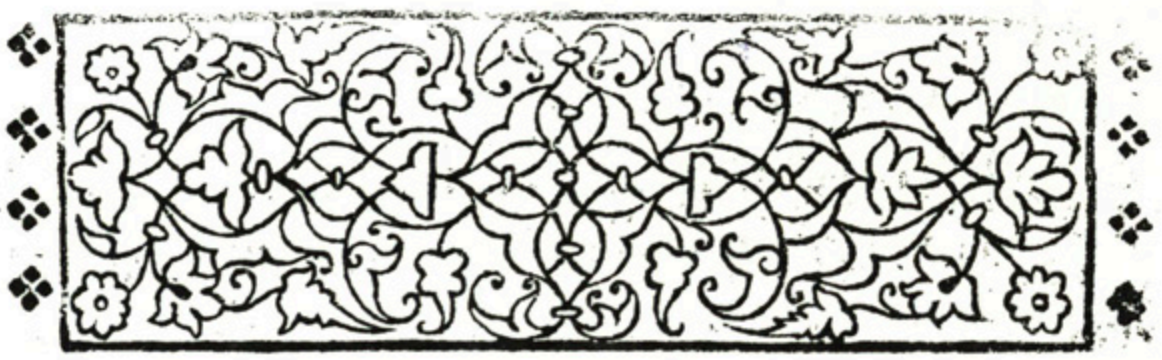
123. **Р Ср II 10.3 - 736540**

1. л. 184x119 мм. Одломак, сачувано је: **Мм** (3), тј. према комплетном примерку лист 275. Ивице листа су искрзане, а незнатно је оштећен и текст.

Повеза нема.

Записа нема.

Историјат. Лист је инвентарисан 2. априла 1993. године. Недостају подаци о набавци.

Бр. 121, л. 115а

СЛУЖАБНИК ОКО 1570. ГОДИНЕ

Венеција: [Јеролим Загуровић? око 1570. године].[32]
4°. 240 л. Заставице. Иницијали.

Из поговора: **... аз ... Божидар Вуковић от Ђурић Подгоричанин ... Бившу ми тогда в западних странах италских ва ... граде Венетијани ... поташтах се саставити форми** (л. 239б) **... и саписах душеползније књиги сије Литургије ... Повеленијем господина Божидара, трудих се о сем аз ... ијеромонах Пахомије от Црније Гори, от Реке ...** (л. 240а) **... Савршише се сије божаставније књиги Литургије ... Сије сврши се ва лето от рождаства Христова 1554, у Бнецијех** (л. 240б).[33]

Шафарик 1865, 245; Каратајев 1861, 63; Каратајев 1878, 70; Каратајев 1883, 79; Кириловић 1950, 22; Бадалић 1966, 138; Немировски 1993, 23.

124. Р Ср IV 14.1 (РР Ср II 11.01.02; 201 С 10) - 48302

229 л. 175x135 мм. Примерак је непотпун, недостаје: **a** (1-2), **f** (2-8), **Gg** (1, 8), тј. према комплетном примерку листови 1-2, 42-48, 233, 240. Појединим листовима недостају мањи делови, а на неким местима делимично је оштећен и текст. Књига је рестаурисана.

Заставице: л. 3а, 41а, 90б, 113а, 123а, 194б.

Особеност примерка. На л. 25б (1. л. св. **d**), ред 10, црвеним словима стоји: **Сѡ҃ѥн'никь.** На л. 38а (5. л. св. **e**), ред 18, у речи **ѠБИЧНОМЬ** сва слова су црвена. На л. 102б (6. л. св. **n**), ред 1, погрешно је одштампано **или** ум. **ими**. На крају истог реда преко црвене тачке стављена је црна тачка. У 15. реду исте стране црвеним словима стоји **пон'цъ** ум. **кон'цъ**. На л. 123а (3. л. св. **q**), ред 12, у речи **Поменоу** слово **П** је црвено, а остала слова су црна. Сигнатура 3. л. св. **q** има само арапски број 3, док слово

---

[32] У каталогу *Српске рукописне и штампане књиге у Славонији* (редактор Лазар Чурчић), Београд-Пакрац 1990, 114/76, ово издање је идентификовано и описано као 3. изд. *Служабника* Виђенца Вуковића из 1554. године.

[33] Текст *поговора* као у *Служабнику* Виђенца Вуковића из 1554. године.

q изостаје. На л. 202а (2. л. св. **Cc**), ред 15, иза речи **помнѣ** изостало је штампање црвеним словима четири тачке у кругу и речи **пи҃но**.

Повез је нов. Корице су картонске, обложене смеђом глатком кожом. Величина корица је 192x152 мм.

Записи. На л. 175б: **Ан[ ] Па[ ].**

Историјат. Књига је купљена од породице Јоце Вујића из Сенте и заведена у инвентар Библиотеке Матице српске 4. октобра 1948. године.

125. Р Ср II 14.2 (РР 11.01.03; 201 С 12) - 28015

218 л. 181x136 мм. Примерак је непотпун, недостаје: **a** (1-8), **b** (1), **m** (2, 7), **Ff** (6-8), **Gg** (1-8), тј. према комплетном примерку листови 1-9, 90, 95, 230-240. Поједини листови су делимично оштећени, текст је сачуван. Књига је рестаурисана.

Заставице: л. 41а, 113а, 123а, 194б.

Особеност примерка. Речи **Сѡ҆ен'никь**, л. 25б (1. л. св. **d**), ред 10, и **ѠБИЧНОМЬ**, л. 38а (5. л. св. **e**), ред 18, штампане су као у претходном примерку. На л. 102б (6. л. св. **n**), ред 1, стоји исправно **ими**, а на крају истог реда налази се црвена тачка. У 15. реду исте стране одштампано је исправно **кон'цъ**. На л. 123а (3. л. св. **q**), ред 12, у речи **Поменоу** слово **П** је црвено, а остала слова су црна. На л. 202а (2. л. св. **Cc**), ред 15, иза речи **помнѣ** долазе четири тачке у кругу и реч **пи҃но** у црвеној боји.

Повез. Дашчице закошених рубова према унутрашњој страни обложене су мрком кожом. На предњој и задњој страни, као и на хрпту, налепљени су делови старије различито орнаментиране коже. На хрпту су три ребра. Постоје две рестаурисане копче.

Записи. На залепљеном листу уз предњу корицу: **Сия Книга Храма Божественаго Апостола / [ ] Сия Книга / [ ] книга / Серпска / [ ].** На л. 10а: **N 1. Своина је [ ].** На л. 40б: **[Пихı] ѡцѹ овица / матери праили / братѹ ивы живкѹ.** Испод тога другом руком: **и ѡвана стоика /и ѡвана цивиета** (?) **николиѫ. /бѹгрѣиѫ** (?) **и радосавъ аница / вѹица.** На л. 52б: **тато ми[]р вѹка [ ]авта / [ ]да станъко милица / и[ ] ѫана в зо҃р[ ] в[ ]ца / па[ ] в и радоици** (?) **г.** На л. 53а: **писа дмиѳ҃ра ѡцѹ [ ]ѹ|в|ки / и матеѳ҃р бои[ѫ]ни / синѹ василѹ[ ] / живкѹ в[ ] в сину / [ ] милицѹ.** На унутрашњој страни задње корице: **да се Зна када добра рода.**

Историјат. Књига је преинвентарисана 1. марта 1933. године. У старом инвентару заведена је 31. јула 1927, под бројем 19256.

126. Р Ср II 14.3 (РР 11.01.01) - 615130

204 л. 180x138 мм. Примерак је непотпун, недостаје: **a-b** (1-8), **c** (1), **m** (1, 8), **p** (1), **Ff-Gg** (1-8), тј. према комплетном примерку листови 1-17,

89, 96, 113, 225-240. Поједини листови су делимично оштећени, али је текст сачуван. Књига је преповезивана и крпљена.

Заставице: л. 41а, 90б, 123а, 194б.

Особеност примерка. На л. 25б (1. л. св. **d**), ред 10, најпре је одштампано црвеним словима **аџіен'никь**, а затим је преко слова **а** стављено велико црно **С**. На л. 38а (5. л. св. **e**), ред 18, у речи **ѠБИЧНОМЬ** сва слова су црвена. На л. 102б (6. л. св. **n**), ред 1, стоји погрешно **или** ум. **ими**. На крају тог реда налази се црвена тачка. У 15. реду исте стране прво је црвеним словима погрешно одштампано **пон'цъ**, а затим је преко слова **п** исправно стављено црно слово **к**. На л. 123а (3. л. св. **q**), ред 12, у речи **Поменоу** слово **П** је црвено. На л. 202а (2. л. св. **Cc**), ред 15, иза речи **помнѣ** долазе четири тачке у кругу и реч **пйно** у црвеној боји.

Повез је нов. Корице су картонске, обложене црним платном. Величина корица је 187x145 мм.

Записи. На л. 57а: **Mihaly**.

Историјат. Књига је заведена у инвентар Библиотеке Матице српске 16. априла 1986, са напоменом да је затечена у Библиотеци.

127. Р Ср II 14.4 (РР 11.01.04; 201 С 13) - 28016

182 л. 188x145 мм. Примерак је непотпун, недостаје: **a** (1-3, 8), **b** (1, 8), **e** (1, 8), **f** (1, 8), **h** (1, 8), **k** (1, 8), **m-p** (1-8), **q** (1, 8), **Aa** (1, 8), **Gg** (1-8), тј. према комплетном примерку листови 1-3, 8-9, 16, 33, 40-41, 48, 57, 64, 73, 80, 89-121, 128, 185, 192, 233-240.

Заставице: л. 123а, 194б.

Особеност примерка. Случајеви на л. 25б (1. л. св. **d**), ред 10, 38а (5.л. св. **e**), ред 18, 123а (3. л. св. **q**), ред 12, и 202а (2. л. св. **Cc**), ред 15, исти су као у претходном примерку. Поређење случајева на л. 102б (6. л. св. **n**), ред 1 и 15, није могуће, јер тај лист недостаје у књизи.

Повез није рестаурисан. Делимично је сачувана само предња корица, коју чини смеђа орнаментирана кожа и део дашчице. Величина коже је 185x145 мм.

Записи. На л. 39а: **Гєѡргие Јѡановичь.** На л. 144б-145а континуирани запис: **Си летѹргиа / црковна от Храма сѣаго аархистратига / михаила.** На л. 156а истом руком: **летѹргиа цркве Кѵ[г]ѣашке** (?). На л. 165а (иста рука): **Гєѡргие Јѡано[ ]вич.** На л. 216б (иста рука): **Гєѡргие Јѡ.** На л. 222а истом руком: **Гєѡргие / Геор Гєѡргие / Гєѡрг / Гєѡргие Јѡано[ ].**

Историјат. Књига је заведена у инвентар Библиотеке Матице српске 1. марта 1933, без података о начину прибављања.

128. **Р Ср II 14.5 (РР 11.02.01; 201 С 11) - 28073**

233 л. 164x132 мм. Примерак је непотпун, недостаје: **c** (1), **f** (2-3), **k** (8), **n** (1), **q** (1), **x** (1), тј. према комплетном примерку листови 17, 42-43, 80, 104, 121, 161. Поједини листови су делимично оштећени, текст је сачуван. Књига је преповезивана и поправљана (неки листови су крпљени комадићима хартије, а неки су рестаурисани).

Заставице: л. 3а, 41а, 90б, 113а, 123а, 194б.

Особеност примерка. На л. 25б (1. л. св. **d**), ред 10, реч **Сн҃н'никь** одштампана је исправно. На л. 38а (5. л. св. **e**), ред 18, у речи **ѠБИЧНОМЬ** слово **Ч** је црно. На л. 102б (6. л. св. n), ред 1, реч **ими** одштампана је исправно. На крају тог реда налази се црвена тачка. У 15. реду исте стране стоји исправно **кон'цъ**. На л. 123а (3. л. св. q), ред 12, у речи **Помєноу** слово **П** је црвено. На л. 202а (2. л. св. **Cc**), ред 15, после речи **помнѣ** долазе четири тачке у кругу и реч **пи҃но** у црвеној боји.

Повез. Картонске корице обложене су црном кожом. Предња и задња страна уоквирене су златном танком линијом. Таквом линијом обележена су и три ребра на хрпту. Величина корица је 170x140 мм.

Записи. На л. 168а: **Bratia Lazarius**. На л. 169а: **Gjurać Dević**. Мало испод тога (иста рука): **Mihailo Korac [ ]**. На истој страни, истом руком: **Mi[ ] Korac** (?).

Историјат. Књига је преивентарисана 1. марта 1933. године. У старом инвентару заведена је 12. априла 1929, под бројем 19815.

129. **Р Ср II 14.6 - 710086**

8 л. 167x130 мм. Одломак, сачувано: **p** (1-8), тј. према комплетном примерку листови 113-120. Појединим листовима недостају мањи делови, али је текст потпун. Листови су волантни и рестаурисани.

Заставице: л. 113а.

Без *повеза.*

Записа нема.

Историјат. Књига је заведена у инвентар Библиотеке Матице српске 16. децембра 1991, без података о начину прибављања.

ОФИЧИЈЕ ИЗ 1571. ГОДИНЕ

Венеција: Јаков де Баром и Амброзио Корсо, 1571. година. 12°. 112 л. Илустрације. Грб. Заставице.[34]

Насловна страна: **У овому Офичју сви мијесеци, Офичје од Блажене госпоже, Офичје од Светога карста Офичје Светого Духа седам салма слетанијами, Офичје од мартвијех и много љепих и различних молитава, молитаве Света Бричида иже мољаше се у цркви. M.D.LXXI.** *Колофон:* **Штампано у Бнечијех. Ијакоб Дебаром и Аброжо Корсо. Кумпано аласена дела скала** ȣv.ѣ.oa (л. 112б).

Каратајев 1861, 65; Каратајев 1878, 72; Каратајев 1883, 81; Бадалић 1966, 143/144.

130. **Р Ђр I 6.1 (РР Хр I 1.1.1) - 199059**

112 л. 151x99 мм. Примерак је потпун, веома добро очуван.

Илустрације: л. 16б, 22б, 30а, 33а, 36а, 39а, 42а, 47а, 66а, 69а, 83а, 104а.

Грб: л. 1а.

Заставице: л. 2а, 3а, 4а, 5а, 6а, 7а, 8а, 9а, 10а, 11а, 12а (фигуралне виньете које илуструју радове у одређеним месецима).

Повез чини картон обложен пергаментом. Димензије корица су 135x95 мм.

Записи. На полеђини предлиста запис на француском језику о томе шта садржи књига.

Печати. На празном листу на почетку књиге и на л. 112б: Библиотека Јоце Вујића у Сенти.

Историјат. Књига је купљена од породице Јоце Вујића из Сенте. У инвентар Библиотеке унесена је 10. јула 1958. године.

---

34 Књига је штампана босанчицом.

ТРИОД ПОСНИ ИЗ 1578. ГОДИНЕ

Брашов: Александар војвода и његов син Михна војвода, ђакон Кореси, 26. март 1578. године.

2°. 292 л. Заставица. Иницијали.

Из поговора: ... аѕ ... ıѡ але҃ан|д|рѹ воєво|д|. въсеи ѕ(є)мле оугровлахїискои . и сн̃ь (!) мои ... ıѡ ми|х|нѣ воєвода ... исписахмо сїе д̃ше полеѕни книге ... трїоди ... Повелѣнїемь господара, ıѡ але҃андрѹ воєвода. и сн̃ь єго ıѡ михнѣ воєвода. Азъ грѣшныи дїаконь кореси. написахъ сїи книгы, съѕь, ѥ̃. оученикы. ѿ бытїа. в' лѣто ѕ̃п̃ѕ̃. (=7076). Почєшесѧ сіи книгы писати. м̃ца августа. к̃д̃. дн̃ь. и съвръшишесѧ, м̃ца. мартїе. к̃ѕ̃, дн̃ь.[35]

Шафарик 1865, 280; Каратајев 1861, 75; Каратајев 1878, 83; Каратајев 1883, 95; Вијану-Ходош-Симонеску 1903-1944, 21.

131. Р Ђр IV 9.1 (Р Рм IV 1.1.1; Р Ђир IV 1.1.1; Р Рм IV 3) - 230107

286 л. 270x178 мм. Примерак је непотпун, недостаје: 281, 288-292 л. Лист 152 је увезан са страном б као предњом. Листови су, осим на почетку и на крају књиге, доста добро очувани.

Заставица: л. 1а.

Повез. Дашчице, величине 281x183 мм, имају косе рубове према унутрашњим странама. Обложене су тамномрком орнаментираном кожом. Обе копче су изгубљене. Хрбат је са пет ребара.

Записи. На листу залепљеном уз предњу корицу: **Сія Книга Шанца Цр̃кве / Сн̃таго Великомѹченика Георгіа.** Испод тога је напомена Георгија Михаиловића о књизи. На л. 97б-99а: **сн̃ти б̃е арапски / катѹсъ нл|а|. катѹсь елетинъ / катѹ|с|ь ель кафи[ ] еле[ ] имѹтех|х|ъ ха[ ]ен.** На листу залепљеном уз задње корице: **Сия книга цр̃кве Храма Сн̃таго / великомѹченика Георгия Подъписа / Тома Старчевић у Бежаніи Маия 15 785 / Помошникъ и Покровителъ Бистъ мнѣ / [ ].**

---

35 Текст дат према *Бијану-Ходош-Симонеску 1903-1944,* 21, књ I.

Печати. На л. 41а и 89а: Библиотека Dr Г. Михаиловића Инђија.

Историјат. Књига је купљена од Георгија Михаиловића из Инђије. У инвентарну књигу Библиотеке Матице српске унесена је 20. децембра 1962. године.

Бр. 131, л. 1а

СЛУЖАБНИК ОКО 1580. ГОДИНЕ

Венеција: [штампарија Јеролима Загуровића? око 1580. године].[36]

4°. 240 л. Илустрација. Заставице. Иницијали.

Из поговора: **... аз ... Божидар Вуковић от Ђурић Подгоричаник** (!) **... Бившу ми тогда в западних странах италских, ва ... граде Венетијани ... поташтах се саставити форми** (л. 239б) **... и саписах душеполезније књиги сије Литургије ... Повеленијем господина Божидара, трудих се о сем аз ... ијеромонах Пахомије, от Црније Гори, от Реке ...** (л. 240а) **... Савршише се сије божаставније књиги Литургије ... Сије саврши се ва лето от рождаства Христова 1554, у Бнецијех** (л. 240б).[37]

Шафарик 1865, 246; Каратајев 1861, 64; Каратајев 1878, 71; Каратајев 1883, 80; Кириловић 1950, 21; Медаковић 1958, 218; Бадалић 1966, 139; Немировски 1993, 24.

132. **Р Ср II 15.1 (РР 10.01.01) - 230093**

239 л. 192x141 мм. Примерак је непотпун, недостаје: **m** (2), тј. према комплетном примерку лист 90. Поједини листови су делимично оштећени, али је текст сачуван. Књига је преповезивана и крпљена.

Илустрација: л. 3а.

Заставице: л. 41а. 113а, 123а, 194б.

Повез. Дашчице закошених рубова према унутрашњој страни обложене су тамносмеђом орнаментираном кожом, која је неједнако украшена на предњој и задњој страни. На неким местима кожа је излизана и оштећена. Димензије корица су 200x153 мм. Хрбат има три ребра. Од копчи на предњој дашчици сачувани су само доњи метални шиљци, а видљиви су и трагови копчи на задњој дашчици.

---

36 У каталогу *Српске рукописне и штампане књиге у Славонији*...115/77-119/81 ово издање је идентификовано као 3. изд. *Служабника* Виђенца Вуковића из 1554. године.

37 Текст *поговора* као у *Служабницима* из 1554. и око 1570. године.

Записи. На унутрашњој страни предњих корица: **Сия Книга мнѣ / Раба божия Јоана / Јоанновитча домъ / Сеи Н [ ].**

Историјат. Књига је купљена од Георгија Михаиловића из Инђије. У инвентар Библиотеке Матице српске заведена је 20. децембра 1962. године.

133. **Р Ср II 15.2 (РР 10.01.02) - 612853**

227 л. 194x140 мм. Примерак је непотпун, недостаје: **а** (2-3), **о** (1-8), **q** (1, 8), **r** (1), тј. према комплетном примерку листови 2-3, 105-112, 121, 128-129. Погрешно је увезана св. **Ff** иза св. **n**. Поједини листови су делимично оштећени, али је текст сачуван. Књига је преповезивана и крпљена.

Заставице: л. 41а, 90б, 113а, 123а, 194б.

Повез је рестаурисан. Корице су картонске, обложене светлосмеђом новијом кожом, а на предњој и задњој страни налепљени су делови старије различито украшене мрке коже, која је похабана и на више места оштећена. Величина корица је 200x155 мм.

Записи. На л. 1а: **Проба Перетѵ и мастила [ ] / Пробо / вати / и Пера / и Чернил[ ] / Пробо[ ] / Јѡаннъ.** На предњим странама л. 4-6 континуирани запис: **хекмецисћа / и баба / [х]ѵтва.**

Историјат. Књига је заведена у инвентар Библиотеке Матице српске 26. новембра 1986, са напоменом да је затечена у Библиотеци.

134. **Р Ср II 15.3 - 28076**

113 л. 191x142 мм. Примерак је непотпун, недостаје: **a-e** (1-8), **i** (8), **k** (1-8), **l** (1-6), **m** (2), **o** (8), **f** (1-2, 7-8), **y** (4, 8), **z-Gg** (1-8), тј. према компленом примерку листови 1-40, 72-86, 90, 112, 137-138, 143-144, 172, 176-240. Поједини листови су делимично оштећени, а мањи делови текста недостају на л. 41-42 (л. 1-2 у св. **f**) и на л. 173-175 (л. 5-8 у св. **y**). Књига је рестаурисана.

Заставице: л. 41а, 113а, 123а.

Повез је рестаурисан. Корице су дашчице закошених рубова према унутрашњој страни, обложене мрком и глатком новијом кожом. Величина корица је 205x155 мм. На хрпту су три ребра.

Записи. На л. 116б-117а континуирани запис: **Сія Книга Андріе / Поповича учителя.** На л. 117а другом руком: **По воли вашеи мѵ благо[ ].**

Историјат. Књига је преинвентарисана 1. марта 1933. године. У старом инвентару заведена је 12. априла 1929, под бројем 19818.

135. **Р Ср II 15.4 (РР 10.01.05) - 198203**

236 л. 175x136 мм. Примерак је непотпун, недостаје: **а** (1-2), **n** (5), **Gg** (8), тј. према комплетном примерку листови 1-2, 101, 240. Појединим листовима недостају мањи делови с текстом. Књига је рестаурисана.

Илустрација: л. 3а.

Заставице: л. 41а, 90б, 113а, 123а, 194б.

Повез. Дашчице закошених рубова према унутрашњој страни пресвучене су новијом мрком кожом. На предњој и задњој страни налепљени су остаци старије орнаментиране коже. Орнаменти нису исти на предњој и задњој страни, а на предњој корици виде се и трагови златотиска. Величина корица је 187x145 мм. Хрбат има три ребра. Постоје две копче (горња има и старије и новије делове, а доња је нова).

Записи. На залепљеном листу уз предњу корицу: **Сию книгѹ кѹпи.** На истом листу нешто ниже (нова рука): **Сиа книга глема ле|т|арь/гиа п[о]па арсениа.** На залепљеном листу уз задњу корицу: **Дяконь / іеродякона / Дяконь иѡань / [ ]инова сина / потпис Г [ ].**

Историјат. Књига је купљена од Српске православне црквене општине у Мохову и заведена у инвентар Библиотеке Матице српске 12. маја 1958. године.

136. **Р Ср II 15.5 (РР 10.01.04; 201 С 9) - 106625**

198 л. 175x137 мм. Примерак је непотпун, недостаје: **а-е** (1-8), **Cc** (6), **Gg** (8), тј. према комплетном примерку листови 1-40, 206, 240. Поједини листови делимично су оштећени, али је текст сачуван. Књига је преповезивана и крпљена.

Заставице: л. 41а, 90б, 113а, 123а, 194б.

Повез. Дашчице са жљебовима, који се прекидају на угловима, обложене су новијом црвенкастом кожом. На предњој и задњој страни налепљени су делови старије различито орнаментиране коже. Кожа је излизана и на неким местима оштећена. Величина корица је 180x141 мм. Књига је имала две копче, од којих су сачувани само метални шиљци на предњој дасци.

Записи. На предњој страни празног листа на крају књиге: **Сия Книга Зовома Слѹжаникь** (!) **/ препися.** На полеђини истог листа: **Сиіа Книга ма [ ] / рава.** Испод тога другом руком: **се боже тї гї попадїа вїнъка ѿкѹпи / летр'гїю сїю ѕа дѹшѹ себе ї своимъ родїтелемъ бъ да про|с|ти въ вечнї / поменъ. / бѹди гі мїло|с|ть твоа на|с| ис|ті|на твоа.**

Историјат. Књига је купљена од Тодора Веселиновића из Новог Сада. У инвентар Библиотеке Матице српске унета је 7. новембра 1952. године.

ПРАЗНИЧНИ МИНЕЈ (САБОРНИК) ИЗ 1580. ГОДИНЕ

Сас Себеш: митрополит Ђенадије, ђакон Кореси, 11. новембар 1580. године.

2°. 458 л. Илустрације. Заставице. Иницијали.

Из поговора: ... Азъ ... митрополитъ ... гєнадїє ардѣл'ски ... Съписахъ исъставихъ сїю ... книгоу г҃лємїи съборникъ ... Повелѣнїємь ... митрополита ардѣл'скаго ... гєнадїа, троудихсє всємь писани азъ ... дїакѡ|н|(ь) кѡрєси ... Почєсє писатъ сїа ... книга, м҃ца маїа, к҃ дн҃ь. асъврьшисє. м҃ца, ноє|м|врїа. а҃і, дн҃ь въградє сазѣ сєбєшь. При великомоу, батьрь крицовь Воєводє, ардѣлскомоу.:. Съврьшисє сїа ... книга ... Ѡ бытїа, вълѣто, ҁ҃ п҃ и҃ (=7078), а ѿ рождьства х|с|ва а҃ѳ҃п҃ (=1780).:. Кроуть слн҃цоу, д҃. а лѹ|н|(ѣ), а҃ .:.[38]

Шафарик 1829, 47; Шафарик 1865, 250; Каратајев 1861, 76; Каратајев 1878, 86; Каратајев 1883, 99; Бијану-Ходош-Симонеску 1903-1944, 28.

137. **Р Ђр IV 10.1 - 746802**

Од књиге су сачувани само фрагменти л. 2. у св. н҃д҃ и део неидентификованог листа. Листови су рестаурисани.

Повеза нема.

Записа нема.

Историјат. Листови су пронађени 1993. године приликом рестаурације *Октоиха петогласника* из 1536-1537. године Божидара Вуковића, који носи сигнатуру Р Ср IV 5.2. Одлепљени су од корица ове књиге и рестаурисани, а затим сигнирани као посебна књига. У инвентар Библиотеке одломак је уписан 21. јануара 1994. године.

---

38 Текст дат према *Бијану-Ходош-Симонеску 1903-1944*, 28, књ. I.

КЊИГА О ИСПОСНИШТВУ (КНИГА О ПОСТНИЧЕСТВЕ) ВАСИЛИЈА ВЕЛИКОГ ИЗ 1594. ГОДИНЕ

Острог: кнез Константин Константинович Острошки, Петар Тимофејев Мстиславец,[39] 3. март 1594. године.

2°. [8], 160, 292, 142, [1] (=603) л. Илустрација. Грб. Заставице. Виньете. Иницијали.

Са насловне стране: **Книга иже в святых отца нашего Василия Великаго, архиепископа Кесария Кападокийския. З друкарне острозское выдана есть в лето от создания миру 7102, а от поплоти рождества ... Исуса Христа 1594, месяца марта, 3. дня.**[40] *Из поговора:* **Сия книга Василий Великий повелением и власным коштом и накладом, трудом и промыслом яснеосвецоного велможного княжати Константина Константиновича Острозкаго, воеводы киевскаго, маршалка земли Волынское, старосты Владимерскаго. В лето от создания миру 7102, а от поплоти рождества ... Исуса Христа 1594, месяца марта, 3. дня. З друкарне Острозское выдана есть** (последњи ненумерисани лист у књизи).

Каратајев 1861, 109; Каратајев 1878, 118; Каратајев 1883, 132.

138. **Р Ђр IV 1.1 (РР Ђр 2.1.1) - 461982**

[4-8], 1-12, 17-160, 1-292, 1-142, [1] (=596) л. 305x194 мм. Примерак је непотпун, недостају листови: [1-3] на почетку књиге и 13-16 првог нумерисаног низа. Поједини листови су делимично расповезани и оштећени, а на некима од њих мање је оштећен и текст. Књига је преповезивана и крпљена.

---

[39] Податак о штампару Петру Тимофејеву Мстиславцу дат је према: А.С.Зернова, *Петр Мстиславец*, Книга, Исследования и материалы, 9, Москва 1964, 103-109; А.Х.Горфункель, *Каталог книг кирилловской печати 16-17. веков*, Ленинград 1970, 19.

[40] Текст са *насловне стране* транскрибован је према *Каратајев 1883*, 132.

Илустрације: л. [8б] Св. Василије Велики.

Заставице: л. 1а, 44а првог нумерисаног низа, 43а нумерисаног другог низа, 1а трећег нумерисаног низа.

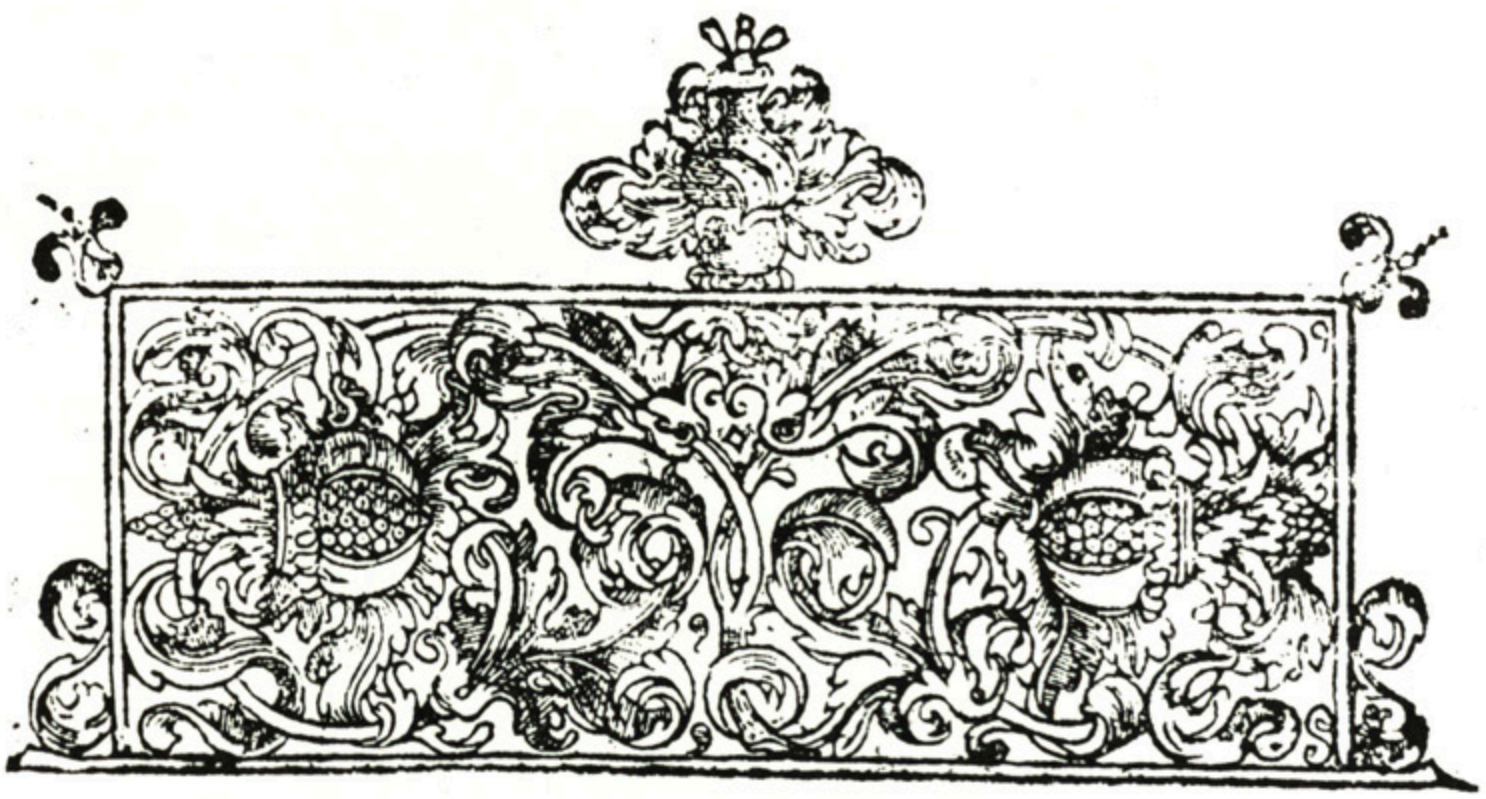
Повез. Дашчице закошених рубова према унутрашњој страни обложене су смеђом кожом, са истим украсом на предњој и задњој страни. Кожа је излизана и на неким местима оштећена. Величина корица је 335x218 мм. На хрпту је пет ребара. Сачувани су остаци двеју копчи.

Записи. На предњој страни празног листа, додатог приликом реставрације на почетку књиге: **Изъ книгъ церковной библиотеки Архангельской церкви села /[Рѣ]пнаго Воронежскаго уѣзда / Но 7-й / »Постническия поученія / Василия Великаго / Острожской печати / 1594 года.** На истој страни, другом руком и другачијим мастилом: **Инв. 9.** На предњим странама л. 1-12, 17-22 првог нумерисаног низа: **сѫ / кн̄га/ гри / горь / єва / домѫ / ла|ри|оно (?)/ подъ / писа/на...** (запис се прекида на л. 12а и наставља на л. 17а, јер листови 13-16 недостају) ... **дѫ / гєнъ/варѫ/въ/ кѣ дн̄ь.** На полеђини л. [1] на крају књиге нечитке белешке.

Печати. На предњој страни празног листа на почетку књиге, на л. [4а], 199а другог нумерисаног низа и на л. 118а треће нумерације: Воронежскій историко-археологическій церковній комитет.

У књизи је листић величине 5x139 мм, на коме је одштампано: Музей Воронежскаго церковнаго историко-археологическаго комитета.

Историјат. Књига је купљена у књижари »Нолит« и заведена је у инвентар Библиотеке Матице српске 30. децембра 1976. године.

Бр. 138, л. 43а друге нумерације

НОВИ ЗАВЕТ СА ПСАЛТИРОМ ИЗ 1623. ГОДИНЕ

Вилна: штампарија Братства, 1623. година.
8°. [12], 112, [4], 450, [1], [32] (=611) л.[41] Илустрације. Заставице. Виньете. Иницијали. Оквир на свакој страни.

Са насловне стране: **Новый завет Господа нашего Исуса Христа ... тщанием иноков с. общеж. обители сошествия пресвятаго и животворящаго духа исправленный. В нем же и Псалтырь напреди. В Вилне, року 1623.**

Каратајев 1861, 236; Каратајев 1883, 283.

139. Р Ћр I 3.1 (РР Ћр II 3.1.1; Р I 5076; I 2086) - 181645

[1, 9-10], [1-4], 1-68, 77-92, 101-188, 191-198 (=187) л. 142x89 мм. Примерак је непотпун, недостају листови [2-8, 11-12], 1-112 првог нумерисаног низа (текст *Псалтира*), 69-76, 93-100, 199-450 другог нумерисаног низа, [1], [1-32]. Текст је на појединим местима делимично оштећен. Књига је рестаурисана и крпљена.

Рукописни додаци замењују л. 69-76, 93-100 (број листова рукописа одговара броју штампаних листова).

Илустрације: л. [1б] Распеће; л. [4б] другог ненумерисаног низа Јеванђелист Матеј; л. 56б другог нумерисаног низа Јеванђелист Марко; л. 92б Јеванђелист Лука; л. 152б Јеванђелист Јован.

Заставице: л. 1а, 57а, 90б, 153а, 198а.

Особеност примерка. Лист 175 другог нумерисаног низа означен је као л. 75. У том низу прескочени су бројеви 189 и 190 (188, 191...). Више иницијала и слова обојено је руком.

---

[41] Број листова комплетног примерка дат је према *Каратајев 1883*, 283. Иначе, у библиографијама се број листова различито наводи: више од 601, око 616, 611, 594 и 595 (в. Н.В.Поздеева, Н.Д. Кашкарова, М. М. Леренман, *Каталог книг кириллической печати XV-XVII в.в. Научной библиотеки Московского университета,* Москва 1980, 142 (фуснота 52).

Повез. Картонске корице обложене су смеђоцрвенкастом кожом, са истим орнаментима на горњој и доњој страни. На хрпту је утиснут наслов Neues Testament и римски број II.

Записи. На полеђини коричног листа нечитак потпис. На насловној страни: **Сиѣ Книга тестаментъ / Дїѣакона Петра Крѵ[ ].** На л. 4а-8б континуирани запис, јако оштећен због обрезивања листова: **[ ] / [ ]ѡнѵю / мнѣ ѿ ѡца дан|н|ѵю / [ ] сято [ ] / I ю** (?) **даю / ѡцѵ моемѵ Макарїю.** На л. 198б: **ѣ дїѣаконъ Петръ Сию Книгѵ / Бг҃одх'нове|н|нѵю Тестаментъ: Кѵпи|л| / ѵ диѣакона Макарїѣ: / за золоти|х| при: / Мн|с|т(ы)рѵ Крѵпицко|м| Батѵри|н|ско|м| / Ное[б]рїѣ к҃і: ,а҃х҃пє** (=1685)**: рокѵ / J. П.**

Историјат. Књига је купљена од Љубише Имброновића из Новог Сада. У инвентар Библиотеке Матице српске заведена је 9. октобра 1963. године.

Бр. 139, л. [1а]

ИСПОВЈЕДАОНИК СТЈЕПАНА МАТИЈЕВИЋА СОЛИЊАНИНА, ПО ЈЕРОНИМУ ПАНОРМИТАНУ, ИЗ 1630. ГОДИНЕ

Рим: штампарија Конгрегације за пропаганду вере, 1630. година

12°. 102 стр. Грб. Виньета. Иницијали.

Насловна страна: **Исповједаоник сабран из православнех научитеља по П.О. мештру Ијерониму Панормитану реда Приповједалаца С. Доминика, принесен у језик босански трудом П.О.Ф. Стјепана Матијевића Солињанина, реда С. Франческа Мале братије обслужујућех даржаве Босне Арђентине приповједаоца. In Roma, nella Stampa della S. Cong. de Propag. Fide. 1630.**

Шафарик 1865, 260; Каратајев 1883, 365.

140. **Р Ђр I 4.1 (РР Хр 3.1.1) - 253533**

102 стр. 167x105 мм. Примерак је потпун, доста добро очуван. Мања оштећења листова су рестаурисана.

Грб: л. 1а.

Повез. Књига је увезана у картонске корице новијег датума. Величина корица је 185x122 мм.

Записи су остављени на празним листовима увезаним на почетку и крају књиге. На 1. празном л. на почетку књиге нечитак запис глагољицом. Испод тога, светлијим мастилом: **макшимо поп [ ]шки, пароҳ/ћан на ҙемѹникѹ ҙдрав / ћа поп ћаков власѹловић / писаҳ ѹ ҙадрѹ ѹ бо[ ]лда / пита исти макшимо / ови либар ѹ мене**. На полеђини истог листа и на насловној страни нечитки записи глагољицом. На 3. празном л. на крају књиге: **Iѡ fra Mario od Bulgarie di Sofie[ ]**; истом руком на листу залепљеном уз задњу корицу: **Иа фра Марио од Булгарие од [ ] / [ ] / остах облиран оцѹ [ ]ѹ / дом иаковѹ парокѹ за дароват мѹ / али поклонит мѹ иеднѹ крѹницѹ / [ ] имамо [ ].**

Историјат. Књига је купљена у Загребу, од Накладног завода Хрватске. У инвентар је унесена 15. септембра 1964. године.

МОЛИТВЕНИК (ТРЕБНИК) ИЗ 1635. ГОДИНЕ

Дуго Поље: Матеј Басараба, Тимотеј Александрович Вербицки, 30. јули 1635. године.

8°. 226 л.

Из поговора: ... повелєнїєм же и иждивєнїємъ ... господарѧ Іѡ Матфєа Басараба ... напєчатана бысть сїѧ книга глаголємаѧ Єѵхологіонъ, єже єсть Молитвєникъ, въ ... градѣ Дългомъ Полю ... Тѵмоѳєємъ Алєѯандровичєм Вєрбицким, въ лѣто ѿт съѯданиїа мирѹ ѕрѫг (=7143) а ѿт въплощєнїа Христа Спаса аѯхле (=1635) мѣсєца Іюлїѧ, л дьнѧ.[42]

Шафарик 1865, 281; Каратајев 1861, 371; Каратајев 1883, 426; Бијану-Ходош-Симонеску 1903-1944, 35.

141. **Р Ћр I 8.1 - 517236**

190 л. 156x118 мм. Примерак је непотпун, недостају листови 1-32, 90-91, 161, 165. На појединим листовима недостају већи или мањи делови са текстом. Књига је делимично рестаурисана, не зна се када. Превише је обрезана тако да су оштећена упућивања на маргинама. Листови 185-188 увезани су овим редом: 186, 185, 188, 187.

Заставице: л. 35а, 39а, 48а, 79а, 101а, 103б, 110б, 113а, 121а, 139а, 150б, 170а, 171б, 185а.

Повез је новијег датума. Картонске корице величине 162x125 мм пресвучене су шареном хартијом доста запрљаном и местимично исцепаном. Хрбат је од мрке коже.

Записи. На коричном листу бележени су датуми рођења и смрти деце у периоду од око шездесет година. Јасно се разликују три руке, али се чини да их је било и више. Записе доносимо континуирано: **Роди ся Младенецъ Милошъ Лѣта / 844 М|с|ца Noемврiа 19; Роди ся [ ] Ненадъ Лѣта 846 М|с|ца Іануара 18; [ ] ся Іова лѣта 847 М|с|ца / Септембра 27;**

---

42 Текст према *Бијану-Ходош-Смонеску 1903-1944,* 35, кн. IV.

Роди ся Елена Лѣта 852 / м|с|ца Іанꙋарія 11гѡ дана; Роди ся Младенецъ Пая лѣта / 854 м|с|ца Марта 13гѡ; Роди ся Младенецъ Јова лѣта / 856 Мца юліа 15гѡ; Роди ся Младенацъ пола Женска / Емілія Мца Іанꙋария 20гѡ 859 Лѣта; Роди се Марија 1. Октобера 872 / у вечност се преселила 10. фебруара 1875; Пера се родио 14. Децембра 1874. у / 8 часова у вече. У вечност се пре/селио 9 фебруара у 2 часа у јутру 1875; Даница се родила 6. Јануа/ара 1876. год.; Милош се родијо 25. јула / 1878. год.; Катарина се родила 21 Декем/бра 1880. год. + 23 Јунија 885; Маика умрла [ ] 882; Тихомир се родијо 20го / Јануара 1883 год. у вечност / преселијо 3 Маја 885; Здравко родијо се / 4. Децембра 1902; Властимир роди се / 3 фебруара 1904; Нада роди се 16 Окто/бера 1907 умрла 6 Априла / године 1908. На предњој страни другог празног листа на почетку књиге: **Приручни Требник са / изводом из Вел. Требника / [ ] Никанор Иличић.** На л. 86б-95а запис доста оштећен опсецањем књиге: **Сия бжес[ ] / [ ] / Требн[ ] / [ ] / Мца [ ] / д[ ] 782 / 782 / С богомъ Стому / Совокꙋпленая / [ ].** На л 97а: **Арона М[ ].**

Историјат. Књига је купљена од г. Андреја Тарасјева из Београда 1980. године. Инвентарисана је 22. априла 1980. године.

Бр. 141, л. 18а

ЕВАНГЕЛИОН ИЗ 1636. ГОДИНЕ

Лавов: Петар Могила, штампарија Братства, Михаил Слезка, 20. август 1636. године.

2°. [12], 412 (=424) л. Илустрације. Заставице. Виньете. Иницијали. Оквир на свакој страни.

Са насловне стране: **Евангелион сиречь Благовестие богодухновенных евангелист. Благословением святейших патриарх и преосвященнаго кир Петра Могили ... Тщанием Братства ставропигийскаго Успения Пресвятыя Богородица. В Лвове, в лето от создания мира 7144, а от рождества Христова 1636, августа 20.** *На полеђини насловне стране:* **Малеиший в Типографии Михаил Слиозка.**

Каратајев 1861, 510; Каратајев 1883, 571.

142. **Р Ђр IV 4.1 (РР Ђр IV 5.1.1.) - 375278**

[1-12], 1-412 (=424) л. 308x188 мм. Примерак је потпун. Поједини листови су делимично оштећени и волантни. Књига је преповезивана и крпљена.

Илустрације: л. [1б] Христос Сведржитељ; л. [12б] Јеванђелист Матеј; л. 112б Јеванђелист Марко; л. 182б Јеванђелист Лука; л. 299б Јеванђелист Јован. *Илустрације у тексту*: л. 3б, 19а,б 22а, 24б, 26а, 27б, 29а, 34а, 42а, 44а, 67б, 68б, 70б, 71б, 74а, 77а, 92а, 102а, 163б, 165а, 185б, 190б, 191б, 194а, 198б, 200а, 211а, 233б, 254б, 255б, 259а, 261б, 264б, 266б, 288б, 292а, 295а, 299б, 305а, 307а, 311а, 314б, 316б, 330а, 337б, 354а, 356а, 369а, 370б, 372а, 374б, 380а, 381б.

Заставице: л. [2а], [5а], [8а], 1а, 108а, 111а, 113а, 178а, 181б, 183а, 296а, 291а (тј. 297а), 300а, 384а, 394а, 396а.

Особеност примерка. У нумерацији листова има грешака: л. 49. нумерисан је као 66, л. 86. као 87, л. 89. као 88, а л. 297. као 291. Нумерација је изостављена на л. 104 и 111.

Повез. Дашчице су обложене смеђоцрвенкастом кожом, различито украшеном на предњој и задњој страни. Величина корица је 323x203 мм. На хрпту су три ребра. Сачувани су остаци двеју копчи. Повез је одвојен од књиге и делимично је оштећен.

Записи. На предњој страни првог празног, накнадно додатог, листа: **Пречестнѣишій о|т|цъ ма|т|ѳеи Јеросхимона|х| / манастира Сто**(?) **Безденѣ, / Пречеснѣишіи ѿцъ Јерѡсхимона|х| Ма|ѳ|еи [ ].** На предњој страни другог празног, накнадно додатог, листа (иста рука): **Прилично Пута ѩкоже бѩше Что Хоцеть Бити / на примѣръ что би в всякимъ / ѵю ѵстнѵ[ ] / Прибити в сегединъ в неделю Сиропусную.** На предњим странама л. 1-5: **Сїя Книга / Глемая Новы Завѣтъ / Монастиръ / Без|д|ински.** На л. 2-5: **Во имѩ ѿца и Сна и Ст̃го дха аминъ / Кѵплена был|а| Книга Сіа гл̃емаѧ Еѵлїе Напресто|л|ное ра|б бжїй ѡлеѯе[|ı|] Левкови|ч| Скверь/чи[| |] з женою Своею на мѩ Меланїю за свое ѿ/пуценїе грѣховъ до Села Соки[ ]чина**(?) **за / Храмъ Сты|х| безсребни|к| Козми и дамїана за / панова|н|ѧ и заде|р|жава. То е Мае[ ]сти Пана. грѵше[| |]кою, и за Сценика гдна ѿца а|н|дреѧ / настоѩтелѩ того с̃ Храма. А хто бы / еи тую Книгѵ Мѣлъ ѿдалити ѿ Ст̃го храма / Становы|[ ]|[ ]. имѣти [ ] Пре|д|нелице мѣи[ ] / Су|д|ою / и неха|т| Буде|т| таковы Проклѩ|т| анафема / и маранафа.** На л. 317а истом руком: **Помѩ/не [ ]ди / дш[ѵ] ѵ Со[ ]о[ ] / [ ] Своегѡ / Леонтиѩ, / Јѡана, ѡлексеѩ е|с|тъ же[ ] / Сиѩ, / [ ].**

Историјат. Књига је купљена од Наталије Вршка и заведена у инвентар Библиотеке Матице српске 10. октобра 1972. године.

Бр. 142, л. 19а

ПСАЛТИР С ПОСЛЕДОВАЊЕМ ИЗ 1638. ГОДИНЕ

Венеција: Бартоломео Ћинами, 1638. година.
4°. 276 л.[43] Грб. Заставице. Виньете. Иницијали.

Колофон: **Аз Барто Марков син от места нарицајем Венетија саписах сиј Псалтир ва лето 1638, а от рожденија Христова тисушт и шесат и тридесет 8. Венетија** (л. 275а).

Шафарик 1829, 49; Шафарик 1865, 253; Каратајев 1861, 422; Каратајев 1883, 475; Кириловић 1950, 23; Медаковић 1958, 221-222; Немировски 1993, 28.

143. **Р Ср II 7.1 (201 С 14) - 28017**

275 л. 198x141 мм. Примерак је непотпун, недостаје насловни лист. Књига је рестаурисана по савременим принципима.

Грб издавачке куће: л. 274б.

Заставице: л. 1а, 2а, 4а (цар Давид), 128а, 213а, 236а.

Особеност примерка. На л. 28, одштампан је само број 2. Две розете од по четири тачке на л. 223а/9 су црне.

Повез чине дашчице заобљених рубова. Величина дашчица је 213x140 мм. Кожа је тамномрка и доста оштећена. Орнамент је веома истрвен. Приликом рестаурације испод старе коже залепљена је нова, светломрка кожа. Књига има обе копче и оба ремена. Хрбат има три ребра.

Записи. На л. 1а: **св. 4 своина Ђ. Ивковић[а].** На л. 144б: **Спасое Крѹнићь.** На л. 275б: Să se ştue că această carte este a lui Joan a lu popa Radu (Да се зна да је ова књига поп Радуловог Јована). Испод тога, другом руком, прецртано: да сє ѕна сиѧ кни|г|а / моє|го| ѹченика и бра|т|а / иѡа|на|а (!).

---

[43] Примерци Библиотеке Матице српске на више места имају погрешну фолијацију: на л. 65 стоји 95, на л. 230 стоји 320, на л. 243 стоји 234 итд.

Историјат. У инвентар Библиотеке књига је унесена је 1. марта 1933. године. Према старим каталошким листићима на књизи је био записан инвентарни број 19265 од 31. јула 1927. године.

144. **Р Ср II 7.2 - 612839**

269 л. 183x128 мм. Примерак је непотпун, недостаје: насловни лист и листови 1-4, 17, 275. На појединим листовима недостају већи или мањи делови са текстом. Књига је рестаурисана.

Грб издавачке куће: л. 274б.

Заставице: л. 128а, 213а, 236а.

Особеност примерка. На л. 38. одштампан је само број 3. На л. 120б/19 није одштампан црвени иницијал Ⱄ. На л. 223а/9 две розете од по четири тачке су црвене.

Повез. Дашчице величине 205x135 мм обложене су тамномрком кожом, допуњеном на оштећеним местима новом, нешто светлијом кожом. Кожа је, осим на обе корице, украшена и на хрпту. На појединим местима отисак је истрвен. Обе копче су нове. Хрбат има четири ребра.

*Записи.*На л. 5а-14а: **книга / глеми / ѱалтиръ / попа / лѫке / ѫ/ко/ши/ѣ/а** (?). На л. 219а: **Сія ѱалътирь попа Сте/фан/а.**

Историјат. Нема података о томе где се књига налазила пре доласка у Библиотеку. У инвентар је уведена 27. новембра 1986. године као затечена у Библиотеци.

145. **Р Ср II 7.3 (201 С 15) - 28068**

270 л. 188x141 мм. Примерак је непотпун, недостаје насловни лист и листови 1, 2, 4, 274-275. Изузев на л. 3 којем недостаје горњи десни угао, на листовима нема оштећења текста. Књига је рестаурисана.

Заставице: л. 128а, 213а, 236а.

Повез. Дашчице величине 195x150 мм обложене су тамномрком орнаментираном кожом. На обе корице је делимично сачуван и златотиск. Златотиском су отиснути и медаљон са *Христовим распећем* на горњој корици и *Богородица са Христом* на доњој. Хрбат има четири ребра, такође са орнаментом у златотиску. Корице су рестаурисане. Оштећени делови допуњени су кожом нешто светлије боје. Нова су и два кожна ремена са месинганим копчама.

Записи. На л. 28б-33а: Această / sfîntă / şi dumnezeiască / Psaltir/e [ ] este / a lui / Niculae / popa / din / Haţeg (Овај свети и божаствени Псалтир [ ] јесте Николаја попа из Хацега). На л. 45б-50а: Această carte au cumpărat / Savva Jankovič pentru / sufletu lui şi nea/mului lui de la / Moise Moise Merion/ţu de la Secel în / Ardeal în preju/ru Haţegului în / anu 1826-a 7 Janu/aria (Ову књигу је купио Сава

Јанковић за душу и за свој род од Мојсеја Мојсе Мерионцу из Сеђела у Ердељу, у околини Хацега, године 1826, 7. јануара). На л. 51а: **Маринко Данковичи.** Истом руком на л. 126б: **Марінко Данковичи [ ] Граничар.** Истом руком на л. 212а: Aceaste Psaltire iaste date / de la Moise Marionți din Ardeol / Anno 826 Marinko Dank[ovici] (Овај Псалтир је дао Мојсе Мариoнцу из Ердеља). Истом руком на л. 212б: Aceasta Psaltire / este De la Moise Mari/onțu din Ardeal cinsti/te Sfintei bisericii / in Ovcea 828 (Овај Псалтир је [дао] Мојсе Мариoнцу из Ердеља честитој светој цркви у Овчи 828). На л. 125б-126а је нечитак запис на румунском језику са годином 1792.

Историјат. Књига је у инвентар уписана 1. марта 1933. године. Према старим каталошким листићима на њој је био записан и инвентарни број 19819 од 9. априла 1929. године.

146. **Р Ср II 7.4 - 612838**

216 л. 132x172 мм. Примерак је непотпун, недостаје насловни лист и листови 1-6, 11-12, 15-16, 99, 128, 235-275. Од листова 13-14, 17-19, 234 остали су само одерци. Мањих или већих оштећења листова, па и оштећења текста има и на другим местима. Књига је рестаурисана.

Заставице: л. 213а.

Повез је нов. Картон величине 194x140 мм обложен је црвенкасто-мрком кожом без орнамената.

Записи. На л. 104б-105а: **Книга попа ишакима.**

Историјат. Нема података о томе где се књига налазила пре доласка у Библиотеку. У инвентар је уведена 27. новембра 1986. године.

147. **Р Ср II 7.5 - 253012**

192 л. 196x144 мм. Примерак је непотпун, недостаје насловни лист и листови 1-21, 133-138, 230-232, 234, 244-275. Од листова 22-28, 227-229, 233, 235-243 остали су само одерци. На пуно листова недостају већи или мањи делови са текстом. Књига је рестаурисана.

Заставице: л. 128а, 213а.

Особеност примерка. На л. 223а/9 две розете од по четири тачке су црвене.

Повез је нов. Картон величине 209x155 мм обложен је тамномрком кожом без орнамената. На хрпту нема ребара али су на кожи направљени отисци као да их има и око сваког су утиснуте по две хоризонталне линије.

Записа нема.

Историјат. Књига је купљена у Антикварници Српске књижевне задруге у Београду. У инвентар је унесена 1. септембра 1964. године.

148. **Р Ср II 7.6 - 230094**

272 л. 181x129 мм. Примерак је непотпун, недостају листови 10-11, 16, 275. Књига је рестаурисана.

Грб издавачке куће: л. 274б.

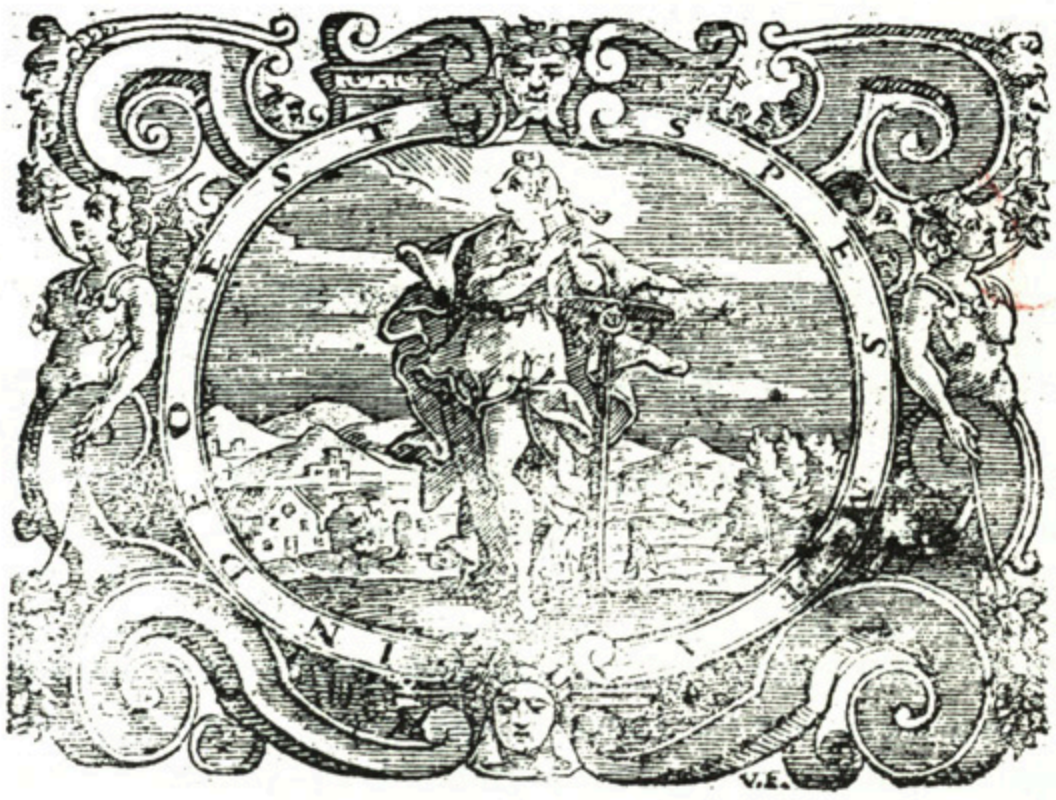
Заставице: л. 1а, 2а, 4а (цар Давид), 128а, 213а, 236а.

Особеност примерка. На л. 28 одштампан само број 2. Две розете од по четири тачке на л. 223а/9 су црвене.

Повез је рестаурисан. Дашчице су величине 188x135 мм. Од ранијих корица су обе стране и хрбат налепљене преко нове, нешто тамније коже. Орнамент, једнак на обе корице, доста је истрвен. Обе копче, са месинганим ременима, су нове.

Записи. На л. 136а: **на 1691 ѳ оу дѫбровни [ ] дмитръ.**

Историјат. Књига је купљена од Георгија Михаиловића из Инђије. У инвентарну књигу Библиотеке Матице српске унесена је 20. децембра 1962. године.

Бр. 143, л. 274б

АНТОЛОГИОН (ПРАЗНИЧНИ МИНЕЈ) ИЗ 1643. ГОДИНЕ

Дуго Поље: Матеј Басараба, Стефан јеромонах и Јован Кунотович, 11. октобар 1643. године.

2°. [10], 494 л. (=504 л.) Оквир на насловној страни. Грб. Заставица. Иницијали.

Насловна страна: Ѧндологіонъ, сирѣчъ, Цвѣтословъ, или трифологъ, ... Съставле|н|ныи ѿ многи|х| сты|х| ѿцъ ... въ wбителы оуспенїа пр|с|ты|а| бг҃омт҃ре, ктиторства ... кнѧзѧ Іѡ Матѳеа Басараба воеводы. т'щанїем' и иждивеніе|м| Іеромонаха ме|л|хиседека, Ігѹмена том|ж|(е) обите|л|(н), съвръшен|н|ѣ первїе напечатасѧ. Въ Длъгомь поли. въ лѣ(то) ,ѕр҃нв (=7152), ѿ ро|ж|(дьства) хв҃а ,ах҃мг (=1643). *Поговор*: ... т'щанїемъ, и ... иж|д|ивенїемъ ... мелхисе дека Іеромонаха, пръваго Ігѹмена wбщежителныѧ лаврѣ, монастира, иже въ длъго|м| поли, хра|м| оуспенїе пр|с|тыѧ вл|д|чцѧ нашеѧ бц҃а. и въсегда дв҃ы мр҃їи. Начѧтсѧ дрѹковати ... книга сїѧ ... андологїо|н|, сирѣчъ, минеи избранныи, лѣта ѿ съз|д|анїа мїра ,ѕр҃на (=7151). а ѿ ро|ж|(дьства) хв҃а ,ахѳ҃в (=1742), м|с|ца де|к|(емврїа) г҃и ... а съвръшисѧ лѣта ѿ създанїа мїра ,ѕр҃нв (=7152), хв҃а же рождества ,ах҃мг. (=1643) м|с|ца о|к|(томврїа), а҃і ... Стефанъ Іеромона|х|, тѵпографъ, Ср|б|. Іѡанъ, кѹнотовичъ, дрѹкаръ, рѹ|с| (л. 494а).

Каратајев 1861, 492; Каратајев 1883, 555; Бијану-Ходош-Симонеску 1903-1944, 44.

149. Р Ћр IV 8.1 (Р Рм IV 2; Р IV 5028) - 48298

439 л. 285x176 мм. Примерак је непотпун, недостају листови: [1-10], 15, 325, 402, 443-494. Од л. 442 остао је само фрагмент, а доста је оштећен и л. 1. На л. 348 исечена је заставица. На појединим листовима недостају већи или мањи делови са текстом. Лист 2. увезан је иза л. 4.

Заставице: л. 1а.

Особеност примерка. Иницијал с на л. 264б другачији је него у осталим Матичиним примерцима.

Повез чине даске косих рубова према унутрашњим странама. Величина дасака је 295x184 мм. Кожа којом су обложене је тамномрка, богато орнаментирана. На горњој корици утиснута је сцена *Распећа* у средини и ликови четири јеванђелиста у угловима. Хрбат је са четири ребра. Једна копча је изгубљена у целини, а од друге је сачуван метални део на горњој корици и парче ремена.

Записи. На л. 9а-10а: **1810. года 17. октомрі[ ] прілог ѵ цр/рвѵ** (!) **сераскѵ костадін перцу[ ] од брашове / дел[ ] імена ніова да се помену / костадін радѵл сава / станк / маріа маріа / кѵмша стан [ ]рѵгіна / доара [ ]анна.** На л. 283а-286а: Să se ştie această sfîntă / inume minei cum l-am cumpărat eu / popa Stanco ot Bezdead / şi l-am cumpărăt de la Irimi[ ] / ѿ телега снъ по|п| п|р|ьвѵ|л / dereptu bani ф вь |л|(ѣто) ҃ѕр҃о (=7170, тј. 1662). (Да се зна овај свети именом минеј купио сам ја поп Станко из Бездеада а купио сам га од Ирими[ ] из Телега, сина попа Првула за тачно 600 баниа године 1662). На л. 294б-296б: Adecă se se ştie această sfîntă carte / cum o au vîndut с҃нъ popei Pîrvul / ѿ телега şi a vîndut popei lu Stanco / ѿ Bezdead dereptu bani ф҃о҃ въ |л|(ѣто) ҃ѕр҃ꙗ҃и şi am scris eu Mănăil ѿ Bezdead (Дакле, да се зна да је ову свету књигу продао син попа Првула из Телега, а продао ју је попу Станку из Бездеада за тачно 670 баниа године 7168, тј. 1660. Писао сам ја Мануил од Бездеада).

Историјат. Књига је купљена од породице Јоце Вујића из Сенте. У инвентар Библиотеке унесена је 4. октобра 1948. године.

150. **Р Ђр IV 8.2 - 615160**

501 л.: 283x177 мм. Примерак је непотпун, недостају листови [2-4]. Доста је добро очуван. Насловни лист је увезан са обрнуто окренутим странама а и б.

Грб: л. [1б].

Заставице: л. 1а.

Повез. Даске величине 295x180 мм имају косе рубове према унутрашњим странама. Кожа којом су обложене је мрка, богато орнаментирана. Доста је добро очувана, осим на хрпту где је на више места зацепљена. Хрбат је са четири ребра. Од копчи су сачувани метални делови на горњој корици и незнатно парче једног ремена.

Записи. На листу залепљеном уз предње корице: **Петар Васиљевић, учитељ**. Испод тога: **Света Дамјанов**.

Историјат. Нема података о начину набавке. У инвентар је унесена 15. априла 1986. године.

151. Р Ћр IV 8.3 (Р Рм IV 2.2; РР Ћр IV 4.1.1) - 271795

493 л. 279x164 мм. Примерак је непотпун, недостају листови [1-2, 4-5, 7-9] 3, 5, 35, 192. Погрешно су увезани листови: 280. иза 281, 282. иза 283, 452. иза 453. На појединим листовима недостају већи или мањи делови са текстом. Књига је рестаурисана. Између листова 199. и 200. додат је један празан лист.

Грб: л. [1б].

Заставице: л. 1а.

Особеност примерка. Испод заставице на л. 267а одштампан је текст: **прп|д|бнаго и бг҃оноснаго wц҃а нш҃его ѳ҃е одосїа**. У осталим Матичиним примерцима ова штампарска грешка је исправљена тако што је залепљена трака хартије на којој је одштампано: **прп|д|бна|го|(о) бг҃оносна|г|(о) wц҃а наше|г|(о) антонїа ве|л|каго.**

Повез је нов, израђен приликом рестаурације књиге. Картонске корице величине 291x170 мм обложене су светлијом црвенкастомрком кожом. Копчи нема.

Записа нема.

Историјат. Књига је купљена од Барако Стевана из Новог Сада 1966. године. У инвентар је уписана 18. марта 1966. године.

152. Р Ћр IV 8.4 (РР Ћр IV 4.1.2; РР IV 203) - 384214

503 л. 256x165 мм. Примерак је непотпун, недостаје лист [1]. Листови [5-10] увезани су иза л. 488. На појединим листовима недостају већи или мањи делови са текстом. Књига је рестаурисана.

Заставице: л. 1а.

Рукописни додаци. На неколико места текст који недостаје дописан је на надограђеној хартији (л. 416, 449, 451).

Повез је нов, израђен приликом рестаурације књиге. Чини га картон обложен тамномрком кожом, величине 267x170 мм.

Записи. На л. 72б: **Ніколае Вуїа Парох [ ]**. Исти потпис латиницом на л. 492б: Niekolaus Vuja / Plebane [ ]. На л. 219б-232б: Ve lîtului / а҃х҃н / să se ştie / şi această / să findu această / carte anume ce se zice minei / este a lui popa ? Nistoru denu / [ ]zîgani / că numa de şapte / ani am fost / cînd me amu cuno/scutu părintii / a nume pe Bogdan / Pătru pe mame Rosodane (?) / Danil Ioannu / dinu Hărtăni / î[ ] cine ssare întîmple / să o ducă dinu beserecă / de la ctitoria aceasta / de aci dinu / hăţătani sau în[s]tr[ă]ineze / aă fie blăstămatu de mine / şi de dumnezeu / şi de cei trisute / şi optusprăzece / de părinţi sfinţi (Лета 1650 да се зна и то да је ова књига именом минеј попа Нистора из ... и да сам имао само седам година када сам познавао родитеље то јест Богдана Петру маму Росодане (?) Данил Јован из Херцетаниа (?). Онај који је однесе из цркве овог манастира нека је проклет од мене и од бога и од 318 светих отаца).

Историјат. Књига је купљена 1972. године од Светислава Вршке из Зрењанина. У инвентар је уписана 29. децембра 1972. године.

ОКТОИХ ИЗ 1644. ГОДИНЕ

Лавов: штампарија Братства, 1644. година. 3. издање.
2°. [3], 351 (=354) л. Илустрације. Грб. Заставице. Виньете. Иницијали.

Насловна страна: **Октоих сиречь Осмогласник еллински же паракли-тики. Творение преподобнаго отца Иоанна Дамаскина и прочих богодух-новенных отец. Всесилнаго в троицы Бога благодатию благословением четверопригийских патриарх. Тщанием же Братства при храме Успения Пречастыя Богоматере, в типографии их совершенне, третицею издадеся в Львове, в лето бытия мира 7152, от воплощения же Господня 1644.**

Каратајев 1861, 510; Каратајев 1883, 751.

153. Р Ђр IV 6.1 (216 А 12; Р IV 5019) - 28008

[1-3], 1-350 (=353) л. 308x185 мм. Примерак је непотпун, недостаје последњи, 351. лист. Текст је на неким листовима делимично оштећен Књига је преповезивана и крпљена.

Илустрације: На полеђини насловне стране је петоделна илустрација с Васкрснућем Христа у центру; л. 3б Јован Дамаскин. *Илустрације у тексту*: л. 47б, 92а, 135а, 175б, 179а, 220а, 258б, 261а, 300а.

Грб. На полеђини насловне стране, испод илустрације, налази се Грб Братства.

Заставице: л. [2а], 1а, 2а, 11б, 17б, 23а, 29б, 35а, 40б, 47а, 48а, 56б (тј. 55б), 61а, 66б, 72а, 77а, 83а, 89а, 90а, 98а, 103а, 109а, 114б, 120а, 126а, 132а, 133а, 141а, 146б, 152б, 158б, 164а, 170а, 176а, 177а, 185а, 190а, 195б, 201а, 205б, 211а, 217а, 218а, 226а, 230б, 236б, 241б, 246а, 252б, 258а, 259а, 267а, 272б (тј. 271б), 277а, 282а, 287а, 291б, 297а, 298а, 306а, 312а, 317б, 323а, 329а, 335а, 336а, 344а, 344б, 345а, 347б, 348б.

Особеност примерка. У нумерацији листова срећу се грешке: л. 55. нумерисан је као 56, л. 56. као 66, л. 271. као 272, а л. 272. као 273 (нумерација 271 је, дакле, изостављена, а број 273 долази два пута); на л. 64 стоји ѦѢ ум. ѢѦ.

Повез. Дашчице закошених рубова према унутрашњој страни обложене су мрком кожом, која има различите орнаменте на предњој и задњој страни. Величина корица је 325x198 мм. На хрпту су четири ребра. Сачувани су остаци двеју копчи. Кожа на корицама и хрпту је похабана и делимично оштећена.

Записи. На предњој страни празног, накнадно додатог, листа на почетку књиге: **К[умъ] Димитриі[ѧ] / Ри[ ] С./ С: Сво Ꙗwанъ Живановичь/ Душан Сав[ ]ев / Септембра лета / 895.** На л. [2а-3б] и на л. 1а континуирани запис: **Сиѧ кнїга бжє с'тве|н|наѧ гл҃голема/ѡ|к|тоїхъ Мнє Смѣ|рт|нна|го| / Ꙗwнникиѧ вл|дї|са|в |лєвича Митро|п|(о)лита Тами|ш|вар|с|кога / Пш|д|писа сє ва лєто 17[2]1** (?) **[ ] дє|к| (ємбра)[9] дн҃ [ ]** . На л. 2-12 континуирани запис (писан је са обе или само са једне стране л.): **Сія Бг҃оХвалимая Кныга / глаголемая Октоихъ / Приложися Бг҃оспасаемой / Стой Цр'кви, Сты|х| Архістра[ ]/ Гавріила и Міхаила и прочь. без'плоть / Чрез Времене Егда Ꙗерей / Міхаилъ [В]олановъ Парохо|м| В. Г. / сиречь: Вель Гаискимъ: бысть приложися же цркви / Стой в 803-м лѣтѣ / [ ]ако да Есть Вѣдомо Будетъ / 803-ѡ Маіа 26-ѡ / при Го|с|дино|м|: Петро|м|: ѿ Маленице/Спахіо|м|: Велъ : Гаискимъ / или Землѣ притяжателѣмъ / ѩкѡже и Четверопрестолныхь / Комитатѡвъ Асесоромъ / Судейскія [ ]аббли.** На л. 3б новом руком: **съи wхтои|х| сѣтѣшаго митрополита скопьскаг[о]/кѵ|р| ѳєѡфана** (преко записа налепљен је комад хартије).

Историјат. Књига је преинвентарисана 1. марта 1933. године. У старом инвентару заведена је 15. априла 1929, под бројем 19822.

Бр. 153, л. 218а

ТРИОДИОН (ТРИОД ЦВЕТНИ) ИЗ 1648-1649. ГОДИНЕ

Трговиште: Јелена Влашка, Јован Светогорац и Прока типарник, 7. јун 1649. године.

2°. 4, 1-32, 32-404, [1] л. (=410 л.).[44] Илустрације. Грб. Оквир на насловној страни. Заставице. Виньете. Иницијали.

Насловна страна: Тріѡдіон, си єстъ трипѣснецъ, сѵ́тои Великои Пѵ́тдесѧницы пентикостаріон, єже єстъ пѵ́десѧница нареченыи ѿ двою пи|с|менѹ́ сею, ѫ ѧ. по ѡбычаю и Бл҃говолномѹ́ рачєнїю сръбскаго наро|д|а ѡпа|с|нѡ изчицєнныи. Повелѣнїє|м| и и|ж|дивенїє|м Кнѵ́гины єлены ... сѹ́прѹ́жницы ... госп|д|ра Іѡ Ма|т|ѳ́ѳ́а Басарабы въ господаскои и|х| тѵпографїи ѣаже в' сто|л|ечно|м| гра|д|ѣ Тєрговици. Въ лѣто бытїа мїра ,ѕр҃нѕ. (=7157) ѿ рож(дьства) хв҃а ,ах҃м҃ѳ (=1649). *Из поговора*: ... Начѧтаже бы|с|(ть) печатитисѧ Сеѧ ... книга тріѡ|д| цвѣтнаа. въ ... градѣ тръговици. въ лѣто бытїа мїра ,ѕр҃нѳ. Спсенїаже мїра. ,ах҃ми. м|с|ца мартїа, въ ѯ҃ѕ. дн҃ь ... съвръшенаже бы|с|(ть), въ лѣто бытїа мїра ,ѕр҃нѕ. спсенїаже мїра ,ах҃мѳ . индіктіѡна ,в҃. м|с|ца їюнїа, въ ѕ҃. дн҃ь ... крѹ́гъ слнцѹ́ ,ѕ҃і. алѹ́ны ,г҃і. клю|ч| пасхи ,г. єпахта лѣтѹ́ ,ѕ҃. въ ѕ҃итое лѣто ... дръжавы г|с|дара ... выше именитагѡ ... Трѹ́дих'же сѧ осемъ съписанїи, аѕъ ... Іѡаннъ іеромонах', Сѵ́тогорец'. ѿ босны, ѿ мѣста каме|н|градъ. монастыра же гомиѡници ... трѹ́дившесѧ осемъ дѣлѣ, Прока тѵпарникъ съ въсѣми прочими своими трѹ́долюбци ...(л. [1а]).

Каратајев 1861, 591; Каратајев 1883, 658; Бијану-Ходош-Симонеску 1903-1944, 55.

154. Р Ћр IV 7.1 (Р Рм IV 1.1.1; РР Ћир IV 6.1.1; РР Ћир 6.1.1; Р IV 202/II) - 48315

1-4, 1-32, 32-404, [1] л. (=410 л.) 307x200 мм. Примерак је комплетан, доста добро очуван. Мања оштећења хартије су рестаурисана.

---

[44] Оба примерка Библиотеке Матице српске у другом нумерисаном низу имају по 405 листова јер је број 32 поновљен. Такође, у оба примерка примећен је велик број грешака у фолијацији.

Илустрације: л. 4б (у првом нумерисаном низу) Крст са криптограмом).

Грб: л. 1б (у првом нумерисаном низу).

Заставице: л. 1а (Христ, Св. Павле и Св. Матеј), 16а, 16б, 125б, 145а, 146б, 155б, 172б, 196б, 226б, 241б, 260б, 284а, 284б, 303а, 303б, 319а, 341б, 349а, 381а, [1а], [1б].

Особеност примерка. На л. 61б и 62а нису одштампана црвена слова на маргинама, а на л. 169б и 170а изостављено је штампање црвеним.

Повез. Дашчице, величине 310x205 мм, обложене су мрком кожом са златотиском. Хрбат са четири ребра, такође је богато украшен. На хрпту је утиснуто и **пентикостарь**. Обе копче су изгубљене. Мање рупе на кожи покрпљене су новом кожом одговарајуће боје. Рез је плаве боје.

Записи. На л. 232а и 329а потпис **N. Boldwin** из 1896. године. На непагинираном листу на крају књиге (тј. на листу са поговором): Aceaste petekostar jast ă bsierec (!) Karam Sabeşulu fid hramul S. Joan 1744 (Овај пентикостар припада цркви у Карам Себешу, храму Светог Јована 1744). Испод тога, другом руком: Aceasta carte este a măn Ştefan Popovič dî Karam Sebeş (Ова књига је Стефана Поповића из Карам Себеша).

Историјат. Књига је купљена од породице г. Јована Вујића из Сенте. У инвентар Библиотеке унесена је 4. октобра 1948. године.

155. Р Ђр IV 7.2 (Р Рм IV 1.1.1; РР Ђир IV 6.1.2; Р IV 202/I; 216 А 10) - 34780

354 л. 287x180 мм. Примерак је непотпун, недостаје: 4 прелиминарна листа и 196-199, 353-359, 364-404, [1]. На појединим листовима недостају већи или мањи делови са текстом. Књига је рестаурисана.

Заставице: л. 1а (Христ, Св. Павле и Св. Матеј), 16а, 16б, 125б, 145а, 146б, 155б, 172б, 226б, 241б, 260б, 284а, 284б, 303а, 303б, 319а, 341б, 349а.

Повез. Дашчице величине 284x185 мм обложене су тамномрком кожом богато орнаментираном. Приликом рестаурације књиге рупе на кожи попуњене су парчићима нове црвенкасте коже. Обе копче недостају.

Записи. На л. 174а-180а запис је делимично оштећен опсецањем књиге: **Сїю Книгу Глаголемїю Пентѵкостаръ / Цр҃кве Храма вознесенія Г҃с҃ [ ] / Шурїанѹ кѹпих Іоанъ божинъ/ Епитропь за цр҃ковне Новце ѿ Іерея / Sѵмеона Пароха долачкогъ С҃тои цр҃кви / 779 лѣта / [ ].**

Печати. На л. 1а део печата, вероватно Српска православна црквена општина у Шурјану.

Историјат. На предлог Глише Мирковића, књига је са Црквеном општином у Шурјану мењана за свештеничку одежду, са још две старе српске штампане књиге, 1936. године. У инвентар је унесена 16. октобра 1936. године.

ПСАЛТИР С ПОСЛЕДОВАЊЕМ ИЗ 1650. ГОДИНЕ

Дуго Поље: Матеј Басараба, јеромонах Дионисије еклисарх, Преда Станчевић, 1650. година.
4°. 172 л. Заставице. Иницијали.

Из поговора: Напечатана быс|т|(ь) сїѧ Книга ... ѱалтиръ, При дръжавѣ Велика|г|(о) Г|с|пдара Iw Мадеа Басараба и ... Стефана ... Архїеп|с|па, Митрополита Тръговецкаго ... въ Тѵпографїи ... Мелхїседека Іеромонаха, Пръваго Ігоѵмена великїа wбителы длъгополскїа, храма Оѵспенїа Прест҃ыа вл|д|чца нш҃еа Бц҃а, и пр|с|но Дв҃ы Мр҃їи. въ Лето ѿ Създанїа мира ,ҁр҃ни. (=7158) а ѿ Въплъщенїа Бг҃а слова, ,а҃х҃н. (=1650), М|с|ца Марта, к҃д, днѧ. Смѣренныи Іеромонахъ Дїонѵсїе еклисїархъ, Коректоръ. Малѣишїи въ тѵпографїи Преда Станчеви|ч|, ѿ длъгополѧ (=1728).[45]

Каратајев 1861, 596; Каратајев 1883, 667; Бијану-Ходош-Симонеску 1903-1944, 58.

156. **Р Ћр I 7.1 - 534610**

167 л. 160x122 мм. Примерак је непотпун, недостају листови 1-4, 69-72, 120, 161, 167-172. Од л. 64 сачуван је мањи фрагмент а од л. 69-72 само одерци. На појединим листовима недостају већи или мањи делови са текстом. На резу су видљиви трагови горења.

Заставице. Поред заставица на почетку већих целина: 108б, 153а, 163а, присутан је велик број ситнијих заставица у тексту: 5а, 10а, 16а, 22а, 34а, 40а, 45а, 50а, 56а, 63а, 68а, 73а, 78а, 83а, 87а, 93б, 98а, 103б, 108а, 119а, 119б, 121а, 122а, 123а, 125а, 127а, 128а, 128б, 130а, 131а, 131б, 133а, 134а, 135б, 137а, 138а, 139б, 140а, 141а, 142б, 144а, 146а, 148а, 149а, 152а, 161б.

Повез. Дашчице, величине 165x125 мм, обложене су доста оштећеном тамномрком кожом. Орнамент је скоро потпуно излизан.

---

[45] Текст дат према *Каратајев 1883*, 667.

Хрбат има четири ребра. Од копчи су сачувани само метални шиљци на горњој корици.

Записи. На листу залепљеном на унутрашњу страну горње корице: **ѯде вопїсаше се / ктори белиградски во монастир пецки / дрѹгѹ работѹ немахо / безпослицѹ има / даркахо / читателѹ / прочитан сию / книгѹ глаголеми ѱалтиръ.** На л. 38а запис је нешто оштећен обрезивањем књиге: **рибници и таде се манастїръ тог ра|д|и девичъ игѹманъ гера[ ] / при[ ] и п[ ].** Истом руком на л. 134а: **[ ] ѯна ка|д|ъ дошо ѹ манастиръ девичъ и таде се по гра[ ].** На л. 51б: **книга радосава ш[ ].** На л. 107б: **село сінае.** Испод тога, другом руком: **село киево писа / синадинъ пй и два / аръшина сѹкна.** На л. 152б: **ведомо да есть сиа книга / глаголеми ѱалтирь како е / кѹпень ѡ(т) тѹрьчина ѯа п / кѹпи го попь герѹша ѡ бери/мерьци въ лето ѯрѕ** (=7190, тј. 1682) **/ писа сие писание попь / стоичо тогаа седеше і го / лета та мала їаковова / кьциа тогаа дхь бе ше ста / петка и понов[ ]** (друга половина записа је писана тајнописом).

Печати. На л. 21б нечитак печат.

Историјат. Књига је купљена у Антикварници Матице српске у Новом Саду. У инвентар је унесена 6. маја 1981. године.

Бр. 156, л. 108б

КРМЧИЈА (КОРМЧАЯ) ИЗ 1653. ГОДИНЕ

Москва: цар и велики кнез Алексеј, патријарх московски Никон, »Печатни двор«, 15. јуни 1653. године.[46]
2°. 37, 62, 679, 16 л.[47] Заставице. Иницијали.

Сие сказание о патриарше поставлении, како изволением Божиим в велицей Руссии, в царствующем граде Москве, в Соборной апостолстей церкви, превысокий патриаршеский престол устроися, напечатано в книгу в правила святых апостол и святых отец, по благословению великаго господня святеишаго Никона ... патриарха московскаго всея великия Руссии, в лета 7161 го, июня, в. 3. день (л. 37б).

Каратајев 1861, 633.

157. **Р Ђр IV 3.1 (Р IV 5030; РР Ђр IV 3.1.1) - 203958**

2-37, [1], 1/2/3/4/5 (ово је 1. л. у низу 1-60, са нумерацијом а̄ б̄ в̄ г̄ д̄ є̄), 6-58, 56-60, [1], 1-84, 84-389 (у нумерисању листова 348-389 начињено је више грешака, а број листова је за десет мањи од последње цифре, тј. износи 379), 400-417, 419-562, 562-641, 642-645, 648-679 (=755) л. 290x186

---

[46] Подаци о књизи налазе се на листовима 646-647, који недостају у примерку Библиотеке Матице српске. Овде у опису издања они су наведени према расположивим изворима: *Каратајев 186*1, 633; С.О. Петров, *Славянские книги кирилловской печати XV-XVIII в,* Киев 1958, 198; А.С. Зернова, *Книги кирилловской печати изданные в Москве в XVI-VII веках*, Москва 1958, 248; И.В. Поздеева, Н.Д. Кашкарова, М.М.Леренман, *Каталог книг кириллической печати XV-XVII в.в.,* Москва 1980, 494. Књига је почела да се штампа у време патријарха Јосифа, а завршена је у време патријарха Никона *(в. Памятники славяно-русского книгопечатания (Старопечатные книги), Антикварный каталог*, Но 29, Москва 1933, бр.75). Према С.О. Петров, *Славянские книги...*198, ово је 2. издање, а према *Антикварный каталог...* бр. 71 и 75, то је 3. издање књиге.

[47] Листови комплетног примерка дати су према *Каратајев 1861*, 633. У каталогу С.О. Петров, *Славянские книги* ... 198, комплетни примерак има следеће листове: 37, [1], 60, [1], 679, 16 (=794) л. У опису А.С. Зернова, *Книги кирилловской печати...* 248, садржани су следећи листови: 1-37, 1 нн., 1/2/3/4/5, 6-58, 56-60, 1 нн., 1-84, 84-173, 173, 174-389, 400-417, 419-562, 562-641, 1-16, 642-679=787 л.л.

мм. Примерак је непотпун. Према Каратајеву 1861 и С.О. Петрову, недостаје: л. 1. првог нумерисаног низа, л. 646-647 трећег нумерисаног низа и л. 1-16.[48] По опису А.С. Зернове, листови 1-16 су без нумерације, а налазе се између л. 641 и 642. У том опису садржан је и 1 празан лист на почетку књиге, а такође постоје још два узастопна листа са бројем 173 (између л. 173 и 174), којих у примерку Библиотеке Матице српске нема.[49] Листови 8 и 9 првог низа погрешно су увезани приликом преповезивања књиге (7, 9, 8). Појединим листовима недостају мањи делови, али је текст углавном сачуван. Књига је рестаурисана.

Заставице: л. 7а, 25б првог низа, л. 1а, 21б, 26а, 56а другог низа, л. 1а, 25а, 27а, 30а, 31а, 41б, 52а, 57б, 62а, 72а, 85а, 89а, 93а, 107а, 116а, 172б, 174а, 208а, 218а, 222а, 224а, 250а, 251б, 259б, 276а, 293б, 300б, 306б, 334а, 357а, 363а, 372а, 327а (тј. 378а), 339а, (тј. 390а), 404а (тј. 394а), 494а (тј. 483а), 521а (тј. 510а), 525а,б (тј. 514а,б), 529а (тј. 518а), 538б (тј. 527б), 541б (тј. 530б), 548 (тј. 537б), 552б (тј. 541б), 567б (557б), 577а (тј. 567а), 583а (тј. 573а), 587а (577а), 595а (тј. 585а), 596б (тј. 586б), 601б (тј. 591б), 606а (тј. 596а), 614а (тј. 604а), 615б (тј. 605б), 634а (624а), 637а (627а), 642а (632а), 648а (тј. 638а) трећег низа.

Повез. Дашчице закошених рубова према унутрашњој страни, обложене су мркоцрвенкастом кожом, различито украшеном на предњој и задњој страни. Оштећени делови су поправљани, убацивањем комадића новије коже. Величина корица је 318x215 мм. На хрпту је пет ребара. Постоје две рестаурисане копче.

Записи. На л. 2а: **Кꙋпи Сїю Книгꙋ За себе и свою црковъ.** На предњим странама л. 7-24 (нова рука): **Сиѧ Книга Зовоми Правило Сѣтихъ апо|с|толъ / И сти|х| ѡц҃ъ / Васеле|н|ски / И Поме|с|нихъ / Саборовъ / Васехъ / ѡсѵ҇ѧенаго / Г|с|на Г|с|на / Вике|н|тіѧ / Попоѵи|ч|а / Право|с|лавнаго / Ар'|х|іепископа / И Митрополита / Васемъ Ср'бле|м|ъ / ѡбретаюѵимъ |с|е / Подъ вла|с|тию.** На л. 25а истом руком: **Сѣаго ри|м| скаго цесара: / По|д|писа |с|е м|с|ца фе|вр|(ара) / Ва вароши Стианьдреи / ⍺ѱ҃ѳ҃ѧ 1718** (преко арапског броја 8 написан је број 9) / **Сию Книгꙋ Подарова|л|ъ Мнѣ на Слꙋжбꙋ г|с|нь Владика / Ске|н|дериски Ки|р| данилъ : / писа ѱѵѧ** (=718).

Историјат. Књига је заведена у инвентар Библиотеке Матице српске 25. марта 1959. са напоменом да је купљена од Шиме и Стевана из Новог Сада.

---

[48] В. нап. 47.

[49] В. нап. 47.

ЕВХОЛОГИОН (МОЛИТВОСЛОВ, ТРЕБНИК) ИЗ 1662. ГОДИНЕ

Москва: цар и велики кнез Алексије Михаилович, »Печатни двор«, 24. фебруар 1662. године.

8°. 4, 1-285, 285-364 (=369) л. Заставице. Виньете. Иницијали. Оквир на свакој страни.

Са насловне стране: **Евхологий си есть Молитвослов или Требник. Напечатася повелением великаго государя царя и великаго князя Алексия Михаиловича ... Благословением же преосвященных митрополитов и архиепископов и епископов и всего освященнаго собора междупатриаршества. В лето от создания мира 7170. А от еже поплоти рождества Исуса Христа 1662, индикта 15, месяца февруара, 24 день.**

Каратајев 1861, 713.

158. Р Ђр I 1.1 (РР Ђр II 1.1.1) - 330813

1-4, 1-285, 285-356 (=361) л. 147x93 мм. Примерак је непотпун, недостају листови 357-364.[50] Погрешно су увезани листови 270-272 (269, 272, 271, 270). Поједини листови су делимично оштећени. Књига је поправљана и крпљена.

Заставице: л. 2а првог низа, л. 1а, 11а, 40а, 47б, 54а, 65а, 69а, 88б, 129а, 174б, 261а, 266б, 272а, 283а, 325а, 348б другог низа.

Особеност примерка. На л. 80 нумерација је изостала. Лист 160 погрешно је означен као лист 151. Број 285 долази на два узастопна листа.

Повез. Дашчице закошених рубова према унутрашњој страни обложене су смеђоцрвенкастом орнаментираном кожом, различито украшеном на предњој и задњој страни. Кожа је излизана и на неким

---

[50] Комплетност примерка утврђена је према: А. С. Зернова, *Книги кирилловской печати*... 295.

местима оштећена. Величина корица је 158x107 мм. Сачувани су остаци двеју копчи.

Записи. На унутрашњој страни предње корице: **изъ Книгъ / Манꙋила Малешевича кꙋ:/пихь. За 3f 30 m / в Бꙋдимѣ 1802.** На предњим странама л. 1-12 континуирани запис, прекривен комадићима хартије: **сїа / книга / требникъ / попа / авесалома / милешевца / лето ҃зрпе** (=7185, тј. 1677) / **м|с|ца нюлиа / тог|д|а поиде / на послꙋшанїе / бꙋ молившꙋ / при иг|ꙋ|менꙋ / андонїа.** На л. 12б-15а континуирани запис: **сїа книга / попа висарїѡна / милешевца / даде мꙋ є проиг|ꙋ|менъ аз҃ентїе летѡ / ҃з҃р҃ч҃є** (=7195, тј. 1687). На прва два празна листа на крају књиге, додатих приликом преповезивања књиге, исписане су неке молитве.

Историјат. Књига је купљена у Антикварници Матице српске у Новом Саду и заведена је у инвентар Библиотеке Матице српске 7. новембра 1969. године.

ЄѴХОЛО́ГІѢ
Сиесть мѢтѳословъ ,
или трѳбникъ .
Напечата́тасѧ, Повелѣ́
нїемъ Велїкагѡ гдр҃а
ца́ря и Велїкагѡ кнѧ́
зя Але́ѯѣя Міха́иловича ,
всеѧ Велїкїя , и ма́
лыя, и бѣ́лыя рѡссїи
самодержца . в цр҃твꙋ
ющѣмъ Велїко́мъ гра́дѣ
москвѣ . Въ шестóе
надесѧть лѣ́то .

Бр. 158, л. 1а

МЕСИЈА ПРАВЕДНИ (МЕССИЯ ПРАВДИВЫЙ) ЈОАНИКИЈА ГАЉАТОВСКОГ ИЗ 1669. ГОДИНЕ

Кијев: штампарија Кијевопечерске лавре, 1669. година.
4°. [18], 429, [5] (=452) л. Илустрације. Грбови. Заставице. Виньете. Иницијали. Оквир на свакој страни.

Са насловне стране: **Месия правдивый ... от ... Иоаникия Галятовского, архимандриты Чернеговского, з типографии Киевопечерской, рокѵ 1669.**

Каратајев 1861, 768.

159. **Р Ћр II 2.1 (Р II 5001) - 193297**

[18], 429, [5] (=452) л. 192x144 мм. Примерак је потпун. Поједини листови су делимично оштећени, али је текст сачуван. Књига је преповезивана.

Илустрације: л. 278б Христос разговара са Самаријанком.

Грбови: л. [1б] Грб Месије праведног; л. [4а] Двоглави орао, државни грб.

Заставице: л. [2а], [10а], [17а], 1а, 279а, 429б, [1а].

Особеност примерка. У нумерацији листова срећу се грешке: л. 40 означен је као л. 39, л. 200 као 180, л. 383 као 384, л. 384 као 385, л. 386 као 387, л. 388 као 389, л. 390 као 391. На л. 392 уместо ознаке **тѷв** стоји **тѷва**.

Повез. Дашчице закошених рубова према унутрашњој страни обложене су смеђом глатком кожом. Две утиснуте паралелне линије (размак међу њима је мали) уоквирују обе корице. Величина корица је 202x155 мм. Хрбат има четири ребра, а кожа на њему је орнаментирана.

Записи. На полеђини 1. празног листа, који је накнадно додат, дат је списак у две колоне о »великим«, »средњим« и »малим књигама«. На полеђини 4. ненумерисаног листа на крају књиге: **Сїю Книгѵ / називаемѵю / Месиа кѵпи / а, за 6 f. / а иже по|д|писа|в|ши / Арсенїй Живковичь /**

Прото(по)пъ Сеге|д|(ински). На л. 151а: **Прочтохь Азь П(авелъ) Нешко[вичь] 1798 мај.** На л. 210а истом руком: **Зри бисть на про:/ читанію у мнѣ. / 1798 и прочтохь. / [ю]. Азь Павелъ Нешковичь.** На полеђини 5. ненумерисаног листа на крају књиге: **Сия Книга Есть Храма иже в Ново Садѣ. соборная. ста/гѡ / великомѹченика Хт̃ва / Георгия. по|д|писана Лѣта. Христова. 1798 месеца J[ѡѵ]на. 20. Па(велъ): Нешко[вичь].** На полеђини празног листа на крају књиге, који је накнадно додат: **знати се Кадъ наши / милитари: противъ / пара и францѹза / били ѡтишли и били више беча / 5 милѧ : а си[ ] / Ка[ ]хи, / и наши тогда доста / су бо а [ ] / противѹ Непријателa / и Капета|н| Ш̣ерба тогда ухваће|н|: и гласъ бѣ / да е и Капета|н| Лазаръ / Вѹич ухваће|н| / м|с|ца ѡк(томвра) 22-гѡ приде / гласъ 17[4]1.**

Историјат. Књига је купљена од Свет. Јовића из Новог Сада и заведена је у инвентар Библиотеке Матице српске 29. октобра 1957. године.

Бр. 159, л. [4б] на крају књиге

ОБЕД ДУШЕВНИ (ОБЕД ДУШЕВНЫЙ) СИМЕОНА ПОЛОЦКОГ ИЗ 1681. ГОДИНЕ

Москва: цар и велики кнез Фјодор Алексејевич, патријарх московски Јоаким, штампарија »Верхњаја«, октобра 1681. године.

2°. [2], 20, 1-560, 560-688 (=711) л. Илустрације. Заставице. Виньете. Иницијали. Оквир на свакој страни.

Са насловне стране: **... Повелением благочестивейшаго великаго государя нашего Царя и великаго князя Феодора Алексиевича ... благословением же в духовном чину ... святейшаго кир Иоакима, патриарха московскаго и всея России книга Обед душевный ... его пособием и трудолюбием пречастнаго отца иеромонаха Симеона Полоцкаго, в царствующем граде Москве обитающаго, от создания мира, в лето 7184, уготованный. Издадеся в ... граде Москве, в типографии Верхней, в лето от сотворения мира 7190, от рождества же поплоти Бога слова 1681, индикта 5, месяца октоврия.**

Каратајев 1861, 881.

160. **Р Ђр IV 2.1 - 615214**

[1-2], 1-20, 1-560, 560-688 (=711) л. 308x200 мм. Примерак је потпун. Поједини листови су делимично оштећени, али је текст сачуван. Књига је поправљана и крпљена.

Илустрације: л. [2а] Исус Христос у средини, а око њега 15 сцена из Јеванђеља и Библије; л. [2б] Књиге на престолу.

Заставице: л. 5а, 11а првог нумерисаног низа, 1а, 6а, 12б, 18а, 25а, 31б, 37а, 43а, 48а, 53б, 59б, 65а, 71б, 77а, 83б, 89б, 96б, 103, 109а, 115а, 121а, 127б, 134а, 140б, 147б, 154а, 160а, 166а, 179а, 184а, 190б, 196а, 202а, 209а, 215б, 221а, 227а, 233а, 239б, 246а, 253а, 259б, 264б, 270б, 276б, 283б, 289б, 296а, 301а, 307б, 313а, 319а, 325а, 333а, 338б, 346б, 352б, 359б, 365а, 372а, 378б, 385а, 391а, 398а, 404б, 411б, 418б, 425б, 432а, 439а, 446а, 452б, 459б, 465б, 472а, 478б, 485а, 492б, 499б, 506а, 512а, 519б, 526а, 533б, 540а,

547б, 555а, 561а, 566а, 571б, 576б, 584а, 590б, 598а, 604а, 610б, 616б, 623б, 629а, 636а, 641б, 647б, 654а, 662а, 666б, 670б, 675б, 680б другог нумерисаног низа.

Особеност примерка. У фолијацији листова срећу се грешке: у другом нумерисаном низу број 560 долази на два узастопна листа, а уместо нумерације 562 стављен је број 561. На више листова нумерација је исправљена руком.

Повез. Дашчице закошених рубова према унутрашњој страни обложене су мркоцрвенкастом орнаментираном кожом, која је различито украшена на предњој и задњој страни. Величина корица је 325x210 мм. На хрпту је пет ребара. Сачувани су остаци двеју копчи.

Записи. На залепљеном листу уз предњу корицу: **Алеѯандеръ Калиничь.** На предњој страни празног листа на почетку књиге, који је накнадно додат: **Сія дш҃есп҃сателная Книга Зовома обѣдь дш҃ев. / Есть Цркве Паланачке Храма Рождества Ч҃с҃тнаго Славнаго / пророка претечи и Крстител[я] Г҃с҃дня Jоанна / дарована. Маромъ Ђурчића. лѣта Г҃с҃дня / 1766-о Ноемр(а) 10-о. При[ ] протопресвітерѵ / Стефанѵ Савв[и]чѵ Наместникѵ Саввѣ Маркови|ч|.** На доњим маргинама л. 1а-9а континуирани запис: **Сію / Книгѵ / Обѣдъ дѵшевныи / дарствовала / Марїа / Сѵпрѵга / Почившаго / Јереа Јоанна / Пароха / Јлочкаго / Цр'кви / Паланачкои / За вѣчитыи / Споменъ / Своихъ / Мертвыи|х| / 1766 Ное|м|(вра) 10-г.** На л. 93б: **Ex Libris Orientatis** (!) **Ecclesiae / Graeci n' uniti Ritus Sopronitatis Vetero / Valahkensis consecratae Martiritatis** (!) **diei / Sanci Joanis Jez.[xti] Baptistae [adscimtusa] per me Julium Vetero Juttakhan** (Из књига Источне цркве грчке, несједињеног обреда, из Шопрона, старовлашког смера, страдалника Божијих, светог Јована Исуса Христа Крститеља са знањем мене Јулија Старојутакона). На л. 94а истом руком: **Siem Parochum vero [ ] Podnis / V. Palancenem Demetrium Popovics anno 1819 Junij 18-a dien[ ]** (Овом пароху заиста [ ] Подничанину С. (Старо) Паланчанину Димитрију Поповићу године 1819. Јуна, 18. дана).

Историјат. Књига је заведена у инвентар Библиотеке Матице српске 16. априла 1986, са напоменом да је затечена у Библиотеци.

ТРЕБНИК ИЗ 1681. ГОДИНЕ

Унев: архимандрит Варлаама Шептицки, манастирска штампарија, 13. август 1681. године.

8°. [2], 256, [24?] (=282?) л.[51]

Са насловне стране: **Требник имеяи в себе Церковная последования иереем подобающая... тщанием ... Варлаама Шептицкого, архимандрита унивского. В ... Святой обители унивской типом изобразися, року 1681, месяца августа, 13.**

161. Р Ћр I 2.1 (Р I 5038; РР Ћр II 2.1.1) - 240574

[1-2], 1, 9-114, 119-256, [1-8, 10-22] (=268) л. 136x84 мм. Примерак је непотпун, недостају листови 2-8, 115-118, [9] и све после л. [22]. На последњој сачуваној страници почетак текста је: **до ча|с|ними сего свѣта...** а завршетак: ... **до половини бѣ за грѣхи**. Кустода испод тога је **нѡгѣ**. Књига је раније преповезивана и поправљана.

Илустрација: л. [1б] Крст са криптограмом.

Заставице: л. 1а нумерисаног низа, л. [1а] на крају књиге.

Виньете.

Иницијали.

Оквир на свакој страни.

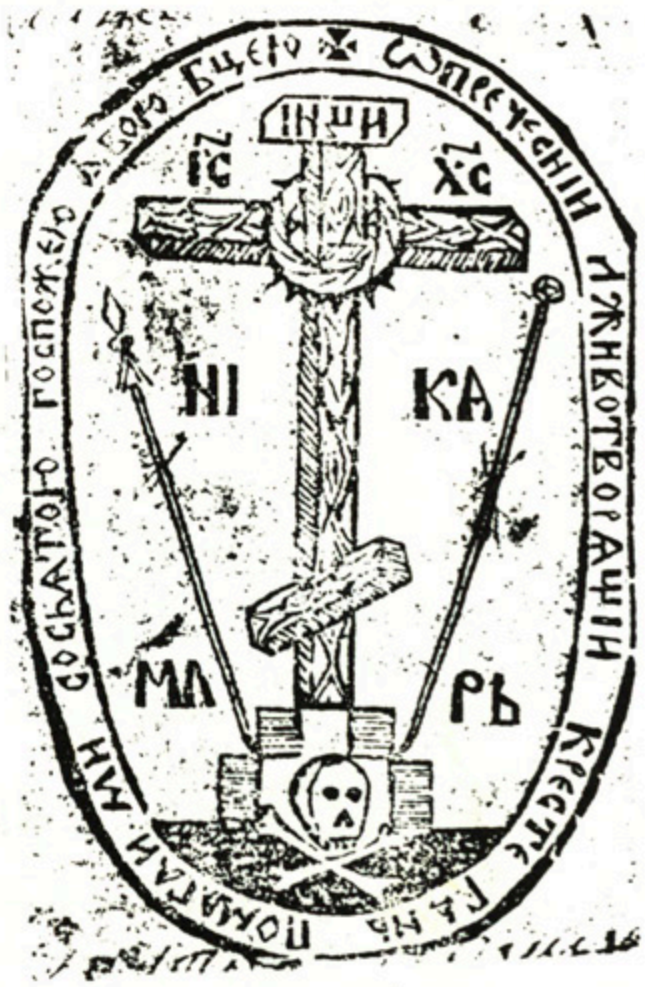
Повез. Дашчице закошених рубова према унутрашњој страни обложене су смеђоцрвенкастом кожом, која је различито украшена на предњој и задњој страни. Кожа је делимично излизана и оштећена. Величина корица је 143x91 мм. На хрпту су три ребра. Од копче, којом се књига по средини затварала, сачуван је само метални шиљак.

---

51 Од библиографија и каталога, који постоје у Библиотеци Матице српске, ово издање је описано само у каталогу: С.О. Петров, *Славянские книги...* 284. Примерак тог Каталога је некомплетан, у њему недостаје све после л. 256. Последња свешчица примерка Библиотеке Матице српске садржи 6 листова, па се може претпоставити да су у њој постојала још два листа, тј. л. [23-24] ненумерисаног низа.

Записи. На полеђини другог празног листа, додатог приликом преповезивања књиге: **Гєѡргїй Бїлла / Парохъ / 1850.**

Историјат. Књига је купљена од Љубише Имброновића из Новог Сада. У инвентар Библиотеке Матице српске заведена је 9. октобра 1963. године.

Бр. 161, л. [1б]

ОРОЛОГИОН (ЧАСОСЛОВ) ИЗ 1692. ГОДИНЕ

Лавов: штампарија Братства, 1692. година.
4.º [8], 276, 278 (=562) л.

Са насловне стране: **Орологион сиречь Часослов полуставный ... Тщанием же Братства при храме Успения Пречастыя Богоматере. В Лвове, в лето ... 1692.**

Каратајев 1861, 1025.

162. **Р Ћр II 1.1 (Р II 5025) - 28066**

[1-8], 1-276, 1-274 (=558) л. 172x140 мм. Примерак је непотпун, недостају листови 275-278 другог нумерисаног низа. Погрешно су увезани листови 121-122 (120, 123, 124, 121, 122, 125) и 189-192 (188, 193, 194, 195, 189, 190, 191, 192, 196) првог нумерисаног низа.

Илустрације: л. 262б Исус Христос у центру, а апостоли и јеванђелисти у оквиру илустрације. *Илустрација у тексту:* л. 276б.

Грб. На полеђини насловне стране Грб Кнежевства Лавова.

Заставице: л. 1а, 7б, 64а првог нумерисаног низа, л. 1а, 7б, 52а, 62а, 73а, 82б, 100а, 127б, 205а, 210б, 220а, 227а, 231б, 237а, 239б, 240а, 246а, 248б, 251а другог нумерисаног низа.

Виньете.

Иницијали.

Оквир на свакој страни.

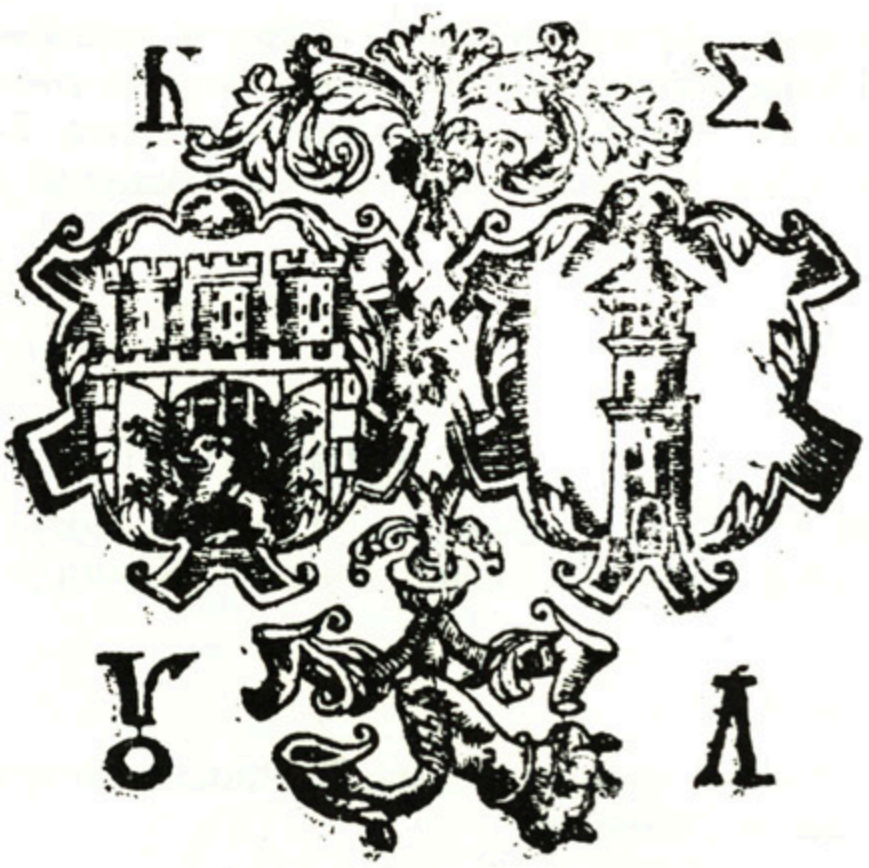
Особеност примерка. У означавању листова срећу се грешке: л. 274 првог низа нумерисан је као 275, л. 163 другог низа обележен је као 166, а л. 230 истог низа као 232. У првом низу нумерација изостаје на листовима: 3, 38, 126, 200, 255, 262, 268-270, а у другом низу без ознаке су листови: 6, 8, 28, 103, 156, 173, 178, 209, 220, 262, 265, 266.

Повез. Дашчице закошених рубова према унутрашњој страни обложене су новијом смеђоцрвенкастом кожом. На предњој и задњој страни, као и на хрпту, налепљени су делови старије смеђоцрвенкасте

коже, која има исте украсе са обе стране. Величина корица је 198x165 мм. На хрпту су три ребра. Књигу затварају две рестаурисане копче.

Записи. На л. 3б-8а континуирани запис претежно на румунском, а делимично и на црквенословенском језику (српске или руске редакције), који је доста нечитак. Запис је датиран 19. марта 1696. године, а казује да је књига дата попу за душу родитеља и деце. У запису се помињу имена: Марија, Зафира, Стана, Марко, Аница и Ана Марија.

Историјат. Књига је преинвентарисана 1. марта 1933. године. У старом инвентару заведена је 15. априла 1929, под бројем 19823.

Бр. 162, л. [1б]

КРАТКА АЗБУКВИЦА ПЕТРА КАНИЗИЈА ИЗ 1696. ГОДИНЕ

Трнава: штампарија Академије, 1696. година.
12°. [4], 42 л. Грб. Заставица. Виньете. Иницијали.

Насловна страна: **Кратка азбуквица и кратак керстјански католичански наук п. от Петра Канизија друштва имена Исусова сложен у славински језик. Притискан по милости ... господина кардинала Колонила остроногскога арцибискупа: У Тернави Типографија Академије. Лито Господње 1696.**

Кириловић 1950, 25.

163. **Р Ђр I 5.1 (РР Хр I 2.1.1) - 620799**

[4], 42 стр. 148x92 мм. Примерак је потпун, доста добро очуван. Поједини листови су обрезани скоро до текста. Књига је рестаурисана.

Грб: л. 1а.

Заставице: л. 2а.

Повез је картонски, новијег датума, са угловима и хрптом од платна. Димензије корица су 156x96 мм.

Записи. На насловној страни: **Марковичъ / Nіколаи.**

Историјат. Књига је у инвентар уведена 12. децембра 1986. године без података о начину набавке. У стару инвентарну књигу уписана је под бројем 45, што показује да је у Библиотеку дошла пре 1906. године.

РЕГИСТРИ

РЕГИСТАР НАСЛОВА КЊИГА

Антологион (Празнични минеј) 149, 150, 151, 152
Евангелион 142
Евхологион (Молитвослов, Требник) 158
Зборник за путнике 8, 62, 109, 110
Исповједаоник 140
Јеванђеље учитељно (Евангелие учительное) 120
Књига о испосништву (Книга о постничестве) 138
Кратка азбуквица 163
Крмчија (Кормчая) 157
Месија праведни (Мессия правдивый) 159
Молитвеник (Требник) 7, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 49, 50, 51, 52, 53, 121, 122, 123, 141
Нови завет са Псалтиром 139
Обед душевни (Обед душевный) 160
Октоих 153
Октоих петогласник 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 45, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94
Октоих првогласник 1
Орологион (Часослов) 162
Офичије 130
Празнични минеј (Саборник) 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, (90), 137
Псалтир 63
Псалтир с последованьем 4, 5, 6, 46, 47, 48, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 87, 100, 117, 118, 119, (119), 143, 144, 145, 146, 147, 148, 156
Служабник 2, 3, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, (100), 124, 125, 126, 127, 128, 129, 132, 133, 134, 135, 136
Требник 161
Триод посни 95, 96, 97, 98, 99, 131
Триод цветни 104, 105, 106, 107, 108, 111, 112, 113, 114, 115, 116
Триодион (Триод цветни) 154, 155
Четворојеванђеље 64, 65, 66, 67, 68, 101, 102, 103

РЕГИСТАР МЕСТА ИЗДАЊА СА ШТАМПАРИЈАМА

Београд

Штампарија Тројана Гундулића

Четворојеванђеље 1552. 64, 65, 66, 67, 68

Брашов

Триод посни 1578. 131

Венеција

Штампарија Божидара Вуковића

Служабник 1519 (1520?) 2, 3
Псалтир с последованьем 1519-1520. 4, 5
Зборник за путнике 1536. 8
Октоих петогласник 1537. 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17
Празнични минеј (Саборник) 1538. 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, (90)
Молитвеник (Требник) 1538-40. 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44

Штампарија Виђенца Вуковића

Псалтир с последованьем 1546. 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61
Зборник за путнике 1547. 62
Служабник 1554. 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, (100)
Октоих петогласник око 1560. 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94
Псалтир с последованьем 1561. 100, (119)
Триод посни 1561, изд. Стефана од Скадра 95, 96, 97, 98, 99
Триод цветни 1563, изд. Стефана од Скадра 104, 105, 106, 107, 108 (?)
Зборник за путнике (Часловац) 1566. 109, 110

Штампарија Јеролима Загуровића

Псалтир с последованьем 1570. 117, 118, 119
Молитвеник (Требник) 1570. 121, 122, 123
Служабник око 1570. 124, 125, 126, 127, 128, 129 (?)
Служабник око 1580. 132, 133, 134, 135, 136 (?)

Јаков де Баром и Амброзио Корсо

Офичије 1571. 130

Штампарија Бартоломеа Ђинамија

Псалтир с последованьем 1638. 143, 144, 145, 146, 147, 148

Вилна

Штампарија Братства

Нови завет са Псалтиром 1623. 139

Горажде

Штампарија Божидара Горажданина

Псалтир с последованьем 1521. 6
Молитвеник (Требник) 1523. 7

Грачаница

Штампарија манастира

Октоих петогласник 1539. 45

Дуго Поље

Штампарија манастира

Молитвеник (Требник) 1635. 141
Антологион (Празнични минеј) 1643. 149, 150, 151, 152
Псалтир с последованьем 1650. 156

Заблудов

Штампари Иван Фјодоров и Петар Тимофејев Мстиславец

Јеванђеље учително (Евангелие учительное) 1569. 120

Кијев

Штампарија Печерске лавре

Месија праведни (Мессия правдивый) Јоаникија Гаљатовског 1669. 159

Лавов

Штампарија Братства

Евангелион 1636. 142
Октоих 1644. 153
Орологион (Часослов) 1692. 162

Милешева

Штампарија манастира

Псалтир с последованьем 1544. 46, 47, 48
Молитвеник (Требник) 1546. 49, 50, 51, 52, 53
Псалтир с последованьем 1557. 87

Москва

»Печатни двор«

Крмчија (Кормчая) 1653. 157
Евхологион (Молитвослов, Требник) 1662. 158

Штампарија »Верхњаја«

Обед душевни (Обед душевный) Симеона Полоцког 1681. 160

Мркшина црква

Штампарија манастира

Четворојеванђеље 1562. 101, 102, 103
Триод цветни 1566. 111, 112, 113, 114, 115, 116

Острог

Штампар Петар Тимофејев Мстиславец

Књига о испосништву (Книга о постничестве) Василија Великог 1594. 138

Рим

Штампарија Конгрегације за пропаганду вере

Исповједаоник Стјепана Матијевића Солињанина 1630. 140

Сас Себеш

Празнични минеј (Саборник) 1580. 137

Скадар

Триод цветни 1563. 104, 105, 106, 107, 108

Трговиште

Триодион (Триод цветни) 1684-1649. 154, 155

Трнава

Штампарија Академије

Кратка азбуквица Петра Канизија 1696. 163

Унев – Украјина

Штампарија манастира

Требник 1681. 161

Цетиње (?)

Штампарија Ђурђа Црнојевића

Октоих првогласник (1493-1494) 1

Непознато место и штампарија

Псалтир око 1550. 63

РЕГИСТАР ИМЕНА АУТОРА, ИЗДАВАЧА, ШТАМПАРА И ЛИЦА ПОМЕНУТИХ У ОПИСИМА ИЗДАЊА

Александар, румунски војвода, по његовом налогу штампана књига 131
Алексеј Михаилович (Алексей Михаилович), руски цар, по његовом налогу штампана књига 157, 158

Басараба, Јелена, румунска кнегиња, по њеном налогу штампана књига 154, 155
Басараба, Матеј, румунски војвода, за његове владе штампана књига 154, 156; по његовом налогу штампана књига 141, 149, 150, 151, 152
Батори, Криштоф, војвода ердељски, за његове владе штампана књига 137
Божидар Горажданин, оснивач штампарије 6, 7

Василије Велики, архиепископ Кесаријски, аутор 138
Вербицки, Тимотеј Александрович, штампар 141
Вуковић, Божидар, власник штампарије и издавач 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44
Вуковић, Вићенцо, власник штампарије и издавач 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100 ; власник штампарије 104, 105, 106, 107, 108

Гундулић, Тројан, власник штампарије и издавач 64, 65, 66, 67, 68

Дамјан, дијак, штампар 49, 50, 51, 52, 53
Данил, игуман у Милешеви, по његовом налогу штампана књига 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 87
Димитрије, штампар 45
Дионисије Еклисарх, јеромонах, коректор 156
Дмитровић, Радиша, власник штампарије и издавач 64, 65, 66, 67, 68

Ђенадије, митрополит ердељски, по његовом налогу штампана књига 137
Ђинами, Бартоломео, издавач 143, 144, 145, 146, 147, 148

Живко, поп, штампар 111, 112, 113, 114, 115, 116

Загуровић, Јеролим, власник штампарије и издавач 117, 118, 119, 121, 122, 123, 124(?), 125(?), 126(?), 127(?), 128(?), 129(?); његова штампарија (?) 132, 133, 134, 135, 136
Занети, Камило, штампар 104, 105, 106, 107, 108

Иван Фјодоров (Иван Федоров), штампар 120

Јаков, де Баром, штампар 130
Јаков од Камене реке, издавач 109, 110
Јероним Панормитан 140
Јоаким Совелов (Иоаким Совелов), патријарх московски, с његовим благословом штампана књига 160
Јоаникиј Гаљатовски (Иоанникий Галятовский), архимандрит чернјиговског Елецког манастира, аутор књиге 159
Јован Светогорац, штампар 154, 155

Канизи, Петар, аутор 163
Колонил, кардинал, по његовој милости штампана књига 163
Кореси, ђакон, штампар 131, 137
Корсо, Амброзио 130

Крајков, Јаков из Софије, штампар 117, 118, 119, 121, 122, 123
Кунотович, Јован, штампар 149

Љубавић, Теодор, јеромонах, штампар 6, 7

Милан, штампар 49, 50, 51, 52, 53
Макарије, јеромонах, штампар 1
Мардарије, јеромонах, штампар 46, 47, 48, 64, 65, 66, 67, 68, 101, 102, 103, 111, 112, 113, 114, 115, 116
Матијевић, Стјепан, Солињанин, аутор 140
Мелхиседек, јеромонах, игуман 149, 150, 151, 152, 156
Михаил Слеска в. Слеска Михаил
Михна, румунски војвода, по његовом налогу штампана књига 131
Могила Петар в. Петар Могила
Мојсије, јеромонах, штампар 8, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36
Мстиславец Петар Тимофејев в. Петар Тимофејев Мстиславец

Никанор, митрополит новобрдски, по његовом налогу штампана књига 45
Никон, патријарх московски, с његовим благословом штампана књига 157

Острошки, Константин Константинович (Острожский, Константин Константинович), кнез, војвода кијевски, по његовом налогу штампана књига 138

Пахомије, јеромонах, штампар 2, 3, 4, 5
Петар Могила (Петр Семионович), митрополит кијевски, по његовом налогу штампана књига 142
Петар Тимофејев Мстиславец (Петр Тимофеев Мстиславец), штампар 120, 138
Полоцки, Симеон в. Симеон Полоцки
Прока, штампар 154, 155

Радоје, ђакон, штампар 7
Радул, дијак, штампар 111, 112, 113, 114, 115, 116

Симеон Полоцки (Самуил Емельянович Петровский-Ситнианович), аутор књиге 160
Слеска Михаил (Слезка Михаил), штампар 142
Станчевић, Преда, штампар 156
Стефан, јеромонах, штампар 149, 150, 151, 152
Стефан, митрополит трговишки 156
Стефан од Скадра, издавач 95, 96, 97, 98, 99, 104, 105, 106, 107, 108

Теодор, штампар 46, 47, 48

Фјодор Алексејевич (Федор Алексеевич), руски цар, по његовом налогу штампана књига 160
Фјодоров, Иван в. Иван Фјодоров

Хоткевич, Григориј Александрович (Ходкевич, Григорий Александрович), његовим средствима штампана књига 120

Црнојевић, Ђурађ, мецена 1

Шептицки, Варлаама (Шептицкий, Варлаама), архимандрит 161

РЕГИСТАР ЛИЧНИХ ИМЕНА У ЗАПИСИМА И ПЕЧАТИМА

АС, иницијали на крају записа (1803) 26
Авакумовић, Стефан в. Стефан Авакумовић
Авесалом, игуман милешевски, његова књига (1677) 158
Адам, поп, потписао се 46
Аћелија, помиње се у запису 121
Аксентије, проигуман милешевски, поклонио књигу попу Висариону (1687) 158
Алекса, родио се (1833) 77
Александар, потписао се 3
Александар, продао књигу 56
Ана, приложена књига за њену душу 47
Ана, помиње се у запису 89
Ана Марија, помен јој за душу 71
Ана Марија, помиње се у запису (1696) 162
Ангелија Мари[ ], помиње се у запису 112
Андоније, игуман милешевски, помиње се у запису (1677) 158
Андреј, свештеник, помиње се у запису 142
Анђелија, умрла (1780) 48
Анђелија, помиње се у запису 50
Анђелија Гоздарица, помен 50
Аница, помиње се у запису 125, (1692) 162
Антоније, помиње се у запису 117
Арон М[ ], помиње се у запису 141
Арсеније, поп, писао запис (1772) 3
Арсеније, поп, његова књига 135
Аћим, купио књигу 48

Баја, његова мерица (1784) 89
[Б]ака (?), држан сарандар њему и матери 121
Балта Павле, прота, његова књига 12
Бауха (?), Симо, помиње се у запису 121
Била, Георгиј, парох, потписао се (1850) 161
Богоје, помиње се у запису 112
Благоје, кнез из Кусића, помиње се у запису 99
Блаж, помен 118
Бласуловић, Јаков, поп, помиње се у запису 140
Богдановић, Лазар, протојерej, парох осечки, потписао се (1920) 88
Божин, Јован, епитроп, купио књигу (1779) 33, (1779) 155
Божица, жена Милинкова, помен 11
Бојана, помиње се у запису 125
Болдвин, Н., потписао се (1896) 154
Браћа Лазаревић (пише: Bratia Lazarius), потписали се 128
Брзак, Живко, купио гвожђе од Грујине жене 87
Бугрђија (?), помиње се у запису 125

Васа, дата му књига на годину дана 91
Васа, бирош, помиње се у запису 76
Васивалевич, Мишко, капетан, помиње се у запису 87
Васил, један од приложника књиге у манастир за мртве 50
Васил, помиње се у запису 125
Василиј, родио се (1809) 77
Василије, цртао руку на књизи 63
Василије, монах, потписао се 41
Василије, поп, дао у зајам (1770) 114
Василијевић, Јосиф, потписао се (1726) 71
Васиљиевић, Петар, учитељ, потписао се 150
Васко, поп, узео десет мерица жита у зајам (1784) 89
Веледраго (?), поклонио књигу 82
Веселин, помиње се у запису 50
Видосава, купљена јој књига за душу 114
Викентије Поповић Хаџи Лавић Јањевац, епископ будимски и митрополит, његова књига (1718) 157

Винка, попадија, купила књигу за своју душу и душу родитеља 136
Висарион, игуман милешевски, добио књигу на поклон (1687) 158
Владисављевић, Јоаникије в. Јоаникије Владисављевић
Владул, помиње се у запису 110
Властимир, родио се (1904) 41
Влка, помиње се у запису 110
Внина (?), помен 114
Војин, дужник 100
Војић, господарица 55
[В]оланов, Михаил, јеромонах, парох великогајски, помиње се у запису (1803) 153
Вудраг, купио књигу 114
Вуја, помен 78
Вуја[ ], поп, име у печату 100
Вуја, Николај, парох, потписао се 152
Вујаклић, Васил, јереј, потписао се 104
Вујана, купљена јој књига за душу 114
Вујана, кћи Лазарева, помен 50
Вујин, купио књигу 47
Вујић, Јоца, име у печату 130
Вујић, Лазар, капетан, ухваћен у бици с Французима (1741) 159
Вујић, Теша, његова књига 55
Вујица, помиње се у запису 125
Вујица, поп, његова књига 75
Вук(-а?), помиње се у запису 50
Вук, писао запис 87
Вук Шестица, поп, узео књигу 104
Вука, помиње се у запису 125
Вукадин Старац, купио књигу за своју душу 20
Вукасовић, Павел, потписао се 107
Вукашин, поп, његова књига 76
Вукман, брат Тривунов, помен 39
Вуков, Данило, потписао се 31
Вуковић, Божидар, помиње се у запису (1756) 100
Вукоја, помен 50
Вукоје, купљена му књига за душу 114
Вукосављевић, Александар, писао запис 67
Вукосављевић, Јаков, отац Александров, помиње се у запису 67
Вучина, откупио и приложио књигу с братом Иваном храму Св. Арханђела Михаила и Гаврила манастира Ковиља 64
Вучић, Вод[ ], жена Вучић Милена 5
Вучић, Милен, откупио књигу 5
Вучко, брат Лазарев, помен 50

Г[ ], писао запис 135
Г[ ]д[ ]чин, Михај, уписао се у поменик 65
Гвозден, један од приложника књиге у манастир за мртве 50
Гвозден, дужник 100
Гвозден, отац Вучинин и Иванов, положена му књига за душу 64
Гедеон Петровић, епископ бачки, помиње се у запису 99
Георгије, господин, помиње се у запису 107
Георгије, јеромонах, преко њега приложена књига у манастир (1762) 104
Георгије, јеромонах Комоговац, писао запис (1710) 93
Георгијевић, Давид, протопрезвитер, помиње се у запису 75
Герасим, игуман, дошао у манастир Девич 156
Герасим, јеромонах раванички, писао запис 107
Геруша, поп, купио књигу (1682) 156
Гојко, дужник 100
Глигорије, владика, кир, помиње се у запису 121
Григорија, поп, помиње се у запису 114
Григорије, помиње се у запису 2
Григорјев, његова књига 138
Гроздана Ангел[ ], помиње се у запису 112
Грујa, његова жена продала гвожђе 87
Грујa, поп, купљена му књига 85
Грујица, помиње се у запису 103
Грујица, поп (?), дужник 61

Даба, помиње се у запису 50
Давидов, Васа, потписао се (1877) 114
Дамјанов, Света, потписао се 150
Данил, име у запису (1650) 152
Данил, владика скадарски, даровао књигу Викентију Поповићу (1718) 157
Данил, капетан, његова књига (1819) 67
Данило, дао земљу за душу родитеља 90
Даница, родила се (1876) 141
Данковић, Маринко, граничар, потписао се 145
Данчул (?), помиње се у запису 70
Девил, Ђурађ, потписао се 128
Дима, његова књига 48
Димитрије, помиње се у запису (1895) 153
Димић, Паја, потписао се (1903) 89
Дмитар, потписао се (1691) 148
Дмитра, помиње се у запису 125
Доара, помен (1810) 149
Драган, помиње се у запису 110
Драгић(-ев?), Ђука, први сведок 19
Драгол, купљена му књига за душу 114
Драгоми[ ], помиње се у запису (1568) 54

Драгомиров (?), Сава, Грк или из Грка, помиње се у запису 41
Драгосављевић, Адам, његова књига (1831) 112 ; набавио књигу (1829) 115; потписао се (1844) 115
Дражета, ковач, дужник 61
Друва[ ], купљена му књига за душу 114
Дунка, купио књигу 56
Дупкашић, Јован, купио књигу попу Грују 85

Ђоковић, потписао се 103
Ђорђе, књига дата њему за душу 47
Ђорђевић, Ђока, потписао се (1910) 87
Ђурђе, помен 71
Ђурђија, помиње се у запису 82
Ђурић, [А], помиње се у запису 79

Емилија, родила се (1859) 141

Живан, помиње се у запису 48
Живан, поп, купио књигу (1720) 31
Живановић, Глигорије, потписао се 71
Живановић, Јован, помиње се у запису (1895) 153
Живко, помиње се у запису 10, (1664?) 87, 125
Живко, помен 78
Живко, брат Тривунов, помен 39
Живко, ћурчија, помиње се у запису 50
Живковић, Арсеније, протопоп сегедински, купио књигу 159
Живковић, Лазар, потписао се 87
Живковић, Симеин, потписао се 104
Живковић, Тодор, потписао се 81

Зафира, помиње се у запису (1696) 162
Захарија, помиње се у запису 56
Захарија, потписао се 100
Здравко, родио се (1902) 141

И. или Ј. П. К. П. П., прочитао књигу (1867) 52
Ива (мушко име), помиње се у запису 125
Иван, помиње се у запису 10
Иван, откупио и приложио књигу с братом Вучином храму Св. арханђела Михаила и Гаврила манастира Ковиља 64
Иван, уписао се у поменик 65
Иван, провизир бачки умро (1771) 89
Ивић, Алекса, име у печату 22, 69, 70, 74, 100, 101, 105, 113
Ивковић, Ђ., његова књига 143
Игњатије, отац (?) Страине Тубића, помиње се у запису 30
Илија, купљена му књига за душу 114
Иличић, Никанор, потписао се 141
Ирими[ ], син попа Првула, продао књигу (1660, 1662) 149
Исаија, дао земљу за душу родитеља 90

Јаков, помиње се у запису (1682) 156
Јаков, поп, његова књига 71
Јанко, помиње се у запису 50
Јанковић, Лазар, грешни, парох у Руми, писао запис (1815) 105
Јанковић, Сава, купио књигу за душу и за свој род (1826) 145
Јасна, помен 78
Је[ ]ди[к] (?), протеран у село Торањ 99
Јеврем, купио књигу за цркву Св. Кузмана и Дамјана у Футогу (1717) 79
Јела, госпођа, оправљена књига за њену душу (1580?) 18
Јелена, родила се (1852) 141
Јеремија, помиње се у запису 101
Јеринић, Глигорија (Григорија), син Ђурђа Јеринића, његова књига (1773) 10
Јеринић, Ђурђе, отац Григорије Јеринића, помиње се у запису (1773) 10
Јефена, помен 78
Јефрем Ст[ ], потписао се 91
Јоаким, поп, његова књига 146
Јоаникија, протопоп, помиње се у запису 99
Јоаникије Владисављевић, митрополит темишварски, писао запис (1721) 153
Јова, родио се (1847) 141
Јова, родио се (1856) 141
Јован, помиње се у запису 50
Јован, потпис 90
Јован, писао запис 97
Јован, помен 118, 142
Јован(-а?), помиње се у запису 125
Јован, оставио запис о проби пера 133
Јован, његова књига 143
Јован, име у запису (1650) 152
Јован [ ]оројев, помиње се у запису 104
Јован, ђакон, помиње се у запису 135
Јован, јеромонах, парох илочки, супруг Марије (Маре) Ћурчић помиње се у запису (1766) 160
Јован, јеромонах, име у печату 100
Јован, кир мајстор, оправио књигу (1580?) 18
Јован, ковач, дужник 61
Јован, патријарх пећки, посетио Рогатицу 92
Јован, поп, његова књига 99, 115
Јован, поп тарћински, његова књига (176?) 115
Јован, син (?) попа Радула, његова књига 143
Јован, ученик, његова књига 6

Јована, купљена јој књига за душу 114
Јованов, Аксентије, његова књига 10
Јовановић, Гаврило, поп, његова књига (1720) 95
Јовановић, Георгије, потписао се 127
Јовановић, Григорије, дијак, парох (х)умски, његова књига (1717) 8
Јовановић, Илија родом из Грубишног Поља, васпитан у селу Барна, писао запис (1731) 103
Јовановић, Јован, његова књига 132
Јовановић, Стефан, потписао се (1763) 93
Јовица, помен 50
Јовица, помиње се у запису 125

Калинић, Александар, потписао се 160
Канђа, помен 50
Капуцан (?), Јанош, уписао се у поменик 65
Ката, мати Аћимова, помиње се у запису 48
Ката, помен 78
Катарина, родила се (1880), умрла (1885) 141
Кижевић, Никола, учитељ, писао запис 33
Кнежевић, Јован, писао запис 104
Ковачевић, Јаков, писао запис; поклонио књигу Михаилу Продановићу 76
Којић, Сава, дао новац за женино подушје (1771) 89
Колар (?), Таћ[ ], потписао се 71
Комлен (или Комљен), дужник 100
Комлен (или Комљен), помиње се у запису 50
Комљенија, помиње се у запису 50
Корац[ ], Михаило, потписао се 128
Коста, помен 78
Коста Вавили[ ] 112
Костадин, помен (1810) 149
Костантин П[ ], потписао се (1787) 47
Коца, затворио цркву у Бачу злим језиком (1735) 114
Крачун, помен 118
Крестић, Арон, јеромонах, потписао се 67
Кризнин, Маноил Попович, писао запис 73
Кричковић, Максим, свештенопротојерej, кир, његова књига 104; приложио књигу (1762) 104
Крста, поп, одеде књигу (1706) 17
Крунић, Спасоје, потписао се 143
Кузма, помиње се у запису 116
Кумша, помен (1810) 149
Курцула, Радосав, трећи сведок 19

Лазар, помиње се у запису 50, (1664?) 87
Лазар, поп, купио књигу 56
Ларионо (?), оставио запис 138
Лауш, помен 78
Лауш, поп, примио књигу за душу (1634. или 1734) 111
Лаушевић, ђакон, писао запис (1792) 75
Лаушевић, Павле, ученик, потписао се (1758) 46
Лаушевић, Порфирије, ученик, из Крњешеваца, његова књига (1781) 46
Левкович, Олексej, са женом купио књигу 142
Леонтије, помен 142
Леополд II, римско-немачки цар, помиње се у запису 99
Логиновић, Јован, свештеник, помиње се у запису 99
Логиновић, Сава, добио чин свештеника 99
Лука, поп, његова књига 144

Љубинковић, Стефан, помиње се у запису 75

Ма[ ], његова књига 136
Макарије, ђакон, купљена од њега књига (1685) 139
Макарије, помиње се у запису 139
Макарије, архиепископ, патријарх пећки, помиње се у запису (1595) 92
Максим, помиње се у запису 2
Максим, родио се (1791) 77
Макшимо, поп, парохијан на Земунику, помиње се у запису 140
Мала, купљена му књига за душу 114
Мале, поп, поклонио књигу (1689) 71
Маленица, Петар, спахија великогајски, помиње се у запису (1803) 153
Малеш, дужник 61
Малешевић, Мануил, купио књигу (1802) 158
Манда, помиње се у запису 100
Манојло, дао књигу (1865?) 26
Мануил, писао запис (1660) 149
Мара, помиње се у запису 30, 48
Марија, дата јој књига за душу 47
Марија, родила се (1872), умрла (1875) 141
Марија, помен (1810) 149
Марија, помиње се у запису (1696) 162
Марија, баба из Мокрина, писала запис (1720) 95
Марија, ступила у брак с Гаврилом Марићем из Панчева (1838) 77
Марија, мати Вучине и Ивана, положена јој књига за душу 64
Марин, узео петнаест шиника жита 39

Маринко, брат Недељков, помиње се у запису 50
Маринковић, Прокопије, из Ирига, учитељ Порфирија Лаушевића (1781) 46
Марио, фра од Бугарске, из Софије, дужник 140
Марионцу (или Мериончу), Мојсе, продао књигу (1826), поклонио књигу (1828) 145
Марић, Гаврил, из Панчева, ступио у брак с Маријом (1838) 77
Мар[ ]ана, помиње се у запису 50
Марко, дужник 10
Марко, помен 39
Марко, помиње се у запису (1696) 162
Марко, поп из Чаталије, дао књигу у манастир 19
Марко, шранијар, дужник 61
Марковић, Крста, потписао се 55
Марковић, Николај, потписао се 163
Марковић, Сава, намесник паланачки, помиње се у запису 160
Марта Турчева, њена књига 10
Марта, помиње се у запису (1763) 89
Матаковић, Радован, купио књигу са мајком (1696) 105
Матеј, јеромонах манастира Бездина, писао запис 142
Маша, помиње се у запису 48
Машић, Гаврило, дужник 61
Меланија, жена Олексејева 142
Мехмед, цар турски, зацарио се (1595) 92
Миа (?), дужник (1717) 8
Миало, помен 118
Мијаило, поп, помиње се у запису 11
Мијат, затворио цркву у Бачу злим језиком (1735) 114
Мијатовић, дероњски кнез, помиње се у запису 114
Мијатовић, Гаврил, из Нових Карловаца, потписао се 97
Микула, приложена књига за његову душу 47
Микша, помиње се у запису 48
Миливој, син Лазарев, помен 50
Милинко, купио књигу цркви 9
Милинко, купио књигу за своју душу 11
Милинко, помен 78
Милица, с Вуком Радин[и]ком дала виноград манастиру Св. Благовештења 65
Милица, помен 78
Милица, помиње се у запису 125
Милован Ст., парох, његова књига 1
Милош, родио се (1844) 141
Милош, родио се (1878) 141
Милош Старовлашанин, господар, даровао књигу у манастир Бођани (1581) 39
Милутин, поп, један од власника књиге 21
Мира, помен 78
Мирко, помиње се у запису 10
Миров, Остоја, помиње се у запису 50
Миросав, помиње се у запису 121
Мит[а]ил, потписао се тајнописом 98
Митрофан, јеромонах, потписао се 101
Миха[ ], име у печату (1672) 100
Михаило, помен 74
Михаило, таћаџија, писао запис (1756) 100
Михаиловић, Георгије, његова књига 6; име у печату 37, 87, 89, 100, 131
Михаиловић, Јован, кир, помиње се у запису 104
Михал, помиње се у запису 48
Михаливић, Сава, дужник (1771) 89
Михаљ, потписао се 126
Мишко, дужник 61
Мојсије Путник, карловачки архиепископ и митрополит, умро у Бечу 99
Мраз, Мијаило, дужник 61
Мурат, цар турски, умро (1595) 92

Нада, родила се (1907), умрла (1908) 141
Н[ана], сестра Аћимова, помиње се у запису 48
Натовић, помиње се у запису 121
Недеља, помиње се у запису 110
Недељко(-а?), помен 50
Недељко, помиње се у запису 50
Недељко, брат Маринков, помиње се у запису 50
Недељко, поп, помиње се у запису 71
Недељков, Теодор, ученик, купио књигу 55
Недиљко, помен 74
Ненад, родио се (1846) 141
Ненадовић, Павле в. Павле Ненадовић
Несторов, Љубомир, црквенослужитељ, потписао се (1880) 35
Нешковић, Павел, прочитао књигу (1798) 159; потписао се 159
Ни[ ], јереј, парох, продао књигу (1779) 33
Ни[ ], свети, име у запису 107
Никола, помиње се у запису 10, 50, 65
Никола, помен 78
Никола, потписао се 110
Никола, отац Аћимов, помиње се у запису 48
Никола, поп, његова књига (1710?) 4
Никола, протопоп, помиње се у запису 103
Никола Комесија, помиње се у запису 35
Никола Ус[ ]орац, помиње се у запису 121

Николај, умро (1771) 89
Николај, потписао се 100
Николај, поп, његова књига 145
Николаје (?), Симон, потписао се (1727) 95
Николајевић, Илија, протопоп бечкеречки, помиње се у запису (1752) 99; убио га коњ и сахрањен (1767) 99
Николија (?), помиње се у запису 125
Николић, Гаврил, помиње се у запису 10
Нистор, поп, његова књига (1650) 152

Олексеј, помен 142
Остоја, помиње се у запису 50
Остоја, поп, потписао се (1706) 91
Остојић, Јован, писао запис, његова књига 3

Па[ ], Ан[ ], потпис 124
Пава, помен 78
Павле, његова књига 91
Павле, помиње се у запису 110
Павле Ненадовић, митрополит карловачки, потписао се 58; умро (1768) 75
Павловић, Висарион, владика бачки, епископ, затворио цркву у Бачу (1735) 114
Паја, родио се (1854) 141
Панић, Николај, потписао се 71
Панић, Стефан, јеромонах, његова књига 3
Пантелејмон, јереј, његова књига 112
Папомире (?), помиње се у запису 103
Паун, опело и подушје 115
Пауна, помен 78
Пеја, кир, име у печату 55
Пера, родио се (1874), умро (1875) 141
Персида, родила се (1823) 77
Перцу, Костадин, дао прилог у цркву за помен мртвима (1810) 149
Петар, његова књига (1706) 5
Петар, приложена књига за његову душу 47
Петар, помиње се у запису 48, 76, 121
Петар, ђакон, његова књига 139; купио књигу од ђакона Макарија (1685) 139
Петар, поп, потписао се 48
Петар, поп, његова књига (1727) 88
Петар Мир[ ], помиње се у запису 112
Петар Петровић, епископ темишварски, помиње се у запису 99
Петар, Сланцалија, побратимио се (1663) 100
Петар Тврдењевац (?), купио књигу за манастир Фенек, за своју душу и за све своје мртве 107
Петка, помен 74
Петкан, помен 74
Петко, помен 78, 118
Петко, купио књигу 100
Петковић, Михаило, купио и поклонио књигу храму Св. мученика Димитрија на помен родитељима 74
Петра, помен 78
Петрић, помиње се у запису (1735) 114
Петров, Јован, помиње се у запису 82
Петровић, Гедеон в. Гедеон Петровић
Петровић, П., потписао се 36
Петровић, Петар, помиње се у запису 82
Петровић, Петар в. Петар Петровић
Петру, Богдан, помиње се у запису (1650) 152
Петруша, кћи (?) Вукова, помиње се у запису 50
Писаровић, Недељко, његова књига (1803) 79
Пиха (?), помиње се у запису 76, 125
Полимац, Јаков, помиње се у запису (1772) 89
Поповић, [ ], продао књигу 90
Поповић, Андрија, учитељ, његова књига 134
Поповић, Атанасије, свештеник, помиње се у запису 99
Поповић, Гаврил, парох (х)умски, примио књигу 8; потписао се (1751) 8
Поповић, Димитрије из Паланке, поклоњена му књига (1819) 160
Поповић, Јован, парох, потписао се (1886) 73
Поповић, Јован, парох моровићки, његова књига 10
Поповић, Кирил, парох војачки и угриновачки, умро (1797) 75
Поповић, Лазар, свештенођакон, писао запис (1743) 77
Поповић, Нестор, свештеник, дошао у село Загајицу (1749) 99
Поповић, Никола, списак ствари у његовој кући 62
Поповић, П., његова књига 5
Поповић, Петар, његова књига 5
Поповић, Стефан, његова књига 154
Поповић Викентије Хаџи Лавић Јањевац в. Викентије Поповић Хаџи Лавић Јањевац
Праила, помиње се у запису 125
Првул, поп (1660, 1662) 149
Прица, Данил, ђакон, рукоположен у свештенођакона (1831) 72
Пркосавац, Милица, поклонила књигу М. Стоји, пароху (1892) 2
Продановић, Михаило, добио књигу на поклон 76
Путник, Мојсије в. Мојсије Путник

Пуцин (?), Петрук, уписао се у манастир 65

Рада, купљена књига за његову (њену) душу 114
Радан, помиње се у запису 50
Радасал, купљена књига за његову душу 114
Радин (?), Јован, други сведок 19
Радин[и]к, Вук, с Милицом дао виноград манастиру Св. Благовештења 65
Радиша, приложио књигу 19
Радмановић, Мијаило, магистар, потписао се 10
Радован, помиње се у запису 10
Радован, сарач, дужник 61
Радовановић, Гаја, приложио књигу 59
Радоје, купљена књига за његову душу 114
Радојица (?), помиње се у запису 2, 125
Радон, купљена књига за његову душу 114
Радосав, помиње се у запису 125
Радосав, његова књига 156
Радосав, поп, купио и продао књигу (1703) 20
Радосав, поп, дужник 61
Радосављевић, Герасим, јеромонах хоповски, био на генералној визити у цркви Св. Николе у Сотину (1763) 30; био у Сарвашу 35; био на генералној визити у Маринцима (1760) 88 ; потписао се 30, 103
Раду, помиње се у запису 143
Радул, помен (1810) 149
Радуловић, Тоша, књига нађена у његовој библиотеци (1895) 72
Радуо Гоздарица, помиње се у запису 50
Рајић, Трифон, свештеник, помиње се у запису 99
Рајич, његова књига 76
Рака, помиње се у запису 110
Рака, син (?) попа Милутина, један од власника књиге 21
Рана, помиње се у запису 110
Ратковић, Гаврило, његова књига (1765) 10
Рађета (или Рађета), Ђеорђије, поп, парох у Тинсију (?) 104
Раци[ ], Вуја, дужник (1717) 8
Рашко, помиње се у запису 101
Росо-Дана (?), помиње се у запису (1650) 152
Роксанда, помен 118
Рувим, његова књига 57
Ружа, помен 78

Са[ ]алић, протеран у село Торањ (1762) 99
Сав[ ]ев, Душан, помиње се у запису (1895) 153
Сава, потписао се 63
Сава, приложио књигу (1634. или 1734) 111
Сава, помен (1810) 149
Савић, иберкапетан, помиње се у запису 87
Савић, Петар, купио књигу 76
Савић, Стефан, протопрезвитер, помиње се у запису (1766) 160
Салава, потписао се на књигу 58
Свети Теодор 20
Сечански, парох, прочитао књигу (1853) 117
Силивестар, поп, његова књига 114
Сима, родио се (1775) 48
Сима, помиње се у запису 76
Сима, приложио књигу за своју душу и душу својих родитеља 111
Симеон, јер[ ], потписао се 17
Симеон, јереј, парох долачки, продао књигу (1779) 155
Симеон, протосинђел, помиње се у запису 99
Симеоновић, поп, помиње се у запису 10
Симић, Павле, магистар, писао запис (1792) 75
Симо, купио књигу за душу матери Стани 3
Симо, помиње се у запису 76
Симон Јазачанин, поп, његова књига (1736) 95
Синадин, писао запис 156
Сипра (?), јеромонах, његова књига 70
Славко, поп, дужник 61
Славна, помиње се у запису 50
Смиљана, кћи Веселинова, помен 50
Смокло, Арон, потписао се 76
Смољана, држан јој сарандар 121
Стаматов, Георгије, дијак, његова књига 77
Стамена, помиње се у запису 10
Стан, помен 50, (1810) 149
Стана, помен 78
Стана, помиње се у запису 162
Стана, Симина мати, купљена књига њој за душу 3
Стана Грозд[ ], помиње се у запису 112
Стана Нед[ ], помиње се у запису 112
Станица, приложила књигу за своју душу 23
Станиша, арамбаша, помиње се у запису 76
Станк (?), помен (1810) 149

Станка, мати Радована Матаковића, купила књигу са сином (1696) 105
Станко, помиње се у запису 125
Станко, дијак, његова књига 117
Станко, поп, купио књигу (1660, 1662) 149
Станоје, помиње се у запису 104
Станчул (?), помиње се у запису 70
Старчевић, Тома, потписао се (1785) 131
Стеван, помиње се у запису 101
Стеван, јеромонах, његова књига 91
Стеван, поп, његова књига 12
Степан, потписао се 48
Стефан, његова књига 3
Стефан, митрополит београдски и сремски, преставио се (1703) 116
Стефан, поп, његова књига 37, 144
Стефан Авакумовић, епископ, помиње се у запису (1803) 99; умро 99
Стефан од Скадра 105
Стефанов, Стојко, потписао се (1779) 13
Стехван, син Комленов (или Комљенов), помен 50
Стоја, помиње се у запису 10
Стоја (мушко име), помен 50
Стоја, М., парох, добио књигу на поклон (1892) 2
Стојан, помиње се у запису 2
Стојан, потписао се 110
Стојан, папуџија, помиње се у запису 71
Стојан, поп, обновио књигу 113
Стојана, помиње се у запису 50
Стојановић, Пантелејмон, поп, његова књига, поклонио је цркви Тан[ ]анској 115
Стојанче, Рада, потписао се (1885) 91
Стојка(-о?), помиње се у запису 125
Стојка, жупаница, уписала се у поменик 65
Стојка, кћи Лазарева, помен 50
Стојковић, Василије, ученик, потписао се 77
Стојчо, поп, писао запис (1682) 156
Субота, од њега купљена књига 12
Субота, ковач, дужник 61
Субота, поп, његова књига 61
Субота, Станко, потписао се 27

Т[ ] , поп, потписао се 82
Танацко, калајџија, дужник 61
Теодор, Недељков, ученик, купио књигу 55
Теофан, кир, митрополит скопски, његова књига 153
Тимотеј, помиње се у запису (1807) 76
Тихомир, родио се (1883), умро (1885) 141
Тишма, Стеван, нашао књигу у библиотеци Тоше Радуловића у Коренице 72
Тодор, помиње се у запису 55, 110
Тодор, доселио се 110
Тодор, писао запис 121
Тодор, пургер, помиње се у запису 110
Тодора, помиње се у запису 110
Тома, помиње се у запису 10
Тома (женско име), помен 50
Тома, дужник 65
Томаш, помиње се у запису 50
Тривун, оправио књигу за саландар оцу, себи и браћи 39
Трифон, његова књига 71
Трифун, свештенојереј, добио књигу 19
Тубић, Страина, јереј, син (?) Игњатијин, његова књига 30

Ћурчић, Мара (Марија), супруга јеромонаха Јована, пароха илочког, даровала књигу цркви Паланачкој (1766) 160

Увала (?), Јован, помиње се у запису 39
Урих, Никола, име у печату 100

Фема, помен 78
Филип, помиње се у запису 58

Хаџи Пеша, побратимио се (1663) 100
Хвилип, помен 50
Хекмеџић, помиње се у запису 133
Хутва (?), баба, помиње се у запису 133

Цар Лазар 107
Цвета, приложена књига за њену душу 47
Цветко, помиње се у запису 110
Церн[ ], Симеон, свештеник, помиње се у запису 99
Церн[ ], Леонти (?), свештеник, помиње се у запису 99

Чанић, Сава, потписао се 10
Читановић, Григорије, магистар, прочитао књигу (1798) 75

Ш[ ], помиње се у запису 48
Шмокло, Арон, потписао се 76
Шчерба, капетан, ухваћен у бици с Французима (1741) 159

РЕГИСТАР ГЕОГРАФСКИХ НАЗИВА У ЗАПИСИМА И ПЕЧАТИМА

А[г]рам (?), место (?) 55
Арад, град у Румунији 47

Бански предео (Бан, место код Мохача) (1762) 104
Барна, место у Славонији код Пакраца 103
Баћевац, село у Србији код Барајева 50
Бач, место у Бачкој 114
Бачинци, село у Срему код Митровице 10
Бежанија, место код Земуна (1785) 131
Бездеад, место у Румунији (1662) 149
Бездин, манастир у Банату код Моноштора, црква Богородична Винчанска 142
Бело Брдо, село код Осјека 110
Беримерци, село (1682) 156
Беч 99, (1741) 159
Богетино, село 50
Бођани, манастир у Бачкој код Сомбора, црква Ваведења (1581) 39
Бољевци, место у близини Земуна (1777) 21
Брашова, место у Ердељу, у Румунији (1810) 149
Бргуле, село 47
Будим, град у Мађарској (1802) 158

Велика Ремета, река 17
Велико Село, село у Србији 12
Венеција (1853) 117
Вијена в. Беч
Војловица, манастир у Банату код Панчева, црква Св. Арханђела (1785) 77
Воронешка губернија 138
Вранић, село 50
Вршка гора в. Фрушка гора

Гоем[ ], манастир (?) (1762) 104
Гомионица, манастир у Босни код Бањалуке, храм Ваведења (1643) 76
Гоурни (Горњи?), место 56
Грк, место (било код Сремске Митровице) 41
Гроцка, варош у Србији (1865?) 26
Грубишно Поље, место у Хрватској код Дарувара 103
Гунцати, село 50

Девич, манастир у Србији, храм Ваведења 156
Дероње, село у Бачкој (1903) 89, 114
Дубровна (?), место (1691) 148
Дунав, река (1703) 116

Елемир, село у Банату код Зрењанина 111
Ердељ, област у Румунији (1826) 145

Загајица, место у Банату код Вршца (1749) 99
Задар, место у Далмацији 140
Земуник, место код Задра 140

Илок, место у Срему 110
Инђија, место у Срему 37, 87, 89, 100, 131
Ириг, место у Срему (1776) 26, (1781) 46, (1795) 55
Итебеј (Српски), место у Банату (1769) 99

Јазак, село у Срему (1736) 95
Јаково, место у Србији у близини Земуна (1776, 1803) 26
Јакпесет (?), место (?) 21

Кањижа, место у Бачкој (1706) 91
Карансебеш, град у Румунији (1744) 154
Карапоље, село 121
Карловци (Сремски) (1769) 99, (1703) 116
Кијево, село у Босни 156
Кнежевац, село 50

Ковиљ, манастир, храм Св. Арханђела Михаила и Гаврила 64
Кожани, варош у Македонији 110
Кореница (1895) 72
Крњешевци, село у Срему (1790) 46, (1792) 75
Крупицки-Батуринский манастир, у Черњиговској губернији, Конотопски срез (1685) 139
Кусић, место у Банату код Беле Цркве 99
Лежимир, жупа у Срему (1706) 17
Лопатно, место (?) 100

Маринци, село у Срему код Вуковара (1760, 1920) 88
Маркушица, село у Срему код Вуковара (1727) 88
Месић, манастир у Банату код Вршца 99
Миријево, село у Србији 100
Мислонино, село 50
Моду[ ], вероватно Модош, данас Јаша Томић, село у Банату код Ковина 56
Мокрин, место у Банату код Кикинде (1720) 95
Моровић, село у Срему код Сремске Митровице (1765, 1773) 10
Москва, држава (1772) 3
Моштаница, село 50

Немеш вармеђа 114
Нови Карловци, место у Срему 97
Нови Сад 23, (1895) 72, 112, (1798) 159
Новоселци, село код Пакраца или код Петриње 71

Овча, место код Београда (1828) 145

Панчево (1785) 77
Пећ, манастир у Србији 156

Раковац, манастир у Срему, храм Св. Кузмана и Дамјана 54
Рача, село у Срему код Сремске Митровице 10
Ремета, манастир у Срему, храм Св. Димитрија (1703) 116
Рибник, место на Косову 156
[Pje]пноје, село у Воронъешкој губернији 138
Рогатица, село у Босни (1595) 92
Рума, место у Срему (1815) 105

Сарваш, место код Осијека 35
Сашане, планина (1781) 55
Свињица или Свиница, место 121
Сегедин 142
Сента 130
Сентандреја (1718. или 1719) 157
Сеђел, место у Ердељу, у околини Хацега (1826) 145
Синаје, село на Косову 156
Скадар (1815) 105
Скендер в. Скадар
Славонија 76
Соки[ ]чино (?), село 142
Сотин, село у Срему код Вуковара (1763) 30
Срем (1785) 77
Сремштица, село 50
Суботица 22, 69, 70, 74, 100, 101, 105, 113
Сурдук, село у Срему (1853) 117
Столни Београд, село код Будимпеште (1698) 100

Телек, село у Румунији у Поморишју (1662) 149
Темишвар (1769) 99
Тинси (?), место (?) 104
Торањ, село у Славонији код Пакраца (1762) 99
Трилача, село 50

Ум, село (вероватно Хум) (1717, 1751) 8

Фенек, манастир у Срему, храм Св. Параскеве 107
Фрушка гора, планина у Срему (1776) 26
Футог 79

Хацег, место у Румунији (1826) 145
Херцетањ, место (?), (16?8) 152
Хопово (пише Охпово), манастир, храм Св. Николе 55
Ху[ ], место 112

Цркве:
Арх. Михаила 127
Арх. Михаила, у Будимиру 113
Арх. Михаила и Гаврила (1803) 153
Арх. Михаила и Гаврила у Пожаревцу (1689) 98
Арх. Михаила и Гаврила у селу [Pj]епноје, у Воронъешкој губернији 138
Бачка црква, тј. црква у Бачу, затворена (1735) 114
Бечејска црква Св. Николе в. Св. Никола у Новом Бечеју
Бечкеречка црква (1767) 99
Благовештење 75
Благовештење (при манастиру) 65, 100
Благовештење у Кр[ ] (1763) 93
Божествени апостол 125
Будимирска црква в. Арх. Михаило у Будимиру

Ваведење Богородице у Ху[ ] 112
Вазнесење Господње (1779) 33
Вазнесење Господње у Јакову (1803) 26
Вазнесење Господње у Шурјану (1779) 155
Граднуличка црква в. Св. Никола у Граднулици
Јаковачка црква в. Вазнесење Господње у Јакову
Ку[г]јашка (?) црква 127
Мајданска црква у Мајдану 104
Мариначка црква в. Св. Ђорђе у Маринцима
Моровићка црква (Рођење Пресвете Богородице) 10
Паланачка црква в. Св. Јован у Бачкој Паланци
Пожаревачка црква в. Арх. Михаила и Гаврила
Рођење Пресвете Богородице у Моровићу в. Моровићка црква
Св. Апостоли Петар и Павле, катедрала у Араду 47
Св. Димитрије 74
Св. Ђорђе у Бежанији (1785) 131
Св. Ђорђе у Маринцима (1760, 1920) 88
Св. Ђорђе у Новом Саду (1798) 159
Св. Ђорђе у Шанцу 131
Св. Јован у Бачкој Паланци (1766) 160
Св. Јован у Карансебешу (1744) 154
Св. Јован у Столном Београду (1698) 100
Св. Кузман и Дамјан у Селу Соки[ ]чино (?) 142
Св. Кузман и Дамјан у Футогу (1717) 79
Св. Лука (1580?) 18
Св. Никола (1772) 6, 19, 87
Св. Никола у Граднулици (данас део Зрењанина) 111
Св. Никола у Новом Бечеју (1745) 9
Св. Никола у Руми (1815) 105
Св. Никола у Сотину (1763) 30
Св. Параскева у Бољевцима (1777) 21
Св. Сава у Црној Бари в. Црнобарска црква
Сераска црква (1810) 149
Сотинска црква Св. Николе в. Св. Никола у Сотину
Тан[ ]анска црква (176?) 115
Успење Богородице у Тинсију (?) 104
Футошка црква в. Св. Кузман и Дамјан у Футогу
Црква у Овчи (1828) 145
Црнобарска црква (Св. Сава) 3
Чаталија, вероватно Чатаља, место у бајском коморском округу 19
Шанац 131
Шид, место у Срему (1844) 115
Шишатовац, манастир у Фрушкој Гори, храм Рођења Пресвете Богородице (1706) 14
Шопрон 160
Шурјан, место код Зрењанина 24, 33, (1779) 155

ПРЕДМЕТНИ РЕГИСТАР ЗАПИСА

Авакумовић, Стефан в. Стефан Авакумовић
Бунари, ископани (1769) 114
Вода
велика, потопила угриновачко и војачко жито (од јануара 1792. до 12. фебруара 1792) 75
почела да опада (11. јул 1771) 89
Братимљење (1792) 75, (1663) 100
Временске прилике
бура са кишом и ледом, страдали усеви (1803) 99
жега са врућим ветром (17. јун 1797) 75
пао снег (19. мај 1781) 55, (3. март 1792) 75, (мај 1772) 104
Герасим, игуман манастира Девича, долазак у Девич 156
Земља, дата за душу 90
Имена сведока 19
Имена месеца 46, 117
Јован, патријарх пећки, посета селу Рогатици (1595) 92
Књига
купљена 3, 5, (1745) 9, 20, (1703) 20, (1720) 31, (1779) 33, 47, 48, (1672) 54, 55, 56, 64, 74, 76, (1717) 79, 85, 90, 105, 114, (176?) 115, 135, 136, (1685) 139, 142, (1826) 145, (1660, 1662) 149, (1779) 155, (1682) 156, 157, (1802) 158, 159
нађена (1895) 72
оправљена 6, (1706) 17, (1580?) 18, (1777) 21, (1776) 26, 39, 113
потписана 8, 10, (1773) 10, (1779) 13, 17, (1763) 30, 33, 46, (1787) 47, 48, 58, 71,75, (1792) 75, 77, (1743) 77, 87, (1910) 87, (1760, 1920) 88, (1903) 89, 90, 91, (1706, 1885) 91, (1720) 95, 100, (1815) 105, 107, 110, 116, 135, 136, 138, 145, (1691) 148, 149, 151, (1771) 153, (1896) 154, (1718) 157, 159, (1798) 159, 163
приложена, поклоњена, дата (1892) 2, 11, 19, 23, (1865?) 26, (1581) 39, 50, 5, 59, 64, (1689) 71, 74, 76, 84, (1720) 95, (1762) 104, (1696) 105, 107, 111, (1634. или 1734) 111, 115, 139 (1828) 145, (1803) 153, (1718) 157, (1687) 158, (1766, 1819) 160, (1696) 162
прочитана (1867) 52, (1792) 75, (1774) 115, (1853) 117, (1798) 159
својина 1, 2, 3, (1710?) 4, (1706) 5, 6, (1772) 6, (1717, 1751) 8, 10, (1765) 10, 12, 21, (1803) 26, 30, (1720) 31, 37, (1758, 1781) 46, 54, 55, 57, 61, (1819) 67, 70, 71, 75, 76, 77, (1803) 79, 87, (1727, 1760) 88, 91, (1763) 93, 95, (1736) 95, (1689) 98, 99, (1698) 100, 104, 112, (1831) 112, 113, 114, 115, (1829, 1844) 115, 117, 125, 127, (1785) 131, 132, 134, 135, 136, 138, 139, 142, 143, 144, 146, (1650) 152, (1721?) 153, 154, (1744) 154, 157, (1677, 1687) 158, (1798) 159, (1766) 160 ; са печатима 14, 22, 23, 24, 30, 33, 37, 45, 55, 68, 69, 70, 74, 90, 100, 101, 105, 113, 130, 131, 138,156
Куга
број умрлих (1734) 4
у Иригу (1795) 55
Мурат, цар турски, умро (1595) 92
Мехмед, турски цар, зацарио се (1595) 92
Мојсије Путник, митрополит карловачки, умро (28. јун) 99
Најезда скакаваца око манастира Војловице (4. август 1785) 77
Народни лек против бува 47
Ненадовић, Павле в. Павле Ненадовић
Николајевић, Илија, протопрезвитер бечкеречки, умро (17. јун 1767) 99
Павле Ненадовић, митрополит карловачки, умро (15. август 1768) 75
Поповић, Кирил, парох војачи и угриновачки, умро (21. јануар 1797) 75
Породичне белешке
брак 77
крштење 41, 48
одећа, побројана 62
рођење 48, 77, 141
смрт 48, 71, 89, 141

Путник, Мојсије в. Мојсије Путник
Радосављевић, Герасим, јеромонах хоповски, генерална визита у Сотину (1763) 30, у Маринцима (1760) 88; посета Сарвашу 35
Ратови (1741) 159, (1772) 3
Рачунање времена (1659) 18
Стефан, митрополит београдски и сремски, умро (1703) 116
Стефан Авакумовић, епископ, умро 99
Трговачке белешке (куповина, продаја, вересија и сл.) 8, 39, 41, 65, 87, (1771) 89, 140
Црква у Бачу, затворена (1735) 114

РЕГИСТАР ГОДИНА ИЗ ЗАПИСА И ПЕЧАТА

1563. 105
1568(?) 54
1570. 117
1580(?) 18
1581. 39
1595, 3. март 92
1634 (или 1734) 111
1643. 76
1650. 152
1659. 18
1660. 149
1662. 149
1663, 28. децембар 100
1664(?) 87
1671. 8
1672. 54, 100
1672, 5. новембар 100
1677, јул 158
1682. 156
1685, 28. новембар 139
1687. 158
1689. 98
1689, децембар 71
1691. 148
1696, 1. фебруар 105
1696, 19. март 162
17?? 5
1703. 116
1703, 6. новембар 20
1706. 5, 17, 91
1710(?) 4
1710. 93
1717. 8
1717, мај 8
1717, 18.мај 79
1718, 1. фебруар 157
1720. 31, 95
1720, 3. октобар 48
1721(?), 9. децембар 153
1726, мај 71
1727. 88, 95
1731. 103
1734. 4
1734 (или 1634) 111
1735. 114
1736. 100
1736, 17. децембар 95
1738(?) 93
1741, 22. октобар 159
1743, 6. фебруар 77
1744. 154
1749. 99
1751, април 8
1752. 118
1752, јун 99
1754. 110
1758, 2. октобар 46
176?, 30. септембар 115
176?, 15. децембар 114
1762. 99
1762, 10. јануар 104
1763, 7. мај 93
1763, 8. новембар 89
1763, 21. децембар 30
1766, 10. новембар 160
1767, 16. мај 114
1767, 17. јун 99
1768, 15. август 75
1769. 114
1769, 3. јун 99
1770, 23. јул 114
1771. 89
1771, 10. јануар 89
1771, 10. фебруар 89
1771, 19.мај 89
1771, 11. јул 89
1771, 9. август 89
1771, 24. септембар 89
1772. 6
1772, 3. јануар 89
1772, 12. јануар 89
1772, април 3
1772, мај 104
1774, 6. јун 115
1775. 48
1776, 20. мај 26
1777, 13. јун 21
1779. 13, 33, 155

1780. 48
1781. 25
1781, 19. мај 55
1782. 141
1784, 10. јул 89
1785. 4
1785, 15. мај 131
1785, 4. август 77
1786, 18. децембар 66
1787. 47
1790, 19. фебруар 46
1790, 27. април 75
1791, 20. октобар 75
1791, 13. децембар 77
1792. 75, 145
1792, 22. фебруар 75
1792, 3. март 75
1792, јануар-12. фебруар 75
1792, 24. фебруар 75
1792, 20. октобар 75
1795, јун 55
1797, 21. јануар 75
1797, 17. јун 75
1798, мај 159
1798, 1. јуни-крај октобра 75
1798, 20. јун 159
1802. 158
1803. 79
1803, 26. мај 153
1803, 2. јун 99
1803, 22. јул 26
1805, јун 117
1807. 76
1808. 117
1809, 1. мај 77
1810, 17. октобар 149
1815, 30. новембар 105
1819. 67
1819, 18. јун 160
1823, 10. фебруар 77
1826. 145
1826, 7. јануар 145
1828. 145
1829. 115
1831. 112
1831, 18. децембар 72
1833, 29. новембар 77
1838, 2. септембар 77
1844, 20. јун 115
1844, 19. септембар 141
1846, 28. јануар 141
1847, 27. септембар 141
1850. 161
1852, 11. јануар 141
1853, 31. март 117
1854, 13. март 141
1856, 15. јул 141
1859, 20. јануар 141
1865(?) 26
1867. 52
1872, 1. октобар 141
1874, 14. децембар 141
1875, 9. фебруар 141
1875, 10. фебруар 141
1876, 6. јануар 141
1877. 114
1878, 25. јул 141
1880. 35
1880, 21. децембар 141
1882. 141
1883, 20. јануар 141
1885, 25. март 91
1885, 3. мај 141
1885, 23. јун 141
1886. 73
1892, 1. октобар 2
1895, септембар 72, 153
1895, 9. септембар 72
1896. 154
1902, 4. децембар 141
1904, 3. фебруар 141
1907, 16. октобар 141
1908, 6. април 141
1910. 87
1920, 24. јул-6. август 88

РЕГИСТАР СИГНАТУРА КЊИГА

Р Ин Ср III 1.1	1
Р Ср I 1.1	109
Р Ср I 1.2	110
Р Ср I 2.1	62
Р Ср I 3.1	8
Р Ср II 1.1	4
Р Ср II 1.2	5
Р Ср II 2.1	6
Р Ср II 3.1	46
Р Ср II 3.2	47
Р Ср II 3.3	48
Р Ср II 4.1	54
Р Ср II 4.2	55
Р Ср II 4.3	56
Р Ср II 4.4	57
Р Ср II 4.5	58
Р Ср II 4.6	59
Р Ср II 4.7	60
Р Ср II 4.8	61
Р Ср II 5.1	100
Р Ср II 6.1	117
Р Ср II 6.2	118
Р Ср II 6.3	119
Р Ср II 7.1	143
Р Ср II 7.2	144
Р Ср II 7.3	145
Р Ср II 7.4	146
Р Ср II 7.5	147
Р Ср II 7.6	148
Р Ср II 8.1	37
Р Ср II 8.2	38
Р Ср II 8.3	39
Р Ср II 8.4	40
Р Ср II 8.5	41
Р Ср II 8.6	42
Р Ср II 8.7	43
Р Ср II 8.8	44
Р Ср II 9.1	49
Р Ср II 9.2	50
Р Ср II 9.3	51
Р Ср II 9.4	52
Р Ср II 9.5	53
Р Ср II 10.1	121
Р Ср II 10.2	122
Р Ср II 10.3	123
Р Ср II 11.1	7
Р Ср II 12.1	2
Р Ср II 12.2	3
Р Ср II 13.1	69
Р Ср II 13.2	70
Р Ср II 13.3	71
Р Ср II 13.4	72
Р Ср II 13.5	73
Р Ср II 13.6	74
Р Ср II 13.7	75
Р Ср II 13.8	76
Р Ср II 139	77
Р Ср II 13.10	78
Р Ср II 13.11	79
Р Ср II 13.12	80
Р Ср II 13.13	81
Р Ср II 13.14	82
Р Ср II 13.15	83
Р Ср II 13.16	84
Р Ср II 3.17	85
Р Ср II 13.18	86
Р Ср II 14.1	124
Р Ср II 14.2	125
Р Ср II 14.3	126
Р Ср II 14.4	127
Р Ср II 14.5	128
Р Ср II 14.6	129
Р Ср II 15.1	132
Р Ср II 15.2	133
Р Ср II 15.3	134
Р Ср II 15.4	135
Р Ср II 15.5	136
Р Ср II 16.1	63
Р Ср III 1.1	87
Р Ср IV 1.1	18
Р Ср IV 1.2	19
Р Ср IV 1.3	20
Р Ср IV 1.4	21
Р Ср IV 1.5	22
Р Ср IV 1.6	23
Р Ср IV 1.7	24
Р Ср IV 1.8	25
Р Ср IV 1.9	26

Р Ср II 14.7

P Cp IV 1.10	27
P Cp IV 1.11	28
P Cp IV 1.12	29
P Cp IV 1.13	30
P Cp IV 1.14	31
+ P Cp IV 1.15	32
P Cp IV 1.16	33
P Cp IV 1.17	34
P Cp IV 1.18	35
P Cp IV 1.19	36
+ P Cp IV 2.1	111
P Cp IV 2.2	112
+ P Cp IV 2.3	113
P Cp IV 2.4	114
P Cp IV 2.5	115
P Cp IV 2.6	116
+ P Cp IV 3.1	95
P Cp IV 3.2	96
P Cp IV 3.3	97
P Cp IV 3.4	98
P Cp IV 3.5	99
+ P Cp IV 4.1	104
P Cp IV 4.2	105
P Cp IV 4.3	106
P Cp IV 4.4	107
P Cp IV 4.5	108
+ P Cp IV 5.1	9
P Cp IV 5.2	10
P Cp IV 5.3	11
P Cp IV 5.4	12
P Cp IV 5.5	13
P Cp IV 5.6	14
P Cp IV 5.7	15
P Cp IV 5.8	16
P Cp IV 5.9	17
+ P Cp IV 6.1	88
P Cp IV 6.2	89
P Cp IV 6.3	90
P Cp IV 6.4	91
P Cp IV 6.5	92
P Cp IV 6.6	93
P Cp IV 6.7	94
P Cp IV 7.1	64
+ P Cp IV 7.2	65
P Cp IV 7.3	66
P Cp IV 7.4	67
P Cp IV 7.5	68
P Cp IV 8.1	101
+ P Cp IV 8.2	102
P Cp IV 8.3	103
+ P Cp IV 9.1	45
P Ћp I 1.1	158
P Ћp I 2.1	161
P Ћp I 3.1	139
+ P Ћp I 4.1	140
+ P Ћp I 5.1	163
+ P Ћp I 6.1	130
P Ћp I 7.1	156
P Ћp I 8.1	141
P Ћp II 1.1	162
P Ћp II 2.1	159
P Ћp IV 1.1	138
P Ћp IV 2.1	160
P Ћp IV 3.1	157
P Ћp IV 4.1	142
+ P Ћp IV 5.1	120
P Ћp IV 6.1	153
P Ћp IV 7.1	154
P Ћp IV 7.2	155
P Ћp IV 8.1	149
P Ћp IV 8.2	150
P Ћp IV 8.3	151
P Ћp IV 8.4	152
P Ћp IV 9.1	131
P Ћp IV 10.1	137

ИЛУСТРАЦИЈЕ

ніе · предвари устаа бце йѡблгдтн · стьзумніѡ
казующкьбгоумепрнводещую :· инѣ · ірмѡс ·
хероувїмоу подобещесе дѣтн · вьпещи лнкова ·
Трьпѣніемь низложише стїи врага · тре
пеще вьсако нскоушенїе лютыихь моувенїи ·
нко вьистиноу бга вьзлюбльше · пострада
вшаго загрѣхы наше · тѣхь млтвами спси
вьсѣхь слове , тебе славословещихь ·
Свѣто зарнїи стлае нпрѣподѡбныи нпрвоцн ·
йсщенно мункь , досто славное мнѡжь
ство · йжень стыихь сщенно сьсловїе · вьстра
данїи нвьпостѣ вьсiавше моужьскы · прнсно ѡ
нась млснїа творнте · нко дапомилоуемсе ·
Поувенкь множьство млнтте хѣ блгдтлю ·
Ѡвьсѣхь печалїи нскрьбїи · нютыихь
напастен · йвьсѣхь прѣгрѣшенїи · чѡвр
да спсиме хѣ погыбшаго :· поковнь ·
Ндѣжѣболѣзнь ѡбтгаіет · вьздыханїеже нпеча
ль · йдѣже сіаіеть свѣтьлица твоегохѣ · йдѣ
же стыихь сьборы нїи лнкоуют · оучны вьсѣхь
прѣставльшихсе ктебѣ улколюбче дше · прѣгрѣ
шенїа йхьвьса прѣзрѣвьйкоѣдньмлостивь :· ѡ
Сьмоувенкы прѣустаа · сьпрѣподѡбныимн
ѡцн , нпрокы вьсѣмн · сьстїимн женамн ·
йже вьстых ѣдного почнваюшаго оумлн · вьсѣ
хь ѡстнтн нас · йже стынмнте гласы славосло́ве
цихь учстаа вьвсе вѣкы :· пѣснь , и · ірмѡсь :·
Нже вьпещи ѡгньнѣн кьдѣтемь ѣурейскымь
сьшьдшаго · нпламень нахладь прѣложь
шаго · бга поите вьса і тла нпатькьзо
Бр. 1, л. 131а

Гн • • • • Бѣвы ✣ ✣ ✣✣

ѵСТЬБЖТНЫІЄ

СЛОѵ́ЖБЫ • ВЗНЄНЖЕНДІАКѡ́НСТВА ✣

Ѧ О́ТЕЙ СЩЄ́ННИКЬ , БЖ̃ТЬВНОЇЄ СЪ
ВРЬШАТИ ТАННЬСТВО • ДЛЬЖЬ
НЬ І̃Є • ПРЬВѢ́Є ОѵБѡ̀ МНР̀НЬ БЫТИ
СЪВСѢ́МИ • НѢ Н̃МѢ́ТИ ЧТѡ̀ НА
КО́ГО • Н̃СРЦЄ Е̃ЛИ́КА СИ́ЛА ѠЛОѵ́КАВЫЙ
БЛЮ́СТИСЄ ПОМИ́СЛЬ • ВЪЗДРЬЖАТИЖЕ
СЄ МАЛѡ̀ СВЕЧЄ́РА , Н̃ТРѢ́ЗВЫТИСЄ • ДА́

Дошло на поклон од г-ђе Милице
Јркоснаш. 1892 X 1.

БИБЛИОТЕКА
МАТИЦЕ СРПСКЕ

Бр. 2, л. 3а

Гн • • • • Бѣвы ✣ ✣ ✣✣

ѵСТЬБЖТНЫІЄ

СЛОѵ́ЖБЫ • ВЗНЄНЖЕНДІАКѡ́НСТВА ✣

Ѧ О́ТЕЙ СЩЄ́ННИКЬ , БЖ̃ТЬВНОЇЄ СЪ
ВРЬШАТИ ТАННЬСТВО • ДЛЬЖЬ
НЬ І̃Є • ПРЬВѢ́Є ОѵБѡ̀ МНР̀НЬ БЫТИ
СЪВСѢ́МИ • НѢ Н̃МѢ́ТИ ЧТѡ̀ НА
КО́ГО • Н̃СРЦЄ Е̃ЛИ́КА СИ́ЛА ѠЛОѵ́КАВЫЙ
БЛЮ́СТИСЄ ПОМИ́СЛЬ • ВЪЗДРЬЖАТИЖЕ
СЄ МАЛѡ̀ СВЕЧЄ́РА , Н̃ТРѢ́ЗВЫТИСЄ • ДА́

а ā ііі

Бр. 69, л. 3а

ПОСѢДОБНЫѢ СЛОВА

Вѕсѣ́тнаго · Нача́ньшѣ ѡ҃мц҃а, сѣ́
пте́мвр҃їа · дометца́, а҃вгꙋ́ста · Пр҃ѣ
и҃мѣ́ѣ, Трапа́реже, Ни҃ко́и҃дакїѣ · Пра
зни́комь, Ина́рочитѣ́мь с҃тꙋ́имъ · ·
Мц҃, Сѣптѣ́вр҃їе · Ма́ть дн҃їи, л ·
Дн҃ь ма́ть ча́, вї · Но́щь, вї ·
Начѣло и҃ндикто́ꙋ, е҃же҃ѣ но́вомꙋ лѣ́тꙋ ·
И҃ па́мѣть пр҃ѣпо́бнаго ѡ҃ц҃а на́шего сѵ҃
меѡна стлп҃ника, а҃рхїма́ндрїта ·
И҃ сѵ҃бо́рь пр҃ѣсты́ѣ бц҃ы, вѵ҃мїа́сннѣ ·
И҃ с҃тго҃мни́ка а҃нфа́ла · И҃ с҃тыѣ, м҃,
же́нь · И҃ с҃тго҃ а҃ммо́на дїа́кона, ѡ҃ꙋ́чи

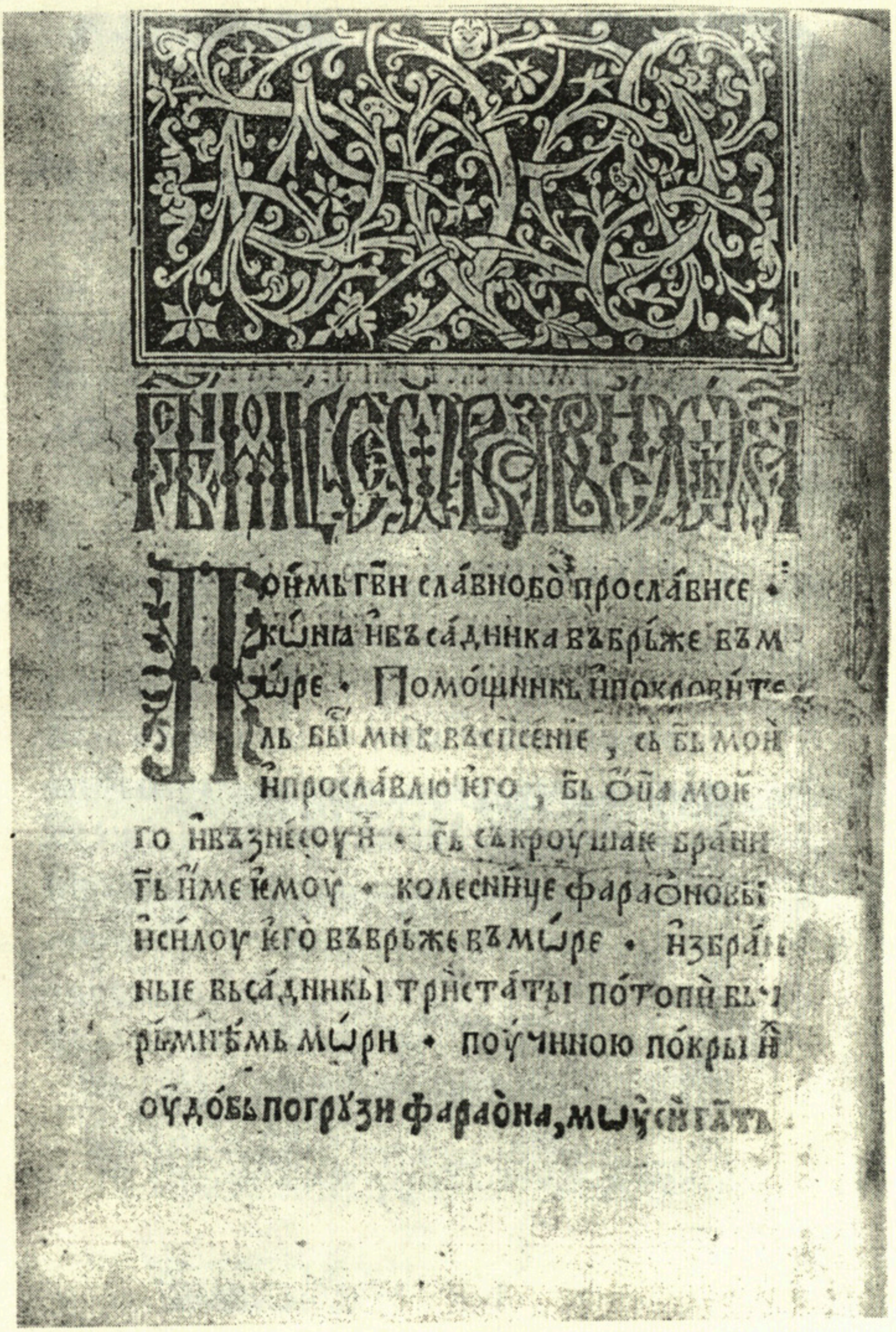
ка҃

Бр. 4, л. 161а

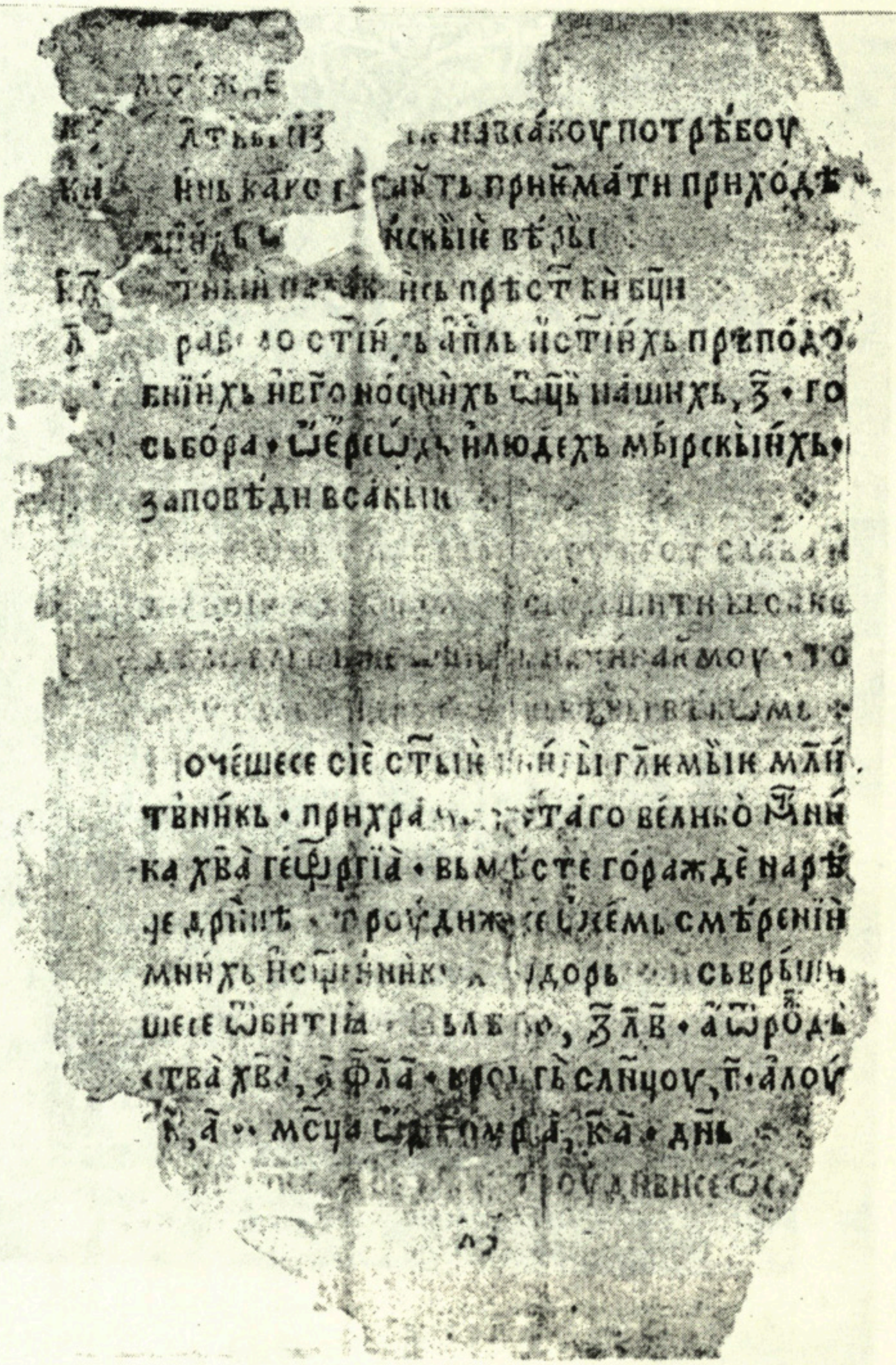
ПОСЛѢДОВАНІЄ СЕДМІЧНЫХЪ

Вселѣтнаго · Наченшѣѡмца, сѐ
птѣврїа · домца, ѧвгста · Прѣ
нмеѣ, Тропарѣже, Нкондакѣ · Пра
здникомь, Нарочнтнмь стнмь ·
Мѣ, Сѐптѣврїе · Нмать днїн, л ·
днь нмать чѧ, вї · Ночь, вї ·
Начѣлонндїктѵ еже ѣ новоу лѣтѵ ·
[illegible]ть прѣпобнаго ѡца нашего сѵ
мѡнастлыпника, нархїмандрїта ·
Нсвборь прѣстѣнбцн, вьмїаснне ·
Нстгомнка анѳала · Нстын, м,
жень · Нстго аммона дїакона, оучн
ка

Бр. 5, л. 161а

ГЛАГОЛЪ ГВН СЛАВНОБО ПРОСЛАВНСЕ
ЖЕНА НЕВЪСАДНИКА ВЪБРЬЖЕ ВЪМ
ИРЕ • ПОМОЩНИКЪ НПОКЛОВНТС
ЛЬ БЫ МНЕ ВАСПСЕНІЕ, СЬ БЪ МОЙ
НПРОСЛАВЛЮ ЕГО, БЪ ОЦА МОЙ
ГО НВАЗНЕСОУ Н • ГЪ САКРОУШАЙ БРАНИ
ТЬ НМЕЕМОУ • КОЛЕСНИЦЕ ФАРАОНОВЫ
НСЛОУ ЕГО ВЪВРЬЖЕ ВЪМЦРЕ • НЗБРА
НЫЕ ВЬСАДНИКЫ ТРНСТАТЫ ПОТОПН БЫ
РЕМНЕМЬ МЦРН • ПОУЧННОЮ ПОКРЫ НЕ
ОУДОБЬ ПОГРЪЗН ФАРАОНА, МЦУСНГАТЪ

Бр. 6, л. 137б

Бр. 7, л. 296б

Бр. 8, л. 182б

Бр. 8, л. 229а

...ѧ ...ѧ ...ѧ

Бр. 18, л. 179б

бл҃годѣтїю ✦ и҃ вьбезчи҃сльныѥ бл҃гости ✦
и҃ дабоу́детти вы́на ✦ вьсѣ́мь ѡ҃ста́вле
нїе твои́мь грѣ́хо҃ ✦ и҃же и҃зре́кль и҃сн сло
во́мь ✦ и҃зьср҃ца твоѥ́го и҃зповѣ́данїе ·:—

ѹ҃тєнїѥ

настоѥ бг҃оѵлаѥнїе ✦ вьнакечє́рїе ; по за
а҃мво́нѣ҃ мл҃тве ✦ не гл҃е́мь боудн и҃ме
гн҃и ✦ нь а҃вїе и҃зхо́днмь кѣводѣ́ поѽще
сѣ́мо гла́сно ✦ гла́сь , и҃ ✣ ·:—

Г҃ль гн҃ь наво́дахь , вьпне́ть гл҃и ✦ прїи́
дѣте прїи́мѣте вьсн ✦ дх҃ь пр҃ѣмоу́
дрости ✦ дх҃ь ра́зѹма ✦ дх҃ь стра́ха бж҃їа,
и҃вльша́госе х҃а ✣ рцѣ҃ сіѣ ✦ по,трн́щь ✦
тѣ́же ✦ и҃ нн҃ ✦ стыи́хры ✦ гл҃ь,тѣ́же,и҃ ✣

Д҃нсь вѽдамь ѡ҃свѣ́щае́тсе и҃ѳ҃стьство ✦
и҃ ра́здѣ́лае́тсе і҃ѳ҃рдань ✦ свои́хь ко

к҃а х ііі

Стихеры ѯ Въскрѣны · гла ѯ ѕ ·

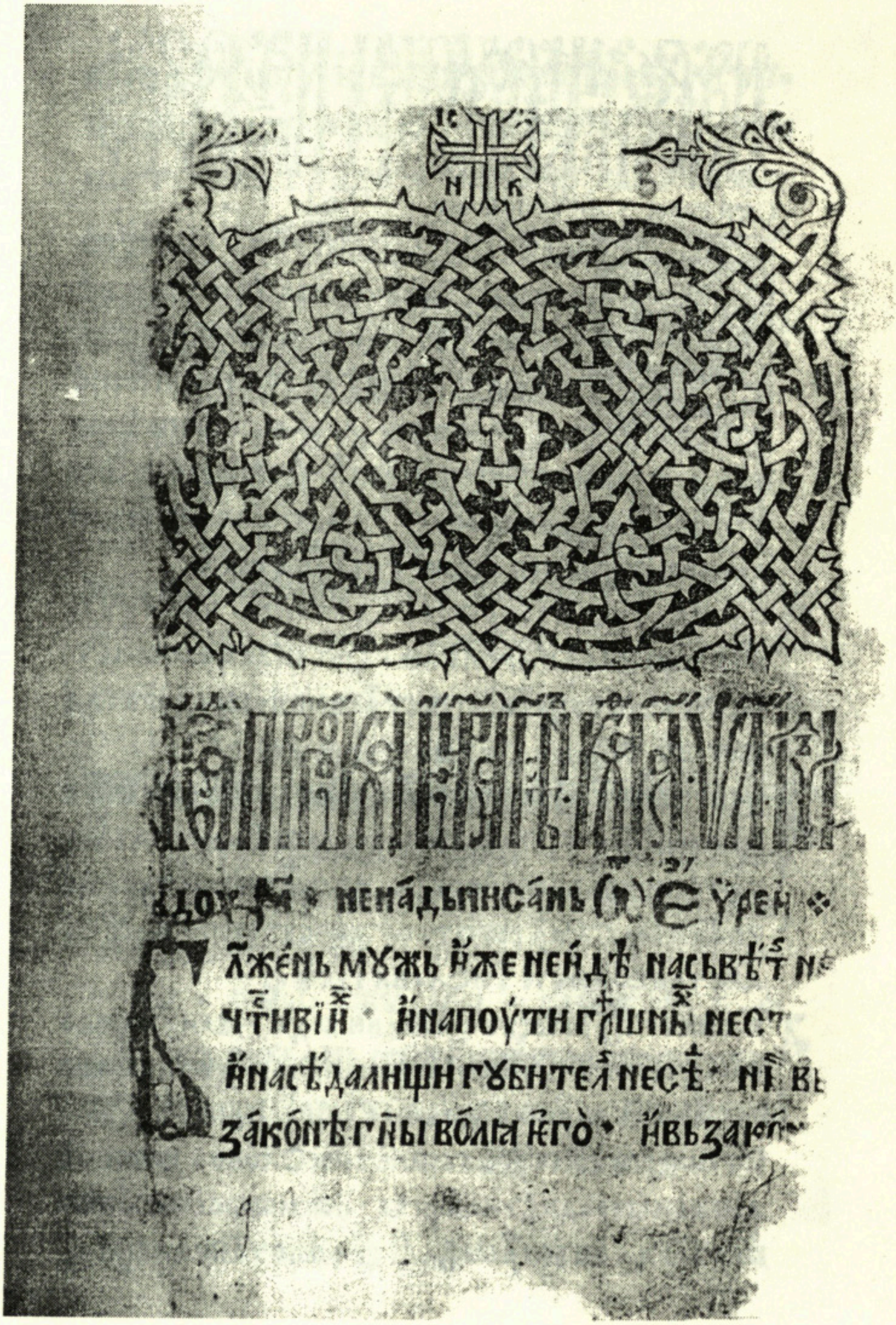
Ридѣтевъзрѧ́тимсегѡ́н · съкроу́шившомꙋсъмра́тидрьжа́вꙋ ѝпросвѣтившо́мꙋчл҃ѣческыинро́дь · събесплѣ́тнымизо́вꙋще · съдѣтелюѝспена́шьсла́ватебѣ ✣ Распе́тїепрѣтрапѣ́вьспе · ѝпогребе́нїена́свраднѝ · съмр҃тїю́жеѩко бъсъмр҃тьраздро́шильесн · тѣмжеклани҃ѧемсетрнднѣвномꙋтнзъскр҃енїю · гѝсла́ватебѣ ✣

Ѧплнвя́дѣвшевъскр҃енїесъдѣтеля · чюжа́хꙋсевъпїю́щехвалꙋа҃ггла́кою · сѝсла́вацр҃кóвная · сѐбогатствоцр҃твїа · постра́вынна́свраднѝгѝсла́ватебѣ ✣ Ины, стры · състо́чны ·

Ѧщенѣ́тьбы х҃ѣѡ́безаконны́моꙋ́жь · нѣтꙑмнѣ́сн бъ ѝнестꙑ́жо́се · бїѣньбы́поплѣ́шманеѡ́мѣта́юсе · на кр҃тѣпригво́здисѐѝнета́ю · съскр҃енїѐматвоѝмъ хва́люсе · съмр҃тьбо́твоѝ живо́тьмо́н · въсѐсѝлнечлѣ́кролю́бче гѝсла́ватебѣ ✣

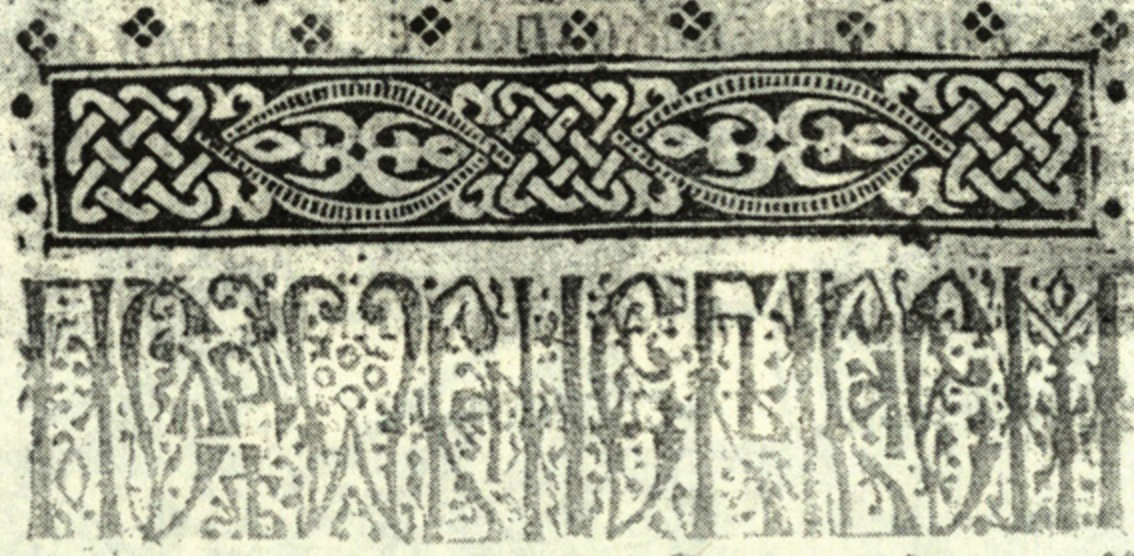
Дв҃дьскоепр҃ро́чьствоѝсплн́нисех҃с́ · велѝчьствосвоесъсїѡ́нѣоꙋ́чѐнїкомьѡ́крылье́ · хва́лнмапоказоꙋ́есѐбепр҃носла́внма · съѡ́ꙋ́емжеѝдхомъ стымь · прѣ́жеоꙋ́бѡ́бесплѣ́тноесло́во · напослѣ́дькжена́свраднѝсъплъ́шена · ѝоꙋ́мрꙑ́швена́бꙑ́вша ѩкочл҃ка · ѝвъскр҃ша́сласті́юѩкочл҃колюбца ✣

Бр. 45, л. 107б

Бр. 46, л. 3а

бра́ть на́шь, и҃же · постри́заѥть власы
гла́вы своеѥ · вы҆ме ѽца и҃сна҆́ чтго дха
рцѣ́мь зане · с҃и҃ помло́у҆и, г҃ · пото́мь ·
прие́мше его́ бра́тїа, ѽстри́заю҆ть · по
ю҆ще · ѵ҃алѡ҃, и҃ · помло́у҆ше бже́пове́ ·
и҃ посѣ́ми · ѽбача́ть и҃гу́мень, вы҆ра́сь
и҃ камнла́вкоу · сїи҃ чѣ́чь, ка́поу · и҃про
чи́тѣмоу а҃и҃ллоу · цѣ́лива́ѥть бра́тїю

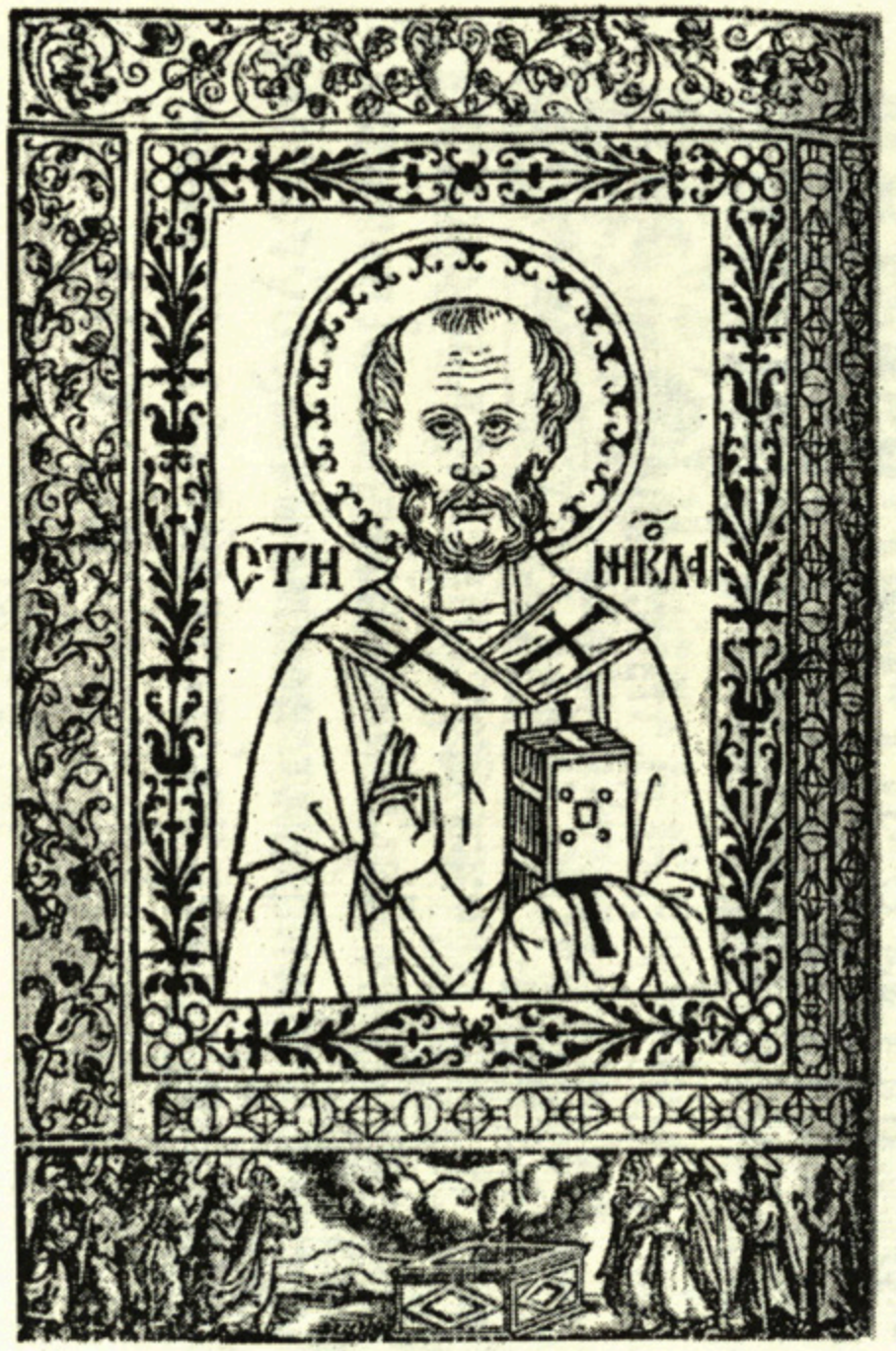

малаго ѽбра́за · и҃же и҃ ма́нтїа · прооу҆
дре́вїй дрѣ́ва слоу́жбы · и҃ почи́наю҆щи
мь бра́тїамь часы · вводи́ть і҃ерли́сїа́р
хь хѡте́ща́го постри́щисе · и҃ твори́ть
покло́нениа, г҃ · пре́дьстїи҃ми дверьми ·

Бр. 49, л. 87б

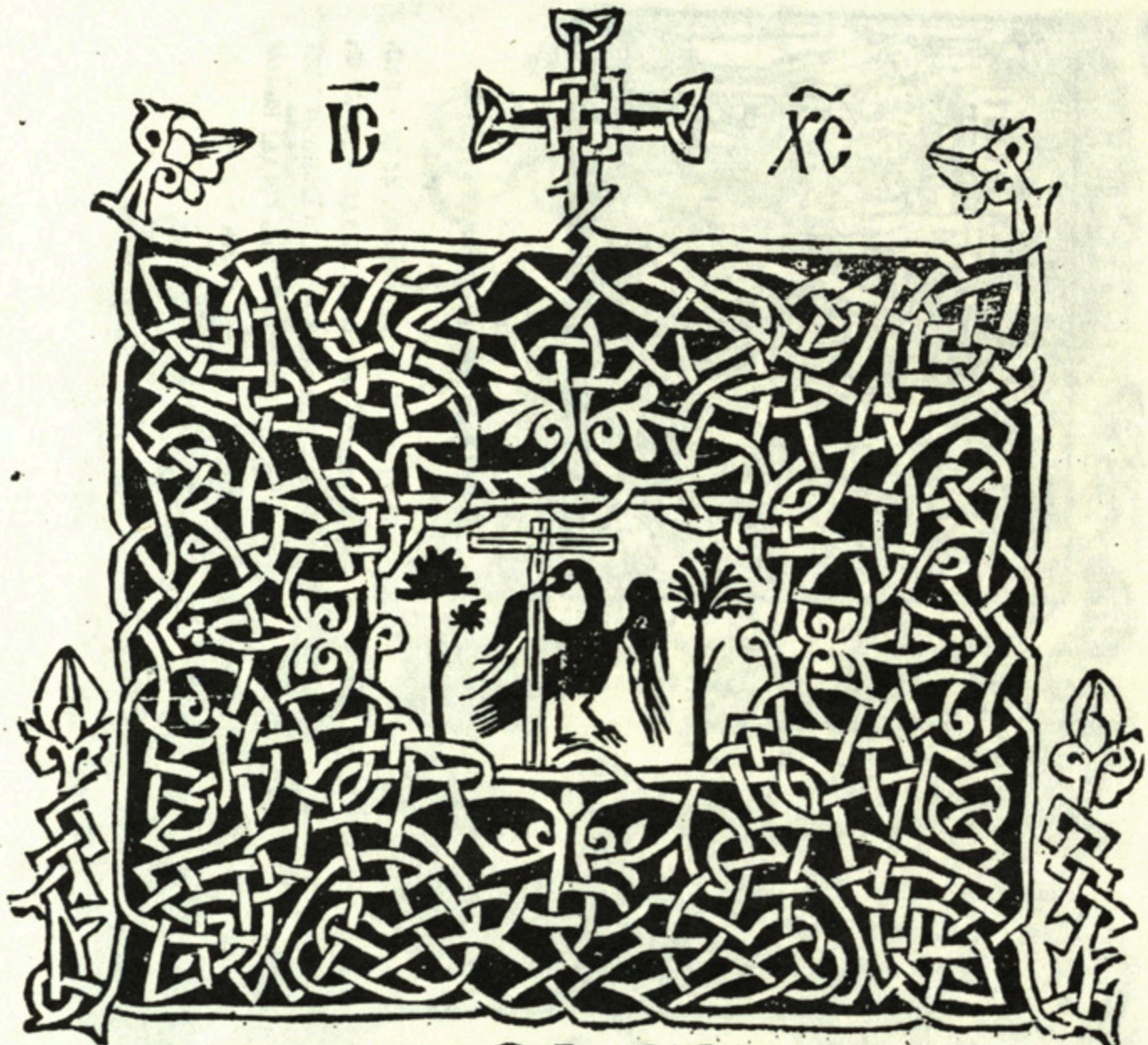
Бр. 54, л. 308б

Бр. 62, л. 154б

Бр. 109, л. 101а

Сѵ҃ббѡ҃ Ꙗ҃ко҃ Сѵ҃ Тебѣ҃ Глⷭ҇ы

Прⷪ҇ки • Недѣле по҃ⷣь просвѣщенїемь •

Рачѣло є҃ѵ҃лїа їⷭ҇ѵ҃ хⷭ҇а сна бж҃їа
Ꙗкоже є҃сть пи҃сано въпророцⷯ҇
се а҃зъ посылаю а҃гг҃а моегопрⷯ҇
лицемь твонмь • и҃же оу҃гото
вить поу҃тьтвои҃ прⷯ҇дьтобою •

ѳ ІІІІ

Бр. 64, л. 66а

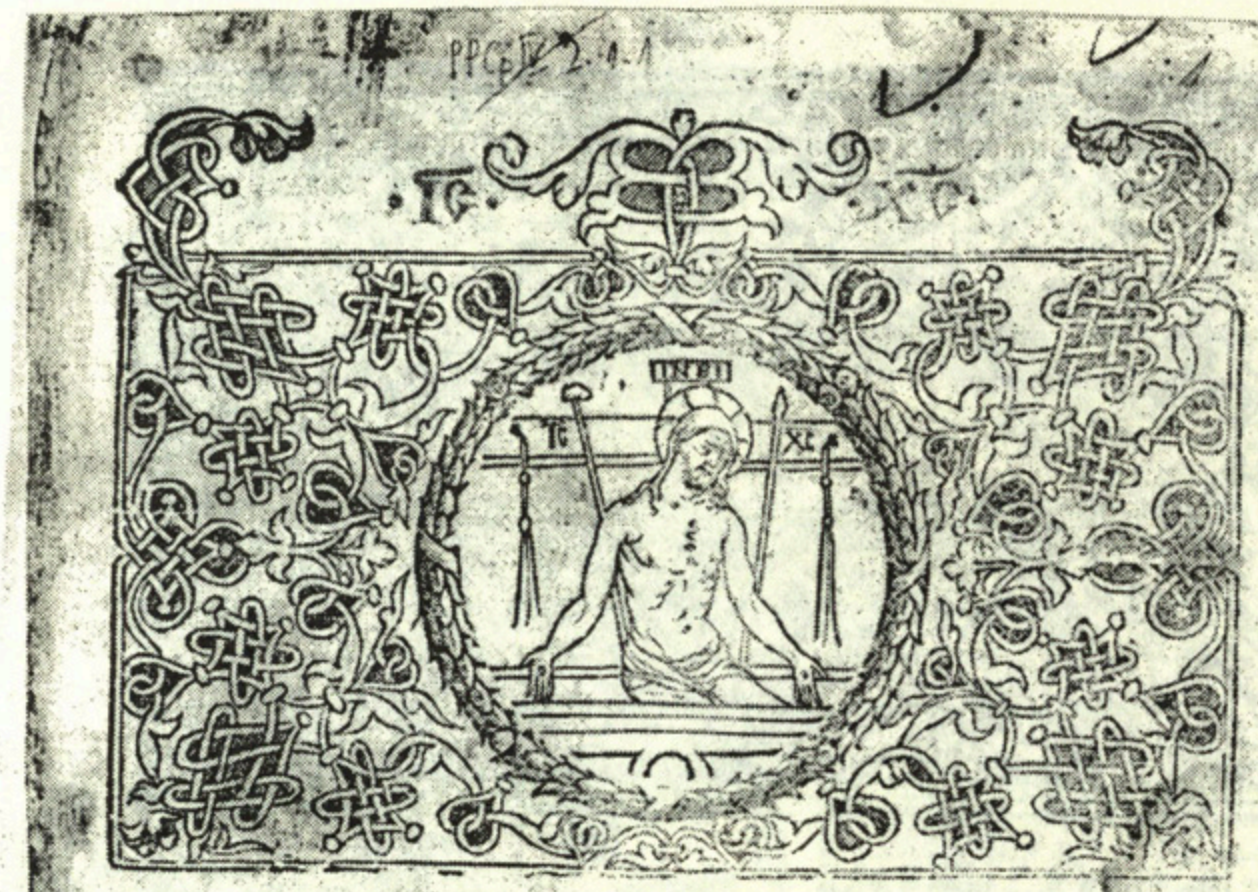

оу ѧ҃бьпогроу҃ и фараѡна мѡ҃ѵсн гл҃ѧть ·

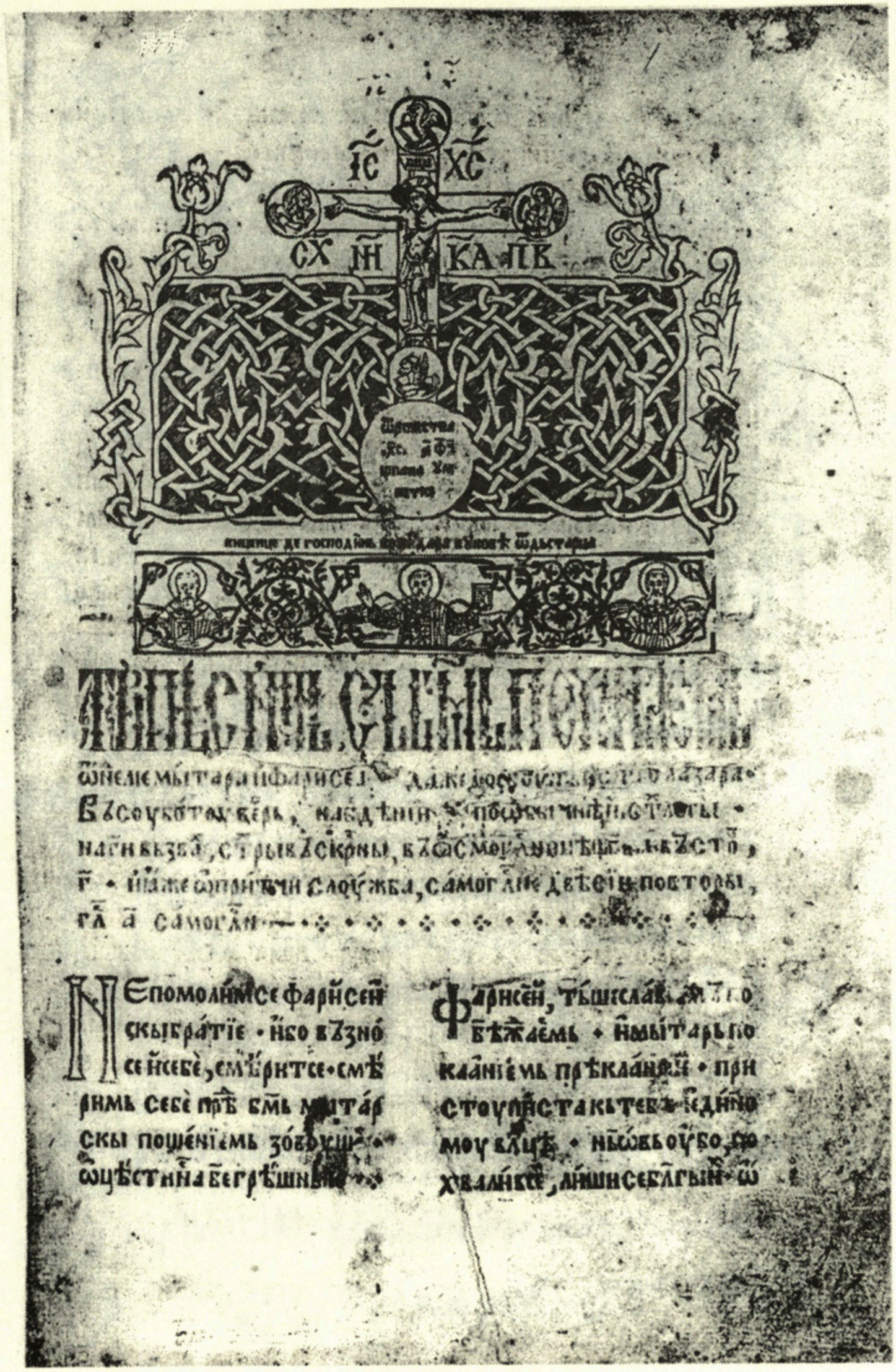
ѡ҃нмьгн҃сла҃вноѥ проса҃й-
кисе · кѡ҃нм нвьса҃
дника вьврѣ҃же вьмѡ҃ре ·
помо҃щникь н҃покро҃витель
вы҃сть мнѣ вьспое҃нїе ҃ сѣ
бгь мо҃и н҃прослаа҃влюѥго҃ ҃
бгь ѡ҃ц҃а мо҃ѥго нвьзне҃соун҃ ·
гѣ ськроу҃шак кра҃ни ҃ гь҃ нмѣ ѥмоу · ко
лесницѣ фараѡновы҃ нко҃лѣ ѥго вьврѣ҃же вьмо
ре · ѡ҃збра҃нныѥ вьса҃дникьтрѣстатн по

Іже вътрицѣ сѣдѧщимь. Ѡнєвї
ѣ҃ѣ ѹвѣщтиѥ пр҃овѣдѣ, вѧтѣ
нїмѧновєнїємь. ѥѵсѧмѣ дрос
тїю ѻ҃сѵ҃ронки, ѩчѧкѧ сѣздѧвь.
ѩпостѧвиѥго вьрѧнпищѣ. ѩѥсѧ
покорн ємѹ повиновѧтисѧ. ненави
дѣй добрѧ дїѧволь, ѩпрѣлѧстнюѕмїи
ною ѩзгнѧнь бысть ѧ҃дѹ Ѡрѧѣ, вькѹ
шєнїємь дрєвѧ. ѩмѣѣше ѻ҃сѵ҃бо чѧ
ско҃ѥ҃ѥтство, зѧѣ ѩдо҃конца Ѡтрѣгсѧ
Ѡбѣгѧ. тѣмже сѣзавѝ нѧсь вєзпро
мышлєнїѧ нєѡстѧвьı нѧ. нь ѩѡнѣ
мь бжтвнїимь моѹжємь, ѧврѧѧмоѹ
ѩмѡѹсєю лицємь кьлѧцоѹ рѧ҃. ѩѕь
ѧвлєнми прѹ҃ѣскїими, вьрѧзѹмѧ
ѩньзводѣ. ѩѥсѧ чѣскы бл҃гѣѣстьѣ
ѩзѧко ѧ҃сть напомо҃щь. ѩпрѹ҃ѵи прѣ
дьрѧ҃ѧше, сѣ бь нѧшь надьвысми ѧь
цр҃ѥ. ѩневьмѣнитьсѧ ѩнь кѣмѣмоѹ
ѩнехо҃тѣ ѡ҃ставѝтидо҃конца, Ѹдїѧво
ѧѣѩмѧ рода чѧчь. прѣклонь ѥѵсѧ,

ѩсѣнидѣ нѧземлю. ѩвьплѣтиѥ Ѹпр
чтиѥ инѣйскоѹѕсо моѹжиѥ дѣцѣ. ѩсь
чѧкыı пожѣще, ѩкѣ рѧди пострѧдѧ нрѧ
спѣтсѧ ѩтретиднь вьскрѣ. ѩносѧщѣ
вьнесѣсѧ нѧкѣ ѣсславїю ѩсѣдѧ ѡ҃дѹ
моѹю ѡ҃цѧ. ѧпѧлыже пѧвы ѧпнтѩ
стго ѧ҃ѣѧ, вьсоѹдоѹ пропо҃вѣдѧше
слово твоѥго бжтвѧ. ѩскоѧ вѣ сло
во. ѩсловѡ бѣ кьѣоѹ, ѩѣь бѣ слово
но҃сѣ всѧ рѧѡмь сѧнсво҃ѥ. ѩпѧвшы
ѩтѣмы рѣкѣль ѥсѧ; дрьзѧйте вѣры
ѩмѧте нѧдѣжоѹ. сѐго рѧди ѧзы
рѣшѧѧ ѩсмѣрены бо҃ждарь. нѧдѣ
сѧ намѧть бѧго ѻ҃ѵ҃рокѧтѣ. прѣкло
колѣне, прѝпѧдаѥ млюсѧ твоѥй нѣѕ
рѣѣнѣйбѧго҃сти. ѧмѣ Ѡврьзеши ѡ
чѧсрьдьчьѧй моѹмь, ѣьразоѹмѣѧѣѡ
твоѥго нѣѕчтѣѣнѧго бжьтва. за
ѥѵсѧже ѡ҃мрѣцьшоѹмѧсѧ вьѣѣлѧѧ
тоѹзѣ ѩпечѧлѧ. ѣьѵ҃тальсѣыѧхъ
странахъ. вьградѣ нарицѧѥмѣ,

Бр. 88, л. 1а

ІС ХС
СХ НН КА ПК
Притчя
Лк. ιη
ωнеиемытарафарисеи
Бсоуботоу кѣрь, нлѣдѣнии
нагивъзва, стрыкскрыы, вгѡсмоуноушѣ
г • ишежѡпитьчи слоужба, самогли
гл а самогли

Бр. 95, л. 1а

Гнь вѣщѣющо Сн҃ь вослѣдѣ
бо҃жиднра

Пѣснь Девѣ Мр҃и

Бсѣлѣтнаго · Начѧ́тїѧ ѡ҃мсца, сѐй
темврїа · дмсца, а҃ѵгоста · Прѣ ·
и҃мѣй, Трпарѣ҃е, Нкон҃д
кй · Праздникомь, Б
нарѣчитїимь сѵ
нмь :

Мѵ, Сѐптемврїе · Нмáтѣдн҃ѧ, д҃нь
Нмáтьчáсть, вї · Нѡмь, ѕ҃
а Нмѣло нйдѣтъ ежѐ нóвъ лѣтъ ·
Нпамѣ́ть прѣподóбнàго ѻ҃ца нáшего сѷ҃ѧ
стáѧгнка · Нархїмнри҃та Гѵѳо
прѣстѧви ѥ҃ѵи вьмїасѣхъ

Бр. 100, л. 129а

СКАЗАНИЕ

РОЖДЕСТВО ЧЕСТНАГО ПРТЧЕ ИЛЧРГІИ.

Тонеже оубо мнозн наученше чнкитино
вѣсть ѡизвѣствованныхь вьнасьве
щехь. якоже предаше намь иже исп
рьва самовидци ислоугы бывшек сло
весн изволисе имне послѣдовавшоукы
ше всехь испытно. поредь тебѣ писа
ти дръжавныи феофиле. даразумѣвши ѡни
хже наученисе ѣсн словесехь оутвръжденіѥ.
вькрѣмеомо. бывъдни прѡдацра іоудеи

сѣ пг. зихетіѣ прчче.

Бр. 101, л. 103а

НАГИ КЪЗКА· ПО, С, І·

ФИОНИЛЬ·

Дше пол҃ьзнꙋю, малꙋю, в҃ и
мчнично · и самогланꙋ лā
зарꙋ ткорещеїана· ꙁсла прѣ
ставь гробꙋ и нима дше пол҃ь
знꙋю съкрьшивше великꙋю ще
лиже прилꙋчисе бго кещеніе
нестлогнсѣмь неповрѣнемь
ѱалме наги кьзка и ипокмь
дше пол҃ьзнꙋю малꙋю, в҃· нбцн
г҃· тажестомꙋ лāзарꙋ, ѣ ·
сла дше пользнꙋю єликꙋю и
нима послань бы мꙋчно непо
емь · стра гл҃, и самогланд
дше пол҃ьзнꙋю съврьшивше чє
творо десетницꙋ · истꙋю не
делюстр҃ги бое, просниь кы
детичлколюбче · и прослави
ти кьние и҃ѣлничїа ткоа · не
изреченоенась расьмотрѣніе
ткое · ѣдинолꙋдрьно поюще
тисдка тебѣ·: в҃ · мчнчь ·:
Ꙋченицитны , всаколѣсто
ощаете · и҃всакьнедꙋгъврa
чꙋете · и҃нима манте избави
тисе ощѣти кражіе дшаль на
шиль манисе ·: и҃ниструисто
мꙋ лāзарꙋ · самоглā · гл҃, S
Г҃и лāзаревь грѡбьхотѣи ви
дѣти · иже волеюкь грѡбьхо
тѣи кьселитисе · кьпрашаше
гдѣ положисте его · оувѣдѣв
же еженене вѣдеаше · къзгла
шаше его любляше · лāзаре гр҃
дивьнь · и҃слиша безьдꙋшни
диханіе томꙋдающаго · те
бѣспсꙋдшаль нашиль ·:
Г҃и на грѡбь четворо дневна
го лāзара пришьлесн· и҃на дрꙋ
гѡ сльзнпролiавь · мрьтва че
творѡдневнаго въстакнльесн·
глассеживотни · тѣиже съль
рьтьскѣзанабы · глаголь пе
лѣни раздрѣшишепльтн · то
гда радостн испльнисе лникьꙋ
ченикь · иеднно ѡкьсехь слꙋ
жашесе съгласне · клвньесн спсе
помлꙋинась :· и глась бои
раздрꙋшн ādова црткіа · и
слоко класти приклачиизгрѡ
ба четкоро дневнаго · бн ла

А

Бр. 105, л. 1а

вы́пАметь вѣ́чноу вꙋ́ть пра́ведніи҃ wгнь. повелѣ
ви́дѣти. Ꙗко а҆́ще слꙋ́читсе пра҃ вго҃ сло́вꙋ вдн҃ь
вьзне҃нїа҃. поѣ́тсе сьра́сꙋжени҃е҃. прⷪ҃вномꙋ́же на
оу́зрен. а҆́ще҃ слꙋ́читсе вьнесты҃ wц҃ь. ста́вла
ѣ́тсе ка́кѡ вьзне҃нїа҃ поѣ́тсе стомоу҃ ✣ ✣ ✣ ✣

бчⷭ памален вѣ́рны. на гн вьзв҃. wс҃д.
ѹпоѣмьстыгла҃. по҃. нн҃ичнѡ.
нн҃а wбнавлаю́тсе ѣ́зы́цнвелнчїа҃ бж҃їа. ѝновѣ́ща
нымн сло́весн. ѝсо́гнн҃ вн҃дѣнї҃е҃. вьꙋ́вѣ́рѣнїе всѣ҃
соу́цн҃ наземл҃н. повѣ́датн ꙗ҆́сно нн҃а вознаме́нїе
ѣ́зы́кѡ. ѝ҆́стнноѐ спе҃нїѐ прїи́дѣ послáтн
кд҃ iii

Бр. 111, л. 187а

ПОСЛѢДОВАНІЄ
ВСЕ ЛѢТНАГО • НАЧЬНШЕ ѠМЦА СЕГѢ
ТЕМВРІА • ДОМЦА ѲГОУСТА ПРѢ
ЙМЕН ТРОПАРИЦЕ ЙКОНДА
ЦН • ПРАЗНИКОМЬ Й
НАРОЧИТЫМЬ СТЫ
ЙМЬ
СЕКТЕМВРІЄ • ЙМАТЬ ДНИ • А ДНЬ
ЙМАТЬ ЧАСЬ • ЕІ • НОЩЬ ЕІ ВЬ А •
АЧЕЛО НИДИКТОУ ЙЖЕ КСТЬ НОВО ЛѢТО
ПАМЕТЬ ПРѢПОБНАГО ѠЦА НАШЕГО СЎМЕѠНА
СТЛЬПНИКА ЙЖЕ ВЬ АНТІѠХІН

Бр. 119, л. 129а

Повелѣнїемь великаго бга ѓа нашего їу ха
Прогоудихсе ѡсїихь писанн азь їаковь
ѡпрѣдѣлѣхь македонскихь ѡмѣста
нарицаемн софїа вылѣто ѕѡн

Сьврьшн сьн мтьвникь гподнь кролимь
за гоуровникь • и положн свон белегь

Бр. 121, л. 281б

БЖТНЇ СЛЖБЫ • ЇЖЄ

Вѕстый ѿца нашего , Васнлїа вєлн
кàго • Пой вѕсѐ выѡáннovы ѷргїн
порéдоу • Домлтвы їáже ѡглáшє
нїíхъ • Нѡстáвнвь млтвоу • Нѡ
сóудоу пой стго васнлїа • Ѡгла
шенїíхъ , Стєíнникь • Нлíнтсє ✣ ✣

Гн бе нáшь, íже нáнбéхь жúвїн •
й прнзыраíе нá вьсà дéла своà •
прúзрн нарáбы твоíе ѡгláше
нїе • прѣклоúшеíе своíе вїè прѣ
тóбою • йдáждьимь лúгкоíе íго • Сѵт
вóрнѣ оу́ды стыíе твоéе цр҃кве • йсподó

f

Бр. 125, л. 41а

Гн ✠ Бѫ

УЧЕНЬЕ БЖТНЬЕ

СЛОУЖЬБЫ • ВЪНЕНЖЕ И ДИАКОНСТВА

Ѡтєи сщєнникь, бжтьвноѥ сѣ
врьшати таиньство • дльжь
ньѥ • прьвѣѥ оубо мирньбы
тн сѣвсѣмн • нн имѣтн что
нако́го • иссрце Єлика сила
лоукавыи блюстнсе помнсль • вѣздрь
жатнжесе мало свечера, нтрѣпытнсе•

а 3

Бр. 135, л. 3а

СТЫЙ ВАСИЛІЙ ВЕЛИКІЙ

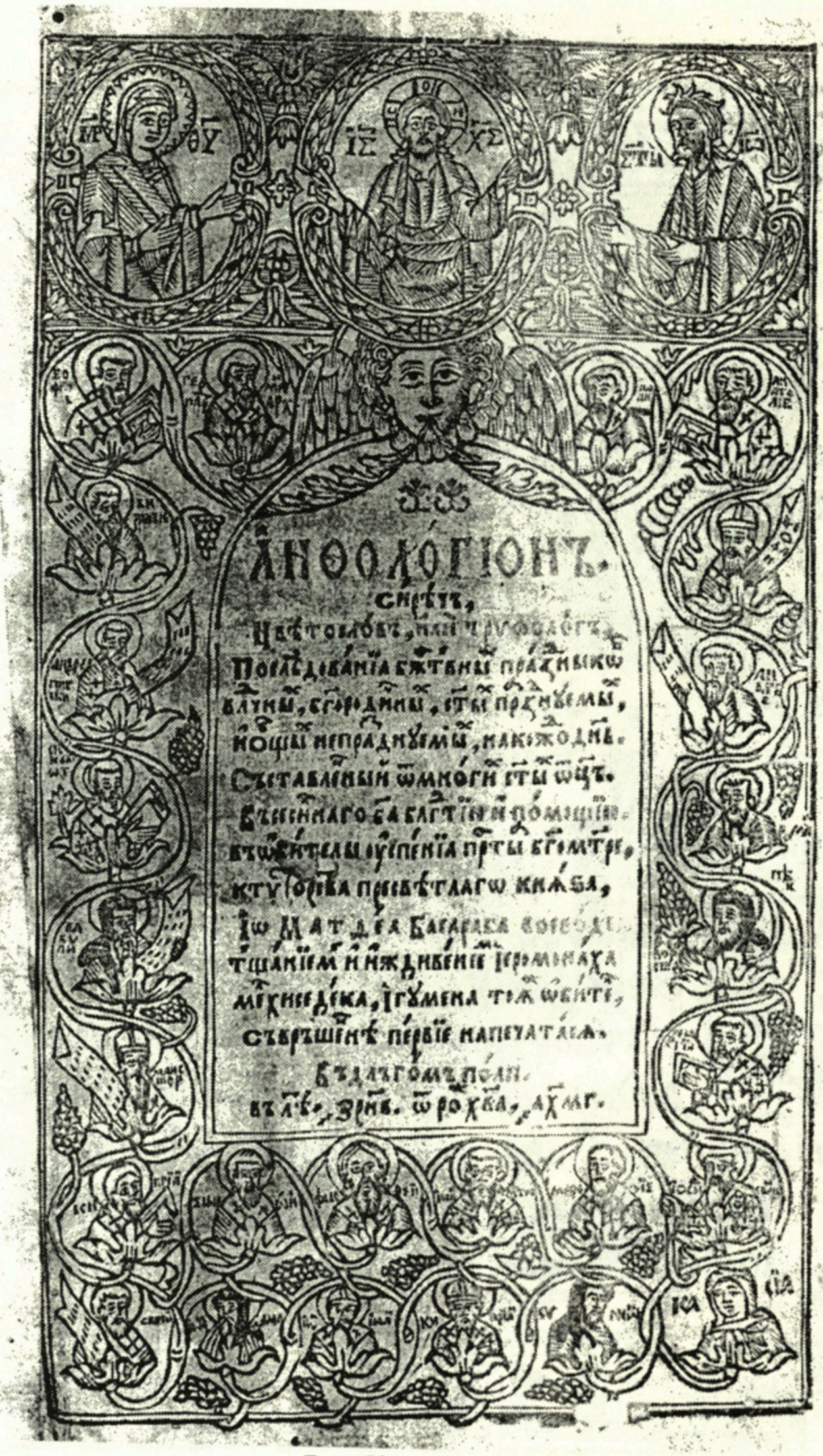
Бр. 138, л. [8б]

СНЄПОУНАГЄИ

ѰАЛТИРЬ • АЩІЄ ЄСТЬ ІЄРЄН ГЛЄТЬ БЛЄВЄ
ВЬ • АЩЄЛИ ПРОСТЬ СІЇХЬ ЗА МОЛ҃ТВЬ ТАЖЄ
СТЄ БЄ • ПРѢСТАА ТРОИЦЄ • ѺЧЄ НАШЬ •
ТАЖЄ ТРОПАРЬ СІЄ ГЛСЬ Ѕ

ПОМИЛОУИ НАСЬ ГИ ПОМИЛОУИ НАС • ВЬ
САКОГО ѺВѢТА НЄДООУМЄЮЩЄ СІЮТИ
МАТВОУ ЯКО ВАЩЄ ГРѢШНІЇ ПРЬІНОС
НМЬ • ПОМИЛОУИ НАСЬ ГИ ПОМИЛОУИ
НАСЬ ✣ СЛАВА ✣ ГИ ПОМИЛОУИ НАСЬ, НА
ТЄБО ОУПОВАЄМЬ НЄПРОГНѢВАНСЄ НАНЫ ЗѢ
ЛО НИЖЄ ПО МЄНИ БЄЗАКОНІЇ НАШИХЬ ИЬПРИ

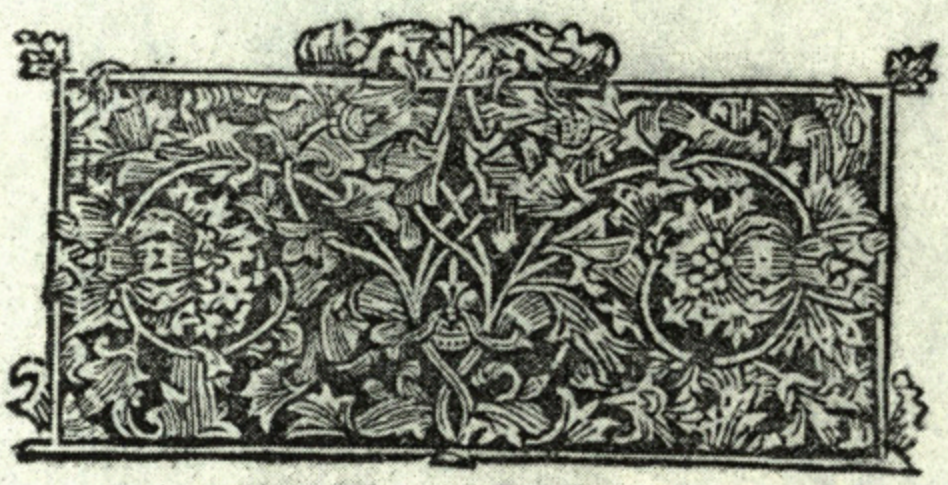
Бр. 143, л. 2а

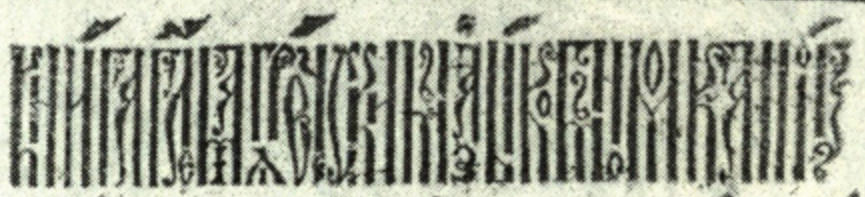

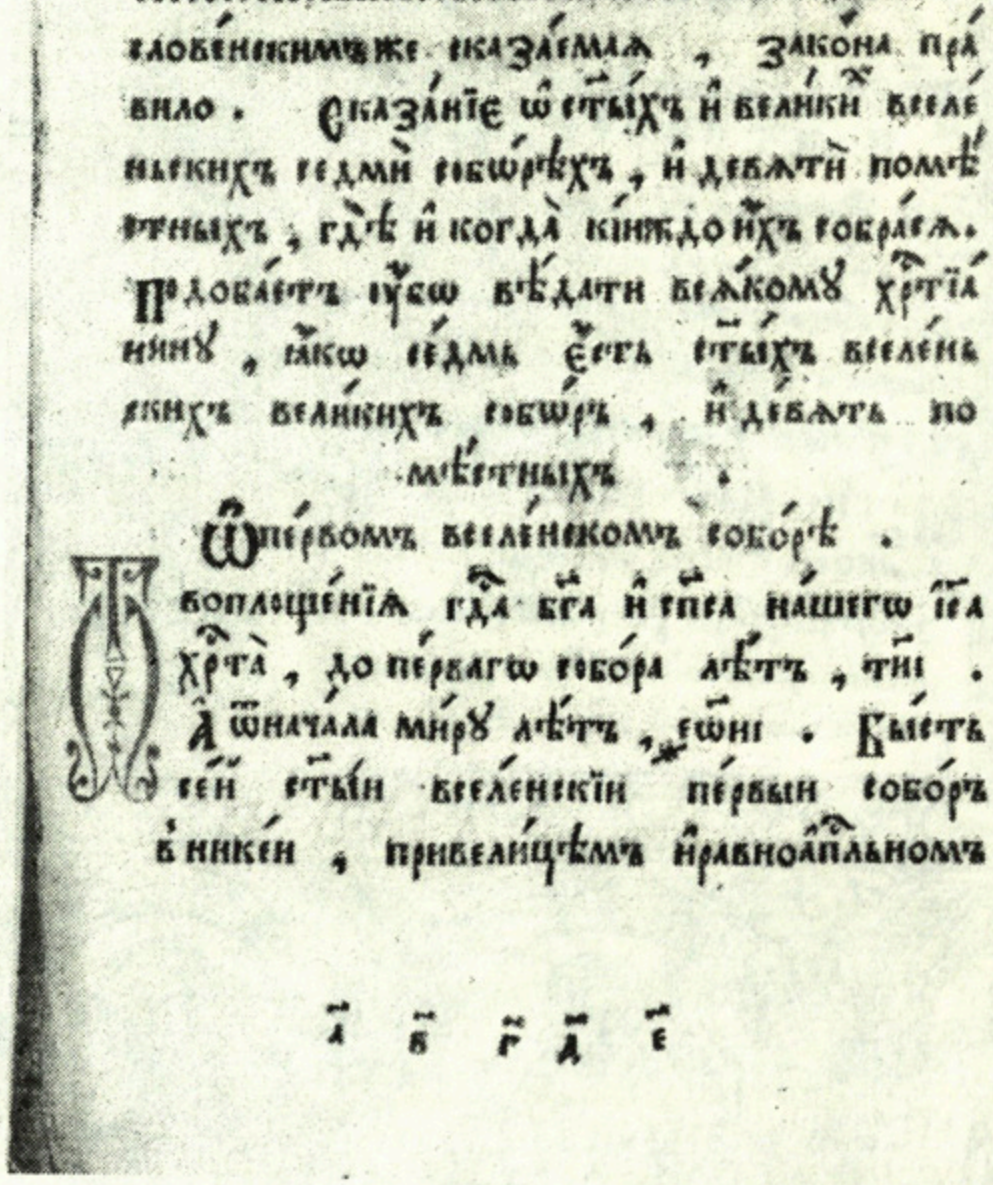
Бр. 150, насл. стр.

Бр. 154, насл. стр.

Бр. 157, л. 1а друге нумерације

ПРѢДИСЛОВІЄ
КЪ ЧИТАТЕЛИ БЛГОЧЕСТИВОМЪ.

НѢ ѡХЛѢБЪ ЄДИНОМЪ ЖИВЪ БѢДЕТЪ ЧЕЛОВѢКЪ, ЧИТАТЕЛИ БЛГОЧЕСТИВЫЙ, НО Ѡ ВСѢКОМЪ ГЛѢ ИЗХОДЯЩЕМЪ ИЗЪ ѹСТЪ БЖІИХЪ, РЕЧЕ ПРѢВѢЧНАА ПРАВДА КОЛЖИ ѺТЦЪ ДІАВОЛЪ, ЄГДА ЄГѠ АЛЧНА БО ПѸСТЫНИ, ИСКУШАШЕ АВВАКЎМЪ КАМЕНІЄМЪ, ГЛАГОЛА: РЦЫ ДА КАМЕНІЄ СІ ХЛѢБЫ БѸДѸТЪ. КАМЕНЕ ЖЕСТОКІЙ ДЕМОНЪ, КАМЕНЬ МЫСЛЕННАГѠ ХРТА, КАМЕНІЕМЪ Ѡ ПРЕДПРІЯТАГѠ ПОЧТА ПОДВИГНѸТИ ТЩАВА: СОВѢЩАШЕ БО АЛЧБѸ ХЛѢБОМЪ ИЗЪ КАМЕНЕ ПРЕТВОРЕННЫМЪ ѹТОЛИТИ, НЕ ЯКѠ Ѡ ЗДРАВІИ ЄГѠ ПЕЧАШЕСѧ, НО ДА Ѡ ИЗМѢНЕНІИ ПОЗНАЕТЪ СИЛѸ. И АЩЕ БЫ ЧЛКЪ БЫЛЪ ПРОСТЪ, ХЛѢБА ѹСЛАЖДЕНІЄ ДА ПРЕЛСТИТЪ АЛЧНАА. ѸЛЕ КОВАРСТВА. ѸЛЕ КОВАРНИКА. ПИЩЕЮ ПЕРВАГО ЧРЕЗЪ ЄѶ ПРЕЛСТИВЫЙ АДАМА, ИНЦІЮ И ВТОРАГО ПРЕЛЩАТИ ДЕРЗАЕТЪ. НО ѺНОМЪ ЯКѠ ЗЕМНОМЪ БЫВЪ ѠДОЛѢТЕЛЬ ЧЕЛОВѢКѸ, Ѡ СЕГѠ ЯКѠ Ѡ НЕБНАГѠ ПОБѢЖДЕНЪ БЫВАЕТЪ: НО ВСЕВѢДЫЙ ГДЬ, ВСЕМАТИВЫЙ БЕЄХЪ ЖИВОТНЫХЪ ПИТАТЕЛЬ, НЕ ПРЕЛОЖИ КАМЕНІЯ ВО ХЛѢБЫ: НЕ РАЗРѢШИ БРАШНОМЪ АЛКАНІЯ, ХОТА ѹТАИТИ ЖЕСТВО: И НАМЪ ДАЖ ѺБРАЗЪ,

ДА И МЫ

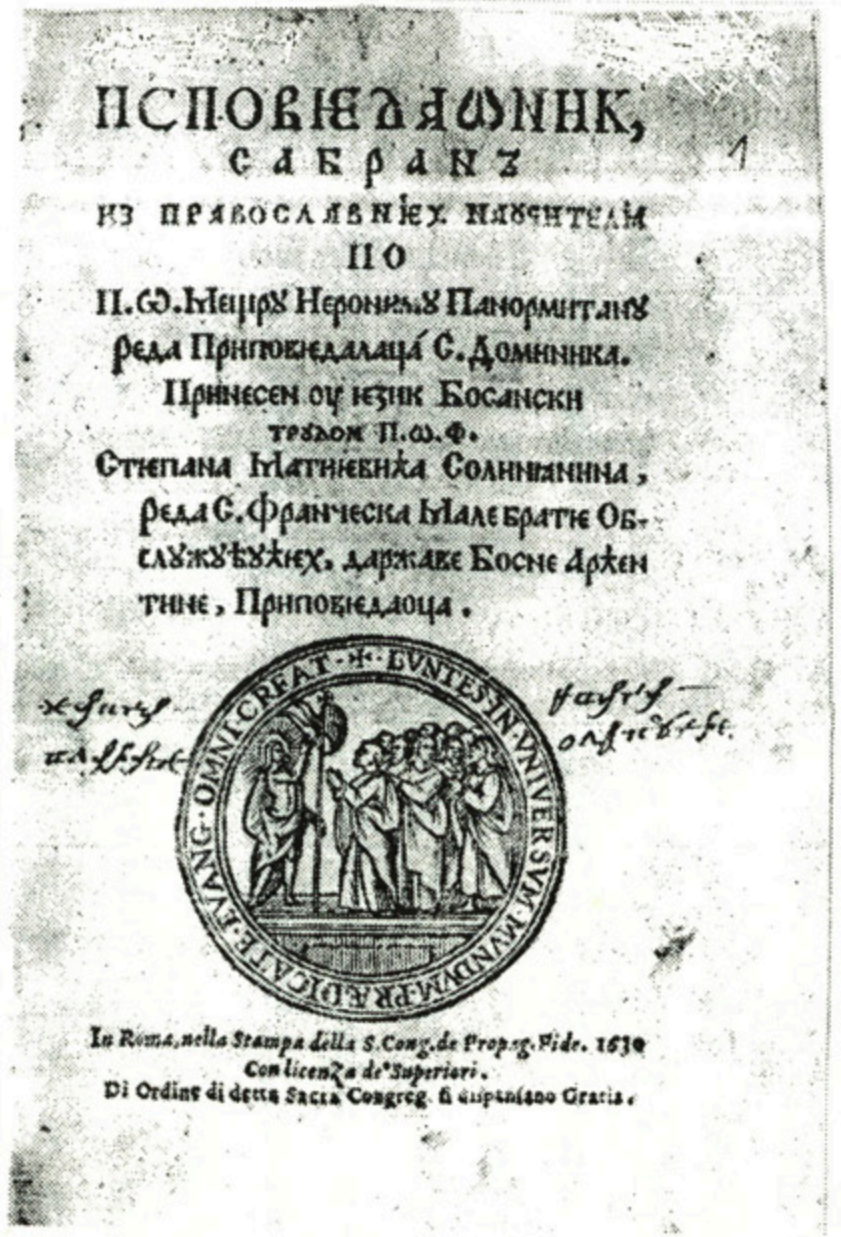
Бр. 160, л. 5а

Ѵ ѡ□ому ѡфнүю сон̃ мнесеи .
ѡфнүи . ѿ плаѣнѥ господѣ .
ѡфнүи . ѡаь светого пиѣста .
ѡфнүи светого аѵха сеаѵмь сеаь
мѥ слетаѣнимн . ѡфнүи ѡаьмеръ
тѣнехъ нмьного лѣпшхъ нрезъанүн
хъ молтѣвѣ . молтѣве светѣ .
оүнүнаѥ нже молѣшесѥ ѵнчькѵи ✠

M. D. LXXI.

Markad

Бр. 130, насл. стр.

ПСПОВѢДАѠНИК,
САБРАНЪ
ИЗ ПРАВОСЛАВНІЕХ НАВСНТЕЛѢ
ПО
П. Ѳ. Мнрѣ Нероннмѹ Панормнтанѹ
реда Прнповѣдалаца С. Доминика.
Прнпесен оү незнк Босански
трѣдом П. ѡ. Ф.
Стнепана Ѵатнѣевнћа Солнпанина,
реда С. Франческа Ѵале братіе Об-
слѫжѹѣүћнех, даржаве Босне Арѣен
тине, Прнповѣдаоца.

In Roma, nella Stampa della S. Cong. de Prop. fid. 1630
Con licenza de' Superiori.
Di Ordine di detta Sacra Congreg. fi stampano Gratis.

Бр. 140, насл. стр.

КРАТКА АЗБУКВНЦА,
Н КРАТАК
КЕРСТѢНСКН
КАТОЛНЧАНСКН НАУК.
П. Ѳ. ПЕТРА КАННЗНА
ДРѹШТВА ИМЕНА НСѵСОВА.
Сложѣн ѵ Славенски Незнк.
Пратисман по милости Прнпоштованога
, и Прнвисокога
ГНА КАРДННАЛА КОЛОНИЋА
Острогонскога Арцнвнскѹпа.

ѵ Тѣрглвн Тнп. Акадѣм. Анно Госп. ѦѾѾѾ.

Бр. 163, насл. стр.

САДРЖАЈ

Реч уредника 5
Предговор 9
Скраћенице 19

КАТАЛОГ

Октоих првогласник из 1494. године (опис бр. 1) 23
Служабник из 1519 (1520?) године (опис бр. 2-3) 25
Псалтир с последовањем из 1519-1520. године (опис бр. 4-5) 28
Псалтир с последовањем из 1521. године (опис бр. 6) 31
Молитвеник (Требник) из 1523. године (опис бр. 7) 32
Зборник за путнике из 1536. године (опис бр. 8) 33
Октоих петогласник из 1537. године (опис бр. 9-17) 35
Празнични минеј (Саборник) из 1538. године (опис бр. 18-36) 41
Молитвеник (Требник) око 1538-1540. године (опис бр. 37-44) 55
Октоих петогласник из 1539. године (опис бр. 45) 61
Псалтир с последовањем из 1544. године (опис бр. 46-48) 62
Молитвеник (Требник) из 1546. године (опис бр. 49-53) 65
Псалтир с последовањем из 1546. године (опис бр. 54-61) 69
Зборник за путнике из 1547. године (опис бр. 62) 74
Псалтир из средине 16. века (опис бр. 63) 76
Четворојеванђеље из 1552. године (опис бр. 64-68) 78
Служабник из 1554. године (опис бр. 69-86) 82
Псалтир с последовањем из 1557. године (опис бр. 87) 93
Октоих петогласник око 1560. године (опис бр. 88-94) 95
Триод посни из 1561. године (опис бр. 95-99) 101
Псалтир с последовањем из 1561. године (опис бр. 100) 105
Четворојеванђеље из 1562. године (опис бр. 101-103) 107
Триод цветни из 1563. године (опис бр. 104-108) 110
Зборник за путнике (Часловац) из 1566. године (опис бр. 109-110) 114
Триод цветни из 1566. године (опис бр. 111-116) 117

Псалтир с последованьем из 1569. године (опис бр. 117-119) 123
Јеванђеље учитељно (Евангелие учительное) из 1569. године (опис бр. 120) 126
Молитвеник (Требник) из 1570. године (опис бр. 121-123) 128
Служабник око 1570. године (опис бр. 124-129) 131
Офичије из 1571. године (опис бр. 130) 135
Триод посни из 1578. године (опис бр. 131) 136
Служабник око 1580. године (опис бр. 132-136) 138
Празнични минеј (Саборник) из 1580. године (опис бр. 137) 141
Књига о испосништву (Книга о постничестве) Василија Великог из 1594. године (опис бр. 138) 142
Нови завет са псалтиром из 1623. године (опис бр. 139) 144
Исповједаоник Стјепана Матијевића Солињанина, по Јерониму Панормитану, из 1630. године (опис бр. 140) 146
Молитвеник (Требник) из 1635. године (опис бр. 141) 147
Евангелион из 1636. године (опис бр. 142) 149
Псалтир с последованьем из 1638. године (опис бр. 143-148) 151
Антологион (Празнични минеј) из 1643. године (опис бр. 149-152) 155
Октоих из 1644. године (опис бр. 153) 158
Триодион (Триод цветни) из 1648-1649. године (опис бр. 154-155) 160
Псалтир с последованьем из 1650. године (опис бр. 156) 162
Крмчија (Кормчая) из 1653. године (опис бр. 157) 164
Евхологион (Молитвослов, Требник) из 1662. године (опис бр. 158) . . . 166
Месија праведни (Мессия правдивый) Јоаникија Галатовског из 1669. године (опис бр.159) 168
Обед душевни (Обед душевный) Симеона Полоцког из 1681. године (опис бр. 160) 170
Требник из 1681. године (опис бр. 161) 172
Орологион (Часослов) из 1692. године (опис бр. 162) 174
Кратка азбуквица Петра Канизија из 1696. године (опис бр. 163) 176

РЕГИСТРИ 179
Илустрације 201

Каталог старих и ретких књига
Библиотеке Матице српске

Књига I

Душица Грбић
Ксенија Минчић-Обрадовић
Катица Шкорић

Издавач
Библиотека Матице српске

Технички уредник
Реља Дражић

Штампа
ФУТУРА ПУБЛИКАЦИЈЕ
Н. Сад, Каће Дејановић 21, тел./факс: 39 50 08

ВОЈВОЂАНСКА БАНКА
ЗНАК ПРАВИХ ВРЕДНОСТИ

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

093/.094.1(=861) "14-16" : 027.5(497.113 Novi Sad)
017:093/.094.1(=861) (497.1 Novi Sad)

Грбић, Душица
Ћирилицом штампане књиге 15-17. века Библиотеке Матице српске / Душица Грбић, Ксенија Минчић-Обрадовић, Катица Шкорић.- Нови Сад : Библиотека Матице српске, 1994 (Нови Сад : Футура публикације).- 236 стр. : илустр. ; 24 cm. - (Каталог старих и ретких књига Библиотеке Матице српске ; књ. 1)

Регистри.
ISBN 86-80061-12-3

1. Минчић-Обрадовић, Ксенија 2. Шкорић, Катица
а) Ћириличке штампане књиге, 15-17. в. -
Библиотека Матице српске

Душица Грбић
Ксенија Минчић-Обрадовић
Катица Шкорић

ЋИРИЛИЦОМ ШТАМПАНЕ КЊИГЕ 15-17. ВЕКА БИБЛИОТЕКЕ МАТИЦЕ СРПСКЕ

Нови Сад
1994.